ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: Νὰ κάνουμε τὸ 1949 ἀποφασιστικὸ χρόνο τῆς νίκης μας . . Σελ. 1
ΓΙΩΡΓΗ ΒΟΝΤΙΤΣΙΟΥ (Γούσια): Ταχτικὴ τοῦ Δ.Σ.Ε. τὸ 1948 . . . . » 7
ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ: Ἡ πολιτική μας δουλειὰ στὸ Δ.Σ.Ε. στὸ 1948 . . . » 19
ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΛΑΝΤΑ: Ἡ ὀργάνωση τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ . . . . » 29
ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΗ: Ἡ Προσωρινὴ Δημοκρατικὴ Κυβέρνηση . . . » 33
Κ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ: Ἡ μάχη μὲ τὸν ἑαυτό μας . . . . » 38
Κ. ΚΟΛΙΓΙΑΝΝΗ (Π. Ἀρβανίτη): Ὁ ἑλιγμὸς τῆς Μουργκάνας . . . . » 43
ΖΗΣΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ: Ζητήματα ὀργανωτικῆς συγκρότησης καί καθοδήγησης . » 47
Σ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ: Τὸ πυροβολικό μας στὸ 1948 . . . . » 51
ΑΠΟ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ 14ης ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ: Ἐπιχείρηση τοῦ Μπίμοβικ . . . . . . » 55
ΜΑΟ—ΤΣΕ—ΤΟΥΓΚ: Στρατηγικὰ προβλήματα τοῦ ἐπαναστατικοῦ πολέμου τῆς Κίνας (μετάφραση) . . . . » 61
Χρονικὸ τῆς δράσης τοῦ Δ.Σ.Ε. . . . . . »
Ἕνας χρόνος πολεμικῆς δράσης τοῦ Δ.Σ.Ε. » 66
Ἐσωτερικὴ ἐπισκόπηση . . . . » 67
Ἐξωτερικὴ ἐπισκόπηση . . . . » 68
Σχεδιάγραμμα

1

ΓΕΝΑΡΗΣ 1949

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β' | *ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ* 1 | *ΓΕΝΑΡΗΣ* 1949

ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟ 1949 ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΜΑΣ

Ἕνας χρόνος ἔκλεισε γεμάτος ἀπό σκληρούς καί ἡρωϊκούς ἀγῶνες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τό 1948 ὁ ΔΣΕ ἔδωσε μεγάλες μάχες καί εἶχε ἀξιόλογες νίκες, σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα. Οἱ σοβαρότερες ἀπ' τίς μάχες αὐτές εἶναι: Ἡ μάχη τῆς Μουργκάνας στήν Ἤπειρο δυό φορές, ἡ μάχη τῆς Ρούμελης, ἡ μεγάλη μάχη στό Γράμμο καί τό Βίτσι, οἱ μάχες τοῦ Κλιμακίου στήν Λάρισα - Τρίκκαλα - Τύρναβο-'Αγιά καί ἡ τελευταία ἐπιτυχημένη μάχη στήν Καρδίτσα, οἱ μάχες πού ἔδωσε ἡ 20η Ταξιαρχία μας λίγα χιλιόμετρα ἔξω ἀπ' τή Θεσσαλονίκη καί ἡ 7η Μεραρχία μας στόν κάμπο τῶν Σερρῶν, ἡ μάχη γιά τήν ἀνακατάληψη τοῦ Γράμμου πού ἀπελευθερώθηκε τό μεγαλύτερο μέρος του, οἱ τελευταῖες μάχες στήν Ἔδεσσα καί τή Νάουσα καί ἡ ἀντιμετώπιση τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων πού ἄρχισε ὁ ἐχθρός ἀπτίς 19 Δεκέμβρη στήν Πελοπόννησο. Μαζί μέ τίς μεγάλες αὐτές μάχες, ὁ Δ.Σ.Ε. ἔδωσε σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα καί πολλές ἄλλες μικρότερες καί ἔκανε κάμποσες χιλιάδες κρούσεις. Συνολικά εἶχε ὁ ἐχθρός μέσα στό 1948 περισσότερες ἀπό ἑκατό χιλιάδες ἀπώλειες δηλ. γύρω ἀπτά 40ο)ο τῆς συνολικῆς του δύναμης.

Οἱ πιό χαρακτηριστικές μάχες πού δίνουν τόν τόνο σ'ὅλη τή δράση τοῦ ΔΣΕ τό 1948 εἶναι τοῦ Γράμμου καί τοῦ Βίτσι. Ἡ πρώτη κράτησε 70 μέρες καί ἔληξε μέ τόν ἑλιγμό τῆς 20 πρός 21 Αὐγούστου 1948 χωρίς νά ἐπιτύχει ὁ μοναρχοφασισμός τό στρατηγικό του σκοπό, τήν ἐξόντωση τοῦ ΔΣΕ δηλ. μέ νίκη δική μας. Ἡ δεύτερη, τοῦ Βίτσι, κράτησε γύρω ἀπ' τούς τρεῖς μῆνες καί ἔληξε ἐπίσης μέ τή νίκη τοῦ ΔΣΕ. Γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία του ὁ Δημοκρατικός Στρατός, ἔδωσε στό Γράμμο καί στό Βίτσι τακτικές μάχες, ἀντιπαρατάχθηκε μέ τόν ἐχθρό, παρά τήν ὑπεροχή πού εἶχε ὁ μοναρχοφασισμός σέ ἔμψυχο ὑλικό καί προπαντός σέ τεχνικά μέσα, καί τόν νίκησε. Οἱ μεγάλες μάχες τοῦ Γράμμου καί τοῦ Βίτσι ἔδειξαν τήν ἠθικοπολιτική ὑπεροχή τοῦ ΔΣΕ καί στερέωσαν τήν πεποίθηση στά πλατειά στρώματα τοῦ Λαοῦ στή σίγουρη νίκη μας. Στό Γράμμο καί στό Βίτσι ρεζιλεύτηκε ἡ ἀμερικανοκρατία, οἱ ξένοι στρατηγοί καί φάνηκε γιά ἄλλη μιά φορά ὅτι στόν ἐθνικοαπελευθερωτικό μας πόλεμο ἡ δύναμη εἶνε μέ τό Λαό καί ὄχι μέ τίς σιδερόφραχτες ὀρδές τῶν ξένων.

Ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό τῆς πολεμικῆς μας δράσης στό 1948 εἶνε οἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Κλιμακίου τοῦ Γ.Α. στή Θεσσαλία, στή Ρούμελη καί τό Μωρηᾶ. Ἡ δράση μας στή Θεσσαλία πού παρουσίασε κάποια προσωρινή ὑποχώρηση στά 1947 ξαναφούντωσε τό 1948 καί μαζί μέ τή Θεσσαλία στή

Ρούμελη καί τό Μωρηᾶ. Ἰδιαίτερα οἱ μάχες τοῦ ΔΣΕ στήν Πελοπόννησο, πολύ εὐαίσθητο σημεῖο γιά τή μο- ναρχοφασιστική μαφία, δημιούργησαν μεγάλες ἀνησυχίες στόν ἐχθρό, καί δυνάμωσαν τή σύγχιση καί τόν πα- νικό πού τούς προκάλεσε ὁ Γράμμος καί τό Βίτσι. Αὐτό τόν ἀνάγκασε ἁ κάνει μέσα στήν καρδιά τοῦ χειμῶνα τήν τυχοδιωκτική του ἐκστρατεία στόν Μωρηᾶ πού δέν μπορεῖ παρά νά λήξει μέ πλήρη ἀποτυχία του.

Στό τελευταῖο τρίμηνο τοῦ 1948 μ βάση τά συμπεράσματα καί τά διδάγ- ματα ἀπ' τή μάχη τοῦ Γράμμου ἄρ χισε νά ξεπερνιέται ἡ καθυστέρηση πού παρουσίαζε ἡ δράση μας στήν Κεντρική καί Ἀνατολική Μακεδονία. Γιά τήν Κεντρική Μακεδονία πού ἡ 20η Ταξιαρχία της ἦρθε ἀπ' τίς πρ τες στήν ἅμιλλα τοῦ Γ.Α. μποροῦμ νά ποῦμε ὅτι εὐθυγραμμίσαμε τό με- τωπό μας.

Τό 1948 ὁ Δ.Σ.Ε. ἔδωσε ἀκόμα τ πρῶτα γερά χτυπήματα στίς πόλεις. Τό χτύπημα μέ πυροβολικό τῆς Θεσ- σαλονίκης στίς 18 Φλεβάρη 1948 καί ἀργότερα ἡ ἡρωϊκή θυσία τοῦ Συνταγ- ματάρχη Π.Ε. σ. Βαμβακᾶ, ἄνοιξαν τό δρόμο γιά τήν καθημερινή δράση τῶν ἐλεύθερων σκοπευτῶν μας στή Θεσ) νίκη. Το καινούργιο χτύπημα μέ πυ- ροβολικό κλπ. τῆς Θεσσαλονίκης στίς 25)12)48 δείχνει πώς στά 1949 θά ἀναπτυχθεῖ πιό πολύ ἡ ἔνο- πλή μας δράση στήν πόλη αὐτή. Ἐ- κτός ἀπ' τή Θεσσαλονίκη χτύπησε ὁ Δ.Σ.Ε. πολλές πόλεις τῆς Θεσσαλίας, τῆς Μακεδονίας καί τῆς Πελοποννή- σου μέ κανονικές μάχες μά καί μέ ἐλευθεροσκοπευτική δράση. Τελευταῖα τά χτυπήματά μας ξαπλώθηκαν καί στήν καρδιά τῆς Ἀθήνας.

Τό 1948 ὁ Δ.Σ.Ε. ἔκανε μεγάλα βήματα στό δρόμο τῆς μετατροπῆς του σέ τακτικό Λαϊκοεπαναστατικό Στρατό πού ξαίρει νά συνδυάζει όργα- νικά τήν τακτικά τοῦ τακτικοῦ στρα- τοῦ μέ τήν παρτιζάνικη τακτική, τά ξαφνικά χτυπήματα μέ τήν κατά μέ- τωπο ἐπίθεση καί τίς τακτικές μάχες. Τό 1948 ὁ ΔΣΕ ἔδειξε τήν ἀνώτερη τακτική του καί τό μαχητικό πνεῦμα τῶν μαχητῶν καί στελεχῶν του τήν πολεμική του μαστοριά, τήν ἱκανότη- τά του νά δίνει συνδυασμένα χτυπή- ματα καί νά δρᾶ μέ βάση ἕνα ἑνιαῖο σχέδιο. Στό ἴδιο χρονικό διάστημα ὁ ΔΣΕ καλυτέρεψε σοβαρά τήν πολιτι- κή δουλειά του μέ τή δημιουργία τοῦ θεσμοῦ τῶν Π.Ε. καί ἀνάπτυξε μιά πλούσια ἐσωτερική ζωή πού δεί- χνει τόν λαϊκό δημοκρατικό του χα- ρακτῆρα. Ἐδῶ πρέπει ἀκόμα νά ση μειώσουμε ὅτι ἡ διαφωτιστική πολι- τική μας δουλειά στό μοναρχοφασι- στικό στρατό ἀναπτύχθηκε στό 1948.

Φυσικά τό 1948 παρουσιάστηκαν σο- βαρές ἀδυναμίες καί λάθη στή δράση τοῦ ΔΣΕ. Τά περισσότερα ἀπ' αὐτά ὑποδείχτηκαν στή ἀπόφαση τοῦ Π. Γ. τῆς Κ. Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. τῆς 25 Αὐγού- στου 1948. (Ἡ ἐποποιΐα στή Βόρεια Πίνδο, πολιτικά καί στρατιωτικά συμ- περάσματα καί διδάγματα). Δέν μπορέσαμε νά λύσουμε τό 1948 τό πιό σοβαρό ζήτημα πού ἀντιμετωπί- ζαμε, τή δημιουργία τῶν στρατηγικῶν μας ἐφεδρειῶν. Ἡ τακτική μας δέν ἦταν ἀκόμα σέ ὅλες τίς περιπτώσεις λαϊκοεπαναστατική πού ἀπαιτεῖ συν- δυασμό τῆς τακτικῆς τοῦ τακτικοῦ πο- λέμου μέ τήν παρτιζάνικη τακτική, χτύπημα τοῦ ἐχθροῦ στήν κίνησή του, στά πλευρά καί τά μετόπισθέν του. Δέν ὀργανώνουμε (μοντάραμε) ἀκό- μα ἐπιστημονικά - ἐπιτελικά τίς μάχες πού δίναμε. Ἡ ὀργανωτικοτεχνική προετοιμασία τοῦ Δ.Σ.Ε. ἀκόμα κου- τσαίνει. Σέ πολλές περιπτώσεις πα- ρουσιάζουμε ἔλλειψη ἐπαγρύπνησης καί ἡ πολιτική διαφωτιστική μας δου- λειά δέν ἀναπτύχθηκε ὁμοιόμορφα καί παρουσιάζει κενά ὅπως ... πράξεις κ.λ.π. Τό ... αὐτῶν τῶν ἀδυναμιῶν ...

θῶν ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά μιά
ἀποφασιστική δράση τοῦ ΔΣΕ στά 1949·

***

Ἡ δράση τοῦ Δ.Σ.Ε. στά 1948 στά-
θηκε ὁ πιό ἀποφασιστικός παράγον-
τας γιά τήν ἐξέλιξη τῆς στρατιωτικοπο-
λιτικῆς κατάστασης στήν Ἑλλάδα. Γύ-
ρω ἀπό τή δράση τοῦ λαϊκοεπαναστα-
τικοῦ στρατοῦ μας συγκεντρώνεται ὁ-
λόκληρη ἡ πολιτική ζωή τῆς χώρας.
Ἡ ἀποτυχία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ
στό Γράμμο καί τό Βίτσι βάθαινε τήν
κρίση καί τήν Χρεωκοπία του. Τό κα-
θεστῶς τῆς ἀμερικανοκρατίας τρίζει
ἀπαίσια ἀπό τίς ρωγμές πού τοῦ ἄ-
νοιξε ὁ Δ.Σ.Ε. Ἡ σύγχιση, τό πελά-
γωμα, ἡ ἀπαισιοδοξία, ὁ πανικός, μα-
ζί μέ τή λυσσασμένη ἀντικομμουνιστι-
κή ἐκστρατεία τους, ἔγινε μόνιμο φαι-
νόμενο γιά τήν πλουτοκρατική ὀλι-
γαρχία. Οἱ στρατηγοί καί ἡ ἡγεσία
τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ ἀλ-
λάζουν συνεχῶς μέ τίς προσταγές
τοῦ Βάν Φλίτ χωρίς νά καλυτερεύει
ἡ κατάσταση.

Ἡ ἔκθεση τοῦ Τροῦμαν ἀποτέλε-
σε μιά γερή καμτσικιά (κόλαφο κατά
τῆς ψευτοκυβέρνησης τῆς Ἀθήνας τή
χαρακτήρισε ἡ ἐφημερίδα «Ἐλευθερία»
τῆς Ἀθήνας) ἐνάντια στούς μοναρχο-
φασίστες ὑποτακτικούς τους, γιατί ἔδει-
ξε ὅλο τό μέγεθος τῆς Χρεωκοπίας
τους. Ὁ Τροῦμαν τούς εἶπε καθαρά:
Ὁ μοναρχοφασισμός νικήθηκε στό
Γράμμο καί στό Βίτσι, τό ἠθικό τοῦ
στρατοῦ του εἶναι πολύ ξεπεσμένο, τό
τέλος τῆς ἀνταρσίας δέν εἶναι κοντά
καί ὅτι πρέπει νά «ξαναεκπαιδευθοῦν»
οἱ μοναρχοφασίστες στρατηγοί γιά νά
μπορέσουν νά κρατήσουν τήν κατά-
σταση τήν ἄνοιξη. . .

Ἐκεῖνο πού χαρακτηρίζει περισ-
σότερο ἀπό κάθε ἄλλο τήν κρίση τοῦ
μοναρχοφασισμοῦ εἶναι ἡ ἀποσύνθε-
ση πού προχωρεῖ μέ πολύ γοργούς
ρυθμούς στό μοναρχοφασιστικό στρα-
Ἡ θέληση καί ἡ ἀπόφαση τῶν
φαντάρων καί τῶν ἐθνοφρουριτῶν
νά μήν πολεμήσουν καί νά συναδελ-
φωθοῦν μέ τό Δ.Σ.Ε. Παρά τά μέτρα
πού παίρνει τό μοναρχοφασιστικό ἐπι-
τελεῖο, τίς καθημερινές ἀκόμα ἐκτελέσεις
φαντάρων καί ἀξιωματικῶν τους, αὐ-
τή ἡ ἀποσυνθετική πορεία θά συνεχι-
στεῖ μέ τά πιό γερά χτυπήματα πού
θά δώσουμε στό ΜΦΣ καί τήν καλύ-
τερη διαφωτιστική διαλυτική δουλειά
πού θά ξαπλώσουμε μέσα στίς γραμ-
μές του.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ μοναρχοφασισ-
μοῦ στό Γράμμο καί στό Βίτσι βοή-
θησε στήν ἀνάπτυξη τοῦ μαζικοῦ λαϊ-
κοῦ κινήματος στίς πόλεις. Στήν Ἀθή-
να μόνο τό Δεκέμβρη οἱ τραμβαγέ-
ρηδες ἔκαναν δυό φορές 24ωρη ἀπερ-
γία καί μιά φορά 3ωρη στάση. Οἱ
τραπεζικοί ὑπάλληλοι τῶν πιό μεγά-
λων τραπεζῶν κατέβηκαν σέ ἀπεργία
διαρκείας. Ἀπεργιακός ἀναβρασμός
ἐπικρατεῖ στούς αὐτοκινητιστές. Οἱ ἐρ-
γάτες καί οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀ-
νάγκασαν τό μοναρχοφασιστικό κρά-
τος καί τούς πλουτοκράτες νά τούς
δώσουν τό 13ο μισθό. Οἱ 800 χιλιά-
δες τῶν ξεσπιτωμένων προσφύγων
ποὖναι πεταμένοι στούς δρόμους καί
βλέπουν τά παιδιά τους νά πεθαίνουν
ἀπ' τό κρύο ὅπως τό 1941 εἶναι μια
μπαρουταποθήκη πού πολύ γρήγορα
θ' ἀνάψει, πράγμα πού ἀναγκάζει τήν
ἀμερικανική κυβέρνηση τῆς Ἀθήνας
νά δημαγωγεῖ καί νά προσπαθεῖ νά
ἐκμεταλλευτεῖ τήν πεῖνα τῶν προσφύ-
γων καί νά τούς ὁπλίσει. Μποροῦμε
νά ποῦμε ὅτι, ἔπειτα ἀπ' τόν Γράμμο
καί τό Βίτσι, ἔχουμε μιά στροφή στί
διαθέσεις τοῦ λαοῦ στίς πόλεις, ἔχου-
με ἕνα ζωντάνεμα τῶν ἑαμιτῶν καί
δημοκρατικῶν πού γρήγορα θά πάρει
τήν ὑλική του ἔκφραση μέ τούς με-
γάλους παλλαϊκούς ἀγῶνες πού θά
ξεσπάσουν καί τό ἔνοπλο κίνημα στίς
πόλεις.

Ἡ κρίση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ εἶ-
ναι κρίση ὁλόπλευρη: πολεμική—οἰ-
κονομική—πολιτική—ἠθική καί θά

βαθαίνει μέρα μέ τή μέρα, μέχρι τή
στιγμή πού ή δράση του Δ.Σ.Ε. θά
τινάξει στόν άέρα τό μοναρχοφασι-
στικό οικοδόμημα. Αύτό τό σάπιο κα-
τασκεύασμα πού στηρίζεται στό αίμα
καί τά δάκρυα του ελληνικού λαού
καί μυρίζει άπό μακρυά σαπίλα,προσ-
παθούν νά σώσουν οί άμερικανοί κε-
φαλαιούχοι του Τρούμαν. Γι' αύ ό έρ-
χονται καθημερινά στήν Ελλάδα οί
ύπουργοί τών Ενωμένων Πολιτειών
καί πήγε στή Γουάσιγκτων ό Γκρέϊν-
τι. Τά ταξίδια του Μάρσαλ παλη ό-
τερα καί του ύπουργού τών στρατιω-
τικών Ρόαγιαλ είναι τονωτικές ένέ-
σεις στό μοναρχοφασισμό πού άπει-
λεϊται «άπό συγκοπή καρδ ας» καί
καταστροφή. Μά αύτά τά ταξίδια δέν
μπορεί νά έχουν περισσότερα άποτε-
λέσματα άπό τίς εκατοντάδες εκατομ-
μύρια δολλάρια πού έγιναν καπνός
στό Γράμμο. τό Βίτσι καί σ' όλη τήν
Ελλάδα. Τά ταξίδια αύτά θά σώσουν
τό μοναρχοφασισμό όπως σώζουν τόν
Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ στήν Κίνα τά τα-
ξίδια τών Χόφμαν καί τών άλλων ά-
μερικανών τραπεζιτών!

***

Μέσα στό 1948 ή λαϊκοδημοκρατι-
κή μας επανάσταση άπόχτησε ένα γε-
ρό όπλο, τήν Προσωρινή Δημοκρατι-
κή Κυβέρνηση τής Ελλάδας. Ή δη-
μιουργία τής πραγματικής κυβέρνησης
τής Ελλάδας, σέ άντίθεση μέ τήν ά-
μερικανόδουλη τής Αθήνας πού δέν
έμεινε τίποτα τό ελληνικό μέσα της,
είχε τά παρακάτω άποτελέσματα:

α) Βοήθησε στήν καλύτερη διεξα-
γωγή τών πολεμικών επιχειρήσεων
γιατί έδωσε περισσότερα μέσα κα
εφόδια στό ΔΣΕ καί μεγάλωσε τή σι-
γουριά γιά τή νίκη του.

β) Δυνάμωσε τήν πίστη καί τήν
πεποίθηση του ελληνικού λαού γιά τή
νίκη. Ενώ ή άμερικάνικη κυβέρνηση
τής Αθήνας καταρρέει ή ΠΔΚ εμπνέ-
ει ρωμαλέα αισιοδοξία στόν εργα-
ζόμενο λαό καί εκφράζει την άπόφα-
ση τών ζωντανών στοιχείων του τό-
που νά δημιουργήσουν μιά καινούργια
Ελλάδα ελεύθερη, δημοκρατική καί
άνεξάρτητη.

γ) Ή Π.Δ.Κ. έγινε τό σύμβο-
λο τής ενότητας καί τής συμφιλιωσης
του Ελληνικού λαού. Ό μοναρχοφα-
σισμός, εκτελώντας τίς διαταγές του
Τρούμαν, θέλει νά συνεχιστεί τό αί-
μα καί ή καταστροφή. Ή Π. όμως Δ.Κ.
πού εκπροσωπεί τό λαό καί τά καθο-
λικά συμφέροντα του έθνους, θέλει
τήν ειρήνη καί τή συμφιλίωση καί
έκανε πατριωτικές προτάσεις γιά τή
συμφιλίωση καί τή συναδέλφωση του
λαού. Ή συμφιλιωτική μας πολιτική
δείχνει, δίπλα σέ πολλά άλλα, τόν
πατριωτισμό καί τή δύναμη τής ΠΔΚ.

δ) Μέ τή δημιουργία τής Π.Δ.Κ.
καλυτέρευσε άσφαλώς, μέσα στό 1948,
ή διεθνής θέση του λαϊκοδημοκρατι-
κού μας κινήματος. Βέβαια δέν άνα-
γνωρίστηκε άκόμα ή Π.Δ.Κ. (Τήν ά-
ναγνώριση θά τήν πετύχουμε μόνο
μέ τή δράση μας). Όμως οί συμπά-
θειες πού δείχνουν οί λαοί καί οί
κυβερνήσεις τών Λ. Δημοκρατιών, ό
τρόπος πού δέχονται στά διάφορα συ-
νέδρια τούς άντιπροσώπους μας, στρα-
τηγούς καί ύπουργούς μας, ή παρα-
σημοφορία ορισμένων άξιωματικών
μας στήν Ούγγαρία κ.λ.π. μαζί μέ τή
βοήθεια πού δίνουν στόν άγώνα μας
οί δημοκρατικοί λαοί όλου του κόσ-
μου δείχνει, πόσο καλυτέρευσε ή δι-
εθνής θέση του λαϊκοαπελευθερωτι-
κού μας κινήματος.

Ή Δημιουργία τής Π.Δ.Κ. τίς τελευ-
ταίες μέρες του 1947 καί ή δράση της
σ' όλο τό 1948, ή εθνική καί συμφι-
λιωτική της πολιτική, τό νομοθετικό
της έργο μαζί μέ τό άνδρωμα τής
λαϊκής εξουσίας στό 1948 είναι άσφα-
λώς ένας άποφασιστικός παράγοντας
στόν πόλεμο πού [illegible] Όπως
λέει τό διάγγελμα [illegible] γιά
τήν πρώτη επέτειο [illegible] βαδί-
λη αισιοδοξία λα [illegible]

ζει, συσπειρωμένος, γύρω ἀπό τήν κυβέρνησή του, πρός τή γρήγορη νίκη πού θάναι τό ἐπιστέγασμα ἑνός πολύχρονου σκληροῦ μά ἡρωϊκοῦ ἀγώνα. Ἑνός ἀγώνα πού εἶναι ἀντάξιος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἑνός καινούργιου μά πιό ἀποφασιστικοῦ 1821 (Ἀπ' τό Διάγγελμα τῆς Π.Δ.Κ.).

Ἡ ὅλη ἐξέλιξη τῆς στρατιωτικοπολιτικῆς κατάστασης τό 1948 μᾶς ἐπιτρέπει νάχουμε τίς πιό ἐλπιδοφόρες προοπτικές. Ὑπάρχουν ὅλες οἱ προϋποθέσεις νά δώσουμε πιό γερά χτυπήματα στόν μοναρχοφασισμό, νά κάνουμε τό 1949 ἀποφασιστικό χρόνο τῆς νίκης.

Τή ρωμαλέα αὐτή αἰσιοδοξία τή στηρίζουμε στήν ἀντικειμενική πραγματικότητα, στή ὁλόπλευρη χρεωκοπία πού παραδέρνει ὁ μοναρχοφασισμός, στό δίκηο καί τήν ἠθική βάση τοῦ ἀγώνα μας, στή δράση τοῦ Δ.Σ.Ε. στά 1948, στίς σοβαρές ἀλλαγές καί ἀνακατατάξεις πού ἔχομε στίς ἐργαζόμενες μάζες στίς κατεχόμενες περιοχές στήν ἀποσυνθετική κατάσταση στόν μοναρχοφασιστικό στρατό, στίς εὐνοϊκότερες ἀπό πέρισυ γιά μᾶς διεθνεῖς συνθῆκες καί προπαντός στήν τεράστια πολεμική δράση πού μπορεῖ, πρέπει καί θά ἀναπτύξουμε στά 1949.

Τό 1949 μπορεῖ, νά γίνει ὁ ἀποφασιστικός χρόνος τῆς νίκης μας ἐφόσον ὁ Δ.Σ.Ε. καί λαός ἐκμεταλλευτοῦν τήν εὐνοϊκή ἀντικειμενική κατάσταση γιά νά δώσουν ἀποφασιστικά χτυπήματα στόν ἐχθρό, νά δημιουργήσουν γρήγορα τίς στρατηγικές ἐφεδρεῖες καί νά λύσουν κατά τόν καλύτερο τρόπο τά προβλήματα ὀργάνωσης, τακτικῆς, ἐκπαίδευσης καί ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας. Ὁ ΔΣΕ εἶναι σήμερα πιό γερός ἀπό κάθε ἄλλη φορά καί κρατᾶ πραγματικά στά χέρια του τήν ἐξέλιξη τῆς κατάστασης. Ἀπ' τόν τρ ποῖ ποῦ θάδράσει στόν καινούργιο χρόνο, ἀπ' τίς μεγάλες μάχες πού θά ξαπολύσει στά βουνά, στίς πόλεις, στούς κάμπους καί στά χωριά καί πι θανόν στή θάλασσα καί στόν ἀέρα, ἀπ' τή δουλειά πού θά ἀναπτύξει μέσα στό Μ.Φ.Σ. ἐξαρτᾶται ἄν τό 1949 θά γίνει ὁ ἀποφασιστικός χρόνος τῆς νίκης. Ἐμεῖς τίς προοπτικές τίς κρατᾶμε στά χέρια μας καί μέ τή δουλειά μας, μέ τήν πολεμική μας δράση μποροῦμε νά κάνουμε στό 1949, τήν ἀποφασιστική καμπή. Ὁ Γράμμος, Βίτσι, ὅλη ἡ δράση μας δείχνει ὅτι εἴμαστε ἱκανοι γιά μιά τέτοια δουλειά. Τό δίδαγμα τῆς Κίνας εἶναι χαρακτηριστικό. Κι' ἐκεῖ ὑπῆρχε Τροῦμαν καί ἀμερικανοκρατία πού ἐνίσχυε μέ δολλάρια καί πολεμοφόδια τόν Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ. Καί στήν Κίνα μιλοῦσαν γιά τόν ἀκατανίκητο Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ οἱ ἐθνοπροδότες καί οἱ πλουτοκρατικοί κύκλοι. Ὅμως ἦρθε μιά στιγμή ὅπου οἱ μισθοφορικές στρατιές τῆς φασιστικῆς Κίνας καταρρέουν ἀπ' τά χτυπήματα τοῦ Λαϊκοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ τῆς Κίνας. Αὐτό ὀφείλεται στή δύναμη τοῦ μεγάλου λαϊκοαπελευθερωτικοῦ κινέζικου κινήματος, στή στρατηγική ἰδιοφυΐα τοῦ Μάο—Τσέ—Τούνγκ, στόν λαϊκοεπαναστατικό χαρακτῆρα τοῦ Κινέζικου στρατοῦ, στήν τόλμη, παλληκαριά μά καί τέχνη καί μαστοριά ἀξιωματικῶν καί μαχητῶν τοῦ λαϊκοαπελευθερωτικοῦ στρατοῦ τῆς Κίνας. Γιατί δέν μποροῦμε καί στήν Ἑλλάδα (φυσικά παίρνοντας ὑπόψη τίς ἀναλογίες) νά ἔχομε μέσα στό 1949 τίς ἴδιες ἐξελίξεις ὅπως στήν Κίνα;

Γιά τή νικηφόρα ἐκβάση τοῦ Ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ μας πολέμου στά 1949 θά ἀποφασίσει πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἡ δουλειά μας, ἡ πολεμική μας δράση. Τό κεντρικό σύνθημά μας «ΟΛΟΙ ΣΤΑ ΑΡΜΑΤΑ, ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ» πρέπει νά βρεῖ τήν ὁλοκλήρωσή του στά 1949. Νά γίνει τό πολεμιστήριο

σάλπισμα γιά ἕνα παλλαϊκό ξεσήκωμα, γιά τήν μαζική στρατολογία καινούργιων μαχητῶν σιό ΔΣΕ, γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς πολεμικῆς μας δράσης σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα καί τήν συντριβή τοῦ μοναρχοφασισμοῦ.

Στό 1949 μπροστά σ' ὅλα τά τμήματα καί τίς διοικήσεις τοῦ Δ.Σ.Ε. μπαίνουν τ' ἀκόλουθα καθήκοντα:

Π ρ ῶ τ ο· Νά ὀργανώσουμε ἐπιστημονικά—ἐπιτελικά τά μεγάλα χτυπήματα πού θά δώσουμε στό μοναρχοφασισμό στά 1949. Ἡ ὀργανωτεχνική προετοιμασία τῆς μάχης εἶναι ἕνα ἀπό τά σοβαρότερα ζητήματα ποῦ πρέπει νά προσέξουμε. Νά ἐφαρμόζουμε μαστορικά τή λαϊκοεπαναστατική ταχτική μας, νά ἀφομοιώσουμε περισσότερο τήν πεῖρα μας ἀπ' τίς μεγάλες μάχες τοῦ Γράμμου—Βίτσι μά καί νά ὀργανώσουμε καλύτερα τίς μάχες. Μαζί μέ τήν ὀργάνωση τῶν μεγάλων μαχῶν πού πλησιάζουν π ρ έ π ε ι σ τ ά 1949 ν ά ά ν ο ί ξ ο υ μ ε γ ε ρ ό π ο λ ε μ ι κ ό μ έ τ ω π ο κ α ί μ έ σ α σ τ ί ς π ό λ ε ι ς. Ἡ πολεμική μας δράση στίς πόλεις εἶναι σήμερα ὑπεύθυνο καθῆκο πού θά βοηθήσει τήν γενικότερη πολεμική μας δράση, θά μᾶς βοηθήσει νά λύσουμε τό πρόβλημα τῆς δημιουργίας τῶν ἀπαραίτητων στρατηγικῶν ἐφεδρειῶν.

Δ ε ύ τ ε ρ ο. Νά ἀναπτύξουμε περισσότερο τήν πολιτικοδιαφωτιστική δουλειά μας στόν ΔΣΕ καί τόν ἐργαζόμενο λαό στίς πόλεις καί τά χωριά. Οἱ μαχητές καί τά στελέχη τοῦ ΔΣΕ πρέπει νά πρoετoιμαστοῦν ἠθικο-πολιτικά γιά τίς μεγάλες μάχες τοῦ 1949. Καί ταυτόχρονα νά ἀναπτύξουμε τήν πολιτικοδιαφωτιστική δουλειά μας στόν ἐργαζόμενο λαό πού πρέπει νά μαθαίνει γιά τίς ἐπιτυχίες μας, τή γραμμή μας πάνω στά ζητήματα πού τόν ἀπασχολοῦν καί μέ τή μαζική του πάλη νά βοηθᾶ τήν ἔνοπλη δράση τοῦ Δ.Σ.Ε. Στά 1949 πρέπει ἑκατομμύρια ἔντυπά μας νά πᾶνε στήν κατεχόμενη Ἑλλάδα, νά ἀναπτύξουμε τήν πολιτική μας δουλειά μέσα στίς πόλεις σέ ἄμεση σύνδεση μέ τά πολεμικά μας χτυπήματα σ' αὐτές, νά γίνουν καί οἱ πόλεις καί τά κατεχόμενα χωριά τά μεγάλα ὁρμητήρια τοῦ ΔΣΕ, η πηγή τῶν ἀνεξάντλητων ἐφεδρειῶν τοῦ λαϊκοεπαναστατικοῦ στρατοῦ μας.

Τ ρ ί τ ο. Νά ὀργανώσουμε καλύτερα, νά ἀναπτύξουμε καί νά ὁλοκληρώσουμε τή δουλειά μας στούς φαντάρους καί τούς ἐθνοφρουρῖτες. Ὁ τομέας αὐτός τῆς δουλειᾶς μας θἆναι ἀποφασιστικός γιά τό 1949. Μέ τή δουλειά μας αὐτή θά πρέπει νά βαθαίνομε τήν ἀποσύνθεση τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ. Ἡ διαφωτιστική αὐτή δουλειά στό ΜΦΣ θά βοηθηθεῖ περισσότερο ὅταν θά δώσουμε πιό γερά χτυπήματα στόν ἐχθρό. Οἱ μεγάλες μάχες, ἡ καταστροφή καί αἰχμαλωσία σοβαρῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων, δημιουργεῖ τό πιό κατάλληλο ἔδαφος γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς διαφωτιστικῆς, διαλυτικῆς δουλειᾶς στό ΜΦΣ. Ἡ συναδέλφωση μέ τούς φαντάρους καί τούς ἐθνοφρουρῖτες, θά βοηθήσει στή γρήγορη λύση τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος, στή νίκη τοῦ Δ.Σ.Ε.

Ἡ γρήγορη ἐκπλήρωση τῶν καθηκόντων αὐτῶν θά μᾶς ἐπιτρέψει νά κάνουμε πραγματικότητα τήν προοπτική μας· Ν ά γ ί ν ε ι τ ό 1 9 4 9 ἀ π ο φ α σ ι σ τ ι κ ό ς χ ρ ό ν ο ς τ ῆ ς ν ί κ η ς. Ἡ πολιτική μας εἶναι ξεκάθαρη, χτυπᾶμε μέ ὅλη τή δύναμή μας τόν ἐχθρό καί προετοιμαζόμαστε γιά να δώσουμε ἐξοντωτικά χτυπήματα στό μοναρχοφασισμό. Ταυτόχρονα παλεύουμε γιά τή συμφιλίωση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί τή συναδέλφωση μέ τούς φαντάρους καί τούς ἐθνοφρουρῖτες. Ὅπως τονίζει ἡ ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. τῆς 15 Αὐγούστου 1948:

«Μέ ἀτράνταχτη πίστη καί ἀποφασιστικότητα στή νίκη γιά μιά χώρα

ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ Δ. Σ. Ε. ΤΟ 1948

Τοῦ συν. ΓΙΩΡΓΗ ΒΟΝΤΙΤΣΙΟΥ (ΓΟΥΣΙΑ), Ἀντιστράτηγου

1. Τό ἄρθρο μας αὐτό θά διαπραγματευθεῖ τήν τακτική πού ἀκολούθησε ὁ ΔΣΕ κατά τό 1948 καί τά συμπεράσματα πού βγαίνουν. Θά σταθοῦμε κυρίως στίς βασικές ἐπιχειρήσεις πού δόθηκαν στό χρόνο πού μᾶς πέρασε. Προτοῦ ἀσχοληθοῦμε μέ τήν τακτική πού ἀκολουθήσαμε στίς διάφορες ἐπιχειρήσεις πρέπει νά ποῦμε λίγα λόγια γιά τό τί εἶναι στρατηγική καί τί εἶναι ἡ τακτική.

α) «Στρατηγική εἶναι, ὅπως λέει ὁ Στάλιν, ὁ καθορισμός τῆς κατεύθυνσης τοῦ κύριου χτυπήματος σ' ἕνα δεδομένο στάδιο τῆς ἐπανάστασης, ἡ ἐπεξεργασία ἑνός ἀντιστοίχου σχεδίου διάθεσης τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, ὁ ἀγώνας γιά τήν ἐκτέλεση αὐτοῦ τοῦ σχεδίου μέσα σ' ὁλόκληρη τήν περίοδο τοῦ δεδομένου σταδίου τῆς ἐπανάστασης».

Στρατηγικός σκοπός τοῦ ΔΣΕ εἶναι ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας ἀπό τόν Ἀγγλοαμερικανικό ἰμπεριαλισμό καί τούς μοναρχοφασίστες. Ἀποστολή τῆς στρατηγικῆς ὅπως λέει ὁ Στάλιν εἶναι ὁ προσδιορισμός τῆς κατεύθυνσης γιά κύριο χτύπημα τρόπο πού καθορίζει τήν πορεία τῶν ἐπιχειρήσεων ὁλόκληρης τῆς περιόδου τοῦ πολέμου δηλ. προκαθορίζει τά ἐννιά δέκατα τῆς ἔκβασης τοῦ πολέμου. Ὁ Δ.Σ.Ε. εἶχε τό δικό του στρατηγικό σχέδιο γιά τό χρόνο πού μᾶς πέρασε. Τό σχέδιο ἀπόβλεπε στή φθορά τοῦ ἐχθροῦ ἀπ' τή μιά μεριά, στήν ποσοτική καί ποιοτική ἀνάπτυξη τοῦ ΔΣΕ ἀπ' τήν ἄλλη. Γιά τήν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ προσπάθησε νά προσαρμόσει ὅλη τήν πολεμική του ἐπίδοση. Μέ τήν ἐνεργητική ἄμυνα, τόν ἑλιγμό, τίς μαζικές ἐπιθετικές ἐνέργειες, τίς ἐπιθέσεις σέ ὀχυρωμένες τοποθεσίες καί κατωκημένους τόπους, τόν μικροπόλεμο κλπ.

β) Ἡ τακτική ὅπως λέει ὁ Στάλιν ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς Στρατηγικῆς ὑποταγμένο σ' αὐτή καί βοηθητικό της. Ἐνῶ σκοπός τῆς στρατηγικῆς εἶναι νά κερδίσει τόν πόλεμο, σκοπός τῆς τακτικῆς εἶναι νά κερδίσει τίς συμπλοκές, τίς μάχες, νά διεξάγει μέ ἐπιτυχία τίς ἐπιχειρήσεις πού περισσότερο ἤ λιγώτερο προσαρμόζονται στή συγκεκριμένη κατάσταση σέ κάθε δοσμένη στιγμή. Ἡ ἐνέργεια καί τά ἀποτελέσματα τῆς τακτικῆς πρέπει νά ἐξετάζονται ἀπό τό ἄν προετοιμάζουν τό δρόμο γιά τή στρατηγική ἐπιτυχία. Συνεπῶς τό καθῆκον τῆς τακτικῆς εἶναι νά καθοδηγεῖται ἀπό τίς ἐνδείξεις τῆς στρατηγικῆς ν' ἀντλεῖ πεῖρα συνεχῶς ἀπό τίς μάχες καί νά καθορίζει κάθε φορά τίς μορφές καί μέθοδες μάχης.

Ἔτσι πρέπει νά βλέπουμε τήν ἀποστολή τῆς τακτικῆς. Δέν πρέπει νά ἐξετάζουμε μεμονωμένα μιά τακτική ἐπιτυχία. Γιατί ὑπάρχουν τακτικές ἐπιτυχίες πού ὄχι μόνο δέν προετοιμάζουν τή στρατηγική ἐπιτυχία, ἀλλά τήν ὁδηγοῦν σέ ἀποτυχία. Τέτοια παραδείγματα ἀπό τήν ἱστορία τῶν πολέμων ἔχουμε πάρα πολλά. Π. χ. οἱ γερμανοί ὅταν ἔκαναν τήν ἐπίθεση κατά τῆς Σοβ. Ἕνωσης εἶχαν τακτικές ἐπιτυχίες καί μεγάλες προελάσεις, μά μέ τίς τακτικές αὐτές ἐπιτυχίες ὄχι μόνο δέν πέτυχαν τό σκοπό τους ἀλλά ἀντίθετα αὐτές τούς ὁδήγησαν στήν καταστροφή τους. Γιατί ὁ Σοβιετικός στρατός ὑποχωροῦσε φθείροντας τούς γερμανούς συνεχῶς, διατηρώντας ἀκέραιες τίς δυνάμεις του καί ἀφοῦ τούς τράβηξε βαθειά καί εἶχε ὁλοκληρώσει τήν προετοιμασία του, ἔκανε τήν ἀντεπίθεση καί τούς ἐξόντωσε.

Πρόσφατο παράδειγμα ἔχουμε τήν ἐκστρατεία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στό Γράμμο. Ὁ ἐχθρός συγκέντρωσε σχεδόν ὅλες τους τίς δυνάμεις, τό ἔμψυχο καί ἄψυχο ὑλικό. Κατάφερε νά ἐξα-

---

φορά διακηρύττουμε:

Θέλουμε Ἀνεξαρτησία καί Δημοκρατία.

Θέλουμε Εἰρήνη καί Ἡσυχία

Δεχόμαστε κάθε ἔντιμη δημοκρατική συνεννόηση.

Ἐξυπηρετοῦμε μόνο τό καλό τοῦ λαοῦ καί τῆς πατρίδας

Δίνουμε τό χέρι σέ ὅλους πού πιστεύουν στό λαό, στή Δημοκρατία, στήν εἰρήνη.

Δύναμή μας εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Λαοῦ.

Καί τό σύνθημά μας μέχρις ὅτου ἐπιβληθεῖ τό δίκηο του παραμένει:

ΟΛΟΙ ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ!

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ !

(Ἀπ τήν ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚΕ τῆς 15 Αὐγούστου 1948)

στό Γράμμο ὕστερα ἀπό μιά γερή αἱμορραγία πού ἔπαθε. Ὁ ΔΣΕ ἀφοῦ ἔφθειρε γερά τούς μοναρχοφασίστες, μέ λίγες δικές του ἀπώλειες, κάνει τόν ἐλιγμό του καί συνεχίζει τή μάχη στό Βίτσι καί τσακίζει τούς μοναρχοφασίστες. Συνεπῶς ἡ τακτική τους ἐπιτυχία στό Γράμμο ὄχι μόνο δέν τούς βοήθησε νά πετύχουν τό σκοπό πού ἔβαλαν, νά ἐξοντώσουν τό ΔΣΕ, μά ἀντίθετα δημιούργησε σοβαρή κρίση στό στρατόπεδο τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, ἐνῶ ὁ ΔΣΕ βγῆκε πιό ἀτσαλωμένος, μέ πεῖρα πολεμική πλούσια ἀριθμητικά πιό μεγάλος.

Ὁ σ. Ζαχαριάδης στό λόγο του στήν κομματική σύσκεψη τῶν στελεχῶν τοῦ Γενάρη λέει τά παρακάτω γιά τήν τακτική τοῦ ΔΣΕ: «Ἡ δική μας τακτική εἶνε Λαϊκή ἐπαναστατική καί ἀποτελεῖ ἕνα δημιουργικό ζωντανό εὔλιγιστο συνδυασμό τῆς τακτικῆς τοῦ τακτικοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ μέ τήν ἀντάρτικη τακτική».

Ταχτικό στρατό λέμε τόν καλά συγκροτημένο στρατό σέ μονάδες τακτικές, τάγματα, ταξιαρχίες, Μεραρχίες, καλά ὡπλισμένο ἐκπαιδευμένο, μέ τίς ἐφεδρεῖες του καί τόν καλά ὀργανωμένο ἐφοδιασμό του. Σκοπός τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἶνε ἡ πλήρη συντριβή τοῦ ἀντιπάλου στρατοῦ καί ἡ ἐκπλήρωση τῆς στρατηγικῆς του ἀποστολῆς. Ὁ ταχτικός στρατός δίνει μάχες παρατάξης μέ τόν ἀντίπαλο καί κάθε φορά προσαρμόζει τήν τακτική του μέχρι τήν ἐξόντωση τοῦ ἀντιπάλου.

Ὁ ἀντάρτικος στρατός παίζει βοηθητικό ρόλο καθοδηγεῖται ἀπό τόν ταχτικό στρατό. Ἡ δράση του ἀποχτάει μεγάλη σημασία γιατί μέ τά χτυπήματα στά μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ, στίς συγκοινωνίες, στούς κατωκημένους χώρους, τοῦ δημιουργεῖ τόν πανικό, τήν ἀβεβαιότητα, συνεχή φθορά. Ἀναγκάζει τόν ἐχθρό νά ξαπλώσει τίς δυνάμεις του γιά προστασία τῶν μετόπισθέν του καί ἔτσι δίνει τή δυνατότητα στόν ταχτικό στρατό νά βρίσκει τά τρωτά σημεῖα τοῦ ἐχθροῦ γιά νά τόν τσακίζει. Τό βασικό στήν ταχτική τοῦ ἀντάρτικου εἶνε ἡ συνεχή κίνηση, τό αἰφνιδιαστικό χτύπημα εἴτε μικρό εἴτε μεγάλο. Τά χτυπήματα γίνονται παντοῦ τή νύχτα καί τή μέρα.

Τά ἀντάρτικα τμήματα εἶναι ἐπαναστατικά λαϊκά δημιουργήματα. Εἶναι γεννήματα τῆς σκλαβιᾶς, τῆς βίας, τῆς πείνας πού ἐπιβάλλουν οἱ καταχτητές σ' ἕνα λαό ἤ ἡ ντόπια πλουτοκρατική ἀντίδραση. Τά ἀντάρτικα τμήματα γεννιοῦνται βασικά σέ περίοδο ξενικῆς κατοχῆς. Ὁ λαός βρίσκεται σέ ἐπαναστατική κατάσταση θέλει νά ἀποτινάξει τό ζυγό καί καταφεύγει στά ὅπλα. Συγκροτεῖ τίς μικρές ἀντάρτικες ὁμάδες πού ἡ δράση τους στήν ἀρχή περιορίζεται νά χτυπάει μικρές ἀπομονωμένες ἐχθρικές ὁμάδες. Παίρνει τόν ὁπλισμό του ἀπό αὐτό καί λευτερώνει τίς πιό ὀρεινές περιοχές πού ἀποτελοῦν καί τίς πρῶτες ἑστίες ἀνάπτυξής του. Μέ τήν δράση του σκορπᾶ τόν τρόμο στούς τυράννους, ἐνθαρρύνει τό λαό καί τραβάει καινούργιους μαχητές στίς γραμμές του, μαζικοποιεῖται. Ἀπό τίς μικρές ὁμάδες συγκροτεῖ μεγάλα συγκροτήματα, περνάει σέ πιό σοβαρότερη δράση, δίνει πιό δυνατά χτυπήματα σέ πιό ἰσχυρούς ἐχθρικούς σχηματισμούς. Μέ τή συνεχή ἀνάπτυξή του γίνεται τακτικός στρατός καί τότε ἀρχίζει μάχες κατά παράταξη μέ τόν ἐχθρό, συνδυάζοντας καί τήν ἀντάρτικη δράση του πού εἶναι βοηθητική τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Τότε τό κίνημα αὐτό ἔφτασε στό σημεῖο πού διεκδικεῖ τή νίκη. Ἡ ἀνάπτυξη τῶν μικρῶν ἀντάρτικων τμημάτων σέ μεγαλύτερους σχηματισμούς καί τό πέρασμά τους σέ τακτικό στρατό ἐξαρτᾶται ὄχι μόνο ἀπό τόν ἐπαναστατικό ἀναβρασμό πού ὑπάρχει στό λαό, ὄχι μόνο ἀπό τήν πίστη τοῦ λαοῦ στό δίκιο του ἀγώνα ἀλλά καί ἀπό τήν ἱκανότητα τῆς ἡγεσίας τοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ αὐτοῦ κινήματος νά ἀναπτύξει τόν ἔνοπλο ἀγῶνα ἀπό τίς μικρές ὁμάδες σέ τακτικό στρατό. Τότε μπαίνει ἐπί τάπητος τό πρόβλημα τῆς νίκης. Γιατί ἄν δέν κατορθωθεῖ ἕνα ἀντάρτικο κίνημα νά περάσει στή μορφή τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ συνδυάζοντας καί τήν ἀντάρτικη δράση, ποτέ δέν μπορεῖ νά νικήσει καί μάλιστα κινδυνεύει νά σβύσει.

Ὁ ΔΣΕ εἶναι γέννημα τῆς ληστρικῆς ξένης ἐπέμβασης καί κατοχῆς τῶν ἀμερικανοάγγλων, τῆς ὠμῆς βίας τῶν καταχτητῶν καί τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. Βάλθηκαν νά ὑποδουλώσουν τό λαό μας πού ἔδωσε τόσο αἷμα γιά νά λευτερωθεῖ ἀπό τή γερμανοϊταλική κατοχή. Τό ἔνοπλο κίνημα ξεκίνησε ἀπό τίς ἔνοπλες ὁμάδες τῶν καταδιωκομένων ἀγωνιστῶν. Ἡ δράση τους στήν ἀρχή ἄρχισε κατά τῶν μικρῶν ὁμάδων τῶν μπράβων, χιτῶν καί χωροφυλάκων. Ἀπό τά τέλη τοῦ 1946 ἄρχισαν νά μαζικοποιοῦνται σέ μεγάλα συγκροτήματα κάτω ἀπό ἑνιαία διοίκηση. Οἱ ἀμερικανοάγγλοι καταχτητές καί ὁ μοναρχοφασισμός στό 1947 ἄρχισαν σειρά ἀπό ἐκστρατεῖες γιά τή διάλυση τῶν ἀντάρτικων τμημάτων. Ἡ τακτική πού ἀκολούθησαν τά ἀντάρτικα τμήματα τοῦ ΔΣΕ ἦταν. 1) Νά χτυποῦν τόν ἐχθρό ἀπό τή βάση ἐξόρμησής του ἐνεδρευτικά καί διαδοχικά μέχρι τά σημεῖα πού ὁ ἐχθρός ἤθελε ν' ἀνέβει, ἔτσι πού τοῦ δημιουργοῦσαν μιά σοβαρή φθορά. Στήν κατάλληλη στιγμή κάναν τόν ἐλιγμό τους, διάλεγαν τό πιό ἀδύνατο σημεῖο τοῦ ἐχθροῦ, τό χτυποῦσαν καί ἑλίσσονταν σέ ἄδειο χῶρο ἀπό ἐχθρικές δυνάμεις χτυπώντας κέντρα πού ὁ ἐχθρός εἶχε ἀφήσει μικρές φρουρές. Ἔτσι ἀνάγκαζαν τόν ἐχθρό νά ἐγκαταλείπει τίς θέσεις πού κατέλαβε καί νά τρέχει στά κάστρα πού βρίσκονταν κάτω ἀπό τήν ἀπειλή τῶν ἀνταρτῶν. 2) Τά ἀντάρτικα τμήματα [illegible] πάντα πρωτοβουλία, δέν [illegible] ὁ ἐχθρός νά ἑτοιμαστεῖ γιά [illegible] νά τόν χτυπήσουν. Ὀργάνωναν [illegible] ἐπιθετικές συγκεντρωτικές [illegible] κατά κατα-

κημένων στόχων ή άλλους έχθρικούς στόχους. Στίς έπιθέσεις αυτές πετύχανε τό στοιχείο του αιφνιδιασμού, γιατί ή κίνηση τών τμημάτων γινόταν άπό μεγάλο βάθος. Μ' αυτόν τόν τρόπο ό ΔΣΕ άντιμετώπισε τίς έκστρατείες τοῦ έχθροῦ τό 1947 μέ άποτέλεσμα νά άποτύχουν οί προσπάθειες τών μοναρχοφασιστών, ό ΔΣΕ νά βγεί δυναμωμένος καί μέ σοβαρή πολεμική πείρα. Έτσι στό τέλος τοῦ 1947 τά άντάρτικα τμήματα γίνονται άρκετές χιλιάδες. Σ' αυτήν τήν περίοδο ή ήγεσία τοῦ λαϊκοῦ έπαναστατικοῦ κινήματος, τό ΚΚΕ στήν τρίτη όλομέλειά του, άποφάσισε τή μετατροπή τών άντάρτικων τμημάτων σέ τακτικό στρατό καί τόν συνδυασμό τής δράσης τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ μέ τήν άντάρτικη. Πιό συγκεκριμένο τό πρόβλημα μπαίνει στήν κομματική σύσκεψη τών πολιτικών καί στρατιωτικών στελεχών τοῦ ΚΚ, τό Γενάρη τοῦ 1948. Πάνω σ' αυτή τήν τακτική άνέπτυξε τή δράση του ό ΔΣΕ τό 1948.

II. ΤΑΚΤΙΚΗ ΜΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

α) Μετά τήν άποτυχία τής έκστρατείας τοῦ 1947 ό μοναρχοφασισμός κάτω άπ' τήν καθοδήγηση τών άμερικάνων άρχισε τίς προετοιμασίες του γιά τήν έκστρατεία τοῦ 1948 μέ σκοπό τή συντριβή τών δυνάμεων τοῦ Δ.Σ.Ε. μέ κύρια προσπάθεια στή Βόρεια Έλλάδα καί τό κλείσιμο τών Β. συνόρων. Γιά τό σκοπό αυτό συγκρότησε τήν έθνοφρουρά γιά νά καλύψει τά μετόπισθέν του καί τά άστικά κέντρα ώστε νά έξοικονομήσει όσο τό δυνατόν μεγαλύτερο όγκο δυνάμεων κρούσης.

β) Τό Γ.Α. τό Γενάρη τοῦ 1948 μέ Διαταγή του πρός όλες τίς άνώτερες διοικήσεις άφοῦ κάνει τήν παραπάνω έκτίμηση γιά τίς προθέσεις τοῦ έχθροῦ καί τίς προετοιμασίες του, βάζει βασικό καθήκον τοῦ Δ.Σ.Ε. στή διάρκεια τοῦ χειμώνα νά άναπτύξει σοβαρή δράση γιά τήν άνατροπή τών σχεδίων προετοιμασίας καί συγκέντρωσης τών έχθρικών δυνάμεων. Γιά τήν έπιτυχία τοῦ καθήκοντος αυτοῦ έπρεπε ή δράση μας νά στραφεί στά έξής: 1) Χτύπημα έθνοφρουράς καί χρεωκοπία της, νά μή μπορέσει ό έχθρός νά τήν χρησιμοποιήσει, ώστε νά τόν έξαναγκάσουμε νά χρησιμοποιήσει στά κέντρα τμήματα τακτικοῦ στρατοῦ. 2) Χτύπημα κωμοπόλεων, πόλεων καί σάρωμα τών μικροαντιστάσεων στά μικρά χωριά μέ συνδυασμό μαζικής στρατολογίας. 3) Έξάρθρωση τών μετόπισθεν τοῦ έχθροῦ.

Πάνω σ' αυτό τό πνεῦμα δόθηκαν καί οί άποστολές στά Άρχηγεία περιοχών.

Μαζί μέ τήν προσπάθεια ποῦ έπρεπε νά άναπτύξει ό ΔΣΕ γιά ματαίωση τής έκστρατείας τοῦ έχθροῦ, στήν πρώτη γραμμή έμπαινε ή συγκέντρωση τών έφεδρειών του καί ή συγκρότηση μονάδων τακτικοῦ στρατοῦ, ίκανών νά άντιπαραταχθοῦν στίς κύριες έχθρικές δυνάμεις ίκανών νά δώσουν μάχες παράταξης μέ τόν έχθρό, νά τόν φθείρουν καί δημιουργήσουν προϋποθέσεις άντεπίθεσης.

γ) Στό διάστημα τοῦ χειμώνα έπρεπε 1) άπό τούς καινούργιους μαχητές ποῦ είχαν προσέλθει στίς γραμμές μας καί τών καινούργιων ποῦ θά στρατολογοῦνταν άπό τή δράση ποῦ θά άναπτύσσονταν νά συγκροτηθοῦν τακτικά τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε.

2) Νά όργανωθοῦν σέ σχηματισμούς τάγματα—ταξιαρχίες καί Διοικήσεις άνώτερες τακτικών τμημάτων. Ή σύνθεσή τους θά ήταν τέτοια ποῦ νά έχουν δυνατή βάση πυρός σέ όμαδικά όπλα εύθυτενοῦς καί καμπύλης τροχιάς καθώς καί πυροβολικό. Μά ταυτόχρονα νά είναι εύλύγιστα καί ταχυκίνητα. 3) Νά έκπαιδευτοῦν πάνω στό πνεῦμα τακτικοῦ στρατοῦ γιά μάχες διαρκείας, άμυντικές, έπιθετικές στήν ταχύτητα στήν κίνηση, στήν διείσδυση μέ μεγάλες δυνάμεις, στίς νυχτερινές έπιχειρήσεις στόν συντονισμό τών τμημάτων σ' όλες τίς φάσεις τής μάχης, στό συντονισμό πεζικοῦ πυροβολικοῦ κ.λ.π. Ή έκπαίδευση κυρίως τών τμημάτων αυτών έπρεπε νά βασιστεί πάνω στήν πολεμική δράση. Ή δράση τους θά βοηθοῦσε στήν πραγματοποίηση τών καθηκόντων τοῦ Γ.Α. θά ήταν όμως καί τό καλλίτερο σχολειό γιά νά γίνουν άξιόμαχες δυνάμεις γιά τήν έκπλήρωση τής άποστολής τοῦ Γ.Α.

δ) Βασικές έπιχειρήσεις στήν περίοδο αυτή πάνω στό πνεῦμα τής Διαταγής τοῦ Γ.Α. έχουμε στήν περιοχή Ρούμελης: Π ρ ώ τ ο ν: Οί έπιχειρήσεις στό χώρο τής Δυτικής Στερεάς ποῦ έγιναν σέ τρείς φάσεις. Ή πρώτη φάση, διείσδυση στήν Τριχωνία ξεκαθάρισμα τοῦ χώρου αυτοῦ άπό τήν έθνοφρουρά καί ΜΑΥδων. Οί σοβαρότερες μάχες ήταν τοῦ Θέρμου. Δεύτερη φάση. Χτύπημα τών δυνάμεων έθνοφρουράς καί χωρ)κων στήν Άράχωβα Ναυπακτίας καί κατάληψή της. Συνέχεια ή μάχη τοῦ Πλάτανου. Μέ τίς έπιχειρήσεις αυτές διαλύθηκαν 4 τάγματα έθνοφρουράς καί άλλες έχθρικές δυνάμεις πάθαν σοβαρή αίμοραγία, έγινε μερική έπιστράτευση. Τακτική τών τμημάτων μας ήταν ή άκόλουθη.

1) Ή κίνησή άπό μεγάλο βάθος καί τό αιφνιδιαστικό χτύπημα μέ συγκεντρωμένες δυνάμεις.

2) Συγκεντρωτικά οί δυνάμεις χτυποῦσαν σέ μιά κατεύθυνση καί στό πιό άποφασιστικό σημείο τοῦ στόχου άδιαφορώντας γιά τίς μικροαντιστάσεις ποῦ είχε ό έχθρός γιά κάλυψη.

3) Ή ένέργεια γινόταν μέ ταχύτητα καί χτυπιόνταν στόχοι διαφόρων κατευθύνσεων ποῦ τόν έχθρό παραπλανοῦσαν καί δέν τοῦ δίναν τήν δυνατότητα άντιπροετοιμασίας.

Δ ε ύ τ ε ρ ο ν: Οί έπιχειρήσεις Λοκρίδος-Βοιωτίας Άττικής. Οί έπιχειρήσεις αυτές γίνονται μέ συγκεντρωμένες δυνάμεις, έπέφεραν σημαν-

τική φθορά στόν έχθρό καί τή διάλυση τοῦ 503 τάγματος τῆς 3ης Ὀρεινῆς ἐχθρικῆς ταξιαρχίας, ἔγινε σοβαρή στρατολογία καί σκόρπισαν τόν πανικό στόν ἐχθρό μέσα στήν πρωτεύουσα μέ τή διείσδυση στήν Παρνηθα. Ἡ ταχτική πού ἀκολούθησαν τά τμήματά μας αὐτά εἶναι ἴδια μέ τῶν τμημάτων τοῦ Δ.Σ. Στερεᾶς.

Τ ρ ί τ ο ν. Ἀπό τούς νεοστρατολογημένους συγκροτεῖται μιά ταξιαρχία ἀόπλων πού κινεῖται πρός τό χῶρο συγκέντρωσης τῶν ἐφεδρειῶν τοῦ Γ.Α. Μέ τήν κίνηση τῆς φάλαγγας τῶν ἀόπλων δίνονται σοβαρά χτυπήματα στόν κάμπο Θεσσαλίας, Μαυροβοῦνι, Πιέρρια. Ἡ πορεία τῆς φάλλαγγας αὐτῆς πού διήρκησε 42 μέρες κάτω ἀπό τίς πιό δύσκολες συνθῆκες (λάσπες, βροχ , κρύο, πεῖνα, ξυπολησιά καί συνέχεια πόλεμο) ἔδειξε τή μεγάλη πίστη στήν ὑπόθεση τοῦ λαοῦ μας ἀπό τά ἡρωϊκά αὐτά παιδιά, ταυτόχρονα μᾶς πλούτισε τήν πεῖρα μας γιά τήν κίνηση εγάλων φαλάγγων σέ μεγάλες ἀποστάσεις (500 χ λιόμετρα). Γιά τήν ἐπιτυχία τῆς μάχης αὐτῆς προσέχτηκαν: 1) Ἡ καλή ὀργάνωση τῆς φάλαγγας αὐτῆς καί ἡ συνεχή ἠθικοπολιτική δουλειά γιά νά ἀνταποκριθεῖ στήν κίνηση. 2) Ἡ ταχύτητα καί κίνηση ἔτσι πού ὁ ἐχθρός δέν προλάβαινε νά συγκεντρώσει τίς δυνάμει; του γιά νά χτυπήσει. 3) Τό βασικό στήν πορεια αὐ ή ἦταν ἡ διάταξη πού δίνονταν στήν πορεία γιά νά διατηρεῖ τή συν χή στήν κίνηση, νά ἐξασφαλίσει τήν ταχύτητα, καί νά δίνεται ἡ δυνατότητα στά τμήματα πού τή συνοδεύουν νά χτυπᾶν τόν ἐχθρό πού κινοῦνταν γιά νά χτυπήσει τή φάλαγγα

Στήν περίοδο αὐτή ἔχου ε σοβαρά χτυπήματα πό ε ον στήν καρδιά τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου ὅπως τοῦ Αλμυροῦ καί Φαρσάλων. Τά χτυπήματα ανατάραξαν τόν ἐχθρό καί σκόρπισαν τόν ἐνθουσιασμό στό θεσσαλικό λαό, ταυτόχρονα ἔγινε σοβαρ στρατολογία. Κι' ἐδῶ ἡ ταχτική πού ἀκολουθήθηκε ἦταν ἡ κίνηση ἀπό μεγάλο βάθο; καί τό αἰφνιδιαστικό χτύπημα μέ συγκεντρωμένες δυνάμεις σέ μιά κατεύθυνση

Σοβαρή ἦταν ἡ δράση τῶν τμημάτων τοῦ Ἀρχηγείου Ἠπείρου, πραγματοποιεῖ τή διείσδυση ἀπό τό χῶρο τῶν Ζαγοριῶν στό χῶρο τῆς Μουργκάνας, ἀναπτύσει σοβαρή δράση στό χῶρο τοῦ Καλ πακ. Ἡ δράση αὐτή καταταράξε τό μοναρχοφασισμό μά ταυτόχρονα δημιουργοῦσε μιά σοβ ή ἀπειλή στίς ἐχθρικές δυνάμεις ἀπό τά ώτα σε περ πτωση ἐκστρατείας του σ ό Σμόλικα Γράμμο.

Ἄλλες ἐπι ειρήσεις ἔγιναν στό χῶρο Δυτικῆς καί Κεν ρικῆς Μακεδονίας. Οἱ κυριώτερες εἶνε: Π ρ ῶ τ ο ν: Ἡ κίνηση τῆς 16ης Ταξ αρχίας ἀπό τό Γράμμο πρός Ἀντιχάσια-Πιέρρια Χτύπησε τόν ἐχθρό στή διαδρομή της μέχρι Πιέρρια: Ἔδωσε ἀρκετ ς μάχες στά Πιέρρια κ ί ἀντιμετώπισε τήν ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ. Ἔβγαλε τή φάλαγγα ἀόπλων στό Γράμμο· Ἄν δέν γινόταν σοβαρά λάθη τά ἀποτελέσματα τῆς διείσδυσης αὐτῆς τῆς ταξιαρχίας θά ἦταν σοβαρά. Ἀντί νά πηγαίνει μέ ταχύτητα στά Πιέρρια χωρίς κανένα σκοπό καί νά ἀναγκαστεῖ νά δίνει ἀμυντικές μάχες, ἔπρεπε νά πάρει μαζί της ὁπλισμό ἀπό τά λάφυρα τῆς Κόνιστας, νά ὁπλίσει τή φάλαγγα ἀόπλων Ρούμελης καί μόλη αὐτή τή δύναμη νά σαρώσει τίς μικροαντιστάσεις στά Ἀντιχάσια, στή Φαρκαδώνα. Ἔτσι θά στρατολογοῦσε ἄλλους δυό χιλιάδες καινούριους μαχητές καί πολύ μεγαλύτερη φθορά θά ἔφερνε στόν ἐχθρό. Πάντως παρά τά λάθη αὐτά προξένησε ἀρκετές ἀπώλειες στόν ἐχθρό.

Δ ε ύ τ ε ρ ο: Ἦταν ἡ διείσδυση καί τό χτύπημα τῆς Θεσσαλονίκης μέ Πυρ)κό. Παρά τήν ἐπίδραση πού εἶχε τό χτύπημα στόν ἐχθρό διαπράχτηκαν σοβαρά λάθη. 1) Δέν πῆρε ὁ διοικητής ὑπόψη τή Διαταγή τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου νά συγκεντρώσει τή δύναμή του, νά ξεκαθαρίσει ὅλα τά χωριά τῆς Χαλκιδικῆς ἀπό τήν ἐθνοφρουρά καί νά στρατολογήσει καινούριους μαχητές, καί κατά τό τέλος τοῦ σαρώματος νά χτ πηθεῖ ἡ Θεσσαλονίκη. 2) Χωρίς νά εἶνε προετοιμασμένο τό ὑλικό τό παίρνει καί κάνει μιά διείσδυση στό βάθος τῆς Θεσσαλονίκης, τή στιγμή πού ὁ ἐχθρός τίς δυνάμεις του τίς εἶχε προσανατολίσει σ' αὐτή τήν κατεύθυνση. Ἡ ἐπιχείρηση αὐτή ὄχι μόνο δέν ξεσήκωσε τή δουλειά μας στό χῶρο αὐτό ἀλλά τήν ἔφερε πίσω

Ταυτόχρονα μέ τίς ἐπιχειρήσεις πού γινότανε σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα, ἀπό μέρους τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου κα αβάλονταν μιά σοβ ρή προσπάθεια γιά τήν ὀργάνωση καί ἐκπαίδευση τῶν τακτικῶν τμημάτων τῆς 670 Μονάδας. Ἡ ἐκπαίδευσή τους συνδυάζονταν μέ τήν πολε ική δράση πού ἀνέπτυξαν. Μέ τόν τρόπον αὐτό τό καινούριο ὑλικό τῶν νεοστρατολογημένων γινότανε ἀξιόμαχο μά καί οἱ διοικήσεις βγάζαν τά συμπεράσματά τους. Βλέπουν τίς ἐλλείψεις τῶν μονάδων τους ὥστε διορθώνοντάς τες νά καταστήσουν τί; μονάδες τους πιό ἱκανές γι νά ἀνταποκριθοῦν στήν ἀποστολή τους. Οἱ σοβαρότερες ἐπιχειρήσεις ἦταν οἱ ἑξῆς.

Π ρ ῶ τ ο: Μιά σειρά ἐπιχειρήσεις καί κρούσεις στό χῶρο Φλώρινας, Καστοριᾶς, Νεστόρι ὅπως ἡ διείσδυση στό Ρανκός, ἡ ἀνακατάληψη τῆς Φαλτσάτας, οἱ ἐπιχειρήσεις γιά ἀπομόνωση τοῦ Νεστόρι ἀπό τήν Καστοριά.

Δ ε ύ τ ε ρ ο. Ἡ ἐπιχείρηση στό χῶρο Γρεβενῶν Νεάπολης. Ἡ επιχείρηση αὐτή γίνεται μέ τό σύνολο τῶν δυνάμ[illegible] 670 Μονάδας. Ἡ ἐπιχείρηση ὄχι μόνο [illegible] φθορά στόν ἐχθρό-ἔτσι πού τόν ἀναγκ[illegible] νά [illegible]νει καί ἄλλες δυνάμει; [illegible] σοβαρή βοήθεια στά τμήματα Ρούμελης [illegible]σολια; πού πιέζονταν ἀπό [illegible]

βαρύτερο ἦταν μιά μάχη σκληρή πού σ' αὐτήν τά τμήματά μας πάλαιψαν μ' ὅλα τά μέσα τοῦ ἐχθροῦ (ἀεροπορία, πυροβολικό, τάγκς κ.λ.π.). Ἡ μάχη αὐτή ἦταν πλούσια σέ φάσεις γιατί εἶχε τό στοιχεῖο τῆς γρήγορης κίνησης καί διείσδυσης σέ βάθος μέ μεγάλη δύναμη. Εἶχε τήν ἐνεργητική ἄμυνα, τόν ἀγώνα κατά τῶν τάνκς, τήν ἀεροπορία, γινόταν τήν ἡμέρα καί σέ τελείως γυμνό ἔδαφος. Ἡ σημασία τῆς μάχης βρίσκεται ἐκτός ἀπό τά ἄλλα στό ὅτι ἡ μονάδα ἔκανε μιά μεγάλη πρόβα πού τή βοήθησε νά ἐκπληρώσει τή μεγάλη της ἀποστολή στό Γράμμο. Σκοπός τῆς ἐπιχείρησης ἦταν νά διεισδύσει στό χῶρο μεταξύ Γρεβενῶν-Νεάπολης νά ξεκαθαριστοῦν τά χωριά ἀπό τίς μικροαντιστάσεις, νά κάνει ἐπιμελητειακή δουλειά κυρίως σέ μεγάλα ζῶα καί σφάγια, νά στρατολογήσει νέους μαχητές. Ὁ χῶρος πού γινόταν ἡ ἐνέργεια περιστοιχίζονταν ἀπό πυκνή ἐχθρική διάταξη γι' αὐτό ἔπρεπε νά ἐξασφαλιστοῦν γερά στηρίγματα γιά χτύπημα τοῦ ἐχθροῦ ἀπό τίς στατικές θέσεις πού θά κινοῦνταν νά κλείσει τό ρῆγμα μεταξύ Ὀροπέδι-Κορυφῆς καί νά χτυπήσει τά τμήματα διείσδυσης. Ἡ ἐπιχείρηση πέτυχε τό σκοπό της, ἔφερε σοβαρή φθορά στόν ἐχθρό, συγκέντρωσε σοβαρό ἀριθμό σέ σφάγια, σέ μεγάλα ζῶα ἔκανε καί μερική ἐπιστράτευση. Ἡ τακτική πού ἀκολουθήθηκε: 1) Γερή ὀργανωτική προετοιμασία τῶν τμημάτων, ἀναγνώριση τοῦ χώρου, τῶν δρομολογιῶν καί ἀντιστάσεων τοῦ ἐχθροῦ. Δόθηκαν συγκεκριμένα οἱ ἀποστολές στά στελέχη καί ἔγινε συνείδηση στά στελέχη καί μαχητές ἡ ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς. 2) Ἡ κίνηση ὅλου αὐτοῦ τοῦ ὄγκου τῆς δύναμης ἔγινε μέχρι τή βάση ἐξόρμησης χωρίς νά γίνει ἀντιληπτή ἀπό τόν ἐχθρό. Αὐτό ἐξασφάλισε τή διείσδυση ὅλων τῶν τμημάτων καί αὐτῶν πού θά ἀποτελοῦσαν τά στηρίγματα τῆς κυρίας ἐνέργειας καί τῶν τμημάτων πού θά κάναν τήν ἐνέργεια σέ βαθμό νά πετύχει ἀπόλυτα ὁ αἰφνιδιασμός. 3) Ἔγινε συντονισμός τῆς δράσης πεζικοῦ πυροβολικοῦ. Τό πυροβολικό ὑποστήριξε καλά τά τμήματα πού δίναν μάχες ἀμυντικές μέ τόν ἐχθρό πού κινοῦνταν ἀπό τίς στατικές θέσεις του γιά νά χτυπήσει τά τμήματα διείσδυσης, μέ ἀποτέλεσμα ὁ ἐχθρός νά χτυπηθεῖ γερά καί νά γυρίσει στίς βάσεις του. Τό πυροβολικό χρησιμοποιήθηκε σάν ὅπλο ἐπίθεσης μέ τή διείσδυση πού ἔκανε μαζί μέ τά τμήματα διείσδυσης. Τά ὑποστήριξε καί χτύπησε τά Γρεβενά. 4) Ἔγινε σοβαρή προσπάθεια γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ συνδέσμου μέ στρώσιμο τηλεφωνικῆς γραμμῆς παράλληλα μέ τά τμήματα διείσδυσης μέ ἀσυρμάτους κλπ. πού παρά τίς ἀδυναμίες λειτουργοῦσε.

Παρά τήν ἐπιτυχία τῆς ἐπιχείρησης παρουσιάστηκαν σοβαρές ἀδυναμίες. 1) Δέν πετύχαμε καλή καί κανονική ἐπαφή κατά τή διάρκεια τῆς μάχης ἀπό ὑποτίμηση τῶν διοικήσεων. 2) Δέν χρησιμοποιήθηκαν σωστά οἱ σχηματισμοί τῶν ταξιαρχιῶν (Ὅπως λόχοι αὐτοματιστῶν, διμοιρίες πληροφοριῶν κλπ). 3) Δέν λειτούργησαν καλά οἱ ὑπηρεσίες (ὅπως μεταφορά τραυματιῶν, ἐπιμελητεία, ἡ ὀργανωμένη προώθηση τῆς ἐπιμελητειακῆς δουλειᾶς πού κάναν τά τμήματά μας). 4) Ἡ ἀποχώρηση τῶν τμημάτων δέν ἔγινε κανονική καί εἴχαμε ἄσκοπη φθορά. 5) Οἱ διοικητές ἔγιναν ἀκροβολιστές καί δέν διοικοῦσαν τά τμήματά τους καί κατά τή διάρκεια τῆς μάχης δέν τούς διέκρινε ἡ πρωτοβουλία, ἡ πονηριά. Ἡ πεῖρα πού ἀποκόμισαν τά τμήματα τῆς Μονάδας ἀπό τά ἀρνητικά καί θετικά ἔγινε ἀντικείμενο σοβαρῆς δουλειᾶς στά στελέχη καί μαχητές.

Τ ρ ί τ ο: Ἡ ἐπιχείρηση τῶν Ἀσπραγγέλων. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχείρησης ἀνέβασε περισσότερο τή Μονάδα. Γιατί διαλύθηκε ἕνα ἐχθρικό τάγμα ἐθνοφρουρᾶς πού ἦταν καλά ὀχυρωμένο στά φυσικά ὀχυρά τοῦ Μιτσικελιοῦ. Ἡ ἐπιτυχία ξεσήκωσε τά τμήματα γιατί ἔγινε ἀκριβῶς τή στιγμή πού ἄρχιζε ἡ ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ στό Γράμμο. Ἡ ἐπιτυχία ἔγκειται. 1) Στή σοβαρή προετοιμασία τῆς ὀργάνωσης καί ἐκτέλεσης. Ἔγινε σχολαστική ἀναγνώριση τοῦ στόχου (ὀχύρωσή του, ὁπλισμό του, συνήθειές του, κατευθύνσεις πού θά ἀκολουθήσουν τά τμήματα γιά τήν κίνηση). 2) Ἐξασφαλίστηκε ἡ μυστικότητα τῶν κινήσεων, πέτυχε ὁ αἰφνιδιασμός σέ σημεῖο πού τά τμήματα φθάσαν στά 50—100 μ. καί μετά γίνανε ἀντιληπτά. 3) Ἐπικράτησε μεγάλη πειθαρχία. Ἡ ἐπιχείρηση ἐκδηλώθηκε τήν ἴδια ὥρα ἀπό ὅλες τίς κατευθύνσεις οὔτε ἕνας πυροβολισμός γρηγορώτερα. Ἐπίσης πειθαρχία στά πυρά. Ἀπό ὅλους τούς μαχητές καί στελέχη ἔγινε κατανοητό ὅτι σέ νυχτερινή ἐπίθεση ὁ ἐχθρός ἄς βάζει ἐμεῖς δέν θά ἀπαντοῦμε. Σουρνώντας θά φτάσουμε σέ ἀπόσταση 30—50 μέτρα καί ἐπίσης μόνο χειροβομβίδες, πάντζερ θά χρησιμοποιήσουμε, ὁπότε ἡ κατάληψη τοῦ στόχου εἶναι ἐξασφαλισμένη σέ σύντομο χρονικό διάστημα μέ ἐλάχιστες ἀπώλειες. Τούς διέκρινε ἀποφασιστικότητα στήν ἐπίθεση.

Ἐξετάζοντας τίς ἐπιχειρήσεις πού δόθηκαν σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα ἀπό τίς ἀρχές Γενάρη 1948 μέχρι τήν ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ καί τήν τακτική πού ἀκολουθήσαμε εἶναι ἀνάγκη συνοψίζοντας τά συμπεράσματα ἀπ' τήν τακτική μας αὐτῆς τῆς περιόδου νά δοῦμε πιά ἀπ' αὐτά εἶναι χρήσιμα γιά τά τακτικά τμήματα καί γιά τά ἀντάρτικα τμήματα.

I Τό βασικό πού κυριαρχεῖ σ' ὅλες τίς ἐπιχειρήσεις εἶναι ὁ αἰφνιδιασμός ὁ ὁποῖος πετυχαίνεται μέ τήν κίνηση ἀπό μεγάλο βάθος, τήν ταχύτητα στήν κίνηση, τό και[illegible] ρισμα καί τήν παραπλάνηση μέ ἄλλες μικροκινήσεις. Μέ τό ὅτι τά χτυπήματα [illegible] σέ στόχους διαφόρων κατευθύνσεων. Ἡ τακτική αὐτή εἶναι ἕνας σοβαρός συντελεστής γιά

τήν ἐπιτυχία. Ἀπ' αὐτά πρέπει νά διαπνέονται καί σήμερα τά τακτικά τμήματα καί πολύ περισσότερο τ' ἀντάρτικα. Τά τακτικά τμήματα θέλουν νά καταλάβουν ἕνα στόχο ἤ νά χτυπήσουν σ' ἕνα ἀδύνατο σημεῖο τοῦ ἐχθροῦ. Γιά νά πετύχει πρέπει στό σημεῖο αὐτό νά ἔχει ὑπεροχή σέ δυνάμεις καί μέσα. Θά ἐξασφαλίσει αὐτή τήν ὑπεροχή ἀπό τήν καλή ὀργάνωση πού θά κάνει στό τμῆμα καί στά μέσα του γιά νά κινηθεῖ γρήγορα μέ συνοχή ἡ φάλαγγα. Ἀπό τήν ἐπαγρύπνηση πού θά ἐξασφαλίσει κατά τήν κίνηση γιά νά μήν ἀφήσει ἴχνη ἤ νά προδοθεῖ ἡ φάλαγγα. Ἀπό τό καλό καμουφλάζ, ἀπό τήν παραπλάνηση. Πολύ περισσότερο τά ἀντάρτικα τμήματα γιά νά πετύχουν αἰφνιδιασμό σέ ἕνα στόχο καί ὑπεροχή δύναμης εἶναι ἀναγκασμένα τήν ἐξόρμηση νά τήν κάνουν ἀπό μεγάλο βάθος. Χρειάζεται νά ὀργανώνονται καλά οἱ κινήσεις. Πολύ πρέπει νά προσέχουν στή διάρκεια τοῦ χειμώνα ὅπου συναντᾶν σοβαρά φυσικά ἐμπόδια (τά χιόνια, ποτάμια) νά παίρνουν ὅλα τά ὀργανωτικά μέτρα γιά τό ξεπέρασμα τῶν τέτοιων ἐμποδίων (ὀργάνωση τμήματος μηχανικοῦ γιά ἄνοιγμα δρόμου στά χιόνια).

2) Στίς ἐπιχειρήσεις μας γιά νά ξεγελᾶμε τόν ἐχθρό τά χτυπήματα τά δίνουμε σέ στόχους διαφόρων κατευθύνσεων. Ἡ τακτική αὐτή εἶναι ἀναγκαία γιά ὅλα τά τμήματα τοῦ ΔΣΕ. Ἐδῶ πρέπει νά προσέξουμε πώς ὁ σκοπός μας εἶναι νά καταλάβουμε αὐτόν τόν στόχο, μέ τήν προσωρινή ὑπεροχή πού δημιουργήσαμε. Νά κάνουμε τήν ἀνάλογη ἐκμετάλλευση καί μετά νά ἀφήσουμε αὐτό τό σημεῖο. Γιά νά πετύχουμε τό χτύπημα σέ ἄλλο στόχο πού ἔχουμε ἐκ τῶν προτέρων ἐκλέξει, πρέπει τό τράβηγμα νά γίνει ἀφοῦ ὁ ἐχθρός συγκεντρώσει διπλές του δυνάμεις. Τόν χτυποῦμε συνεχῶς καί οἱ δυνάμεις τραβιοῦνται μέ τέτοιο τρόπο πού ὁ ἐχθρός ἔγκαιρα νά μήν τίς ἀντιληφθεῖ. Ταυτόχρονα οἱ δυνάμεις κινοῦνται μέ ταχύτητα γιά τό στόχο τόν καινούργιο πρίν προλάβει νά ἀντιληφθεῖ ὁ ἐχθρός. Σέ τέτοιες ἐπιχειρήσεις πολύ πρέπει νά προσέξουν οἱ διοικήσεις τό πρόβλημα τῶν πληροφοριῶν. Πρέπει ἡ κάθε διοίκηση νά ἔχει εἰδικούς καλούς μαχητές καί στελέχη πού θά ἀναγνωρίσουν καλά τό στόχο (δύναμη, ὀχύρωση, φυλάκια, συνήθειες), νά ἔχει ἕτοιμους συνδέσμους κ.λ.π.). Μά ταυτόχρονα θά τόν παρακολουθοῦν γιά νά σημειώνουν κάθε μεταβολή. Αὐτό τό σημεῖο πολύ πρέπει νά προσεχτεῖ. Ἐδῶ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀδυναμία μας. Οἱ διοικητές περιορίζονται σέ λίγες γενικές πληροφορίες καί ξεκινᾶ γιά τήν ἐπιχείρηση μέ ἀποτέλεσμα νά κινοῦν ὁλόκληρη κίνηση, νά ἀποτυχαίνουν στόν ἐφοδιασμό τους γιατί μπλέκονται μέ τίς ἐμπροσθοφυλακές πού βγάζει ὁ ἐχθρός καί τελικά ἡ ἐπιχείρηση νά ἀποτυχαίνει. Καί μετά λέμε δέ βρήκαμε τόν ἐχθρό ἐκεῖ πού τόν ὑπολογίζαμε ἤ βρήκαμε περισσότερη δύναμη ἀπ' ὅση ὑπολογίζαμε κ.λ.π. Ἡ καλή ὀργάνωση τῆς μελέτης τοῦ στόχου βοηθάει καί ἀπό μιά ἄλλη πλευρά ἀφοῦ κινήσει ἀπό τόσο μεγάλο βάθος στόν τελευταῖο χῶρο κάλυψης δέν μπορεῖ νά μείνεις πολύ γιά νά συγκεντρώνεις τίς πληροφορίες καί μελετήσεις τό στόχο.

3) Στίς ἐπιχειρήσεις μας προσέχαμε τό μεγαλύτερο μέρος νά τό διαθέσουμε στήν κύρια προσπάθεια καί γιά κάλυψη τῆς ἐπιχείρησης τῆς μικρότερης δύναμης, παρακάμπταμε ἄλλες μικροαντιστάσεις ἤ τούς ἀπασχολούσαμε μέ μικρή δύναμη. Αὐτή εἶναι ἡ βασική ἀρχή πού πολύ πρέπει νά προσέχουν τακτικά καί ἀντάρτικα τμήματα. Ἡ ἐπιτυχία μιᾶς ἐπιχείρησης ἐξαρτᾶται ἀπό τό νά βροῦμε ποιό εἶναι τό βασικό σημεῖο τοῦ στόχου πού ἡ κατάληψή του σοῦ δίνει τήν κυριαρχία. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά συγκεντρώσουμε τίς κύριες δυνάμεις μας καί τά μέσα πυρός μας. Μέ τόν τρόπο αὐτό πετυχαίνουμε τή γρήγορη κατάληψη τοῦ στόχου. Ὁ ἐχθρός ὅσο νά κινηθεῖ γιά ἐνίσχυση θά χρειαστεῖ ὁρισμένος χρόνος, μέ τήν καθυστέρηση πού θά τοῦ κάνει τό μικρό τμῆμα κάλυψης τῆς ἐπιχείρησης. Ἔτσι μᾶς δίδεται ὁ ἀναγκαῖος χρόνος γιά κατάληψη τοῦ στόχου ὥστε ἀμέσως νά διαθέσουμε τίς δυνάμεις γιά νά ἀντιμετωπίσουμε τόν ἐχθρό πού κινεῖται ἐνάντιά μας καί μέ εὐχέρεια νά τόν τσακίζουμε καί ἀκόμα στήν κύρια προσπάθεια πρέπει νά χρησιμοποιήσουμε τά καλύτερά μας τμήματα.

4) Τίς περισσότερες ἐπιχειρήσεις τίς κάναμε νύχτα. Τέτοιου εἴδους ἐπιχειρήσεις θά κάνουμε καί τώρα καί τά τακτικά καί τά ἀντάρτικα. Γιατί ἡ νύχτα μᾶς δίνει πολλά πλεονεκτήματα. Ἀποφεύγουμε τήν ἀεροπορία, σέ μεγάλο βαθμό τό πυροβολικό του καί εὐκολώτερα γελᾶμε τόν ἐχθρό ὁ ὁποῖος δέν μπορεῖ ἀμέσως νά ἐχτιμήσει τήν κύρια προσπάθειά μας. Στίς ἐπιχειρήσεις αὐτές ἐκτός ἀπ' ὅλη τήν ἄλλη προετοιμασία πού πρέπει νά προηγηθεῖ (καλούς συνδέσμους γιά νά μή παραπλανηθεῖ ἡ κίνηση, νά γίνεται μέ μεγάλη ἡσυχία) πρέπει νά πλησιάσουμε ὅσο τό δυνατό κοντά. Ἀπ' τή στιγμή πού ὁ ἐχθρός μᾶς ἀντιλήφτηκε δέν πρέπει οἱ μαχητές νά βάλουν μέ τά ντουφέκια καί ὁπλοπολυβόλα. Ὁ ἐχθρός μπορεῖ νά ρίχνει καί νά χαλάει τόν κόσμο, τό τμῆμα συνεχῶς θά προχωρεῖ ὥσπου νά φτάσει στή θέση χειροβομβίδας καί τότε θά χτυπήσει μέ χειροβομβίδες, πάντζερ τά ὀχυρά του. Καί μέ ἕνα ἅλμα νά καβαλλάει τά πολυβολεῖα. Μέ τόν τρόπο αὐτό κυριαρχοῦμε πολύ γρήγορα. Γιατί ἄν ἀπό τά 500—200 ἤ καί 100 μ. ... νά β... ξουμε, ὁ ἐχθρός ἐπισημαίνει τή θέση μας καί μπορεῖ νά μᾶς κάνει ζημιά. Τό χειρότερο εἶναι ὅτι καθηλωνόμαστε καί ἔτσι ... ἀποτυχαίνουμε τό σκοπό καί ἀπώλειες ἔχουμε.

5) Ὁ συντονισμός τῶν τμημάτων στή διάρκεια τῆς μάχης ὅσο καί ὁ ... τῶν

πεζῶν μέ τά βαρειά ὅπλα, πολυβόλα, ὅλμους, πυρ)κό εἶναι ὁ βασικός παράγοντας τῆς ἐπιτυχίας. Ἐδῶ κουτσαίνουμε σοβαρά. Τό βασικό σέ μιά διοίκηση μαζί μέ τά ἄλλα εἶναι πῶς θά ἐξασφαλίσει τον συντονισμό τῶν τμημάτων καί τῶν μέσων ὥστε νά εἶναι σέ θέση ἀνάλογα νά ἐπέμβει. Προτοῦ προετοιμάσει κάθε διοίκηση μιά μάχη ἤ κίνηση καί εἴτε εἶναι ἀμυντική μάχη, ἤ ἐπίθεση, πρέπει σχολαστικά νἄχει λύσει τό πρόβλημα σύνδεσης, νά μελετήσει καί νά ὀργανώσει τηλεφωνική ἐπικοινωνία ξαπλώνοντας καλώδια τήν ἴδια στιγμή πού προχωροῦν τά τμήματα. Ἄν ἔχει ἀσυρμάτους νά τούς συγκεντρώνει καί τούς χρησιμοποιήσει κατάλληλα κυρίως μέ τά τμήματα πρώτου κλιμακίου καί πυρ)κό. Νά ἔχει καθορίσει συνθηματικά μέ φωτοβολίδες, τροχιοδεικτικές, φωτιές, σημαιοφόρους κ.λ.π. Πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νά ἔχει ἐκπαιδεύσει τό προσωπικό γι' αὐτή τή δουλειά γιατί τήν τελευταία στιγμή δέν γίνεται.

6 Ἡ ὑποχώρηση εἶναι πολύ σοβαρό στοιχεῖο τῆς τακτικῆς μας. Ἀπό τά τμήματά μας τά ἀντάρτικα μά καί τά τακτικά πολύ πρέπει νά προσεχτεῖ. Στίς περισσότερες ἐπιχειρήσεις πού κάνουμε κυρίως σέ κατοικημένους τόπους ἤ ἄλλου πού κάνουμε διείσδυση [illegible] δύναμης γιά [illegible], νά καταλάβουμε, νά πάρουμε ἐκεῖνο πού θέλουμε καί μετά τραβιούμαστε. Συνεπῶς πῶς θά τραβηχτοῦμε εἶναι μιά ἀπό τίς δύσκολες φάσεις τῆς μάχης. Ἐδῶ πολύ κουτσαίνουμε καί ἐπειδή τίς περισσότερες συμπτύξεις τίς κάνουμε πολύ ἄσκοπα ἔχουμε καί ἄσκοπες ἀπώλειες. Κάθε διοίκηση πρέπει νά ἔχει μελετήσει ἐκ τῶν προτέρων τή σύμπτυξη. Αὐτή θά δώσει τό σύνθημα, θά καθορίσει τό δρομολόγιο πού θά ἀκολουθήσουν μέ ὅλα τά μέτρα ἀσφάλειας στήν κίνηση, ἀφήνοντας ἕνα ἐλαφρό τμῆμα γιά ὀπισθοφυλακή πού κι' αὐτό πάλι ὅταν θά συμπτύσσεται δέν θά δίνει πλάτη στόν ἐχθρό ἀλλά διαδοχικά θά τόν χτυπᾶ ὥσπου νά φτάσει στό σημεῖο πού μπορεῖ ἄνετα νά φύγει.

Αὐτά εἶνε τά βασικώτερα σημεῖα τῆς τακτικῆς πού ἀκολουθήσαμε καί πού σήμερα θά ἀκολουθήσουν τά τμήματα μας. Ὅλα αὐτά πού ἀναφέραμε πιό πάνω δέν εἶνε δοσμένα καλούπια πρέπει πάνω σ' αὐτή τή βάση νά ἀναπτύξουμε τήν τακτική μας ἔτσι πού κάθε στιγμή καί κάθε ὥρα νά ἔρχεται στόν ἐχθρό καί ἕνα ἀνεπάντεχο χτύπημα.

Οἱ ἐπιχειρήσεις πού ἔγιναν σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα ἀπό τό Γενάρη τοῦ 1948 μέχρι τήν ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα καί τήν τακτική πού χρησιμοποίησαν τά τμήματά μας εἶχαν σοβαρή ἐπίδραση γιατί ἡ δράση αὐτή ἔκανε ἱκανό τό ΔΣΕ νά ἀντιμετωπίσει τήν ἐκστρατεία τοῦ 1948 καί νά βγεῖ πιό δυνατός. Μπορεῖ μέ τίς ἐπιχειρήσεις αὐτές νά μή μπορέσαμε νά ἀνατρέψουμε τήν ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ τοῦ 1948 πρᾶγμα πού δέν μποροῦσε νά γίνει, δέ λύσαμε τό πρόβλημα τῶν ἐφεδρειῶν στό βαθμό πού ἔπρεπε κι' αὐτό ὀφείλεται σέ λάθη μας γιατί ἦταν δυνατόν νά εἴχαμε ἄλλες 10000 μαχητῶν ἄν ἐνεργούσαμε καλύτερα. Ὅμως ἡ δράση αὐτή δημιούργησε ἄσχημη κατάσταση στόν ἐχθρό τόν ἔκανε νά καθυστερήσει τήν ἐκδήλωση τῆς ἐκστρατείας του μα ἀκόμα τόν ἀνάγκασε νά ὑπολογίσει σοβαρά τήν ἀπειλή τῶν τμημάτων τῆς Ρούμελης, τῆς Ἠπείρου. Γι' αὐτό καί κατ' ἀρχήν ἐκδηλώνει τήν ἐκστρατεία του στή Μουργκάνα μετά στή Ρούμελη καί τέλος ἦρθε στή Βόρεια Πίνδο φέρνοντας καί τήν ἀποτυχία του τῆς Μουργκάνας καί Ρούμελης.

III. Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Τό Γ.Α. μαζί μέ τήν κατεύθυνση καί τίς συγκεκριμμένες διαταγές πού ἔδωσε σέ ὅλα τά τμήματα τοῦ ΔΣΕ, γιά τήν ἔντονη δράση πού πρέπει νά ἀναπτύξουμε στό χειμῶνα γιά νά ἀποτραπεῖ ἡ ἐκστρατεία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στό 1948, τήν ἀνάπτυξη τῶν ἐφεδρειῶν καί δημιουργία τακτικῶν τμημάτων, ἔγκαιρα κατατόπισε ὅλα τά τμήματα γιά τήν ἐκστρατεία πού ἑτοιμάζεται, τίς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ καί τόν τρόπο πού πρέπει νά τόν ἀντιμετωπίσουμε, πάνω στήν ἑξῆς βάση 1) Ὁ μοναρχοφασισμός μέ τήν ὁλόπλευρη ὑποστήριξη τῶν ἀμερικανῶν ἑτοιμάζει τήν ἐκστρατεία του μέ κύρια προσπάθεια τή Βόρεια Πίνδο, μέ σκοπό τή διάλυση τοῦ ΔΣΕ. 2) Καθῆκον τοῦ ΔΣΕ εἶνε ὄχι μόνο νά ἀποτρέψει αὐτήν τήν προσπάθεια τοῦ μοναρχοφασισμοῦ ἀλλά πρέπει μέ τά δυνατά μας χτυπήματα νά φθείρουμε σέ μεγάλο βαθμό τόν ἐχθρό καί νά περάσουμε στήν ἀντεπίθεση δημιουργώντας συνθῆκες γιά πραγματοποίηση τῶν δικῶν μας στρατηγικῶν ἐπιδιώξεων. 3) Τακτική πού πρέπει νά ἀκολουθήσουμε εἶνε ἡ ἑξῆς: α) Στή διάρκεια τῆς συγκέντρωσης καί προετοιμασίας τοῦ ἐχθροῦ στίς βάσεις ἐξόρμησης, προώθηση τῶν θέσεών μας κοντά στίς βάσεις του, συνεχής παρενοχλητική δράση καί διαδοχικά χτυπήματα τῶν δυνάμεών του στά μετόπισθεν γενικά. Ἐνέργεια μέ συγκεντρωμένες τίς δυνάμεις γιά ἀποφασιστικό χτύπημα στήν κίνηση τοῦ ἐχθροῦ σέ μιά πλεονεχτική κατεύθυνση γιά φθορά καί καταπόνησή του. β) Ἐνεργητική ἀποφασιστική ἄμυνα πάνω σ' ὅλους τούς πιθανούς ἄξονες κίνησης τοῦ ἐχθροῦ καί ἰδιαίτερα στό κέντρο τῆς διάταξής μας (Γράμμος) γ) Μέ συνδυασμό τῆς ἐνεργητικῆς ἄμυνας καί τοῦ τολμηροῦ ἐπιθετικοῦ ἐλιγμοῦ ἀνακοπή κάθε ἐπιθετικῆς ἐνέργειας τοῦ ἐχθροῦ σέ ὁποιαδήποτε περιοχή ἐπιχειρήσει νά κινηθεῖ ἐπιθετικά. δ) Ἀνάπτυξη τῆς ἐπιθετικῆς δραστηριότητας τῶν μονάδων μας σ' ὅλες τῆς περιοχές τῆς χώρας, μέ ἰδιαίτερη ἐξάσκηση πίεσης σέ [illegible]

κέντρα τοῦ ἐχθροῦ καί τίς συγκοινωνίες του. ε) Ἀνάπτυξη στόν ἀνώτατο βαθμό τῆς σαμποταριστικῆς δράσης τῶν τμημάτων μηχανικοῦ (σαμποτέρ) γιά ἐξάρθρωση τῶν συγκοινωνιῶν τοῦ ἐχθραῦ καί τῆς δράσης τῶν ἐλεύθερων σκοπευτῶν. στ) Εὐρύτατος ἐπιθετικός ἑλιγμός μέ χρησιμοποίηση τῆς ἐνέδρείας μας.

* * *

Ὁ μοναρχοφασισμός μέσα στό χειμῶνα ὁλοκλήρωσε τίς προετοιμασίες του καί μέ τυμπανοκρουσίες ἀνήγγειλε ὅτι μέσα στό 1948 τελειώνουν μέ τό ΔΣΕ. Ἡ δράση τοῦ ΔΣΕ πρίν τό χειμῶνα καί κατά τή διάρκεια τοῦ χειμῶνα ἀνάγκασε τό μοναρχοφασισμό νά μήν χτυπήσει πρῶτα στή κύρια κατεύθυνση, τή Βόρεια Πίνδο, ἀλλά νά στραφεῖ σέ ἄλλες περιοχές πού ἀποτελοῦσαν σοβαρή ἀπειλή στά μετόπισθέν του. Αὐτή ἡ ἐνέργεια τοῦ μοναρχοφασισμοῦ τοῦ προκαθόρισε τήν ἀποτυχία του. Γιατί ἔρριξε σέ μιά πρόωρη φθορά τίς δυνάμεις του, τίς καταπόνησε. ἔχασε χρόνο. Μέ τέτοια κατάσταση στά τμήματά του ὁ ἐχθρός μέ τήν ἀποτυχία πού ἀπεκόμισε ἀπ' αὐτές τίς ἐπιχειρήσεις κάνει τήν ἐκστρατεία του στή Βόρεια Πίνδο. Οἱ βασικώτερες ἐπιχειρήσεις πού ἔκαμε ὁ ἐχθρός πρίν τήν ἐκστρατεια του στή Βόρεια Πίνδο εἶναι:

α) Δυό ἐπιθετικές προσπάθειες στή Μουργκάνα. Ἡ πρώτη ἀπό 25|2 8|3|48 καί ἡ δεύτερη ἀρχές Ἀπρίλη. Ἡ ἀρχή τῆς ἐκστρατείας τοῦ μοναρχοφασισμοῦ ἔγκαιν ἀστηκε στή Μουργκάνα μέ ἀποτυχία τοῦ ἐχθροῦ καί μέ περίλαμπρη νίκη τοῦ ΔΣΕ. Ὁ ἐχθρός ἔκανε τήν ἐπίθεσή του στή Μουργκάνα μέ 3 ταξιαρχίες μέ μία ΛΟΚ, 2 τάγματα κομάντος, τμήματα ἐθνοφρουρᾶς καί χωροφυλακῆς. Ἡ τακτική πού ἀκολούθησε ὁ ἐχθρός ἦταν: Μέ τή χρησιμοποίηση τῶν ΛΟΚ νά πετύχει αἰφνιδιαστικό ἀποτέλεσμα στόν Κ. τομέα μέ παράλληλη χρησιμοποίηση μεγάλων δυνάμεων γιά κύκλωση τῶν τμημάτων μας καί ἀποκοπή ἀπό τό βασικό ἔρεισμα τή Μουργκάνα Χρησιμοποίησε σέ μεγάλο βαθμό τό πυροβολικό καί τήν ἀεροπορία. Ἡ τακτική πού ἀκολούθησαν τά τμήματά μας ἦταν: Στήν ἀρχή τῆς κίνησης ἐνεδρευτικά χτυπήματα ἀπό τά προωθημένα τμήματα. Ἀποφασιστική ἐνεργητική ἄμυνα στόν ὀρεινό ὄγκο τῆς Μουργκάνας. Ἐπιθετικός ἑλιγμός στόν κατάλληλο χρόνο καί στήν κατεύθυνση πού ἐπιβάλλονταν ἀπό τό ἔδαφος καί τήν ἐχθρική διάταξη, μέ ἀποτέλεσμα ἀνατροπή τοῦ ἐχθροῦ καί ἐκμετάλλευση ἐπιτυχίας. Ἡ τακτική πού ἀκολούθησαν τά τμήματά μας εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά πάθει αἱμορραγία σοβαρή ὁ ἐχθρός στήν ἐπιθετική του προσπάθεια καί τήν κατάλληλη στιγμή πού ἐκδηλώθηκε ἡ ἀντεπίθεση μας νά φεύγει ὁ ἐχθρός πανικόβλητος καί ὁλόκληρα τάγματα νά διαλυθοῦν. Τήν ἐπιτυχία τους τά τμήματά μας τήν ἐκμεταλλεύονται μέ τή βαθειά διείσδυση στό Σούλι καί τά σοβαρά χτυπήματα πού δῶταν σέ μιά σειρά χωριά καί κωμοπόλεις ὅπως ἡ Παραμυθιά. β) Μετά τήν ἀποτυχία τῆς Μουργκάνας στράφηκαν μέ σοβαρότερες δυνάμεις στή Ρούμελη. Ὁ ἐχθρός στό 1947 ἔκανε ἀπανωτές ἐκστρατεῖες στή Ρούμελη καί ἔσπασε τά μοῦτρα του. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς δράσης τῶν τμημάτων μας στή Ρούμελη δημιουργοῦσε σοβαρή ἀπειλή στόν ἐχθρό μέχρι τήν Ἀθήνα. Εἶχε ἀνάγκη νά ξεκαθαρίσει τήν περιοχή αὐτή γιά νἄχει ἀσφαλισμένα τά νῶτα τή στιγμή πού θά ἐνεργοῦσε στή Βόρεια Πίνδο. Γιά τό σκοπό αὐτό διέθεσε 3 Μεραρχίες, 2 ΜΟΚ, 17 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς, χωροφυλακομάδες, πυροβολικό, ἀεροπορία, στόλο. Ὁ ἐχθρός πήγαινε μέ τίς κύριες δυνάμεις νά δημιουργήσει ἕναν πυκνό κλοιό ἀπό Βορρᾶ, Ἀνατολή καί Δύση νά σπρώξει τά τμήματά μας πρός Νότο καί νά τά κυκλώσει στά ὀρεινά συγκροτήματα Γκιώνα - Οἴτη καί μετά νά τά ἐκμηδενίσει. Ἡ τακτική πού ἀκολούθησαν τά τμήματά μας ἦταν ἡ ἑξῆς: Ἀπό τήν ἀρχή ἑλίχτηκαν Βόρεια Καρπενησιοῦ μέ τίς κύριες δυνάμεις καί ἀνάπτυξαν σοβαρή δράση στό χῶρο Ἀγράφων—Βάλτου. Τμήματα πού μεῖναν στό χῶρο τοῦ ἐχθρικοῦ κλοιοῦ ἐκτός ἀπό τίς πρῶτες μέρες πού χτύπησαν τόν ἐχθρό στήν κίνηση μετά τεμαχίστηκαν σέ πολύ μικρές ὁμάδες χωρίς νά ἐπανασυνδεθοῦν γρήγορα σέ ἄλλη κατεύθυνση καί συνεχίσουν νά δώσουν δυνατά χτυπήματα. Κατανάλωσε ἀρκετό χρόνο ἔτσι πού ὑποχρεώθηκε ἀργά νά ἀρχίσει τήν ἐκστρατεία του στή Βόρεια Πίνδο. Μέ τόν ἑλιγμό του στά τμήματα Ρούμελης πέτυχαν νά ἀποτρέψουν τά σχέδια τοῦ ἐχθροῦ. Ὅμως μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ὁ ἐχθρός δέν μάτωσε στή Ρούμελη. Ἐδῶ τό Ἀρχηγεῖο ἔμεινε ἐπαναπαυμένο ἀπό τίς ἐπιτυχίες του στίς ἄλλες ἐκστρατεῖες τοῦ ἐχθροῦ καί δέ μελέτησε ὅτι ὁ ἐχθρός αὐτή τή φορά θά ρίξει μέ πολύ σοβαρές δυνάμεις. Δέν παρακολούθησε τίς κινήσεις μεγάλων ἐχθρικῶν δυνάμεων στό χῶρο του καί μέ βάση τή δύναμη πού διέθετε στό δοσμένο ἔδαφος πού δροῦσε νά καθορίσει τήν τακτική του. Ἀντί νά γίνει ὁ ἑλιγμός γρήγορα καί χωρίς νά ἔχει χτυπηθεῖ διαδοχικά καί χωρίς νά αἱμορραγήσει ὁ ἐχθρός, ἔπρεπε οἱ δυνάμεις νά προωθοῦνταν στίς βάσεις ἐξόρμησης νά χτυπήσουνε ἐνεδρευτικά νά τεμαχίζονται στήν ἀνάγκη ὄχι λιγώτεροι ἀπό λόχο καί νά χτυπᾶν τίς βάσεις ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἐχθροῦ, τά πυροβόλα τους, σταθμούς διοίκησης κλπ. Νά ἔχουν τή δυνατότητα ἐπανασύνδεσης καί συγκεντρωμένα νά χτυποῦσαν μικρά ἀπομονωμένα ἐχθρικά τμήματα. Αὐτή ἡ τακτική θά καταπονοῦσε τόν ἐχθρό θά τόν αἱμορραγοῦσε σέ μεγάλο βαθμό μέ τίς ἐλάχιστες δικές μας ἀπώλειες. Καί μέ τό σπάσιμο τοῦ κύριου ὄγκου τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων, συγκέντρωση τοῦ συνόλου τῆς δύναμης καί συγκεντρωτικό χτύπημα τῶν δυνάμεων ἐθνοφρουρᾶς,

νωροφυλακομάδων χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα ἐλαφρά τμήματα γιά ἀντιπερισπασμό καί ἐπί πλέον παρακολούθηση τοῦ ἐχθροῦ γιά τίς κινήσεις τῆς βασικῆς δύναμης.

γ) Μετά τίς ἐκστρατεῖες τοῦ ἐχθροῦ στή Μουργκάνα καί Ρούμελη κίνησε ὅλες του σχεδόν τίς δυνάμεις σέ ἔμψυχο καί ἄψυχο ὑλικό στή Βόρεια Πίνδο. Ἀρχικός σκοπός τοῦ ἐχθροῦ ἦταν ἐνεργώντας μέ τίς κύριες δυνάμεις ἀπό τά δυό ἄκρα Κόνιτσα καί Ἀλεβίτσα κατά μῆκος τῶν συνόρων νά κυριαρχήσει. Μετά συμπιέζοντας τίς δυνάμεις πρός Νότο μέ παράλληλη ἐνέργεια ἀπό Νότο—Ἀνατολικά καί Δυσμάς νά κυκλώσει τίς κύριες δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ νά τίς χτυπήσει ἀποφασιστικά σέ σημεῖο πού νά χάσουν τή συνοχή τους, νά τεμαχιστοῦν σέ μικρά τμήματα. Ἔτσι θά μποροῦσαν νά προχωροῦσαν στήν ὁλοκληρωτική συντριβή τῶν δυνάμεων τῆς Βόρειας Πίνδου. Ἡ προσπάθεια αὐτή τοῦ ἐχθροῦ ἀπέτυχε καί τότε ἀναγκάζεται νά μετατρέψει τό σχέδιό του ρίχνοντας τό βάρος ἀπό Τάλιαρο—Προφήτη Ἠλία Φούρκας—Ταμπούρι μέ σκοπό ἀπομόνωσης τοῦ Σμόλικα καί περίσφιξης τῶν τμημάτων μας στόν κύριο Γράμμο. Ἡ ταχτική πού χρησιμοποίησε ὁ ἐχθρός ἦταν 1) Στήν ἀρχή χτύπησε ταυτόχρονα σέ περισσότερες κατευθύνσεις μετά συγκέντρωσε σέ μιά κατεύθυνση σοβαρή δύναμη πεζικοῦ, τό πυροβολικό καί ἀεροπορία καί μέ τόν τρόπο αὐτό προσπαθοῦσε νά σπάσει τή διαταξή μας. 2) Τό βασικό πού χαρακτήριζε τίς ἐπιθέσεις του ἦταν ἡ προπαρασκευή πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας καί μετά κίνηση τοῦ πεζικοῦ σέ διαδοχικές φάλαγγες. Τα τμήματα τους ὅμως ἐπιτίθονταν μέ πυκνή διαταξη, καί αὐτό γιά νά μήν τούς φεύγουν οἱ στρατιῶτες, ἔτσι ὅμως δίναν στόχο μεγάλο στά τμήματα μας καί τούς θέριζαν. 3) Ἔκανε νυχτερινές ἐπιθέσεις. Τίς ἐπιθέσεις τίς ἐκδήλωνε τίς πρωϊνές ὧρες χρησιμοποιώντας τή νύχτα για να κινήσει τα τμήματα του ὅσο τό δυνατό κοντά. 4) Ὅλες οἱ ἐπιθέσεις τους εἶχαν μετωπικό χαρακτήρα, ποτέ δέν μπόρεσαν νά χτυπήσουν ἀπό τά νῶτα καί πλευρά γιατί ἡ φύση τοῦ στρατοῦ τους δέν τούς ἐπιτρέπει για τετοια τολμήματα. Ἡ ταχτική πού ἀντιμετώπισαν τά τμήματα τοῦ ΔΣΕ τόν ἐχθρό στή Β. Πίνδο, ἦταν ἡ ἐνεργητική ἄμυνα πού βασίζονταν στα ἑξῆς. 1) Χτύπημα διαδοχικό ἀπό ἐλαφρότερα τμήματα ἀπό τή βάση ἐξόρμησής του 2) Στήν κύρια γραμμή ἀντίστασής μας ἀπό τίς ισχυρές μας θέσεις χτύπημα σκληρό μέ ὅλα τά μέσα, χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα καί τό στοιχεῖο τῆς κίνησης μέ ἐλαφρές δυνάμεις, χτυπώντας τον πλευρικά. Ὁ ἀγώνας ὁ ἀγώνας ἦρθε σέ αὐτή τή φαση ὑπῆρξε σκληρός, πεισματικός. Γιά να πάρει μιά πιθαμή ἔδαφος ὁ ἐχθρός ἔπρεπε νά πληρώνει πολύ αἷμα. 5) Ἀπό τίς ἀντεπιθέσεις μας πο γινόνταν ὕστερα ἀπό τη μεγάλη αἱμορραγία πού προκαλούσαμε στόν ἐχθρό κατά τήν ἐπιθετική του προσπάθεια, 4) ἀπό τόν ἔντονο ναρκοπόλεμο στούς ἄξονες κινησής τους, δίπλα ἀπό τή διαταξή τους στά μετόπισθεν τους κλπ. (Καί μ' αὐτήν τήν τακτική κατορθώσαμε νά φθείρουμε τόν ἐχθρό σέ βαθμό ἀνυπολόγιστο. Οἱ ἴδιοι λένε ὅτι οἱ ἀπώλειες τους ξεπερνουν τίς ἀπώλειες τοῦ Αλβανικοῦ πολέμου). Οἱ ζημιές αὐτές πού ἔπαθε ὁ ἐχθρός εἶναι ἡ αἰτία τῆς σοβαρῆς κρίσης πού περνάει ὁ μοναρχοφασισμός. Ὁ στρατός τους μέ τήν πεῖρα του πείστηκε ὅτι δέ νικιοῦνται οἱ ἀντάρτες, ὅτι χύνουν τζάμπα τό αἷμα τους γι' αὐτό ἀντιδροῦν νά πάνε στή μάχη.

Παρουσιάσαμε ἀρκετές ἀδυναμίες στήν ἐφαρμογή τῆς ταχτικῆς μας τῆς ἐνεργητικῆς ἄμυνας. Οἱ κυριώτερες εἶναι: 1) Κάναμε λάθη στή διάταξη πού θά μπορούσαμε νά εἴχαμε οἰκονομήσει ἀρκετή ἐφεδρική δύναμη για νά χρησιμοποιηθεῖ σέ ἀντεπιθέσεις στήν κατάλληλη στιγμή 2) Τό βασικώτερο λάθος εἶναι ὅτι δέ λύσαμε κατά τό χειμώνα τό πρόβλημα τῶν ἐφεδρειῶν στό βαθμό πού μπορούσαμε νά τό εἴχαμε λύσει ἀπό καιρές ἐνεργειές μας. Ἄν διαθέταμε ἄλλες 4 Ταξιαρχίες ὁ μοναρχοφασισμός θά πάθαινε πανωλεθρία στό Γράμμο.

3) Ἀδυναμίες παρουσιάστηκαν στήν ἐφαρμογή τῆς ἐνεργητικῆς ἄμυνας. Ἀναλυτικά γράφονται στό 10 τεῦχος τοῦ ΔΣΕ.

5) Μετά ἀπό 70 μέρες σκληροῦ ἀγώνα στό Γράμμο τά τμήματά μας πραγματοποίησαν βασικά τήν ἐπιδίωξη τοῦ Γ.Α. μας γιά ὅσο τό δυνατό μεγαλύτερη φθορά τοῦ ἐχθροῦ μέ λίγες δικές μας ἀπώλειες. Ἀπό ἔλλειψη τῶν ἀπαραιτήτων ἐφεδρειῶν δεν ἦταν δυνατό νά ἐκμεταλλευτοῦμε τήν ἄσχημη κατάσταση πού δημιουργήσαμε στό Μ.Φ.Σ. Συνέχιση τοῦ ἀγώνα στό χῶρο αὐτόν δέ συνέφερε. Γιατί ὁ χῶρος ἄμυνάς μας εἶχε στενέψει καί ὁ ἐχθρός εἶχε τή δυνατότητα συγκέντρωσης τῶν μέσων του. Ἡ ἄμυνά μας τώρα στό χῶρο αὐτό θά ἦταν σέ βάρος τῶν τμημάτων μας. Ἔπρεπε νά πᾶμε σέ ἄλλο χῶρο καί γιά λίγη ξεκούραση καί ἀνασυγκρότηση μά καί νά πιάσουμε χῶρο πού θά μᾶς ἔδινε τή δυνατότητα συνέχισης τοῦ ἀγώνα. Ἔτσι ἀποφασίστηκε ὁ ἑλιγμός 20-21 Αὐγούστου. Ὁ ἑλιγμός πέτυχε ἀπόλυτα. Ὁ ἐχθρός αἰφνιδιάστηκε. Ὁ ἑλιγμός πέτυχε: 1) Γιατί ἔγινε στήν κατάλληλη στιγμή, πού ἐνώ τόν ἐχθρό φθείραμε μέ μεγάλο βαθμό τά τμήματά μας βρίσκονταν σέ καλή φόρμα 2) Διαλέχτηκε σωστά ἡ κατεύθυνση καί τοῦ χώρου πού ἔπρεπε νά περάσουν τά τμήματά μας, μά καί στό σημεῖο πού θά σπάζαμε τήν ἐχθρική διάταξη. Στό σημεῖο αὐτό ὁ ἐχθρός δεν εἶχε διάταξη σέ βάθος. 3 Τήν ἡμέρα πού γινόταν ἡ προετοιμασία τοῦ ἑλιγμοῦ κρατήθηκε ἡ ἡσυχία στό κέντρο τοῦ μετώπου πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά αἰφνιδιασθεῖ ὁ ἐχθρός 4) Ἡ ἐνέργεια ἔγινε μέ ταχύτητα καί στό σημεῖο τοῦ ρήγματος μέ τα-

χότητα ἔγινε καί ἡ κίνηση τῆς φάλαγγας.

ε- Στό Βίτσι τά τμήματά μας ἔχοντας τή μεγάλη πείρα τοῦ Γράμμου μαζί μέ τήν ἠθική ὑπεροχή πού διέθεταν ἐν ἀντιθέσει μέ τό πεσμένο ἠθικό τοῦ Μ.Φ.Σ. ἔδωσαν δυνατά χτυπήματα στούς μοναρχοφασίστες. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Βίτσι βρίσκεται 1). Στό ἀνώτερο ἠθικό τῶν τμημάτων τοῦ Δ.Σ.Ε. Στό πεσμένο ἠθικό τοῦ Μ.Φ.Σ. πού ἐνῶ τούς προετοίμασαν ὅτι μέ τό Γράμμο τελειώνουν τώρα βλέπουν νά ὑψώνεται στό Βίτσι καινούργιος Γράμμος. 2) Στή διάταξη πού πῆραν τά τμήματά τοῦ Δ.Σ.Ε. Διαθέτοντας τή μισή δύναμη ἐφεδρεία μπορέσαμε νά ἐκμεταλλευτοῦμε τ' ἀποτελέσματα τῆς φθορᾶς πού φέρναμε μέ τήν ἄμυνα στόν ΜΦΣ καί εἴχαμε τή δυνατότητα γιά μαζικές ἀντεπιθέσεις. 3) Ἔγινε συνδυασμός ἐνεργητικῆς ἄμυνας μέ τίς μαζικές ἐπιθετικές ἐνέργειες. 4) Τό χαρακτηριστικό τῶν ἐπιθετικῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν ἦταν ὅτι τό κύριο χτύπημα δίνονταν στά πλευρά καί στά νῶτα τοῦ ἐχθροῦ μέ ἐλαφρή συμπίεση μετωπικά. Στά χτυπήματα αὐτά ἔδειξε ὅτι ὁ ἐχθρός δέν ἀντέχει καί ἀποσυντίθεται τελείως. Γιά τίς μάχες τοῦ Βίτσι μέχρι τῆς 21)9)48 ἀναλυτικώτερα γράφονται στό τεῦχος 10 τοῦ Δ.Σ.Ε.

Σέ συνδυασμό μέ τήν προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ στό Βίτσι, ὁ ἐχθρός ἐπιτίθεται κατά τῶν τμημάτων μας στή Μουργκάνα. Τά τμήματά μας ἀφοῦ ἐπέφεραν σοβαρή φθορά στόν ἐχθρό μέ τήν τακτική τῆς ἐνεργητικῆς ἄμυνας τήν κατάλληλη στιγμή κάνουν τόν ἑλιγμό τους στό χῶρο τῶν Ζαγορίων καί ἀναπτύσσουν πλούσια δράση στό Σμόλικα—Γράμμο. Ὁ ἐχθρός μέ τήν ἐνέργειά του στή Μουργκάνα διέπραξε σοβαρώτατο λάθος 1) Γιατί διχοτόμησε τίς δυνάμεις του ἐνεργώντας ταυτόχρονα σέ δυό σημεία Βίτσι—Μουργκάνα μέ ἀποτέλεσμα νά φθείρει ὅλες τίς δυνάμεις. 2) Μαζί μέ τήν ἀποτυχία του ἔδωσε τή δυνατότητα νά ἐγκαταστηθοῦν σοβαρές δυνάμεις μας στό Γράμμο.

ζ) Μετά τίς ἐπιθετικές ἐνέργειες τῶν τμημάτων μας καί τήν ἀνατροπή τοῦ ἐχθροῦ ἀπό τό Μάλι—Μάδι ἀπό τίς 20 τοῦ Σεπτέμβρη, ὁ ἐχθρός δέν μπόρεσε νά ἐπαναλάβει ἄλλη ἐπιθετική σοβαρή προσπάθεια. Βασικά ἡ ἐκστρατεία του τό 1949 εἶχε λήξει μέ σοβαρή ἀποτυχία. Μιά ἐνέργεια κάπως σοβαρή τοπικῆς σημασίας ἐπιχείρησε στόν τομέα Ιεροπηγῆς στίς 10)10)48. Αντιμετωπίστηκε ἀποφασιστικά ἀπό τά τμήματα μας μέ ἀποτέλεσμα νά πάθουν σοβαρές ζημιές δυό ἐχθρικές Ταξ)ρχίες καί νά σταματήσουν κάθε προσπάθεια. Ἄλλη προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ ἦταν ἡ αἰφνιδιαστική κατάληψη τῆς κορυφῆς Βίτσι μέ ΛΟΚ ἀπό ἔλλειψη ἐπαγρύπνησης τοῦ τμήματός μας. Τήν ἐπιτυχία του αὐτή ὁ ἐχθρός πῆγε νά τήν ἐκμεταλλευτεῖ ρίχνοντας σοβαρές δυνάμεις για κατάληψη τῆς Κούλα—Πλατό καί ἐγκλωβισμό τῶν τμημάτων μας. Ἀλλά ἡ [illegible] μας καί ὁ ἐχθρός μέ σοβαρή φθορά κατέλαβε τήν Κούλα—Πλατό. Τά τμήματά μας ὀργανώνουν τήν ἀντεπίθεσή τους, πρός Κούλα—Πλατό μέ ἰσχυρό χτύπημα ἀπό τά νῶτα καί μετωπικά. Τά τμήματά μας στίς 23)10)48 ἀνακατέλαβαν τήν Κούλα—Πλατό καί διέλυσαν δυό ἐχθρικές Ταξιαρχίες μέσα σέ 4 ὧρες. Ἐδῶ ὁ ἐχθρός ἔπαθε ἕνα καινούργιο Μάλι—Μάδι. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχείρησης βρίσκεται. α) Ἡ ἀντεπίθεση τῶν τμημάτων μας ἔγινε τή στιγμή πού ὁ ἐχθρός ὕστερα ἀπό τή φθορά πού ἔπαθε κατά τήν κατάληψη τοῦ Βίτσι—Γκλάβατα—Κούλα—Πλατό ἀνασυγκροτοῦνταν γιά καινούργια ἐπίθεση.

β) Τό χτύπημα ἦταν ἐξ' ἴσου ἰσχυρό ἀπό τα νῶτα καί κατα μέτωπο.

γ) Τή συγκέντρωση γερῆς βάσης πυρός πρός μιά κατεύθυνση καί τή συνεχῆ μετατόπιση τοῦ φραγμοῦ ἀνάλογα μέ τήν προώθηση τῶν τμημάτων μας.

δ) Ἀπό τήν καλή ὀργανωτική προετοιμασία τῆς ἐπιχείρησης

ε) Ἀπό τήν καλή ὀργάνωση τῶν διαβιβάσεων ἔτσι πού πραγματοποιήθηκε ὁ καλός συντονισμός τῶν διοικήσεων μέ τά τμήματά τους καί ὁ συντονισμός τῶν τμημάτων ἐπίθεσης μέ τή βάση πυρός. Μ' αὐτόν τόν τρόπο πραγματοποιήθηκε μιά ὑπέροχη ἁρμονία μεταξύ τους.

στ) Τό βασικώτερο βρίσκεται στό ὅτι ἐνῶ τό κυριώτερο στήν ἐπιχείρηση ἦταν ἡ κατάληψη τοῦ Πλατό τήν κύρια προσπάθεια στήν πρώτη φάση ἐκδήλωσαν τά τμήματά μας στήν Κούλα. Αὐτό πραγματοποιήθηκε στήν ἑξῆς βάση. Πρός τό Πλατό συγκεντρώνουμε ὅλα τά πυρά μας, τό χτύπημα τοῦ πεζικοῦ τό ἐκδηλώνουμε στήν Κούλα. Μέ τόν τρόπο αὐτό πετύχαμε σέ 15 λεπτά νά καταληφθεῖ ἡ Κούλα καί ἔτσι τό Πλατό ἀπομονώνεται καί δέχεται τήν ἐπίθεση τῶν τμημάτων ἀπό πλευρά, νῶτα καί κατά μέτωπο μέ ἀποτέλεσμα νά πέσει μέσα σέ 4 ὧρες ὁ δέ ἐχθρός νά φεύγει τελείως διαλυμένος.

ζ) Μιά ἀπό τίς σοβαρές ἐπιχειρήσεις πού δώσαν τά τμήματά μας ἦταν ἡ ἐπίθεση κατά τοῦ ἰσχυροῦ ὀχυρωμένου ὑψώματος Μπίκοβικ καί ἡ κατάληψή του. Ἡ κατάληψη τοῦ Μπίκοβικ εἶνε μιά ἀπό τίς σοβαρώτερες ἐπιχειρήσεις τοῦ ΔΣΕ, σ' ἕνα τόσο καλά ὀχυρωμένο στρατηγικό ὕψωμα μέ πυκνή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ σέ βάθος καί στά πλάγια. Ἡ κατάληψή του εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά ἀναταράξει τόν ἐχθρό νά φέρει ἐπειγόντως τήν IX μοναρχοφασιστική Μεραρχία γιά νά συγκρατήσει τήν κατάσταση. Ταυτόχρονα ἔδειξε ὅτι μπορούμε νά καταλάβουμε τά πιό καλά [illegible] ὀχυρά τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ ἐπιτυχία βρίσκεται [illegible] ἀναγνώριση στόχου ([illegible] κοπέδια, ὀχύρωσή του, [illegible] στό καθαυτό στόχο στό βάθος καί πλάγια ἀκόμα στήν ἀναγνώριση τοῦ [illegible] ἀπό τά στελέ-

χη μέχρι τό σημείο ρήγματος γιά νά είνε σέ θέση σωστά νά χρησιμοποιήσουν τό ἔδαφος κατά τήν ἐπίθεση) αὐτό βοήθησε πολύ σωστά νά διαλεχτεῖ ἡ κατεύθυνση ἐπίθεσης καί στό στρατηγικό σημεῖο γιά τήν ἀνατροπή τῆς ἐχθρικῆς διατάξης. 2) Στήν καλή ὀργανωτικο-τεχνική προετοιμασία τῆς ἐπιχείρησης. Ἐκπαίδευση μαχητῶν καί στελεχῶν γιά ἐπίθεση σέ καλά ὀχυρωμένη τοποθεσία καί σωστή χρησιμοποίηση τῶν μέσων (σταυρούς, ψαλλίδια, ἀντιαρματικά, καταστροφή ναρκοπεδίων καλή χρησιμοποίηση τῶν πάντζερ κ.λ.π., Ὀργανωτική συγκρότηση τῶν λόχων γιά ἐκπλήρωση τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς (σέ κάθε λόχο, μιά διμοιρία καταστροφῶν πού ἀποτελοῦνταν ἀπό ὁμάδα περισυλλογῆς ναρκῶν, ὁμάδα μέ σταυρούς καί ψαλλίδια, ὁμάδα μέ πάντζερ. Διμοιρία παντζερ ιστῶν Διμοιρία πυρός). Αὐτή ἡ συγκρότηση τοῦ λόχου βοήθησε νά μπορεῖ νά πραγματοποιεῖ τό ρῆγμα καί νά καβαλλάει γρήγορα τά ἐχθρικά πολυβολεῖα. 3) Τό χτύπημα δόθηκε σέ μιά κατεύθυνση τά δέ τμήματα στό ρῆγμα πέρναν διαδοχικά σέ κύματα ἔτσι πού τά χτυπήματα τό ἕνα διαδέχονταν τό ἄλλο καί δέν τοῦ δίνονταν ἡ δυνατότητα νά συνέλθει. 4) Χρησιμοποιήθηκαν ἐλαφρά τμήματα πού διείσδυσαν καί χτυποῦσαν ἀπό πλευρά καί νῶτα τόν ἐχθρό (στά πυροβόλα τους κλπ) αὐτό δημιούργησε σύγχιση στό ἐχθρό. Ἀμέσως δέν ἀντελήφθηκε πού γίνεται ἡ κύρια προσπάθεια μά ταυτόχρο α ἐμεῖς διασπούσαμε τά ἐχθρικά πυρά. 5) Ἐπιτεύχθηκε ὁ καλός σύνδεσμος τῶν τμημάτων μεταξύ τους μέ τίς διοικήσεις τους καί μέ τό πυροβολικό, μέ τηλέφωνο καί ἀσυρμάτους καί αὐτό ἔπαιξε σοβαρό ρόλο στήν καλή ἔκβαση τῆς ἐπιχείρησης. 6) Ἡ ἐπιχείρηση ἔγινε τή νύχτα καί πέτυχε ὁ τακτικός αἰφνηδιασμός ἀπόφυγαν τά τμήματα στήν ἐπίθεση τίς ἀνασχέσεις πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας. 7) Δόθηκε σκληρή τετραήμερη σχεδόν μάχη γιά τή διατήρηση τοῦ Μπίκοβικ. Δέν κατορθώθηκε γιατί δέν ἔπεσαν βασικές πλαγιοφυλακές πού τίς χρησιμοποιοῦσε ὁ ἐχθρός γιά ἀντεπίθεση. Δέν εὐρύναμε ἀμέσως τό χῶρο τοῦ Μπίκοβικ μέ κατάληψη τοῦ 1339 πού ἀμέσως μποροῦσε νά πραγματοποιηθεῖ. Μέσα σέ στενό χῶρο ὁ ἐχθρός χρησιμοποίησε κατά κόρο τό πυροβολικό του καί ἔτσι γιά μᾶς γινόνταν ἀνήμπορη ἡ διατήρησή του 8) Ἕνα βασικό ζήτημα πού βοήθηκε σωστά νά ἐκπληρώνουμε τίς ἀποστολές μερικότερες ἤ γενικότερες ἦταν ἡ σωστή λύση τῶν ὀργανωτικῶν προβλημάτων 1) Ἦταν ἕνας σταθμός ἡ ὀργάνωση τῆς 670 Μονάδας. Γιατί μέ τή δημιουργία τῆς τακτικῆς αὐτῆς Μονάδας μπορέσαμε μέ μεγάλη συγκεντρωμένη δύναμη καί καλά ὁπλισμένη, νά ἀντιπαραταχθοῦμε, στόν ἐχθρό νά δώσουμε τή μεγάλη μάχη τοῦ Γράμμου καί νά συνεχίσουμε στό Βίτσι. 2) Μετά τό Γράμμο ἡ ἀπόφαση τοῦ Γ.Α. γιά τή δημιουργία τῶν Μεραρχιῶν εἶνε ἕνα ἀνώτερο στάδιο ἀπό ἄποψη ὀργάνωσης πού ἔπρεπε νά περάσουμε γιά νά δώσουμε παντοῦ συγκεντρωμένα χτυπήματα. Μ' αὐτό πετύχαμε νά διαλυθοῦν τά σκόρπια ἀρχηγεῖα πού φυτοζωοῦσαν ἕως τώρα ἐνῶ τώρα στά χέρια τῆς Μεραρχίας συγκεντρώνεται μιά σοβαρή δύναμη γιά δυνατά συγκεντρωτικά χτυπήματα. 3) Ἡ ὀργάνωση μιᾶς σειρᾶς σχηματισμῶν γύρω ἀπό τίς Μεραρχίες βοήθησαν καί θά βοηθήσουν γιά τό ἀνέβασμα τῆς πολεμικῆς ἐπίδοσης τήν ἐξασφαλισμένη ἐπιτυχία στίς ἐπιχειρήσεις καί τήν καλή ἀντιμετώπιση ὅλων τῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ δημιουργία τῶν διμοιριῶν ἀνίχνευσης βοήθησε καί θά βοηθήσει τώρα πολύ γιά τή γνώση τοῦ ἐχθροῦ ὅταν ἡ δουλειά της συνδεθεῖ καί μέ ἄλλα μέτρα πού πρέπει νάχουν παρθεῖ γιά τήν περισυλλογή τῶν πληροφοριῶν. Τά τμήματα σαμποτέρ παίξαν καί θά παίξουν σοβαρό ρόλο. Βοηθοῦν τά τμήματα στίς ἐπιθέσεις κατά ὀχυρωμένου στόχου μέ τήν καταστροφή τῶν ναρκοπεδίων, στήν ἄμυνα μέ τίς ναρκοθετήσεις μέ καταστροφές σέ γέφυρες ἀνατινάξεις αὐτοκινήτων κ.λ.π. Τῶν λόχων κυνηγῶν ἁρμάτων ἡ συμβολή εἶνε σημαντική γιά τήν καταστροφή τῶν ἁρμάτων μάχης. Τά τμήματα ἀντιαεροπορικῆς ἄμυνας κ.λ.π. Ἡ δημιουργία εἰδικῶν ἐλαφρῶν τμημάτων στά τμήματα πού δροῦν ἀντάρτικα μέ μεγάλες συγκεντρωμένες δυνάμεις πολύ βοηθοῦν γιατί μέ τή συνεχή δράση ἀναγκάζουν τόν ἐχθρό νά εἶνε ἁπλωμένος μέ διάταξη καί καλύπτουν τίς κινήσεις τῶν μεγάλων τμημάτων στόν ἑλιγμό τους γιά νά αἰφνηδιάζουν τόν ἐχθρό στά συγκεντρωμένα χτυπήματα πού τοῦ δίνουμε. Τά μικρά τμήματα τῶν ἐλεύθερων σκοπευτῶν πού χρησιμοποιοῦνται γιά δράση μέσα στίς πόλεις θά βοηθήσουν πολύ στή δράση μας καί γιατί θά δημιουργοῦν σύγχιση στόν ἐχθρό στίς πόλεις μά θά βοηθᾶν τό λαό νά ἀναθαρρήσει καί νά πάρει μέρος πιό μαζικά στόν ἔνοπλο ἀγώνα. 4) Σέ κάθε μάχη πού δίνουμε ἡ ἀμυντική ἤ ἐπιθετική πρέπει πάντοτε νά προσέχουμε ἄν ἡ δοσμένη ὀργάνωση ἀνταποκρίνεται στή μάχη πού πᾶμε νά δώσουμε (π.χ. Μπίκοβικ κλπ)

1) Μέ τή μεγάλη μάχη τοῦ Γράμμου καί συνέχεια τοῦ Βίτσι πού δώσαμε ἐκτός ἀπό τή μεγάλη φθορά πού κάναμε στόν ἐχθρό τόν ἀναγκάσαμε νά διατηρεῖ ὅλες τίς κύριες δυνάμεις του στό χῶρο αὐτό καί νά ἀναπτυχτεῖ πλούσια δράση σ' ὅλη τήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Νά χτυπηθοῦν μιά σειρά βασικά κέντρα τοῦ ἐχθροῦ, νά περάσουν χιλιάδες καινούργιοι μαχητές στίς γραμμές μας καί νά δημιουργήσουμε τέτοια κατάσταση στόν ἐχθρό πού νά κινδυνεύει νά χάσει ὁλόκληρες περιοχές.

Τό Κλιμάκιο Νοτίου Ἑλλάδας ἀνέπτυξε μιά πλούσια δράση στό διάστημα αὐτό 1) μέ

συγκεντρωμένες δυνάμεις πραγματοποιεί τή διείσδυση στήν κεντρική Πίνδο καί κυριαρχεί πάνω σ' αυτή. 2) Πραγματοποιεί τή διείσδυση πρός Ξηροβούνι, κυριαρχεί γιά μερικό διάστημα στό δημόσιο δρόμο Γιάννενα-Πρέβεζα καί εμποδίζει νά εφοδιαστεί ό εχθρός από αυτή τήν κατεύθυνση πού μάχονταν στό Γράμμο. 3) Πραγματοποιεί τό χτύπημα στήν Άμφιλοχία καί στή Φιλιππιάδα. 4) Πραγματοποιεί κίνηση πρός τό Γράμμο καί άμέσως κίνηση πρός Χάσια καί αιφνιδιαστικά χτυπά τήν Καλαμπάκα μέ σοβαρά αποτελέσματα σέ φθορά τού εχθρού καί στρατολογία καινούργιων μαχητών. 5) Πραγματοποιεί τό χτύπημα στόν Τύρναβο, στήν Άγυιά καί Λάρισσα. Τά χτυπήματα αυτά κατατάραξαν τήν αντίδραση. 6) Κάνει ελιγμό πρός Άντιχάσια Πιέρρια δίνει αρκετά χτυπήματα, καταστρέφει τήν οδική άρτηρία Λάρισσας Θεσσαλονίκης. 7) Άπό Άντιχάσια πραγματοποιεί ελιγμό πρός Τζουμέρκα καί διαλύει εχθρικό τάγμα στό Βουργαρέλι. 8) Τελικά δίνει τό συγκεντρωμένο χτύπημα στήν πόλη τής Καρδίτσας πού εκεί οί δυνάμεις μας παρέμειναν δυό 24ωρα, έφθειραν σοβαρές εχθρικές δυνάμεις πήραν πολλά εφόδια καί μιά ολόκληρη ταξιαρχία καινούργιων μαχητών ήρθε στίς γραμμές μας. Μέ ελαφρά τμήματα ανέπτυξε σοβαρή παρενοχλητική δράση καί σέ συνδυασμό μέ τή δράση τού ιππικού στόν κάμπο, αναστάτωναν τόν εχθρό στρατολογούσαν καί κάλυπταν τούς ελιγμούς τών συγκεντρωμένων δυνάμεων γιά νά πετύχουν τό συνδυασμό. Τά τμήματά μας στήν Πελοπόννησο ανέπτυξαν πλούσια δράση καί πρό τού Γράμμου καί συνέχεια μέχρι σήμερα. Χτύπησαν καί κυριάρχησαν στά Καλάβρυτα. Χτύπησαν επανειλημμένα τήν Άμαλιάδα, προάστεια τής Πάτρας, τή Νεμέα. Χτύπησαν ένα σωρό εχθρικές αντιστάσεις καί πολλαπλασιάστηκε ή δύναμη τών τμημάτων μας. Μόνο τό τελευταίο δίμηνο στρατολογήθηκαν 2.000 καινούργιοι μαχητές.

Τά τμήματα τής Κεντρικής Μακεδονίας πού καθυστερούσαν ύστερα άπό τή βοήθεια πού τούς δόθηκε συγκέντρωσαν τή βασική τους δύναμη καί ανέπτυξαν πλούσια δράση στό χώρο Χαλκιδικής-Νιγρίτας. Σάρωσαν όλες τίς μικροαντιστάσεις τού εχθρού κυριάρχησαν στό χώρο αυτό. Μέσα σέ δυό μήνες 1.200 καινούργιοι μαχητές ακολούθησαν τά τμήματά μας. Άντιμετώπισαν τμήματα εχθρικά πού κινήθηκαν ενάντιον τους μέ καλά αποτελέσματα.

Στήν Άν. Μακεδονία καί Θράκη πού κ' εδώ ή κατάσταση ήταν άσχημη, άρχιζει μιά πλούσια δράση μέ τα χτυπήματα πού δόθηκαν στό χώρο Σιδηροκάστρου, στόν κάμπο τών Σερρών κ.λ.π.

Τακτική πού ακολούθησαν τά τμήματά μας πού ήρθαν [illegible] ήταν. 1) Συγκέντρωση τής κύριας δύναμης στα χρόνια της διοίκησης. 2) Ή κίνηση σέ βάθος καί τό αιφνιδιαστικό συγκεντρωτικό χτύπημα. 3) Ή δράση τών ελαφρών τμημάτων πού κρατούσαν τή φυσιογνωμία τού μετώπου στούς ίδιους χώρους καί καμουφλάραν τήν κίνηση τών κύριων δυνάμεων.

Ή τέτοια δράση τών τμημάτων μας πού δρούν αντάρτικα έδειξε ότι καί σ' αυτά είναι επιζήμιο νά έχουν τεμαχισμένες τίς δυνάμεις τους, γιατί φυτοζωούν. Ό εχθρός μέ λίγους ΜΑΥδες καί εθνοφρουρά κρατάει τά μετόπισθέν του καί μπορεί νά συγκεντρώσει τίς αξιόμαχες δυνάμεις του σάν δύναμη κρούσης. Ή ταχτική πού ακολουθούν τελευταία τά τμήματά μας είναι ή ενδεδειγμένη γιατί διαλύονται τά τμήματα μάυδων καί εθνοφρουράς καί δέν μπορεί ό εχθρός σ' αυτά νά υπολογίζει. Άναγκάζουμε τον εχθρό νά μήν μπορεί νά συγκεντρώσει τίς δυνάμεις γιά νά ενεργεί σέ μιά κατεύθυνση. Άν θά θελήσει νά τό κάνει τότε θά πρέπει νά μάς παραχωρεί μιά σειρά περιοχές καί κέντρα.

***

Μ' αυτό τόν τρόπο (ταχτική) αντιμετωπίσαμε τόν εχθρό στά 1948 πού είχε σάν αποτέλεσμα νά τόν φθείρουμε καί νά τού δημιουργήσουμε άσχημη κατάσταση, καί νά τόν παραδέρνει, βαθειά κρίση στρατιωτική, πολιτική, οικονομική. Αντίθετα ό Δ.Σ.Ε. βγήκε πιό δυνατός αριθμητικά καί μέ πλούσια πείρα. Ή δράση μας αυτή προώθησε σέ σημαντικό βαθμό τό στρατηγικό σκοπό μας. Σήμερα είναι τόσο ευνοϊκή ή κατάσταση γιά μάς πού από τή δράση μας, τήν καλή ταχτική πού θ' ακολουθήσουμε μπορούμε νά κάνουμε τό 1949 τό χρόνο δημιουργίας τών προϋποθέσεων γιά τήν τελική Νίκη.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

α) Ό εχθρός παρά τήν ολόπλευρη ενίσχυση τών αμερικανών, απέτυχε στήν προσπάθειά του τό 1948. Ή αποτυχία του αυτή είναι ή απαρχή γιά τή γρήγορη κατάρρευσή του.

Απέτυχε γιατί κάνει έναν πόλεμο πού σκοπό έχει νά υποτάξει τήν Ελλάδα καί νά τήν μετατρέψει σέ αποικία. Ακριβώς εδώ βρίσκεται ή αποτυχία τους γιατί ό Λαός μας μέ τό Δ.Σ.Ε. πολεμάει νά τούς ανατρέψει αυτά τά σχέδια, νά ζήσει λεύτερος.

Μά καί ή ταχτική πού αντιπαράθεσε στό Δημοκρατικό Στρατό δέν μπορούσε νά είναι σωστή από τήν ίδια τή φύση τού στρατού τους καί τού πολέμου πού κάνουν. Ό εχθρός στά 1948 μέ τήν εθνοφρουρά προσπάθησε νά κρατήσει τά κέντρα καί τά μετόπισθέν του καί έτσι οικονόμησε γιά [illegible] σάν κρουστική δύναμη. Σ' όλες τίς επιχειρήσεις τίποτε τό καινούργιο δέ [illegible] νά παρουσιάσει στήν τακτική εκτός από [illegible] χρησιμοποίηση [illegible] αεροπορίας [illegible] καί άλλων

μέσων πού μ' αὐτά προσπαθοῦσε ν'ἀνατρέπει τή διαταξή μας καί νά προχωράει, χρησιμοποίησε καί ἐλαφρά τμήματα ΛΟΚ γιά αἰφνιδιασμούς πού πέτυχαν ὅπου δέν πέρναν μέτρα ἀσφάλειας τά τμήματά μας·

β Ἡ ταχτική τοῦ Δ.Σ.Ε. ἦταν σωστός συνδιασμός τῆς ταχτικῆς τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ μέ τήν ἀντάρτικη ταχτική. Ἡ ταχτική πού ἀκολουθήσαμε σέ γενικες γραμμές ἦταν 1) χτυπήματα συγκεντρωτικά πετυχαίνοντας τό στοιχεῖο τοῦ αἰφνιδιασμοῦ μέ τήν κίνηση ἀπό βάθος καί τήν παραπλάνηση μέ μικροτμήματα. 2) Τήν ἐνεργητική ἄμυνα, τόν ἑλιγμό καί τίς ἀντεπιθέσεις στή διάρκεια τῶν ἐχθρικῶν ἐκστρατειῶν. 3) Χτυπήματα νυχτερινά σέ κατωκημένους στόχους καί ὀχυρά σημεία τοῦ ἐχθροῦ. 4) Τά ἐπιθετικα χτυπήματα τά διέκρινε ἡ συγκέντρωση τῶν πυρῶν καί δύναμης σέ μιά κατεύθυνση καί ἀποσχόληση σ' ἄλλα σημεία μέ μικροδυνάμει . 5) Ἀπό τήν σωστή ὀργάνωση τῶν ἐπιχειρήσεων καί τήν ὀργανωση τῶν τμημάτων κάθε φορά πού ν'ἀνταποκρίνονται στή δοσμένη στιγμή ἡ ειδική ἐπιχείρηση.

γ) Σήμερα μέ τήν πλούσια πείρα καί τίς εὐνοϊκές συνθῆκες πού δημιουργήθηκαν γιά τό κίνημά μας πρέπει μελετώντας τήν πείρα, τίς θετικές καί ἀρνητικές μας πλευρές νά προσαρμόσουμε τήν ταχτική μας στίς καινούργιες συνθῆκες καί τούς σκοπούς πού βάζουμε. Ἔτσι θά φέρουμε τό γρήγορο σάρωμα τοῦ ἐγκληματικοῦ καθεστῶτος καί θά χαρίσουμε τή λευτεριά καί ἀνεξαρτησία στόν τόπο μας.

17/12/48 ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΟΝΤΙΤΣΟΣ.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΤΟΝ Δ.Σ.Ε. ΣΤΑ 1948

Τοῦ σ. ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ, Π.Ε. τοῦ Γ. Α., Ὑποστράτηγου

Στά 1948 δώσαμε ἐξαιρετική σημασία καί προσοχή στήν πολιτική μας δουλειά στόν ΔΣΕ.

Ὁ σ. Ζαχαριάδης στή σύσκεψη τῶν κομματικῶν, πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν στελεχῶν τοῦ ΔΣΕ στίς 15)1)48 τόνισε:

«Ἡ πρωταρχική σπουδαιότητα πού ἔχει γιά τόν ἀγῶνα, γιά τό κίνημά μας, γιά τή νίκη, ἡ διατήρηση, στερέωση καί ἀνάπτυξη τῆς ἑνότητας μέσα στό λαό καί ἀνάμεσα στό λαό καί στό ΔΣΕ, καθορίζει καί τή σημασία πού ἔχει ἡ πολιτική δουλειά μέσα στό στρατό μας. Ἀποστολή τῆς πολιτικῆς δουλειᾶς μέσα στό Δ.Σ.Ε. εἶναι νά διαφωτίζει, νά προσανατολίζει καί νά καθοδηγεῖ σωστά κάθε φορά πολιτικά τό μαχητή μας ἔτσι πού νά προωθεῖ τή λαϊκοδημοκρατική ἰδεολογική κατάρτιση καί τόν ἐξοπλισμό του, νά διατηρεῖ ἀκμαῖο τό ἠθικό του γιά νάναι σέ ὅλα ἀξιόμαχος καί ἕτοιμος πάντα νά ἐκπληρώνει μέχρι τέλος τήν ἀποστολή του» (Ν. Ζαχαριάδης: ΟΛΟΙ ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ, ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ)

Μέ βάση τή γραμμή τῆς Πανελλαδικῆς Συσκεψης καί τό γράμμα στούς Π.Ε. τῆς 1)6)48 πού καθόριζε ὅτι: «ἡ πολιτική δουλειά πρέπει νά γίνεται σήμερα μέ στρατιωτικούς ρυθμούς» ἀναπτύξαμε μιά πλούσια ἰδεολογικοπολιτική δουλειά σ' ὅλα τά τμήματα τοῦ ΔΣΕ. Ἡ πολιτική μας δουλειά ἔπαψε νάνε ὁ πιό ἀδύνατος τομέας ὅπως ἦταν στά 1947. Χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι δέν ἔχομε ἀκόμα σοβαρές ἀδυναμίες στήν πολιτική μας δουλειά πού πρέπει γρήγορα νά τίς ξεπεράσουμε. Οἱ μεγάλες μάχες πού δώσαμε στά 1948 στό Γράμμο-Βίτσι, στή Θεσσαλία, τή Ρούμελη καί τό Μωριά, στήν Κεντρική καί Ἀνατολική Μακεδονία σημείωσαν μεγάλη ἐπιτυχία γιατί ἀνάμεσα σεάλλα προετοιμάσαμε καλά τούς μαχητές καί στελέχη μέ τήν πολιτική μας δουλειά.

Ποιά εἶναι τά κύρια χαρακτηριστικά τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς στά 1948:

Α! Ἡ δημιουργία στόν ΔΣΕ τοῦ θεσμοῦ τῶν ΠΕ.

Γιά νά ἐξασφαλίσουμε τήν καλή, τή σωστή πολιτική δουλειά στό στρατό, δημιουργήσαμε τό θεσμό τῶν Πολιτικῶν Ἐπιτρόπων. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 βασική διαταγή τοῦ Γενικοῦ μας Ἀρχηγείου καθώριζε τά καθήκοντα καί τίς ἁρμοδιότητες τοῦ Πολιτικοῦ Ἐπιτρόπου πού μποροῦν νά συνοψιστοῦν στά παρακάτω: Ὁ Π.Ε. εἶναι τό δεξί χέρι, ὁ πιό στενός συνεργάτης καί φίλος τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητή πού τόν βοηθᾶ σέ ὅλα γιά νά μπορεῖ αὐτός να ὀργανώνει καί να πετυχαίνει τίς στρατιωτικές νίκες. Ὁ Π.Ε. χωρίς να μοιράζεται τή διοικητική ἐξουσία τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητή ἀπασχολεῖται μέ ὅλα τα ζητήματα τῶν μαχητῶν, τήν ἐκπαίδευση, τή διαφώτιση, τήν τροφή τους τό ρουχισμό, τή συμπεριφορα καί τή φροντίδα πρός τόν μαχητή. Μέ μια λέξη ἀπασχολεῖται μέ τήν ἠθικοπολιτική προετοιμασία τοῦ μαχητή για να γίνει ἠθικά ψυχικά καί ἀποφασιστικός ἀγωνιστής πού ξαίρει γιατί πολεμάει καί γιατί πρέπει νά νικήσει.

Στά 1947 (Δεκέμβρης) εἴχαμε κάνει 18 Πολ. Ἐπιτρόπους. Τό 1948 ὀνομάστηκαν περισσότεροι ἀπό 700 Ἀξιωματικοί Π. Ε. καί πολλές ἑ-

κατοντάδες ὑπαξιωματικοί Πολιτικοί Ἐπίτροποι.

Στήν ἀρχή παρουσιάστηκαν ὡρισμένες παρεκκλίσεις σχετικά μέ τό ρόλο τῶν Π.Ε. Μερικοί Π. Ε. νόμισαν ὅτι εἶναι πιό πάνω ἀπ' τούς διοικητές ἤ ὅτι «τούς διοικητές τούς ἔχουμε γιά τόν τύπο» («θεωρίες» τοῦ Π. Ε. Ἀνατ. Μακεδ. Θράκης πού καθαιρέθηκε). Ἀργότερα ὡρισμένοι Π. Ε. πέρασαν στήν ἄλλη ἄκρη καί νόμισαν ὅτι δέν πρέπει, μέσα στά πλαίσια τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, νά κριτικάρουν καί νά ὑποδείχνουν στόν διοικητή τίς ἀδυναμίες του. Ἀκόμα καί σήμερα ὑπάρχουν σέ ὡρισμένα τμήματά μας, ὅπως στό Κλιμάκιο τοῦ Γ. Α., ἀσάφειες σχετικά μέ ρόλο τοῦ Π. Ε. Γι' αὐτό ἡ ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. γιά τή δουλειά τοῦ Κλιμακίου τοῦ Γ. Α. Νότιας Ἑλλάδας (1-11-48) ὑπογραμμίζει:

«Νά ξεκαθαριστοῦν οἱ ἀσάφειες σχετικά μέ τόν ρόλο τῶν Π.Ε. καί τῆς κομματικῆς δουλειᾶς στό Στρατό μας. Οἱ διοικητές διοικοῦν τά τμήματα τοῦ στρατοῦ μας. Οἱ Π. Ε. εἶναι βοηθοί συνεργάτες τους. Οἱ Π. Ε. ἔχουν καθῆκο νά προπαρασκευάζουν ἠθικοπολιτικά τόν στρατό μας. Νά δυναμώνουν τήν ἐσωτερική ἑνότητα. Νά παρακολουθοῦν καί νά λύνουν τά προβλήματα τῆς διατροφῆς, ντυσίματος, ὑπόδησης καί ὑγειονομικῆς τους περίθαλψης. Παίρνουν ἐνεργό μέρος στήν ἐπεξεργασία τῶν σχεδίων ἐπιχειρήσεων. Ἀναπτύσσουν τή δημοκρατική ζωή μέσα στίς μονάδες τοῦ στρατοῦ μας μέ κύριο ὄργανο δημοκρατικῆς συγκέντρωσης καί ζωῆς τή Δημοκρατική Συνέλευση. Σέ ὅλη τή δουλειά τους οἱ Π. Ε. καθοδηγοῦνται ἀπ' τούς διοικητές καί ἀναφέρονται σ' αὐτούς.» (Ἡ ὑπογράμμιση δική μου).

Οἱ παρανοήσεις καί οἱ παρεκκλίσεις αὐτές σχετικά μέ τό ρόλο τῶν Π.Ε. ἦταν φυσικό ὡς ἕνα σημεῖο νά ἀναπτυχθοῦν γιατί ὁ θεσμός ἦταν καινούργιος καί δέν εἴχαμε τήν ἀπαραίτητη πεῖρα. Ὅμως οἱ Π. Ε. ἐπεβλήθηκαν μέ τή δουλειά τους καί ἔγιναν στά 1948 μιά σοβαρή δύναμη μέσα στό ΔΣΕ, ἡ ψυχή καί ἡ καρδιά τοῦ στρατοῦ μας. Οἱ Π.Ε. σφυρηλατήθηκαν στίς σκληρές μάχες τοῦ Γράμμου καί τοῦ Βίτσι, στίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπισε ὅλος ὁ ΔΣΕ στά 1948, στήν καθημερινή ἀδιάκοπη δουλειά γιά ὅλα τά ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τούς μαχητές μας. Οἱ Π.Ε. πολέμησαν σάν παλληκάρια στό Γράμμο, Βίτσι, σ' ὅλα τά πολεμικά μέτωπα. (Σέ μιά μεγάλη μονάδα τοῦ ΔΣΕ πού κράτησε τό κύριο βάρος τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Γράμμου τά 60ο)ο τῶν Π.Ε. σκοτώθηκαν ἤ τραυματίστηκαν). Οἱ Π.Ε. βοήθησαν πάρα πολύ τούς διοικητές τους ἔγιναν πραγματικά τό δεξί τους χέρι στήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς τῆς μονάδας. Οἱ Π.Ε. ἔδειξαν μεγάλο ἐνδιαφέρο καί στοργή γιά τούς μαχητές καί διαπαιδαγώγησαν τούς μαχητές μέ τό παράδειγμά τους. Π.Ε. σάν τόν Μάου, τόν Κουσιάντζα, τήν Ἐλευθερία καί τήν Καλαϊτζίδου δίπλα στίς ἑκατοντάδες ἡρωϊκούς νεκρούς μας τίμησαν τό ΔΣΕ.

Οἱ Πολιτικοί μας Ἐπίτροποι ἄκουσαν τή φωνή τοῦ Κόμματος ὅτι «Ἡ ἀποστολή τοῦ Π.Ε. στό ΔΣΕ εἶναι ἀπό τίς πιό ὑπεύθυνες. Καί ἡ δουλειά του ἀποφασιστικός συντελεστής γιά τίς νίκες. Καί μέ τό αἷμα τους καί τή δουλειά τους ἀνταποκρίθηκαν βασικά στήν ἀποστολή τους. Χωρίς αὐταπάτες καί βλαβερή αὐτοϊκανοποίηση οἱ Π.Ε. ξαίρουν ὅτι βρίσκονται στό σωστό δρόμο, ὅτι ἔχουν ἀκόμα νά κάνουν σοβαρή δουλειά καί νά συναντήσουν τεράστιες δυσκολίες πού μόνο μέ τήν κολλεχτιβίστικη δουλειά καί τήν καλή συνεργασία μέ τό διοικητή τους θά τίς ξεπεράσουν. Ἡ ἰδεολογική προετοιμασία καί ἡ πολιτική κινητοποίηση τοῦ Δ.Σ.Ε. θά ἀπαιτήσει ἀκόμα τήν πιό ἐπίμονη καί ἀκούραστη δουλειά ἀπό τούς Π.Ε.

Β. Ὁ χαραχτήρας καί τό περιεχόμενο τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς.

Ἡ πολιτική μας δουλειά στόν ΔΣΕ πῆρε μέσα στά 1948 συγκεκριμένο περιεχόμενο. Ξέφυγε ἀπό τήν θεωρητικολογία καί τήν περίφημη «διαφώτιση», ἀπ' τίς ἀκαταλαβίστικες φράσεις καί πῆρε σαφῆ προσανατολισμό τήν ἠθικοπολιτική προετοιμασία τοῦ στρατοῦ μας γιά τόν πόλεμο καί τή μάχη. Ἡ πολιτική μας δουλειά ἀγκάλιασε ὅλα τά ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τούς μαχητές μας, ἐνδιαφέρθηκε μέ τήν καθημερινή πολιτική τροφή τους (Δελτίο Εἰδήσεων κλπ.), γιά τά ζητήματα τροφῆς-ἱματισμοῦ καί ὑπόδησης καί ἐξασφάλισε ὡς ἕνα μεγάλο σημεῖο, στοργή καί ἐνδιαφέρον γιά τούς μαχητές μας.

Ἕνα θαυμάσιο μέσο γιά τήν ἀνάπτυξη καί τό ἀνέβασμα τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς εἶναι οἱ Δημοκρατικές μας Συνελεύσεις. Τό γράμμα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου στούς Π.Ε. τῆς 1)6)48 ἔλεγε:

Πρῶτα πρῶτα θά πρέπει νά συγκεντρώσουμε ὅλη τήν προσοχή μας στίς Δημοκρατικές Συνελεύσεις. Ἡ βασική λαϊκοδημοκρατική ὀργάνωση μέσα στό Δ. Σ. Ε. εἶναι ἡ Δημοκρατική Συνέλευση τῆς Διμοιρίας. Αὐτή πραγματοποιεῖ τήν ἑνότητα ἀνάμεσα στούς μαχητές μας πού μποροῦν νά ἀνήκουν σέ διάφορα ἐαμικά καί δημοκρατικά κόμματα καί εἶναι τό ὄργανο ὅπου οἱ μαχητές μας ἔχουν τή δυνατότητα νά λένε τή γνώμη τους καί νά συμμετέχουν ζωντανά στή διαμόρφωση καί ἀνάπτυξη τοῦ στρατοῦ μας. Ἡ Δημοκρατική Συνέλευση τῆς διμοιρίας, πού μπορεῖ νά γίνεται καί τμηματικά, κατά ὁμάδα, δείχνει τό λαϊκοδημοκρατικό χαρακτήρα τοῦ Δ.Σ.Ε., πού μέσα στα πλαίσια τῆς σιδερένιας πειθαρχίας ἐξασφαλίζει τό δημοκρατικό δικαίωμα

στούς μαχητές καί τά στελέχη νά συμμετέχουν ζωντανά στή ζωή τοῦ Στρατοῦ μας. Μέ
τίς Δημοκρατικές Συνελεύσεις ὁ μαχητής τοῦ
ΔΣΕ πα ει νά εἶναι ἕνας ἄβουλο παράγον
τας μά ἀναπτύσσει τήν πρωτοβουλία του ἰκα
ν ζει τή σκέψη του, δίνει τήν πολύτιμη πείρα
του καί βοηθᾶ πρακτικά στή λύση πολλῶν
προβλημάτων. Ὁ Πολιτικός Ἐπίτροπος δίνει
ἐξαιρετική προσοχή στίς Δημοκρατικές Συνελεύσεις. Φροντίζει νά συνέρχονται ταχτικά,
νά γίνεται συζήτηση πάνω σ' ὅλα τά ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τούς μαχητές, γιά τή
ζωή καί τή δράση τοῦ στρατοῦ μας, μέσα σέ
μιά ἀτμόσφαιρα συναγωνιστικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί ἀλληλεγγύης ὅπου ὁ καθένας θαρρετά ὑπογραμμίζει καί βγάζει στό φῶς ὅλες
τίς ἀδυναμίες τῆς δουλειᾶς μας καί προτεί ει
τρόπους γιά τό γρήγορο ξεπέρασμά τους.
Στίς Δημοκρατικές Συνελεύσεις ὁ μαχητής
λέει χωρίς τόν κίνδυνο νά παρεξηγηθεῖ ἀπό
κανένα ὅτι σκέφτεται, ὅλα τά παράπονά του,
τίς ἔγνοιες καί τούς καϋμούς του καί βοηθᾶ ει
σε ἀγωνιστική κατανόηση ἀπ' τούς ἀξιωματικούς καί τούς διοικητές του. Ἡ Δημοκρατι
κή Συνέλευση ἐκτός ἀπό ἕνα θαυμάσιο μέσο
πού εἶναι γιά τό ἀνέβασμα τῆς πολιτικῆς
δουλειᾶς ταυτόχρονα βοηθᾶ στήν πιό ἄρτια
πολεμικοστρατιωτική κατάρτιση γιατί ἐκλαϊκεύει τήν πλούσια πείρα πού ἔχουν ἀπ' τίς
μάχες οἱ μαχητές καί οἱ ἀξιωματικοί μας. Γιά
νά γίνουν στήν πράξη οἱ δημοκρατικές συνελεύσεις ἡ βασική λαϊκοδημοκρατική ὀργάνωση πρέπει νά προετοιμάζονται καλά, νά γίνεται ἡ κατάλληλη ἐκλογή τῶν θεμάτων, καί
νά διεξάγονται σέ μιά συντροφική συναγωνιστική ἀτμόσφαιρα. Νά ξεκόψουμε ἀπ' τόν
πανηγυρικό τρόπο πού δίνουμε συνήθως στίς
δημοκρατικές συνελεύσεις **καί νά γίνουν ἕνα ἐργαστήρι ὅπου θά σφυρηλατεῖται ἀδιάκοπα ὁ λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός μας.**
(Ὑπογράμμιση δική μου).

Οἱ ὑποδείξεις αὐτές πού ἔκανε τό Γ.Α. γιά
τήν καλύτερη λειτουργία τῶν δημοκρατικῶν
συνελεύσεων ἐφαρμόζονται στή ζωή. Οἱ δημοκρατικές συνελεύσεις ἀπόδωσαν πολλά στά
1948. Ἀνάπτυξαν τό αἴσθημα τῆς κριτικῆς καί
τῆς αὐτοκριτικῆς στούς μαχητές καί τίς μαχήτριες. Θαρρετά λένε τή γνώμη τους, κριτικάρουν πρῶτα τόν ἑαυτό τους, καί ὕστερα τούς
ἄλλους, τούς ἀνωτέρους των, γιά τά σφάλματα τους. Οἱ δημοκρατικές συνελεύσεις γίνονται
πραγματικό ἐργαστήριο ὅπου σφυρηλατεῖται ἀδιάκοπα ὁ ΔΣΕ. Ἀπ' τίς δημοκρατικές συνελεύσεις περνάει ἡ πλούσια πείρα τῶν μαχῶν
που δίνουμε. Πολλές φορές στήν κριτική τῆς
μάχης μέσα στίς δημοκρατικές συνελεύσεις οἱ
μαχητές τονίζουν πλευρές πού δέν τίς προσέχουν οἱ διοικητές καί ὑποδείχνουν πρακτικούς
τρόπους ταχτικῆς ἀντιμετώπισης τῆς μάχης. Αὐτό δείχνει τό ὁλόπλευρο ἀνέβασμα τοῦ στρατοῦ μας, ὅσ ερο ἀπ' τίς μάχες τοῦ Γράμμου-
Βίτσι. Στίς δημοκρατικές συνελεύσεις μιλᾶνε
τώρα περισσότεροι -καί οἱ μαχήτριες πού πρίν
δέν ἤθελαν νά μιλήσουν-καί προσφέρουν πολύτιμες ὑπηρεσίες στήν λύση πολλῶν προβλημάτων πού ἀντιμετωπίζουν. Φυσικά πρέπει νά
προσέξουμε ἀκόμα ὁρισμένες ἀδύνατες πλευρές στήν λειτουργία τῶν δημοκρατικῶν συνελεύσεων:

α) Ἀκόμα δέν ὀργανώνονται καλά, ὅσο
πρέπει οἱ δημοκρατικές συνελεύσεις.

β) Ἔχουμε περιπτώσεις, ὄχι βέβαια πολλές,
πού τά στελέχη μας δέν ἀφίνουν τούς μαχητές
μαχήτριες νά λένε ἐλεύθερα τή γνώμη τους
στίς δημοκρατικές συνελεύσεις.

γ) Ἀκόμα στίς δημοκρατικές συνελεύσεις
δέν διαφωτίζεται στό βαθμό πού πρέπει ὁ μαχητής γιά τά καθήκοντά του καί

δ) Δέν ἀναπτύχθηκε ἡ δημοκρατική συνείδηση στούς μαχητές μας ὥστε θαρραλέα νά καταγγέλνουν ὅλα τά σφάλματα μας, ὅπως π.χ. τίς
ἀντιλαϊκές πράξεις.

Ἡ καθημερινή πολιτική δουλειά μας γίνεται μέ τό «Δελτίο Εἰδήσεων» πού ἐνημερώνει
τούς μαχητές—μαχήτριες πάνω στά πολιτικά
γεγονότα (ἐσωτερικά καί ἐξωτερικά) καί τή
δράση τοῦ ΔΣΕ σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα. Τό «Δελτίο Εἰδήσεων» ἔγινε ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῶν μαχητῶν καί στελεχῶν μας. Πολύ βοηθᾶνε στήν πολιτική
μας δουλειά τά σοβιετικά φιλολογικά ἔργα πού
μεταφράσαμε. Ἡ «Δημοσιά τοῦ Βολοκολάμσκ»
«Οἱ ἄνθρωποι μέ τήν καθαρή συνείδηση»,
«Ὁ λαός εἶναι ἀθάνατος», «Τό μίσος», «Στήν
ἀνίχνευση» καί «Στά Δάση τοῦ Σμόλενσκ» ἔγιναν τό καθημερινό ἐντρύφημα τῶν μαχητῶν
μας πού βλέπουν μέσα στούς ζωντανούς ἥρωες
αὐτῶν τῶν βιβλίων τόν ἴδιο τόν ἑαυτό τους
καί προσπαθοῦν διαρκῶς νά τόν καλυτερεύουν
ἠθικά—πολιτικά στρατιωτικά.

Ἡ πολιτική μας δουλειά, πρόσεξε τόν ἄνθρωπο, τό μαχητή μας καί προσπάθησε νά δημιουργήσει γύρω του ἕνα θερμό περιβάλλον
πού νά τό χαρακτηρίζει ἡ στοργή καί τό ἐνδιαφέρον. Ἔχομε κάνει ἀναμφισβήτητα προόδους στόν τομέα αὐτόν. Πρέπει ὅμως νά γίνουν περισσότερα καί νά μεγαλώνει καθημερινα ἡ στοργή καί τό ἐνδιαφέρον γιά τούς μαχητές—μαχήτριες. Ἐδῶ ἀνοίγουμε μιά παρένθεση. Σέ ὁρισμένες μονάδες ο Π.Ε. πρόσεξαν
περισσότερο (ἤ καί μοναδικά) τίς ὑλικές ἀνάγκες τῶν μαχητῶν μας καί παράτησαν τήν ὁλόπλευρη ἰδεολογική—πολιτική δουλειά τους.
Αὐτός ὁ μονόπλευρος προσανατολισμός (ὅπως
καί ὁ προηγούμενος στά 1947 που ἡ πολιτική
μας δουλειά ἦταν τίς περισσότερες φορές μιά
ἀσκοπη θεωρητικολογία) εἶναι λαθεμένος. Οἱ
ΠΕ πρέπει νά ἐνδιαφέρονται γιά τά ζητήματα
τῆς ἐπιμελητείας καί τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μά και

τόχρονα καί γιά τήν καθημερινή πολιτική διαφωτιστική δουλειά καί νά ὑπάρχει μιά ἑνότητα ἀνάμεσα στά δυό αὐτά ζητήματα. Γιά νά ἀποδείξω πόσο λαθεμένος εἶναι ὁ μονόπλευρος προσανατολισμός (εἴτε ἀπό τή μιά εἴτε ἀπό τήν ἄλλη μεριά) ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα: ὁ Σοβ. Στρατός εἶχε λύσει κατά τόν καλύτερο τρόπο τά ζητήματα τῆς ἐπιμελητείας, τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ, μεταφορᾶς κλπ. Ὅμως στό Σοβ. Στρατό, ἰδίως στή διάρκεια τοῦ πατριωτικοῦ πολέμου 1941—45 γίνονταν ἡ πιό σοβαρότερη πολιτική διαφωτιστική δουλειά πού δέν γνώρισε μέχρι τώρα ἄλλος λαϊκός ἐπαναστατικός Στρατός. Ἐδῶ κλείνω τήν παρένθεση.

Οἱ ΠΕ βοηθώντας τούς διοικητές τους, διαπαιδαγωγοῦν τούς μαχητές τους καί μαχήτριες μέ τό προσωπικό τους παράδειγμα. Τό παράδειγμα πραγματικά διδάσκει πολύ περισσότερο ἀπό τά λόγια ἰδίως ὅταν τά λόγια δέν συνοδεύονται καί δέν ἀνταποκρίνονται στή δράση. Ἐκεῖ ὅπου οἱ διοικητές καί οἱ ΠΕ εἶναι τό ὑπόδειγμα σέ ὅλα, οἱ μαχητές καί οἱ μαχήτριες ἀναπτύσσονται «κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσή τους».

Ἰδιαίτερη σημασία ἀπόχτησε ἡ ἰδεολογική προετοιμασία καί ἡ πολιτική δουλειά πρίν ἀπ' τή μάχη. Οἱ ΠΕ μέ τούς λόγους καί τό παράδειγμα καί τή δουλειά τους σηκώνουν τό μαχητικό πνεῦμα καί τόν ἐνθουσιασμό στούς μαχητές μας καί τούς καταρτίζουν πάνω στήν ἀποστολή τους. Ἡ πολιτική μας δουλειά, ἡ πολιτική μας κινητοποίηση, παρακολουθεῖ καί πρέπει νά παρακολουθεῖ τή στρατιωτική κινητοποίηση, νά ἀνταποκρίνεται στίς γρήγορες κινήσεις, τά συγκεντρωτικά χτυπήματα καί τούς ἑλιγμούς πού κάνει ὁ ΔΣΕ. Μέ ἄλλα λόγια πρέπει ἡ πολιτική μας δουλειά νά γίνεται μέ ταχύτητα καί νά προετοιμάζει ἠθικοπολιτικά τούς μαχητές σέ κάθε φάση τοῦ ἀγώνα.

Μέσα στά 1948 λύσαμε σωστά καί τό ζήτημα τῆς Κομματικῆς ὀργάνωσης. Αὐτή ὑπάρχει καί λειτουργεῖ, ἀπασχολεῖται μέ τά κομματικά ζητήματα. Ὅμως τό κέντρο τοῦ βάρους τό ρίχνουμε στίς Δημοκρατικές Συνελεύσεις. Τά μέλη τοῦ κόμματος συνέρχονται κατά διαστήματα, χωρίς ὅμως ἐπιδείξεις καί στόμφο καί συζητοῦν τα κομματικά καί ἄλλα ζητήματα. Ὁ κομμουνιστής ἔχει ὑψηλή ἀποστολή στό ΔΣΕ, ὅπως σωστά λέει ὁ σ. Ζαχαριάδης:

«Ὁ κομμουνιστής σάν ὁ πιό πρωτοπόρος καί συνειδητός φορέας τῶν λαϊκοδημοκρατικῶν ἰδανικῶν στέκει πάντα τό καλό παράδειγμα στήν ὁμαδική ζωή, στή συμπεριφορά, στήν ἐκπαίδευση καί στήν πολιτική καί πολεμική ἐπίδοση, συσπειρώνει γύρω του ὅλους τούς ἄλλους συναγωνιστές καί δουλεύει ἀκούραστα γιά νά ναι τό τμῆμα του ὑποδειγματικό σ' ὅλα καί πρῶτο στά πόλα στή μάχη». (Ζαχαριάδης: ΟΛΟΙ ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ! ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ).

Γ) Ὀργανώθηκε καλύτερα ἡ δουλειά τῆς Διαφώτισης

Στά 1948 εἴχαμε σοβαρή πρόοδο στή δουλειά τῆς διαφώτισής μας πού ὀργανώθηκε καλύτερα. Τό 1947 ἔβγαινε ἀπ' τό Γ.Α. μόνο ἡ «Ἐξόρμηση» σέ 1500-2500 ἀντίτυπα μιά φορά τό μήνα. Δέν εἴχαμε πουθενά τυπωμένο «Δελτίο Εἰδήσεων». Τό ἄλλο ἔντυπό μας ὑλικό, προκηρύξεις, τρίκ κ.λ.π. ἦταν πολύ λίγο.

Ὁ πίνακας πού δημοσιεύουμε παρακάτω γιά τό διαφωτιστικό ὑλικό πού ἐκδόθηκε ἀπό τό Γ.Α. στό διάστημα Γενάρη-Ὀχτώβρη 1948 δείχνει τήν ἔκταση τῆς διαφωτιστικῆς μας δουλειᾶς στό 1948.

ΕΞΟΡΜΗΣΗ: 22 ἐκδόσεις ἀπό τό 15ο φύλλο ὡς τό 36ο συνολικά	151.000
«ΔΗΜ. ΣΤΡΑΤΟΣ» 10 ἐκδόσεις συν.	22.500
«ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ» 250 ἐκδόσεις συνολικά	1.448.500
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ-ΑΝΑΤΥΠΩΣΕΙΣ	(736.000
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	(275.600

ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ ΒΙΒΛΙΑ

1) Ἐκδόσεις Ἐξόρμησης συνολικά			42.000
2) Ἐκδόσεις Ἐλ. Ἑλλάδα: 60 μπροσοῦρες			23300
ΜΑΧΗΤΡΙΑ	5	ἐκδόσεις	19.000
ΝΕΟΣ ΜΑΧΗΤΗΣ	7	»	26.000
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ	8	»	26.000
ΕΦΗΜ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	26	»	37.200
ΝΕΠΟΚΟΡΕΝ	4	»	12.000
ΝΟΒΑ ΜΑΚΕΔΟΝΚΑ	2	»	4.000
ΜΠΙΛΤΕΝ	22	»	48.400
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			443.200

Μιά σοβαρή πρόοδο στή δουλειά τῆς διαφώτισης σημείωσε ἡ ἔκδοση τοῦ καθημερινοῦ τετρασέλιδου «Δελτίου Εἰδήσεων» τοῦ ΓΑ ἀπ' τά μέσα τοῦ Ὀχτώβρη, ἡ ἔκδοση βδομαδιάτικης τῆς «Ἐξόρμησης» καί ἡ ἔκδοση διαφωτιστικοῦ ὑλικοῦ γιά τούς φαντάρους καί τόνο φρουρίτες.

Στό ἴδιο χρονικό διάστημα, ἀπ' τό Γενάρη ἕως τόν Ὀχτώβρη 1948 οἱ μεραρχίες μας ἔβγαλαν τό παρακάτω ὑλικό:

I Μεραρχία (Θεσσαλίας)

Σύνολο ἐφημερίδες	85.000
Δελτίο Εἰδήσεων	(94.730
	(40.909
Μπροσοῦρες	1.922
Προκηρύξεις τρίκ—ἀφίσες	406.000
Ἄλλα ἔντυπα	8.500
Φωτεινές ἐπιγραφές	10
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	[illegible]

II Μεραρχία (Ρούμελης)

Ἐφημερίδα «Ἀντάρτης»	[illegible]
Δελτίο Εἰδήσεων πολυγραφημένο	[illegible]
Ἀνατυπώσεις προκηρύξεων	[illegible]
ΣΥΝΟΛΟ	[illegible]

ΙΙΙ Μεραρχία (Πελοπόννησος)	
Ἐφημερίδα	14.300
Δελτίο Εἰδήσεων	18.440
Προκηρύξεις—τρίκ	48.420
Ἀνατυπώσεις ἀποφάσεις κλπ	23.500
ΣΥΝΟΛΟ	104.660

VII Μεραρχία (Ἀν. Μακεδ.-Θράκη)	
Ἐφημερίδες	61.500
Δελτίο Εἰδήσεων	383.500
Προκηρύξεις-τρίκ κλπ	571.400
Μπροσοῦρες μικρές	15.600
ΣΥΝΟΛΟ	1.045.000
Ἡ Μεραρχία ἔβγαλε καί ἄλλο ἐντυπο λικό.	757.000
Γενικό Σύνολο	1.802.000

VIII Μεραρχία (Ἠπείρου).

Βγάζει τήν ἐφημερίδα Ἐλεύθερη Ἤπειρος.
Δελτίο «Καθημερινά Νέα»
Προκηρύξεις Τρίκ

Συνολικά στούς 10 μῆνες	520.000

20η Ταξιαρχία

Ἔβγαλε μέχρι τόν Αὔγουστο συνολ.	325786
(Ἐφημερίδα «Ἐπίθεση» καί καθημερινό ἔντυπο «Δελτίο Εἰδήσεων» σέ 4.000) καί Σεπτέμβρη-Ὀχτώβρη	507.000
Σύνολο	832.786

Ἔτσι συνολικά τά ἔντυπα πού ἔβγαλε ὁλόκληρος ὁ ΔΣΕ στούς 10 μῆνες τοῦ 1948 γιά τήν ἰδεολογική δουλειά στίς γραμμές του, γιά διαφώτιση τοῦ λαοῦ καί τοῦ Μοναρχοφασιστικοῦ Στρατοῦ φτάνουν τά 7.000.000 ἔντυπα.

Ἐχτός ἀπ' τή γραπτή διαφώτιση ἀναπτύξαμε πολύ τήν προφορική διαφώτιση μέ τούς τηλεβόες, ἰδίως στό ΜΦΣ. Ὀργανώσαμε καλύτερα καί βοηθήσαμε τήν Ἐπιτροπή τοῦ Ραδιοσταθμοῦ μας νά βελτιώσει τίς ἐκπομπές του. Ὁ Ραδιοσταθμός τῆς Ἐλεύθερης Ἑλλάδας ἔγινε ἰδίως ὅταν οἱ μάχες τοῦ Γράμμου καί τοῦ Βίτσι ἦταν στό πιό κρίσιμο σημεῖο τους, ἡ πολεμιστήρια κραυγή τοῦ μαχόμενου στρατοῦ καί λαοῦ, ἡ ζωντανή φωνή τῆς ἀγωνιζόμενης Ἑλλάδας.

Ποιά πρέπει νἆναι ἡ γενική μας ἐχτίμηση γιά τή δουλειά μας τῆς διαφώτισης στά 1948; Ἄν θελήσουμε τώρα μέ λίγα λόγια νά ἐχτιμήσουμε τή δουλειά πού ἔγινε στό 10μηνο, ὅλα τά μέσα τῆς διαφώτισης μπορούμε νά πούμε: Ἔγινε σοβαρή καί ἀρκετή διαφωτιστική δουλειά μέσα στίς γραμμές τοῦ ΔΣΕ (κι ὅχι ὁμοιόμορφα παντοῦ), ἔντονος καί ἀποφασισμένος ἐπιθετικός ἀγώνας ἐνάντια στή δημαγωγία καί ἀπάτη τοῦ ἐχθροῦ, ἔγινε καλή ἀρχή στή διαφωτιστική δουλειά μέσα στά τμήματα τοῦ ἐχθροῦ καί πολύ λιγότερο στόν κόσμο τῆς σκλαβωμένης Ἑλλάδας πού μᾶς πιστεύει καί μᾶς ἀκολουθεῖ εἴτε συμπαθεῖ. Ἄν εἶναι σωστό αὐτό, μποροῦμε νά διαπιστώσουμε πώς ἀπό τά ἑκατομμύρια ἀνθρώπων πού ἀγκαλιάζει ἡ λαϊκοδημοκρατική μας πολιτική σέ ἕνα μικρό μέρος φτάνει ἡ φωνή τῆς ἀλήθειας. (Ἀπό τήν ἔκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς Διαφώτισης τοῦ Γ.Α.)

Δ' Ἀναπτύχθηκε ἡ εἰδική πολιτική δουλειά στίς γυναῖκες.

Στά 1943 ἀναπτύχθηκε ἡ εἰδική πολιτική δουλειά στίς μαχήτριες τοῦ ΔΣΕ. Καί δέν μποροῦσε νά γίνει διαφορετικά. Οἱ μαχήτριες ἀποτελοῦν σήμερα ἕνα 15—18 ο)ο τοῦ ΔΣΕ καί σέ ὁρισμένα τμήματα φτάνουν τά 30ο)ο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαχητῶν. Ἡ συμμετοχή τῆς γυναίκας στό ΔΣΕ καί τόν πόλεμο εἶναι ἴσως ἀπό τά πιό χαρακτηριστικά σημάδια τῆς λαϊκοδημοκρατικῆς μας ἐπανάστασης καί ἀνοίγει ἐλπιδοφόρο μέλλον γιά τή γυναίκα τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ εἰδική πολιτική δουλειά στίς μαχήτριες γίνεται μέ τίς ὑπεύθυνες γυναικῶν (ποὔναι βοηθοί τοῦ Π.Ε. γιά τή γυναικεία δουλειά) ἀπ' τήν Ταξ)ρχία μέχρι τό λόχο καί μέ τίς ἰδιαίτερες συνελεύσεις καί συγκεντρώσεις γυναικῶν ὅπου μελετοῦν καί συζητοῦν τά ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τίς μαχήτριές μας. Τά πρῶτα ἀποτελέσματα τῆς γυναικείας δουλειᾶς μποροῦνε νά συνοψιστοῦν στά παρακάτω: Ἀναπτύχθηκε ἡ μαχητική ἐπίδοση τῶν γυναικῶν στόν Δ.Σ.Ε. Ἔμαθαν ὅλα τά ὅπλα καί δείχνουν ἀπαράμιλλο ἡρωϊσμό στίς μάχες. Δημιουργήθηκαν πολλά γυναικεία στελέχη, ἀξιωματικίνες καί ὑπαξιωματικοί, πού τά κατάφεραν στόν πόλεμο ἐξ' ἴσου καλά—καί κάποτε καλύτερα—απ' τούς ἄνδρες. Ἀναπτύχθηκε τό πνεῦμα τῆς νοικοκυροσύνης στά τμήματά μας. Ὅλοι οἱ μαχητές μας τώρα εἶναι καθαροί καί μέ μπαλωμένα τά ροῦχα τους. Οἱ μαχήτριές μας σκορποῦν τό γέλοιο καί τή χαρά στά τμήματά μας· εἶναι τό παράδειγμα τῆς ἀντοχῆς, τῆς ἐπίμονης προσπάθειας, τῆς πάλης ἐνάντια σ' ὅλες τίς δυσκολίες. Ἀκόμα οἱ μαχήτριές μας μέ τήν πολεμική τους ἐπίδοση καί τό παράδειγμά τους ἐπιδροῦν πάνω στό ἠθικό τῶν φαντάρων-ἐθνοφρουριτῶν. Δέν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις πού φαντάροι—ἐθνοφρουρῖτες ἀποκαλοῦν τίς μαχήτριές μας ἀδελφές καί ζητᾶνε νά τούς βοηθήσουν γιά νά βροῦνε τό σωστό δρόμο.

Ἡ γυναικεία μας δουλεια στό ΔΣΕ [...] βασικα καλά. Θα ἀναπτυχθεῖ περισσότερα [...]ρα μέ τή δημιουργία τῆς Πανελλαδικῆς Ἕνωσης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν πού θα συνενώσει ὅλο τό γυναικεῖο δημοκρατικό κίνημα τῆς Ἑλλάδας. Τί πρέπει να προσέξουμε σ[...] Πρῶτο. Ἡ καθοδήγηση τοῦ γυναικείου κινήματος θα πρέπει να ὀργανώσει καλύτερα [...]

βοήθεια στίς μαχήτριες καί τα γυναικεία μας στελέχη στούς λόχους καί τά τάγματα. Δεύτερο. Πιό θαρρετά νά αναδείξουμε καινούργια γυναικεία στελέχη άπ' τά παλληκάρια τίς μαχήτριές μας πού πολεμάνε άνειρήνευτα τόν έχθρό καί έφτασαν σέ τέτοιο σημείο πολιτικής ωριμότητας ώστε νά κρατάνε γερά τό όπλο τοῦ ΔΣΕ. Τρίτο. Νά κάνουμε τήν έφημερίδα τών γυναικών «Μαχήτρια» ένα ζωντανό όργανο πού θά ξεκουράζει καί θά διαπαιδαγωγεί τίς μαχήτριές μας. Τέταρτο. Νά δείξουμε περισσότερο ένδιαφέρον γιά όλα τά ζητήματα πού ένδιαφέρουν τή γυναίκα. Νά μήν άφήσουμε ούτε μιά γυναίκα χωρίς παντελόνι καί διπλά έσώρουχα, νά όργανώσουμε τήν ίατρική περίθαλψη καί βοήθεια όταν είναι άρρωστη κ.λ.π. Πέμπτο. Νά προσέξουν περισσότερο οἱ Π.Ε. τή γυναικεία δουλειά, νά τήν προωθοῦν καθημερινά καί νά βοηθᾶνε ολόπλευρα τά γυναικεία στελέχη μας. Νά μήν ξεχνοῦν ότι ή ειδική πολιτική δουλειά στίς γυναίκες είναι ένα πολύ σοβαρό κομματικής πολιτικής μας δουλειάς.

Ε] Άρχισε καί προχωρεῖ ή πολιτική διαφωτιστική δουλειά στόν Μ.Φ.Σ.

Ή δουλειά μας στόν μοναρχοφασιστικό μισθοφορικό στρατό άρχισε ουσιαστικά στή διάρκεια τής μάχης τοῦ Γράμμου, συνεχίστηκε πιό έντονα στή μάχη τοῦ Βίτσι καί σήμερα πάει νά συμπληρωθεί. Αὐτό όφείλεται σέ δυό λόγους: α) Ή μάχη τοῦ Γράμμου δημιούργησε εὐνοϊκές προϋποθέσεις γιά τή δουλειά στούς φαντάρους καί έθνοφρουρίτες καί β) Μετά τόν Γράμμο προσέξαμε περισσότερο τή δουλειά μας στόν Μ.Φ.Σ. Τό γράμμα τοῦ Γ.Α. στούς ΠΕ τής 1)6)48 έλεγε:

> Πρίν τελειώσω τό γράμμα μου αὐτό, θέλω νά έπιστήσω ίδιατερα τήν προσοχή όλων τών ΠΕ στήν άνάγκη νά δυναμώσει ή προπαγάνδα καί ή διαφώτισή μας στόν μοναρχοφασιστικό στρατό καί τήν έθνοφρουρά. Έκεί ύπηρετοῦν παιδιά τοῦ Έλληνικοῦ λαοῦ πού τούς τράβηξαν μέ τή βία τής άμερικανοκρατίας καί τούς φανατίζουν μέ διάφορες ψευτιές καί συκοφαντίες. Καθήκο μας είναι νά τούς διαφωτίσουμε μέ όλα τά μέσα τής προπαγάνδας μας, νά τούς ρίχνουμε τακτικά προκηρύξεις όπου νά μιλᾶμε γιά τίς έπιτυχίες τοῦ ΔΣΕ, γιά τά έγκλήματα τών φασιστών άξιωματικών τους, τήν πείνα καί τήν άμάνιαστη τρομοκρατία στήν κατεχόμενη Έλλάδα. Ή προπαγάνδα μας στό μοναρχοφασιστικό στρατό πρέπει νά όργανωθεί άπ' τούς Π.Ε. καλά καί άπό κάθε άποψη, νάναι έξυπνη καί σύλλογιστη, μέ συγκεκριμμένα έπιχειρήματα καί μέ γλώσσα πού νά καταλαβαίνουν οἱ στρατιώτες τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Έτσι θά τόν έξασθενήσουμε καί θά τοῦ δώσουμε μέ τά πυρά μας, μέ τα άποφασιστικά μας χτυπήματα, τήν χαριστική βολή».

Ή δουλειά μας στό μοναρχοφασιστικό στρατό γίνονταν στή μάχη τοῦ Γράμμου μέ τό έντυπο ύλικό καί τούς τηλεβόες. Κάθε βράδυ στούς βράχους τοῦ Κλέφτη καί τής Πουλιάνας άκούγονταν τά συνθήματά μας καί γινόνταν ένα είδος όμηρικής μάχης. Οἱ μοναρχοφασίστες γιά νά άπαντήσουν στήν προπαγάνδα μας άναγκάστηκαν νά φέρουν μεγάφωνα. Τά άποτελέσματα όμως τής καλής δουλειάς άρχισαν νά φαίνονται. Στασίασαν τά πρώτα τάγματα καί Ταξιαρχίες. Στό Βίτσι συνεχίστηκε ή καλή αὐτή δουλειά τοῦ Γράμμου καί άρχισε νά όργανώνεται καλύτερα. Τό «Δελτίο Είδήσεων» μέ τήν καθημερινή σελίδα πού άφιερώνει έκανε πιό συγκεκριμμένη τή διαφώτισή μας στόν μοναρχοφασιστικό στρατό. Τά ειδικά άρθρα πού δημοσίευσε γιά τή δουλειά αὐτή τό περιοδικό μας «Δημοκρατικός Στρατός» καί ή ὕπαρξη ένός ειδικοῦ ύπεύθυνου γιά τή δουλειά αὐτή (πού τώρα μετατρέπεται σέ καθοδηγητική γκρούπα στή διαφώτιση τοῦ Γεν. Άρχηγείου), βοήθησαν στό νά άναπτυχθεί περισσότερο ή δουλειά στό μοναρχοφασιστικό στρατό. Ή έκδοση τής μπροσούρας «Φαντάρε κ.λ.π. γιά ποιόν πολεμάς» σέ 17.000 είναι άκόμα ένα σοβαρό βήμα γιατί μίλησε μέ πειστική γλώσσα καί είχε σοβαρό άντίχτυπο στούς φαντάρους καί έθνοφρουρίτες.

Μεγάλη ώθηση στή δουλειά μας στό μοναρχοφασιστικό στρατό έδωσε τό γνωστό άρθρο τοῦ σ. Ζαχαριάδη γιά τήν συναδέλφωση μέ τούς φαντάρους καί τούς έθνοφρουρίτες καί τή δημιουργία έπιτροπών συναδέλφωσης καί ειρήνης. Άπό τότες μαχητές καί στελέχη μας κατάλαβαν σ' όλη τήν έκτασή του τό πρόβλημα τής δουλειάς στόν μοναρχοφασιστικό στρατό, Καί ότι είναι άνάγκη νά όργανωθεί καλά, θά μποροῦσε νά πεί κανένας έπιστημονικά, ή πολιτικοδιαφωτιστική μας δουλειά στούς φαντάρους καί έθνοφρουρίτες. Τό γράμμα στούς Π. Ε. τής 22)11)48 έδινε λεπτομερειακές όδηγίες γιά τήν καλή όργάνωση τής δουλειάς μας στόν μοναρχοφασιστικό στρατό.

Ή άποσύνθεση προχωρεί μέ γρήγορους ρυθμούς στον Μ.Φ.Σ. καί μᾶς διευκολύνει νά άναπτύξουμε μιά πολύ σοβαρή δουλειά μέσα σ' αὐτόν. Άναφέρουμε πιό κάτω ορισμένα στοιχεία άπό τίς καταθέσεις δύο αὐτομόλων τοῦ 503 Τ.Π., τοῦ Παπαγεωργίου Κώστα καί Μιχαλιοῦ Δημήτρη πού είναι ένα ντοκουμέντο καθρέφτης τής ψυχολογίας τών φαντάρων, έθνοφρουριτών.

Πώς σκέφτονται οἱ φαντάροι:

—Τώρα τόν χειμώνα σ' αὐτό τό μέτωπο πού μᾶς

δέν θά γίνουν ἐπιχειρήσεις. Ὅμως σάν σκε-
φτόμαστε τήν ἄνοιξη πούρχεται μᾶς πιάνει ρί-
γος. Ἡ ἄνοιξη θάνε για μᾶς μαύρη λένε οἱ
φαντάροι.

– Ὁ Γράμμος ἦταν παιχνίδι μπρός στό Βί-
τσι. Τό Βίτσι τό ρωβηθήκα με πολύ.

—Ὅταν μᾶς κίνατε λέει ὁ ἕνας-τήν ἐπίθε-
σει στά Κουλκουθούρια ἐγώ γιά νά δείξω στούς
μαχητές σας ὅτι δέν ἔχουμε πορομαχικά φώ-
ναζα στούς ὅλμιστές: «Ρίξτε, ρίξτε» κι' αὐτό,
φωνάζει ἀδιάκοπα «Δέν ἔχω βλήματα, δέν ἔ-
χω».

—Τί, χειροβομβίδες πού μᾶς δίνουνε τίς ἀ-
φοπλίζουμε, πετᾶμε τό ἐμπύρευμα καί τί, ξα-
ναβάζουμε σαμποταρισμένες στή θέση τους.

—Πολύ φοβοῦνται τίς μαχήτριές σας. Ὅ-
ταν ἀκοῦνε οἱ φαντάροι νά τούς φωνάζουν
γυναικεῖες φωνές «παραδοθεῖτε» τρέμουνε.

—Θέλαμε πολύ νά φύγουμε, ὅμως φοβόμα-
στε τίς νάρκες πού βάζουν γύρω ἀπό τον κα-
ταυλισμό οἱ φασίστες. Δέν ξαίρουμε ἀπό πού
νά περάσουμε. Ἄν είχαμε σήμερα ὁμίχλη θάρ-
χόταν μαζί μας μιά δοιμιρία.

—Ὅταν γίνεται μάχη καταλαβαίνουμε ποιός
είνε ὁ δικός μας καί ποιός μούτρο. Οἱ δικοί
μας ρίχνουν πάντα τίς πιό πολλές σφαίρες μά
ὅλες στόν ἀέρα"

—Ὅταν παίρνουν οἱ Ἀξιωματικοί μας «Δελ-
τίο Ειδήσεων» κάνουν πώς τό διαβάζουν γιά
γούστο, ὅμως κάπου κάπου μᾶς λένε: Δέν τά
γράφουν καί ἄσχημα. Ἔτσι εἶνε τά πράγμα-
τα.

—Λίγο πρίν φύγω, λέει, ὁ Παπαγεωργίου
—εἶδα ἕνα συνάδελφό μου. Γιώργη φεύγω
τοῦ εἶπα. Ἀλήθεια; Ναί. Μονάχα πού δέν ἔ-
κλαιγε. Θάρχόμουν καί γώ μαζί σου μοῦ λέει
ἀλλά ἔχω πίσω στό Τάγμα καί ἄλλα παιδιά
δικά μας πού δέν πρέπει νά τ' ἀφήσω.

—Ὅταν ἀκοῦνε τίς ὁμάδες διαφώτισης πού
τούς τραγουδᾶνε ἀπό ἀντίκρυ ἀκόμα καί οἱ
φασίστες μένουν σκεφτικοί. Ἔχουν τραγούδια
πού σοῦ σηκώνουν τό μυαλό, λένε μεταξύ
τους. Μέ τά τραγούδια νικᾶνε

—Ὅταν τούς ἔρχεται διαταγή νά χτυπήσουν
μέ τό Πυροβολικό τά χωριά Μπούρι καί Ἄ-
λωνα, κανένας δέν θέλει νά ρίξει, ἀπό πέν-
τοῦ ἀκούς φωνές καί διαμαρτυρίες. Εἶνε αἶσχος
νά μᾶς βάζουν νά χτυπᾶμε τό λαό λένε οἱ
ἀξιωματικοί καί οἱ φαντάροι.

Ἔχουν ἕνα μῆνα νά πληρωθοῦν. Θά μείνουμε
ἄπλυτοι, θά γεμίσουμε ψεῖρες γιά νά μᾶς στεί-
λουν πίσω.

—Πολλοί φαντάροι παρακαλοῦνε νά γίνει
καμμιά ἐπίθεση ἀπό σᾶς γιά νά ριχτοῦν στούς
φασίστες ἀξιωματικούς. Γίνεται κανένα ντοῦ;
Καί ἀναλαμβάνω διοικητή, ὑπολοχαγό καί ἐπι-
λοχία, ἔλεγε ἕνας φαντάρος. Δέν θά τούς σκο-
τώσω, θά τούς πάω στούς ἀντάρτες δεμένους.

—Ὅταν ἀκούσανε τό τραγούδι τίς συναδέλ-
φισσης, λέγανε ὅλοι στό λόχο: ὄμορφα λόγια,
βγαλμένα ἀπό γερή βάση.

Οἱ φαντάροι λένε: Ὅλοι οἱ πληρωμένοι
ἔχουν περάσει στό Δ.Σ.Ε. Τί διάβολο αὐτοί
ὅλοι πέρα κι ἐμεῖς ἐδῶ καί μεῖς εἴμαστε ξύπνιοι;

—Μιά νύχτα πού βάζατε μέ τά πολυβόλα
σας οἱ ἀξιωματικοί μᾶς ἔλεγαν: Βλέ τούς ἀπί-
στους τί ψυχή πού τήν ἔχουν. Ἄϊντε νά πρά-
σεις τώρα ἐσύ. Παιδιά νά τό ξαίρετε στό τέ-
λος αὐτοί θά βγοῦνε κερδισμένοι.

—Καμμιά φορά μᾶς ἔπιανε σ' ὁ λόχο τό πα-
ράπονο. Γιατί μᾶς φωνάζατε καί μᾶς φασί-
στες. Σάματις καί μεῖς δέν σκάβουμε τή γῆ ὅπως
κι ἐσεῖς. Τότε κάποιος εἶπε. Καλά μᾶς λένε.
Ἐδῶ τώρα τά πράγματα χώρισαν. Ἀπ' τή μιά
μεριά εἶναι αὐτοί πού σκάβουν τή γῆ καί ἀπ'
τήν ἄλλη τά Κέρατα. Γιατί κάθεσαι μέ τούς
δεύτερους ἀφοῦ εἶσαι δουλευτής;

Αὐτή καί χειρότερη εἶναι ἡ κατάσταση στό
μονα χαρακτηριστικό καθεστώς. Γιά νά ἐπιταχύ-
νουμε τήν ὁλοκληρωτική του ἀποσύνθεση χρειά-
ζονται πιό δυνατά πολεμικά χτυπήματα καί
καλύτερη ὀργάνωση τῆς διαφωτιστικῆς μας δου-
λειᾶς στούς φαντάρους καί ἐθνοφρουρίτες. Νά
σταματήσουμε πέρα γιά πέρα τούς ἀπόλυτους
χαρακτηρισμούς. «Μπουραντάδες» «φασίστες»
κλπ. Νά μήν σταματᾶμε οὔτε γιά μιά στιγμή τή
δουλειά στό Μ.Φ.Σ. Νά τήν ὀργανώνουμε διαρ-
κῶς καλύτερα. Νά σκορπᾶμε δεκάδες χιλιάδες
ἀντίτυπα καί οἱ τηλεβόες μας νά μιλᾶνε στήν
ψυχή τῶν φαντάρων μας. Μέ ἐπιτροπές συνα-
δέλφωσης νά πλησιάσουμε τούς ἐθνοφρουρίτες
φαντάρους κλπ.κλπ.

ΣΤ' Ὁ δεσμός τῶν Π. Ε. στίς πό-
λεις καί τίς κατεχόμενες περιοχές

Τόν Ἰούνη 1948 βγῆκε ἡ διαταγή τοῦ Γ.Α.
γιά τούς Π.Ε στίς πόλεις. Ἀπό τότες μπήκαν
Π.Ε. γιά τήν πολεμική δουλειά σχεδόν σ' ὅλες
τίς πόλεις καί ἐνισχύθηκαν μέ ἔνοπλες ὁμά-
δες. Ἔχουμε σήμερα τά πρῶτα χτυπήματα στίς
πόλεις σάν τή Θεσσαλονίκη-Βόλο, ἀκόμα καί
αὐτή τήν Ἀθήνα. Στίς πόλεις ἀκούγεται πιά ἡ
φωνή μας, μοιράζονται τά ἔντυπά μας καί ἡ
ἀντίδραση λυσσᾶ. Μέσα στίς πόλεις ἔχου-
με μετά τό Γράμμο μιά στροφή στήν
ψυχολογία τοῦ λαοῦ. Ἀπό παν-
τοῦ μᾶς ζητᾶνε, θέλουν νά μᾶς
βοηθήσουν καί νά τούς
διευκολύνουμε νά βγοῦνε στό
βουνό. Τά χτυπήματά μας στίς πόλεις δί-
νουν κουράγιο στό λαό καί σηκώνουν το ἠ-
θικό του. Οἱ ἐφημερίδες τῆς Ἀθήνας μιλᾶνε
γιά τόν ψιθυριστό (;) κομμουνισμό πού τόν
φοβοῦνται περισσότερο ἀπ' τόν φανερό. Τά κα-
θημερινά χτυπήματα στήν πόλη τῆς Θεσσαλονί-
κης βοήθησαν πάρα πολύ τά παλληκάρια μας
γυναῖκες καί ἄνδρες) νά κρατήσουν τήν ἡρωϊ-
κή στάση στή δίκη τῆς Θεσσαλονίκης πού κα-
τάπληξε ἀκόμα καί τό δολοφόνο Βασ. Ἐξά-
ρχο Στρόφοπουλο.

Γιά τό ζήτημα τῆς πολεμικῆς δράσης τοῦ ΔΣΕ στίς πόλεις—κατεχόμενα χωριά—θά ἀσχοληθοῦμε ἰδιαίτερα σέ ἄλλο ἄρθρο μας. Ἐκεῖ πού πρέπει νά τονιστεῖ ἀπό τώρα εἶναι τό ἑξῆς: Ὅλες οἱ διοικήσεις τῶν μεραρχιῶν μας θά πρέπει νά ἐνισχύσουν τούς ΠΕ στίς πόλεις μέ εἰδικούς ἀνθρώπους μαχητές (Σαμποτ ρ—Ἐλεύθερους Σκοπευτές) καί νά τούς βοηθήσουν μέ ὅλα τά μέσα γιά νά ἀνάψουμε τόν πόλεμο στίς πόλεις. Σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα μᾶς χρειάζονται γι' αὐτή τή δουλειά περισσότεροι ἀπό 2.500 εἰδικευμένοι μαχητές καί τότε θά ἀκοῦμε κάθε μέρα καί ἀπό έναν κρότο σέ κάθε πόλη καί κατεχόμενη περιοχή, θά μοιράζουμε κατά ἑκατοντάδες χιλιάδες τά ἔντυπά μας, θά τιμωρήσουμε σκληρά τούς προδότες καί γενικώτερα θά δημιουργήσουμε κατάλληλο κλίμα γιά τή σχεδιασμένη δράση τοῦ ΔΣΕ.

Ζ' Ἡ πολεμική ἅμιλλα ἔγινε συστατικό στοιχεῖο τῆς ὅλης δουλειᾶς μας.

Ἕνα ἀπ' τά πιό χαρακτηριστικά σημάδια τῆς ἀνόδου τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς στά 1948 εἶναι ἡ ἐπιτυχία τῆς δίμηνης πολεμικῆς ἅμιλλας. Ἡ ἅμιλλα αὐτή ξεσήκωσε καί κινητοποίησε ὅλες τίς δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ, ἀνέβασε ὁλόπλευρα τό στρατό μας καί προπαντός ἡ μαχητική του ἐπίδοση. Στό δίμηνο διάστημα τῆς ἅμιλλας ὁ ΔΣΕ ἔδωσε σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα παραπάνω ἀπό 150 μάχες καί γύρω ἀπό τίς 500 κρούσεις, προξένησε στόν ἐχθρό 12.363 ἀπώλειες καί στρατολόγησε 7.000 νέους μαχητές. Στό ἴδιο διάστημα ἀναπτύξαμε τήν πολιτική μας δουλειά καί τή διαφωτιστική μας στό ΜΦΣ.

Τά ἀποτελέσματα τῆς δίμηνης ἅμιλλας ἦταν πλούσια. Ἡ ἅμιλλα ἔγινε συστατικό στοιχεῖο τῆς ὅλης δουλειᾶς μας στό ΔΣΕ. Ἔγινε ἡ ζωογόνα ἐκείνη ἠθικοπολιτική δύναμη πού κάνει πιό γερό τό ΔΣΕ γιά νά ἀντιμετωπίζει ὅλες τίς δυσκολίες καί νά νικᾶ. Τό πνεῦμα τῆς ἅμιλλας διαπερνάει ὅλη τή δράση τοῦ ΔΣΕ καί οἱ μέθοδες τῆς ἅμιλλας, πού σημαίνουν κινητοποίηση ὅλων τῶν ὑλικῶν καί ἠθικῶν δυνάμεων πού ἦσαν μέχρι τώρα στήν μπάντα, μπήκαν στό κέντρο τῆς δουλειᾶς μας στό ΔΣΕ. Ἡ ἅμιλλα ἔγινε πραγματικά τό καινούργιο ἀκατανίκητο ὅπλο τοῦ Στρατοῦ μας. Ἡ ἅμιλλα δείχνει ὅτι ἡ πολιτική μας δουλειά πέρασε σέ ἀνώτερο στάδιο, καλύτερεψε ποιοτικά καί ὅτι μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ ἀκόμα περισσότερο γιά νά βοηθήσει τό ΔΣΕ νά ἐκπληρώσει τόν στρατηγικό του σκοπό, τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας. Ἡ ἅμιλλα εἶναι ἕνα θαυμάσιο ὅπλο καί μέσο γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς στό ΔΣΕ.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΟΒΑΡΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Ἀναπτύξαμε πιό πάνω τά σοβαρώτερα προ... ...ξαν τήν πολιτική μας δουλειά στά 1948. Τονίσαμε περισσότερο τίς θετικές πλευρές τῆς δουλειᾶς μας αὐτῆς. Ὑπάρχουν ὅμως σοβαρές ἀδυναμίες καί ἐλλείψεις στήν πολιτική μας δουλειά πού πρέπει νά συγκεντρώσουν τήν προσοχή μας. Ἡ αὐτοϊκανοποίηση στήν πολιτική μας δουλειά εἶναι μεγάλος πολιτικός κίνδυνος. Ἡ πολιτική μας δουλειά πρέπει νάχει πάντα ἀνοιχτό μέτωπο ἐνάντια στίς ἀδυναμίες. Καί νά ξεσηκώνει μαχητές καί στελέχη στήν πάλη γιά τό ξεπέρασμα τῶν δυσκολιῶν καί τῶν ἀδυναμιῶν μας.

Σημειώνουμε πιό κάτω μερικές σοβαρές ἀδυναμίες καί ἐλλείψεις τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς:

— Πρῶτο. Ἡ σοβαρότερη ἀδυναμία τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς γιά τά 1948 εἶναι ἀσφαλῶς οἱ ἀντιλαϊκές πράξεις. Οἱ πράξεις αὐτές ἀποτελοῦν τήν σκοτεινή πλευρά τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς. Ἀντιλαϊκές πράξεις εἴχαμε στίς ἀρχές τοῦ 1948 ἀπ' τά Θεσσαλικά τμήματα στά Χάσια (ἔφτασαν μέχρι τό σημεῖο νά χύνουν τά κρασιά τοῦ κόσμου!!). Στά μέσα τοῦ 1948 εἴχαμε ἐπίσης ἀντιλαϊκές πράξεις ἀπ' τά τμήματά μας τῆς Δυτ. Μακεδονίας (ἅρπαξαν τρόφιμα καί ροῦχα ἀπό οἰκογένειες ἀνταρτῶν!!) καί σ' ὅλο τό 1948 στήν Ἀνατ. Μακεδονία-Θράκη πού δημιούργησαν μιά ἄσχημη κατάσταση ἀνάμεσα στόν Δ.Σ.Ε., τόν λαό καί τίς λαϊκές ὀργανώσεις.

Οἱ σοβαρές ὅμως ἀντιλαϊκές πράξεις, πού ἔγιναν στό Βίτσι ἀπ' τά τμήματά μας τοῦ Γράμμου τούς μῆνες Ὀχτώβρη—Νοέμβρη πρέπει νά συγκεντρώσουν περισσότερο τήν προσοχή μας γιατί ἔγιναν ἀπό ταχτικά μας τμήματα καί ἐνάντια στό σλαβομακεδόνικο λαό πού ἔγινε ὁλοκαύτωμα στόν ἐθνικοαπελευθερωτικό μας πόλεμο. Οἱ ἀντιλαϊκές πράξεις ἀποτελοῦν τήν πιό αἰσχρή διαστρέβλωση τῆς γραμμῆς μας, ἔρχονται σέ σύγκρουση μέ τό λαϊκό Δημοκρατικό χαρακτήρα τοῦ Δ.Σ.Ε. καί τόν ὅρκο πού δίνει ὁ μαχητής μας «νά εἶναι ὑπόδειγμα καλῆς συμπεριφορᾶς πρός τό λαό καί ἐμψυχωτής στή λαϊκή ἑνότητα καί συμφιλίωση καί νά ἀποφεύγει κάθε πράξη πού θά τόν ἀτιμάζει σάν ἄτομο καί μαχητή». Εἶναι ἀπαράδεκτες γιά τόν Δ.Σ.Ε. καί πρέπει νά κοποῦν μέ τό μαχαίρι.

Τήν εὐθύνη γιά τίς ἀντιλαϊκές πράξεις ἔχουν κατά πρῶτο λόγο οἱ ΠΕ. πού ἐπέτρεψαν νά γίνονται μπροστά στά μάτια τους οἱ ἄσχημίες αὐτές. Δέν τίς ἀντιλήφθηκαν ἔγκαιρα, δέν κατάλαβαν πόση ζημιά μᾶς ἔκαναν ... τέθηκαν ὅταν ἡ ΠΔΚ καί τό Γ.Α. ... σκληρά μέτρα. Οἱ ἀντιλαϊκές αὐτές πράξεις ... χ-ουν ὅτι ἡ πολιτική μας δουλειά ... ἐπιτυχίες πού ἔχει σιμές ἄλλους ... τσαίνει. Θά ἐξαλειφθοῦν ὅταν, ... τά σκληρά μέτρα πού εἴπαμε ... λάβει, θά κάνουμε μιά τεράστια ...

δουλειά γιά νά καταλάβουν μαχητές καί στε-
λέχη ότι οί άντιλαϊκες πράξεις είναι έγκλημα
κατά τοῦ ΔΣΕ καί έχουν καταστροφικές συνέ-
πειες γιά τό λαϊκοδημοκρατικό μας κίνημα.

Δεύτερο. Ἡ διαφώτισή μας, παρά τίς ἐ-
πιτυχίες πού εἴχαμε στό 1948, δέν βρίσκε
ται στό ὕψος που ἀπαιτοῦν οἱ
περιστάσεις. Μέσα σ' ἕνα χρόνο βγά
λαμε 7 ἑκατομ. ἔντυπα δηλ. ἕνα ἔντυπο γιά
κάθε πολίτη τό χρόνο. (Αὐτή εἶναι ἡ ἀναλο-
γία!) Γιά τό 1949 πρέπει νά βγάλουμε τά ἔν-
τυπά μας σέ δε απλάσια ποσότητα. Ἐδῶ θά πρέ
πει νά θυμηθοῦμε τίς μέθοδες διαφώτισης τῆς
Ἀθήνας στήν πρώτη κατοχή όταν ὁ ΕΛΑΣ τῆς
Ἀθήνας ἔβγαζε σέ μιά βδομάδα 15 ἑκατομ.
ἔντυπα καί ἄστραζε κυριολεκτικά τήν Ἀθήνα
μέ τίς προκηρύξεις μας.

Δέν πρόκειται ὅμως μόνο γιά τήν ποσότητα
τοῦ ἔντυποῦ μας ὑλικοῦ. Πρέπει περισσότερο νά
προσέξο με τήν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ πού βγά-
ζουμε. Τά ἔντυπά μας πρέπει νἆναι
γραμμένα μέ μαχητικό πνεῦμα
καί νά τά χαρακτηρίζει ἡ δημι-
ουργική αἰσιοδοξία μας, νά ἐκ-
φράζουν τήν πλατειά συμφιλιω-
τική πολιτική μας, νἆχουν πει-
στικά ἐπιχειρήματα καί νά ἀ-
ποτελοῦν παρόρμηση γιά τόν ἔ-
νοπλο ἀγῶνα. Ὅσο περισσότερα ἔντυπα
βγάζουμε, ἰδίως γιά τούς φαντάρους κι' ἐθνο
φρουρίτες, τόσο λιγώτερο αἷμα θά χύνουμε. Ἡ
μαζική μας διαφώτιση πρέπει νά βγάζει σ' ὅ-
λη τήν Ἑλλάδα τό «Δελτίο Είδήσεων» σέ
100.000 ἀντίτυπα καθημερινά καί ἑκατομμύρια
προκηρύξεις. Νά χρησιμοποιήσει σέ μεγαλύτερη
ἔκταση τήν ἀρίσσα τή φωτογραφία, τό θέατρο
τή μουσική καί τόν κινηματογράφο. Καλύτε
ρα πρέπει νά ὀργανωθεῖ ἡ δια
φώτιση στό ΜΦΣ καί τίς κατεχόμενες περιοχές.

Πρέπει ἀκόμα νά προσέξουμε τό ἰδεολογικό
μας μέτωπο. Τό περιοδικό μας «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ-
ΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ» πού μπαίνει ἀπό σήμερα στό
δεύτερο χρόνο του μπορεῖ διαρκῶς νά καλλι-
τερεύει. Γιά τή μεγάλη μάχη τοῦ Γράμμου γρά
φτηκαν μέχρι τώρα στό περιοδικό μας μόνο 12
ἄρθρα. Εἶναι μόνο ἕνα κομμάτι ἀπό τήν τεράστια πεῖρα πού συγκεντρώθηκε ἐκεῖ. Ἡ πεῖρα
τοῦ πολέμου δέν βρίσκει— ὅσο χρειάζεται τή
γενίκευση καί τήν ἐκλαΐκευσή της. Ἐπιβάλλε-
ται νά βγοῦν γρήγορα μιά σειρά καλοῦ υλεμέ
νες μπροσοῦρες μέ στρατιωτικά θέματα καί μέ
ντοκουμέντα γιά τή διαφώτιση στό ΜΦΣ. Νά
προσέξουμε περισσότερο τό ἰδεολογικό μέτωπο
τῶν στελεχῶν μας καί νά δουλέψουμε μέ βά-
ση τό πρόγραμμα πού ἑτοιμάζει ἡ Κεντρική μας
Διαφώτιση.

Τρίτο. Ὑποτιμήθηκε ἡ ἰδιαίτερη πολιτική
δουλειά στούς σλαβομακεδόνες μαχητές καί
στελέχη μας. Οἱ Π.Ε. δέν καταλαβαίνουν τή
σημασία τῆς ἰδιαίτερης πολιτικῆς δουλειᾶς στούς
σλαβομακεδόνες καί σέ ὡρισμένους παρουσιά-
ζονται καί σωβινιστικές τάσεις. Τά ἔντυπα στή
σλαβομακεδόνικη γλῶσσα δέν κυκλοφοροῦν
κανονικά. Ἔχομε ἀκόμα διακρίσεις στίς προα
γωγές τῶν σλαβομακεδόνων μαχητῶν καί ἄ-
σχημη συμπεριφορά ἀπέναντί τους. Ὅλα αὐτά
ἔρχονται σε σύγκρουση μέ τήν πολιτική τοῦ
Κόμματος καί τοῦ Γ.Α. στό Ἐθνικό ζήτημα. Γιά
νά ἀλλάξουμε τήν κατάσταση στόν τομέα αὐ
τό τό Γ.Α. ἀποφάσισε α) Νά μπεῖ κάθε Τα-
ξιαρχία ἕνας σ. σλαβομακεδόνας ὑπεύθυνος
γιά τή δουλειά ἀνάμεσα στούς σλαβομακεδό-
νες πού θά ἐπιβλέπει στήν κυκλοφορία τῶν
σλαβομακεδονικῶν ἐντύπων καί θά βοηθάει
τόν Π.Ε. Ταξιαρχίας νά λύνει ὅλα τά ζητήματα
πού ἀφοροῦν τούς σλαβομακεδόνες καί β) νά γί-
νονται εἰδικές συνελεύσεις καί συγκεντρώσεις
σλαβομακεδόνων πού νά συζητοῦν τά σλαβο-
μακεδόνικα ζητήματα στή γλῶσσα τους. Αὐτά
σέ συνδιασμό καί μέ ἄλλα μέτρα πού θά πά
ρει όταν θά χρειαστεῖ τό Γ.Α. θά βοηθήσει
στό νά καλυτερέψει ἡ δουλειά μας στούς σλα-
βομακεδόνες μαχητές.

Τέταρτο. Ἡ πάλη μας ἐνάντια στίς λι-
ποταξίες δέν εἶναι ἱκανοποιητική. Στό Κλιμά-
κιο ἕνα 14ο)ο τῶν νεοστρατευμένων μας λι-
ποτάχτεί, στήν Κεντρική Μακεδονία ἕνα 25ο)ο
καί ἀλλοῦ (Ἀνατολ. Μακεδονία) περισσότερο.
Αὐτό γίνεται γιατί ἡ πολιτική μας δουλειά στούς
νεοστρατευμένους εἶναι πολύ ἀδύνατη. Δέν
ἐφαρμόζονται οἱ ὑποδείξεις πού ἔκανε τό γράμ
μα στούς Π.Ε. τῆς 1)6)48 σχετικά μέ τό ζήτη-
μα αὐτό:

«Πρέπει νά προσέξουμε τίς λιποταξίες πού
ὀφείλονται βασικά στό ὅτι ἡ πολιτική μας δου-
λειά δέν βοηθᾶ τούς μαχητές νά παλεύουν ἐ-
νάντια στίς δυσκολίες καί στήν κατασκοπευτι-
κή δράση τοῦ ἐχθροῦ. Ἔχουμε πολλά παραδείγ-
ματα πού οἱ λιποταξίες ὀφείλονται στήν κα-
κή συμπεριφορά τῶν στελεχῶν μας, στήν ἔλ-
λειψη στοιχειώδους ἐνδιαφέροντος γιά τούς
μαχητές, στήν κακή διατροφή καί ἐπένδυσή
τους, ὅπως καί στήν ἀδύνατη (ἤ ἀνύπαρκτη) πο-
λιτική δουλειά ἰδιαίτερα στούς νεοστρατευ-
μένους. Οἱ λιποταξίες θά ἐλαττωθοῦν καί θά
λείψουν ὁλότελα, ὅταν δυναμώσει ἡ πολιτική
μας δουλειά, ὅταν ὀργανωθεῖ καλά ἡ ἐπιμε
λιτεία μας καί ὁ ἀνεφοδιασμός, ὅταν ἀναπτυχ-
θεῖ ἀκόμα πιό πολύ ἡ στοργή καί τό ἐνδιαφέ-
ρον γιά τούς μαχητές ἀπό τούς ἀξιωματικούς.
Ὁ Π.Ε. πρέπει νά τό πάρει σάν ζή-
τημα τιμῆς νά σταματήσει τίς λι-
ποταξίες στό τμῆμα του. Νά μελετᾶ
καί νά βγάζει συμπεράσματα γιά κάθε λιπο-
ταξία, νά ξαίρει καθημερινά τά ζητήματα πού
ἀπασχολοῦν τούς μαχητές καί νά κρατᾶ τόν
παλμό τοῦ τμήματος, να παρακολουθεῖ τά συν-
θήματα πού πάνε νά ρίξουν πράχτορες τοῦ
ἐχθροῦ στίς γραμμές μας ἤ ἀδύνατοι χαραχτῆ-
ρες καί νά τά ἐξουδετερώνει μέ τό ἀνάβεσμα

τῆς πολιτικῆς δουλειᾶς καί τῆς ἐπαγρύπνησης.
Ἔτσι θά σταματήσουμε τίς λιποταξίες.
Πέμπτο. Ἡ ἐπαγρύπνησή μα δέν βρί-
σκεται στό ἐπίπεδο πού ἀπαιτεῖ ἡ σημερινή
ἐξέλιξη τῆς κατάστασης. Ἔπειτα ἀπό τήν κα-
τάργηση τῆς εἰδικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐπαγρύπνησης
(Πα) πού κατάντησε ἕνα εἶδος Ε.Σ.Α. στό
στρατό μας, ἡ ἐπαγρύπνηση ἔγινε ὑπόθεση ὅ-
λων τῶν μαχητῶν μας. Οἱ μαχητές μας ὅμως
ἀκόμα δέν καταλαβαίνουν τή σημασία τῆς ἐ-
παγρύπνησης. εἶναι μεγαλόψυχοι ἀπέναντι καί
στούς πράχτορες τοῦ ἐχθροῦ, ξεχνοῦν ὅτι πρέ-
πει νἄναι πάντα σέ κατάσταση ἐπιφυλακῆς ἐ-
νάντια στούς κατασκόπους πού στέλνει ὁ ἐχ
θρός μέσα στίς γραμμές μας. Γι' αὐτό χρειά
ζεται νά γίνει εἰδική διαφωτιστική δουλειά
στούς μαχητές μας γιά νά μάθουν τίς δια-
λυτικές μεθόδες πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἐχθρός
καί νά καταλάβουν τήν ἀνάγκη τῆς ἐπαγρύ-
πνησης.

ΤΑ ΑΜΕΣΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1949.

Ποιά εἶναι τά ἄμεσα καθήκοντα τῆς πο-
λιτικῆς μα δουλειᾶς γιά τό 1949; Ἡ ἐξέ
λιξη τῆς στρατιωτικοπολιτικῆς κατάστασης;
καί ἡ πλούσια πείρα ἀπ' τήν πολιτική δουλειά
πού κάναμε στά 1948, μᾶς ἐπιτρέπουν με σα
φήνεια νά καθορίσουμε τά καθήκοντα αὐτά.
Τό πιό ἀποφασιστικό καθῆκον
τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς γιά
τό 1949 εἶναι ἡ ἠθικοπολιτική προ
ετοιμασία τοῦ ΔΣΕ γιά τίς μεγά-
λες πολεμικές ἐπιχειρήσεις πού
θά χουμε. Τό 1949 μπορεῖ νά γίνει ὁ
χρόνος τῆς μεγάλης στροφῆς γιά τόν ἐθνι-
κοαπελευθερωτικό μας πόλεμο. Μέ τήν προ-
ϋπόθεση ὅτι ὁ καθένας μας, μαχητές καί
στελέχη θά κάνουμε στό ἀκέραιο τό καθῆκο
μας. Μέ τό ἀνέβασμα τῆς πολιτικῆς μας ἐ-
πίδοσης γιά να εὐρύνουμε τόν ἐλεύθερο χῶρο,
νά χτυπήσουμε κατεχόμενους χώρους καί με-
γάλα ἀστικά κέντρα νά ἐξοντώσουμε τό μο
ναρχοφασιστικό μισθοφορικό στρατό.
Ἡ πολιτική μας δουλειά πρέπει νά προε-
τοιμάσει τό στρατό μας ἠθικοπολιτικά γιά
τίς μεγάλες μάχες. Μέ βάση τήν πεί-
ρα ἀπ' τήν μέχρι τώρα πολιτική μας δουλειά
πρέπει νά βοηθήσουμε τούς μαχητές γιά νά
μάθουν στήν ἐντέλεια ὅλα τά ὅπλα νά γί-
νουν ἱκανοί γιά μεγάλους ἐλιγμούς καί ἀπο
φασιστικές ἐπιθέσεις, νά τούς ἐμπνεύσουμε
τό πνεῦμα τῆς νίκης ὅτι ἀπό μᾶς ἐξαρ
τᾶται νά κάνουμε τό 1949 ἀπο
φασιστικό χρόνο τῆς νίκης.
Ἕνα ἄλλο ἐξ' ἴσου ἀποφασιστικό καθῆκον
τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς εἶναι νά βοη-
θήσει νά συγκροτηθοῦν γρήγορα
οἱ καινούργιες μας στρατηγικές
ἐφεδρείες. Στό κοντινό μέλλον, σέ λίγους
μῆνες θά πρέπει νά στρατολογήσουμε δεκάδες
χιλιάδες καινούργιους μαχητές. Αὐτούς θά τούς
βροῦμε μέ τίς μάχες στούς κατεχημένους με-
γάλους χώρους καί στά Τάγματα ἐθνοφρου-
ρᾶς πού ἀποτελοῦνται ἀπό ὀπαδούς μας καί
πρέπει νά ξολωθοῦν. Ἡ πολιτική μας δουλειά
σέ στενή σύνδεση μέ τό Λαό πρέπει νά κάνει
τό πᾶν γιά νά συγκροτηθοῦν γρήγορα οἱ νέες
στρατηγικές ἐφεδρεῖες. Τήν ἐπιτυχία τῆς κάθε
μάχης θά τήν κρίνουμε ἀπό τόν ἀριθμό τῶν
νεοεπιστρατευμένων καί ἡ πολιτική μας
δουλειά θά κάνει μιά τόσο μεγάλη διαφώτι-
ση στό λαό ὥστε νά διευκολυνθεῖ τό ἔργο τῆς
στρατολογίας. Ἡ πολιτική μας δουλειά πρέπει
νά δουλέψει καί νά πλάσει τό καινούργιο αὐ-
τό ὑλικό, νά κάνει τεράστια ἠθικοπολιτική δου-
λειά ἀνάμεσα στούς νεοεπιστρατευμένους. Ἡ
μπροσωρισμένη τοῦ σ. Ζήση Ζωγράφου πού ἐκ-
δώκαμε πρίν 2 μῆνες δείχνει πῶς πραχτικά
πρέπει νά δουλεύουμε μέ τούς νεοεπιστρατευ-
μένους.
Τρίτο κατά σειρά καθῆκο τῆς πολιτικῆς μας
δουλειᾶς εἶναι νά βοηθήσουμε στό ἄναμμα τοῦ
πολέμου καί μέσα στίς πόλεις. Μέ τή βοήθεια
τῆς διαφώτισης μας θά ἐπεξεργασθεῖ ἑκατοντά-
μ μια προκηρύξεις καί φυλλάδια γιά τό Λαό
στίς πόλεις καί κατεχόμενες περιοχές. Νά προε-
τοιμάσει ἠθικοπολιτικά τούς εἰδικευμένους μα-
χητές πού θά δράσουν στίς κατεχόμενες πε-
ριοχές. Αὐτοί οἱ μαχητές διπλα στίς πολεμικές
ἀρετές πού πρέπει νἄχουν (γνώση σαμποτάζ, ἐ-
λευθεροσκοπευτική δράση κλπ.) πρέπει ἀκόμα νά
πιστεύουν πέρα γιά πέρα στήν ἀποστολή τους
καί νά μποροῦν νά δράσουν μεμονωμένα καί
κάτω ἀπό ὁποιεσδήποτε συνθῆκες. Ἀναφέρω
ἐδῶ δυό ἡρωικά παραδείγματα ἀπό τή Θεσ)νί-
κη. Ἕνας μαχητής μας πιάστηκε βαρειά τραυ-
ματισμένος στή διάρκεια τῆς μάχης καί πέθανε
χωρίς νά μάθουν οἱ μοναρχοφασίστες οὔτε τό
ὄνομά του. Ἄλλος μαχητής τραυματίστηκε στή
Θεσ)νίκη καί εἶχε τόν ἡρωισμό νά ξεφύγει
καί νά περπατήσει 150 χιλιόμετρα μέχρι τό
Νοσοκομεῖο μας.
Τέταρτο ἐπίσης σοβαρό καθῆκο εἶναι ἡ
πολιτική δουλειά γιά τή συναδέλφωση μέ τούς
φαντάρους καί τούς ἐθνοφρουρίτες. Ἡ ἐκπλή-
ρωση αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος θά
παίξει μεγάλο ρόλο στήν ἐξέλι-
ξη τῶν ἐπιχειρήσεων, στήν ἐκβα-
ση τοῦ λαϊκοεπαναστατικοῦ μας
πολέμου. Ὑπάρχουν σήμερα ὅλες οἱ προϋ-
ποθέσεις γιά νά ἀναπτύξουμε πάρα πολύ αὐτή
τή δουλειά μας. Πρέπει μόνο νά τήν ὀργανώ-
σουμε κτλ. μέ βάση συγκεκριμένο σχέδιο καί
νά τήν πλουτίζουμε συνεχῶς μέ τήν πείρα τῆς
πραχτικῆς μας δουλειᾶς.

* * *

Ἡ πολιτική μας δουλειά θά ἀποχτήσει με-
γαλύτερη ἀκόμα σημασία καί σπουδαιότητα στό
1949. Οἱ Πολιτικοί Ἐπίτροποι θά πρέπει νά

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Τοῦ σ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΛΑΝΤΑ (Ὑποστράτηγου)

Σ' αὐτό τό ἄρθρο δέν πρόκειται νά πιάσω τό πρόβλημα τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας, ἀπ' ὅλες τίς πλευρές. Καί τοῦτο γιατί ὅπως εἶναι γνωστό, τό πρόβλημα αὐτό εἶναι στή βάση του πρόβλημα παραγωγικῶν δυνατοτήτων. Ἐμεῖς, στό στάδιο πού περνάει τώρα ὁ ἔνοπλος ἀγώνας μας, δέν ἀντιμετωπίζουμε πρός τό παρόν, προβλήματα παραγωγῆς ὅπλων καί πυρομαχικῶν. Εἶναι λοιπόν ἄσκοπο ν' ἀσχοληθοῦμε τώρα μ' αὐτό τό πρόβλημα.

Τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουμε τώρα καί πού θ' ἀντιμετωπίσουμε στό πιό κοντινό μέλλον, ἀπό τήν πλευρά τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας εἶναι βασικά δυό. Ἐξεύρεση τῶν ἀπαραίτητων ἐφοδίων. Μεταφορά τους, ὡς τόν τελευταῖο μαχητή καί στήν ὥρα πού κάθε φορά θά εἶναι ἀπαραίτητα. Αὐτά τά προβλήματα εἶναι δυσκολόλυτα. Καί τοῦτο γιά τούς παρακάτω λόγους. Π ρ ῶ τ ο: Δικές μας παραγωγικές δυνατότητες ὅπλων καί πυρομαχικῶν δέν ἔχουμε πρός τό παρόν. Οἱ παραγωγικές μας δυνατότητες σέ εἴδη διατροφῆς, ὑπόδησης, ρουχισμοῦ, ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ κ.λ.π εἶναι ἐντελῶς περιορισμένες. Δ ε ύ τ ε ρ ο: Τά μεταφορικά μας μέσα εἶναι ἀνεπαρκῆ καί πρωτόγονα. Τ ρ ί τ ο. Ἡ πείρα μας εἰδικά στά ζητήματα τῶν μεταφορῶν, εἶναι πολύ φτωχή. Τ έ τ α ρ τ ο. Ὑπάρχει στίς γραμμές μας, μιά ἀναμφισβήτητη ὑποτίμηση στά ζητήματα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ, μιά τσαπατσουλιά, ἕνα δίπλωμα μπρός στίς δυσκολίες.

Παρ' ὅλα αὐτά πρέπει νά λύσουμε τά προβλήματα τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί ἀνεφοδιασμοῦ. Ἡ λύση αὐτῶν τῶν προβλημάτων, ὅσο περνάει ὁ χρόνος θά γίνεται πιό ἐπιταχτική. Πέρασε ἡ ἐποχή πού εἴχαμε σκόρπιες ὁμάδες καταδιωκομένων δημοκρατικῶν πολιτῶν, εἴτε ἀργότερα μικρῶν ἀνταρτικῶν τμημάτων. Τότε ὁ ἐφοδιασμός τους ἀποτελοῦσε μικροπράμματα, πού ὅλα μεταφέρονταν στήν πλάτη τῶν ἀνταρτῶν. Τότε τό πρόβλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ, σέ ρουχισμό, παπούτσια, τρόφιμα κλπ λύνονταν μέσα στό χῶρο πού κάθε φορά βρίσκονταν τό κάθε ἀνταρτικο τμῆμα. Ὁ ἀνεφοδιασμός σέ ὅπλα πυρομαχικά κ.λ.π ἐξασφαλίζονταν μέ κάποια αἰφνιδιαστικά χτυπήματα ἐνάντια σέ κάποιες μεμονωμένες ἐχθρικές φρουρές. Σάν μικρά ἑλισσόμενα τμήματα, συνέχιζαν μιά μάχη, ὅσο σύμφερε καί μετά ἑλίσσονταν σ' ἄλλο χῶρο. Ἔτσι ἡ ἔλλειψη πυρομαχικῶν καί οἱ κίνδυνοι πού προέρχονται ἀπό μιά τέτοια ἔλλειψη, ἐξουδετερώνονταν μέ τήν κίνηση, μέ τόν ἑλιγμό σ' ἄλλο χῶρο.

Τώρα τά πράμματα ἄλλαξαν ριζικά. Τώρα ἔχουμε ἕνα ἀρκετά μεγάλο ταχτικό στρατό. Αὐτός ὁ στρατός δίνει καί πρέπει νά δίνει μεγάλες μάχες, ἀμυντικές εἴτε ἐπιθετικές. Τώρα πρέπει νά ἔχουμε μόνιμα λεύτερες περιοχές, πού νά τίς μεγαλώνουμε ὥσπου νά λευτερώσουμε ὅλη τήν Ἑλλάδα. Αὐτές τίς περιοχές πρέπει νά τίς ὑπερασπιζόμαστε, γιά νά ἐξασφαλίζουμε τή λευτεριά τους καί νά τίς ἔχουμε χώρους συγκέντρωσης, ἐκπαίδευσης, ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας καί ὁρμητήριά του. Ὁ στρατηγικός μας σκοπός δέν εἶναι νά ὑπάρχουμε σάν ἑλισσόμενα ἀντάρτικα τμήματα, ἀλλά νά λευτερώσουμε τήν Ἑλλάδα. Ἡ ἀριθμητική αὔξηση τοῦ στρατοῦ μας, ἡ μετατροπή του, βασικά σέ ταχτικό στρατό, τό πέρασμά του σ' ἐπιχειρήσεις σύνθετες καί ὅλο καί περισσότερο μεγαλύτερες βάζει μ' ἐξαιρετική ὀξύτητα τό πρόβλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τους, μέ τόν ἀναγκαῖο ὁπλισμό, πυρομαχικά, τροφή, ροῦχα, παπούτσια, ὑλικά διαβίβασης, ὑγειονομικό ὑλικό κ.λ.π. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ ποσοτική καί ποιοτική ἀνάπτυξη τοῦ στρατοῦ μας, ἡ ἔχταση καί ὁ χαραχτήρας τῶν ἐπιχειρήσεων πού θά κάνει, δέν πρέπει νά καθορίζονται ἀπό τίς δυσκολίες πού θά συναντοῦμε στά ζητήματα τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί ἀνεφοδιασμοῦ. Ἄν συμβεῖ αὐτό, τότε θά φυτοζωοῦμε ὥσπου νά μάθουμε νά νικοῦμε κι' αὐτές τίς δυσκολίες. Καθένας δέν πρέπει νά ξεχνάει οὔτε στιγμή, ὅτι ἀκριβά μᾶς στοίχισε τό δίπλωμα μπρός στίς δυσκολίες πού συναντήσαμε πέρυσι, στήν προσπάθειά μας νά συγκεντρώσουμε τίς ἀπαραίτητες στρατηγικές ἐφεδρεῖες. Μά δέν μᾶς στοίχισε καί λίγα

ἄλλη μιά φορά καινούργια δοκιμασία, στήν προσπάθεια πού θά κάνουμε γιά νά ἀνεβάσουμε καί νά προσαρμόσουμε τήν πολιτική μας δουλειά στά καινούργια καθήκοντα, ἐν ὄψει τῶν ἀποφασιστικῶν μαχῶν πού πλησιάζουν. Δέν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι οἱ Π.Ε. θά ἐκπληρώσουν στό ἀκέραιο τό καθῆκο τους. Οἱ Π.Ε. θά βοηθήσουν πιό πολύ τούς διοικητές τους στά 1949. Θά ξαίρουν κάθε στιγμή τί γίνεται στό τμῆμα τους, πῶς σκέφτονται οἱ μαχητές, ποιά προβλήματα τούς ἀπασχολοῦν, θά κρατᾶνε τήν ἠθικοπολιτική στάθμη τοῦ Δ.Σ.Ε. Θἄχουν διαρκῶς ὑπόψη τους καί θά καθοδηγοῦνται ἀπ' τίς ὑποδείξεις τοῦ σ. Ζαχαριάδη γιά τό ρόλο τοῦ Π.Ε. π ο ύ ε ἶ ν α ι ἐ κ ε ῖ ν ο ς π ο ύ κ ά ν ε ι τ ή ν π ι ό ἐ π ί μ ο ν η δ ο υ λ ε ι ά, ἀ κ ο ύ ρ α σ τ ο ς ὀ ρ γ α ν ω τ ή ς κ α ί ἐ μ ψ υ χ ω τ ή ς τ ο ῦ Δ.Σ.Ε.

τό δίπλωμα μπρός στίς δυσκολίες πού παρουσίασε ή δουλειά γιά τόν έφοδιασμό κι' άνεφοδιασμό τοῦ στρατοῦ μας.

Ποιά εἶναι τά βασικώτερα προβλήματα πού παρουσιάζονται στά ζητήματα τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί ἀνεφοδιασμοῦ τῶν τμημάτων μας σέ ὅπλα, πυρομαχικά, τροφή, παπούτσια, ὑλικά διαβίβασης, ὑγειονομικό ὑλικό κλπ. Κατά τή γνώμη μου τ' ἀκόλουθα. Πρῶτο! Οἱ πηγές τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Δεύτερο οἱ ἄνθρωποι πού θά δουλεύουν στά μέσα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Τρίτο: Τά μέσα τῆς μεταφορᾶς καί ἡ συντήρησή τους. Τέταρτο: Ὁ ἔλεγχος σέ ὅλο τό σύστημα τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Αὐτά εἶναι, κατά τή γνώμη μου, τά βασικώτερα προβλήματα.

*
* *

Οἱ πηγές τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας καθορίζονται κι ἐξαρτοῦνται ἀπό τή δράση τοῦ στρατοῦ μας. Αὐτή ἡ διαπίστωση εἶναι βασική καί δέν πρέπει νά τήν ξεχνᾶμε οὔτε στιγμή.

Ἡ πρώτη βασική πηγή ἀνεφοδιασμοῦ μας πρέπει νά εἶναι οἱ ἀποθῆκες τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ μοναρχοφασιστικός στρατός, μέ τήν ὁλόπλευρη ἐνίσχυση πού τοῦ δίνουν οἱ ἀμερικάνοι ἰμπεριαλιστές ἔχει σχεδόν ὅτι χρειάζεται ἕνας σύγχρονος στρατός καί σέ ἐξαιρετικά μεγάλες ποσότητες. Ἐμεῖς πρέπει νά ἔχουμε σάν ἀρχή μας, τώρα μά καί στό κοντινό μέλλον. Μεγάλο μέρος τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἐχθροῦ μπορεῖ καί πρέπει νά γίνει δικό μας. Ἔτσι θά ἔχουμε δυό καλά ἀποτελέσματα. Θά ἐξασφαλίζουμε ἀπό τόν ἐχθρό, περίτου ὅτι μᾶς χρειάζεται· Θά ἀφαιροῦμε ἀπό τόν ἐχθρό μεγάλο μέρος ἀπό τά ὑλικά πού τοῦ εἶναι ἀπαραίτητα γιά νά μᾶς πολεμάει. Αὐτή ἡ πηγή μπορεῖ νά μείνει ἀστείρευτη, ὥσπου νά λευτερώνουμε τήν Ἑλλάδα. Γιά νά παίρνουμε ἀδιάκοπα ἀπό ἐχθρικό ἐφοδιασμό πρέπει νά πολεμᾶμε ἀδιάκοπα. Αὐτόν τόν ἀδιάκοπο πόλεμο τόν κάνουμε, λίγο πολύ. Ὅμως δέν εἶναι ἀρκετό ἁπλῶς νά πολεμᾶμε ἀδιάκοπα. Γιά νά λύνουμε τό πρόβλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας ἀπό τόν ἐχθρό, γιά νά κερδίσουμε τή νίκη εἶναι ἀπαραίτητα τ' ἀκόλουθα: Πρῶτο. Νά πολεμᾶμε ἀδιάκοπα, νά κυκλώνουμε, νά αἰχμαλωτίζουμε, γενικά νά ἐξοντώνουμε ὅλο καί πιό μεγαλύτερα ἐχθρικά τμήματα. Νά δίνουμε καί νά κερδίζουμε μάχες σέ πόλεις. Ἔτσι θά περνάει στά χέρια μας ὅλος ὁ ἐφοδιασμός τοῦ δοσμένου ἐχθρικοῦ τμήματος πού ἐξοντώνουμε, εἴτε οἱ ἀποθῆκες του στή δοσμένη πόλη πού μπαίνουμε καί κυριαρχοῦμε. Δεύτερο: Νά μελετοῦμε ἀδιάκοπα καί νά ξέρουμε κάθε στιγμή καί μέ ἀκρίβεια, ποῦ βρίσκονται οἱ ἀποθῆκες τοῦ ἐχθροῦ, τί ὑλικά ὑπάρχουν σ' αὐτές καί σέ τί ποσότητες. Αὐτό εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητο. Καί τοῦτο γιατί δέν εἶναι δυνατό νά μάθεις ὅλα αὐτά τά πράγματα, τήν τελευταία στιγμή πού θά μπεῖς σέ μιά πόλη. Ἀκόμα πρέπει νά ξέρουμε ἀπό τώρα ὅτι ὁ ἐχθρός ὅταν θά τήν πάθει σέ μερικές πόλεις θά πάρει ἐξαιρετικά μέτρα ἀπόκρυψης τῶν ὑλικῶν του. Ἀκόμα, ἐμεῖς πρός τό παρόν καί γιά κάμποσο ἴσως χρονικό διάστημα στό κοντινό μέλλον θά μπαίνουμε σέ πόλεις θά κυριαρχοῦμε σ' αὐτές, ἀλλά δέν θά μποροῦμε πιθανόν νά τίς κρατήσουμε γιά πάντα. Σέ τέτοιες περιπτώσεις ἄν δέν ξέρουμε ἀπό πρίν, μέ ἀκρίβεια, ποῦ εἶναι οἱ ἀποθῆκες τοῦ ἐχθροῦ, τί ὑλικά ἔχουν καί σέ τί ποσότητες, τότε θά φεύγουμε χωρίς νά πάρουμε σχεδόν τίποτα, ἀπ' αὐτά τά ὑλικά. Τρίτο: Ὅταν ξέρουμε τί ὑλικά καί τί ποσότητες ἔχει ὁ ἐχθρός σέ μιά πόλη, σέ συνέχεια εἶναι ἀπαραίτητο νά ὀργανώνουμε καλά τήν ὑπηρεσία συγκέντρωσης, φόρτωσης καί μεταφορᾶς αὐτῶν τῶν ὑλικῶν σέ σίγουρο μέρος. Ἡ τέτοια ἐξασφάλιση τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας πρέπει νά μπαίνει στό σχέδιο κάθε σοβαρῆς ἐπιχείρησης. Τέταρτο: Πρέπει νά ἐξαλείψουμε τά κρούσματα πλιάτσικου. Αὐτή ἡ πράξη εἶναι ἀπαράδεχτη, ὅσο περιορισμένα κι' ἄν γίνεται, γιατί μειώνει ἠθικά τό στρατό μας καί ἐλαττώνει τήν πολεμική του ἀπόδοση. Ἄς τονίσουμε ἐδῶ ὅτι ἕνας ἀπό τούς λόγους πού χάσαμε στό Μάλι-Μάδι κάμποσες ἑκατοντάδες αἰχμάλωτους καί ἀρκετά ὑλικά, ἦταν τό πλιάτσικο.

Ἡ δεύτερη πηγή τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας εἶναι ἡ δική μας παραγωγή, σέ σειρά ἀπαραίτητα εἴδη γιά τό στρατό μας. Τή δικιά μας παραγωγή πρέπει νά τήν βλέπουμε ἀπό δυό πλευρές. Πρῶτο: Τήν παραγωγή πού φτιάνει ὁ λαός. Γιά τήν ἀνάπτυξή της στίς λεύτερες περιοχές πρέπει νά βοηθᾶμε τό λαό, γιά νά παράγει ὅσο τό δυνατό πιό πολλά προϊόντα. Γιά τίς σκλαβωμένες περιοχές πρέπει νά βοηθᾶμε τό λαό, γιά νά παλεύει ἐνάντια στή ληστεία τῆς παραγωγῆς του, ἀπό τό μοναρχοφασιστικό κράτος τῆς Ἀθήνας. Στό βαθμό πού θά βοηθᾶμε τό λαό τῶν λεύθερων περιοχῶν ν' αὐξαίνει τή παραγωγή του, στό βαθμό πού θά βοηθᾶμε τό λαό τῶν σκλαβωμένων περιοχῶν νά παλεύει ἐνάντια στή ληστεία τῆς παραγωγῆς του ὁ στρατός μας θά ἐξασφαλίσει ὅλο καί πιό πολλά ἐφόδια. Στίς λεύτερες περιοχές, ἐχτός ἀπό τήν ἐντατική καλλιέργεια τῆς γῆς καί τήν ἀνάπτυξη τῆς κτηνοτροφίας, εἶνε δυνατό καί πρέπει νά βοηθᾶμε γιά τήν ἀνάπτυξη ποικίλης βιοτεχνίας, π.χ. πλεχτήρια, ὑφαντήρια, βυρσοδεψεῖα, σιδεράδικα κ.λ.π. Στίς πόλεις πού θά μπαίνουμε ὑπάρχουν τέτοια ἐργαλεῖα καί ὑλικά, γιά τή δημιουργία καί ἀνάπτυξη ποικίλης βιοτεχνίας στίς λεύτερες περιοχές. Ὁ στρατός μπαίνοντας σέ πόλεις μπορεῖ καί πρέπει νά παίρνει τέτοια πράμματα πού θά τά παραδίνει στή λαϊκή ἐξουσία. Αὐτή ἡ ποικίλη βιοτεχνία θά ἀποτελέσει μιά πηγή ἀνεφοδιασμοῦ λαοῦ καί στρατοῦ μας, σέ σειρά ἀπαραίτητα εἴδη. Δεύτερο: Ὁ στρατός μας μπορεῖ νά φτιάχει δικιά του παραγωγή. Μέ αἰχμαλώτους πού δέν θέλουν νά πολεμήσουν, μέ κατάδικους καί ὑπόδικους μπορούμε καί πρέπει νά καλλιεργοῦμε ἐγκαταλειμμένα χωράφια, νά λειτουρ-

γοῦμε μιά ποικίλη βιοτεχνία. Καί τώρα ἔχουμε σποραδικά ἔστω καλλιέργεια γῆς καί κάμποσα βιοτεχνικά ἐργαστήρια, μέ πολύ καλά ἀποτελέσματα. Αὐτό μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ. Τό πνεῦμα τῆς νοικοκυροσύνης πρέπει να μπει ἀκόμα πιό πολύ στό στρατό μας. Μιά πλευρά αὐτῆς τῆς νοικοκυροσύνης εἶνε καί πρέπει νά εἶνε ἡ ἀγροτική καί βιοτεχνική παραγωγή τοῦ στρατοῦ μας. Πρέπει νά μάθουμε «νά βγάζουμε κι' ἀπό τή μύγα ξύγκι».

'Η τρίτη πηγή τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας εἶναι ἡ διεθνής δημοκρατική ἀλληλεγγύη. Μά ὅπως καταλαβαίνουμε, ἡ ἀπόδοσή της ἐξαρτᾶται ἀπό τή δράση τοῦ στρατοῦ μας. Εἶνε φανερό ὅτι ἡ ἀνάπτυξη τῆς δημοκρατικῆς ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν πρός τό κίνημά μας σημειώνει ἕνα παράλληλο προτσές (πορεία), μέ τήν ἀνάπτυξη τῆς δράσης τοῦ στρατοῦ μας. Αὐτό εἶνε ἐντελῶς φυσικό. Τά κατορθώματα τοῦ στρατοῦ μας συγκινοῦν τούς λαούς καί συνεπῶς δίνουν τή δυνατότητα ἀνάπτυξης τῆς Παγκόσμιας δημοκρατικῆς ἀλληλεγγύης πρός τό κίνημά μας.

Αὐτές εἶνε οἱ πηγές τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. 'Η ἀπόδοσή τους: ἐπαναλαμβάνω ὅτι καθορίζεται κι' ἐξαρτᾶται ἀπό τή δράση μας γενικά, ἀπό τήν πολεμική μας δράση ἰδιαίτερα. Αὐτό δέν πρέπει νά τό ξεχνᾶμε οὔτε στιγμή.

* * *

«'Ο κατάλληλος ἄνθρωπος στήν κατάλληλη θέση»

Αὐτό ἀποτελεῖ ἀξίωμα πού βγῆκε ἀπό τή ζωή καί καθημερινά ἐπαληθεύεται ἀπό τή ζωή. Αὐτό τό ἀξίωμα ἰσχύει καί γιά τούς ἀνθρώπους πού δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι κάθε στέλεχός μας πρέπει νά ξαίρει νά κουμαντάρει οποιαδήποτε δουλειά καί ἄν τοῦ ἀναθέσει ἡ παραπάνω καθοδήγησή του. "Ομως εἶνε φανερό ὅτι πολύ λίγα στελέχη μας διαθέτουν τέτοιες πολύπλευρες ἱκανότητες. Τώρα τά πιό πολλά στελέχη μας μποροῦν ν' ἀποδόσουν σ' ἕνα εἴτε δυό τομεῖς δουλειᾶς. Αὐτό βασικά προέρχεται ἀπό τήν νεαρότητά τους στό κίνημά μας. Οἱ πολύπλευρες ἱκανότητες δημιουργοῦνται καί ἀναπτύσσονται μέ μιά μακρόχρονη προσπάθεια ἀτομική καί συλλογική.

Πρέπει λοιπόν νά διαλέγουμε τούς ἀνθρώπους, στελέχη εἴτε μαχητές, πού θά τοποθετοῦμε στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Ποιά πρέπει νά εἶναι τά κύρια χαραχτηριστικά αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων; Κατά τή γνώμη μου τ' ἀκόλουθα. Π ρ ῶ τ ο: 'Α κ ε ρ α ι ό τ η τ α χ α ρ α χ τ ή ρ α. 'Η διαχείριση ὑλικῶν, σάν αὐτά πού εἶναι σπάνια στό στρατό μας καί μάλιστα οἱ συνθῆκες πείνας πού τώρα περνάει ὁ λαός μας, ἀποτελεῖ κακό πειρασμό. "Ανθρωποι μέ ἀδύνατο χαραχτήρα μπορεῖ εὔκολα νά διαφθαροῦν. 'Η ζωή καθημερινά μᾶς δίνει πλῆθος παραδείγματα διαφθορᾶς ἀνθρώπων πού διαχειρίζονται οἰκονομικά μέσα τοῦ στρατοῦ μας, ἀκριβῶς γιατί εἶναι ἄνθρωποι μέ ἀδύνατο χαραχτήρα. Δ ε ύ τ ε ρ ο: 'Α γ ά π η σ τ ή δ ο υ λ ε ι ά τ ο υ. "Ενας ἀπό τούς ὅρους γιά νά πετύχει κανείς στή δουλειά πού παίρνει εἶναι νά ἔχει κλίση σ' αὐτή τή δουλειά. Πολλές φορές λέμε: «αὐτός ἦταν γεννημένος γι' αὐτή τή δουλειά». Τέτοιους ἀνθρώπους χρειάζονται οἱ ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. «Γεννημένους γι' αὐτή τή δουλειά». Τ ρ ί τ ο: Ν ο ι κ ο κ υ ρ ο σ ύ ν η. 'Η νοικοκυροσύνη πρέπει νά εἶναι ἕνα ἀπό τά κύρια καί βασικά χαραχτηριστικά τῶν στελεχῶν καί ἁπλῶν μαχητῶν πού θά δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Αὐτή ἡ νοικοκυροσύνη πρέπει νά ἐκδηλώνεται ἰδιαίτερα στά μεταγωγικά μας μέσα. Εἶναι γνωστό πώς ὁ στρατός μας, ὄχι μόνο δέν τά ἔχει μπόλικα, ἀλλά περνάει μεγάλες στερήσεις, στό φαγητό, στό ρουχισμό, στήν ὑπόδηση, στό ὑγειονομικό ὑλικό, στίς διαβιβάσεις, στόν ὁπλισμό, στά πυρομαχικά, στά μεταφορικά μέσα, στή στέγη κλπ. κλπ. 'Εδῶ λοιπόν δέν χωράει ἀνοιχτοχεριά, σπατάλη ἀφροντισιά, «ὅσα πᾶνε κι' ὅσα ἔρθουν». 'Εδῶ πρέπει «νά βγάζουμε καί ἀπό τή μύγα ξύγκι». 'Υπάρχουν ἐπιμελητές στό στρατό μας μέ τέτοιο αἴσθημα νοικοκυροσύνης. Ξέρω τέτοιους ἐπιμελητές, πού ὅταν π. χ. ἔχουν κρέας φυλᾶνε λίγο ξύγκι, γιά νά τό βάλουν τήν ἄλλη μέρα στά ὄσπρια, γιά νά μήν τά φᾶνε ἀνάλαδα οἱ μαχητές. Ξέρω ἐπιμελητές πού φτιάνουν τά ἐντόσθια πρωϊνό ρόφημα καί κρατᾶν τή ζάχαρη, γιά νά φτιάσουν ἕνα γλύκισμα στούς μαχητές μας. Ξέρει ὅμως ὅλος ὁ στρατός μας κι' ἐπιμελητές πού «εὐλογοῦν πρῶτα τά γένεια τους», πού τά ὑλικά μας τά ἐγκαταλείπουν στίς βροχές κλπ. Τ έ τ α ρ τ ο: Π α λ λ η κ α ρ ι ά κ ι' ἐ φ ε υ ρ ε τ ι κ ό τ η τ α. Σ' ἄλλο μέρος αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου μίλησα γιά τίς πηγές τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. 'Αφοῦ ὁ ἐφοδιασμός θά γίνεται μέ μάχες, ἀφοῦ γιά νά πᾶνε τά ὑλικά στήν πρώτη γραμμή πρέπει νά περάσεις πολλές φορές μέσα ἀπό κόλαση πυρός, τότε εἶναι εὔκολο νά καταλάβει καθένας ὅτι δειλοί καί στενοκέφαλοι στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας μπορεῖ νά μᾶς κάνουν σοβαρότατες ζημιές. Π έ μ π τ ο: Γ ε ρ ο ί σ ω μ α τ ι κ ά καί ὑ π ο μ ο ν η τ ι κ ο ί. Αὐτό εἰδικά ἰσχύει γιά τούς μεταγωγικούς. Αὐτοί φορτοξεφορτώνουν, κάνουν μεγάλες πορεῖες προπάντων νυχτερινές. Πολλές φορές εἶναι δράμα αὐτές οἱ πορεῖες. Πρέπει νά εἶναι κανείς γερός σωματικά, μέ γρανιτένια ἐπιμονή κι' ἀπέραντη ὑπομονή γιά νά τά βγάλει πέρα.

Αὐτά πρέπει νά εἶναι κατά τή γνώμη μου, τά κύρια χαραχτηριστικά τῶν στελεχῶν καί μαχητῶν πού θά δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας. Μά γιά νά κάνουν καλά τή δουλειά τους πρέπει νά τούς καθοδηγήσουμε σωστά καί νά ἐκδηλώνουμε στήν πράξη στοργή γι' αὐτούς καί ἰδιαίτερα στούς μεταγωγικούς.

Πῶς ἀντιμετωπίζουμε τό πρόβλημα τῶν ἀνθρώπων πού δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας; Δέν θά εἶναι ὑπερβολή ἄν πούμε ὅτι τό ἀντιμετωπίζουμε ἐπιπόλαια. 'Υπάρχουν βέβαια καί καλά παραδείγματα. Μά γενικά εἶναι

ὅτι σ' αὐτές τίς ὑπηρεσίες βάζουμε συνήθως ἀκατάλληλους γιά τέτοια δουλειά π.χ. μεταγωγικούς πού στό στρατό μας εἶδαν γιά πρώτη φορά μουλάρια, ἀνάπηρους, χρωσποπτημένους καί πολλές φορές δειλούς. Ἀκόμα, οἱ μεταγωγικοί μας εἶναι συνήθως οἱ πιό ξυπόλυτοι, οἱ πιό γυμνοί, οἱ πιό πεινασμένοι. Κι' ἐνῶ ἔτσι ἀντιμετωπίζουμε τό πρόβλημα τῶν ἀνθρώπων πού δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας, μετά ἀπορούμε γιατί δέν πᾶνε καλά οἱ δουλειές μας σ' αὐτό τόν τομέα. Εἶναι λοιπόν φανερό ὅτι πρέπει νά κάνουμε ὁλόκληρη στροφή στά ζητήματα τῆς ἐπιλογῆς καί τοποθέτησης τῶν στελεχῶν καί ἁπλῶν μαχητῶν πού δουλεύουν στίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας.

* * *

Ὅσο κι' ἄν μελετήσουμε τίς πηγές ἀνεφοδιασμοῦ μας, ὅσο κι' ἄν διαλέξουμε τούς ἀνθρώπους πού θά δουλέψουν στίς ὑπηρεσίες ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας, κεῖνο πού θ' ἀποφασίσει τελικά ἄν θά ἔχεις τό καθετί καί στήν ὥρα πού χρειάζεται εἶναι βασικά τό μουλάρι πρός τό παρόν, τό αὐτοκίνητο κατά δεύτερο λόγο. Τά μεταφορικά μέσα τοῦ στρατοῦ μας εἶναι ἕνα ἀπό τά πιό βασικά προβλήματα πού κυριολεχτικά μᾶς καίει.

Κατ' ἀρχήν εἶναι φανερό πώς ἔχουμε σοβαρή ἀνεπάρκεια μεταφορικῶν μέσων. Ἄν τώρα τά κουτσοβγάζουμε πέρα, αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι οἱ βασικές μεταφορές γίνονται σέ κοντινές ἀποστάσεις καί στό ὅτι κουράζουμε ὑπερβολικά τά λίγα μεταφορικά μέσα πού διαθέτουμε. Ἐπειδή ἔχουμε πρός τό παρόν, μικρούς λεύτερους χώρους: κα ἕνα στρατό ὄχι τόσο μεγάλο, ὅσο ἀπαιτεῖ ὁ στρατηγικός μας σκοπός, τά προβλήματα τῆς μεταφορᾶς εἶναι σχετικά ἁπλά. Τώρα κινοῦνται οἱ μεταφορές μας, ἄς ποῦμε σέ μιά πιθαμή γῆ καί πάλι τά θαλασσώνουμε. Καθένας μπορεῖ νά σκεφτεῖ τί θά γίνει ὅταν θά πᾶμε παρακάτω, ἀπελευθερώνοντας ὁλόκληρα διαμερίσματα τῆς χώρας.

Ἀπό τήν ἄποψη τῶν μεταγωγικῶν μέσων πρέπει νά λύσουμε τρία βασικά προβλήματα. Π ρ ῶ τ ο. Συντήρηση τῶν ζώων, αὐτοκινήτων κλπ πού τώρα ἔχουμε. Γιά νά γίνει αὐτό πρέπει. Νά τοποθετήσουμε τούς κατάλληλους ἀνθρώπους γι' αὐτή τή δουλειά. Νά τούς ἐκπαιδέψουμε, ὅσο εἶναι δυνατό πιό ἄρτια. Νά ἐξασφαλίζουμε τροφή γιά τά ζῶα, καλά σαμάρια, σταύλους καί γενικά στεγή σ' αὐτά. Νά ἐξασφαλίζουμε γιά τ' αὐτοκίνητά μας, ὅσο εἶναι δυνατό, καλή βενζίνη, λάδι, συντήρηση σέ γκαράζ, ἐπίσης. Δ ε ύ τ ε ρ ο: Νά συγκροτήσουμε στά πλαίσια κάθε Μεραρχίας, μονάδα μηχανικοῦ ἐπισκευῆς τῶν μουλαροδρόμων καί ἁμαξόδρομων καί ἄνοιγμα νέων δρόμων. Εἶναι γνωστό ὅτι τόσο τά μεταγωγικά μας, ὅσο καί τ' αὐτοκίνητά μας, κατά κύριο λόγο τά καταστρέφουν οἱ κακοί δρόμοι. Σκεφτεῖτε π.χ ἕνα μουλάρι φορτωμένο, πού βαδίζει σέ λάσπη ὥς τό γόνατο, εἴτε πού ἀνεβοκατεβαίνει σέ ἐντελῶς κάθετους, ἀνήφορους καί κατήφορους. Σκεφτεῖτε ἕνα αὐτοκίνητο φορτωμένο στούς ἁμαξόδρομους πού διαθέτουμε. Τ ρ ί τ ο. Προμήθεια ὅλο καί πιό πολλῶν μεταφορικῶν μέσων.

Καί γιά τά τρία αὐτά ζητήματα πρέπει νά βοηθάει τό Γ.Α. Ὅμως τή βασική εὐθύνη γιά τή λύση καί τῶν τριῶν προβλημάτων, πού ἀναφέραμε πιό πάνω τήν ἔχουν οἱ διοικήσεις τῶν παρακάτω ἀπό τό Γ.Α. μονάδων, μιά πού τά προβλήματα αὐτά πρέπει νά λύνονται μέ πολεμικές ἐπιχειρήσεις. Ἔτσι ὅμως δέ σκέφτονται. Τό βασικό στή σκέψη καί στή δράση τους εἶνε νά γράφουν ἀναφορές γιά ὅλα καί μετά νά ξεπλένουν τά χέρια τους ἀπό κάθε εὐθύνη γιά ὅτι κακό συμβεῖ. Θά φέρω παράδειγμα τή τροφή τῶν ζώων. Ὅλες ἀνεξαίρετα οἱ διοικήσεις δείχνουν μεγάλη δραστηριότητα γιά ἐκκλήσεις στό Γ.Α. «Στεῖλτε τροφή. Τά ζῶα θά ψοφήσουν. Τί γίνεται μέ τή τροφή; νά ἔχετε ὑπόψη σας πώς ψοφᾶνε κι' ὅλα τά ζῶα...» Ἄν τό ἔχουμε ὑπόψη μας! Γιά φαντάσου! Ἔτσι ὅμως δέν λύνονται τά προβλήματα καί οὔτε ἀπαλλάσσονται οἱ διοικήσεις ἀπό τίς εὐθύνες.

* * *

Μιά λαϊκή παροιμία λέει. «Τό ἀγώγι ξυπνάει τόν ἀγωγιάτη». Στήν περίπτωσή μας, τό «ἀγώγι» εἶνε ὁ ἔλεγχος. Μπορεῖ σέ μιά δουλειά νά βάλεις τούς πιό ἱκανούς ἀνθρώπους, ἄν καί ὅπως εἶνε γνωστό, δέν ὑπάρχουν ἰδανικοί ἄνθρωποι, ὅμως ἄν λείψει ὁ ἔλεγχος, ἡ δουλειά θά χαντακωθεῖ καί οἱ ἄνθρωποι πού ἀνέλαβαν νά τήν φτιάξουν θά χαλάσουν.

Ὁ ἔλεγχος ὅμως δέν ἀποτελεῖ καί τόσο ἁπλό πρᾶμα. Ὁ ἔλεγχος ἀποτελεῖ μιά πολύ δύσκολη δουλειά. Ποιές εἶναι οἱ προϋποθέσεις ἑνός σωστοῦ ἐλέγχου; Κατά τή γνώμη μου οἱ ἀκόλουθες: Π ρ ῶ τ ο: Νά εἴμαστε βαθύτατα γνῶστες τῆς πολιτικῆς καί ταχτικῆς μας. Χωρίς αὐτό, ὁ ἔλεγχος γίνεται χωρίς προοπτική. Δ ε ύ τ ε ρ ο: Νά ἀνεβάζουμε διαρκῶς τό θεωρητικοπολιτικό μας ἐπίπεδο. Χωρίς αὐτό, ὁ ἔλεγχος θά στερεῖται ἐπιστημονικῆς βάσης. Τ ρ ί τ ο: Ν' ἀποχτοῦμε, ὅσο τό δυνατό, πιό πολλές τεχνικές γνώσεις τῆς δουλειᾶς πού διευθύνουμε καί συνεπῶς ἐλέγχουμε. Χωρίς αὐτές τίς στοιχειώδικες τεχνικές γνώσεις, ὁ ἔλεγχός μας θά εἶναι ἀνεδαφικός. Τ έ τ α ρ τ ο: Νά συγκεντρώνουμε, σωστά νά ἐπεξεργαζόμαστε καί νά δίνουμε στή δημοσιότητα τήν πεῖρα, ἀπό τό δοσμένο τομέα πού καθοδηγοῦμε καί συνεπῶς ἐλέγχουμε. Χωρίς αὐτή τή συγκέντρωση, ἐπεξεργασία, δημοσιότητα τῆς πείρας, ὁ ἔλεγχός μας δέν μπορεῖ νά εἶναι πραχτικός διαπαιδαγωγικός. Π έ μ π τ ο: Νά θυμούμαστε πάντα καί μέ ἀκρίβεια τίς ἀποφάσεις πού παίρνουμε κάθε φορά. Χωρίς αὐτό, ἔλεγχος δέν γίνεται. Ἕ κ τ ο: Νά πηγαίνουμε σ' ἐκεῖνον πού θά ἐλέγξουμε, γερά προετοιμασμένοι. Μέσα στήν προετοιμασία, βασική θέση κατέχει ὁ ἔλεγχος τοῦ ἑαυτοῦ μας. Χωρίς αὐτό, ὁ ἔλεγχος θά καταντήσει γενικολογίες καί ἀνεύθυνολογία ἀπό μέρους κείνου πού θά κάνει τόν ἔλεγχο. Ἕ β δ ο μ ο: Τό πλάτεμα τῶν ὑπηρεσιῶν ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μας ἀπαιτεῖ ἀνθρώπους ἐλεγκτές. Ὅσαν αὐ-

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Τοῦ σ. ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΗ

23 τοῦ Δεκέμβρη 1947. Μιά ἱστορική μέρα γιά τόν ἑλληνικό λαό.

Ἡ εἴδηση γιά τό σχηματισμό τῆς Προσωρινῆς Δημοκρατικῆς Κυβέρνησης ἔκανε νά σκιρτήσουν οἱ καρδιές τῶν πατριωτῶν σ' ὁλόκληρη τή χώρα. Καί ἔκανε νά λυσσάξουν οἱ προδότες. Γιατί ἦταν φανερό πώς δέν ἐπρόκειτο γιά μιά τοπική πράξη. Ὁ σχηματισμός τῆς Π.Δ.Κ. ἔδειχνε πώς τό δημοκρατικό κίνημα ἔμπαινε σέ μιά καινούργια φάση. Τό διάγγελμα πού ἀπηύθυνε στόν ἑλληνικό λαό ἡ Π.Δ.Κ. τήν ἴδια μέρα πού σχηματίστηκε τόνιζε ἀκριβῶς τήν ἐπιτακτική ἀνάγκη πού ἐπέβαλε τή δημιουργία της. «Γιατί», ἔλεγε τό διάγγελμα, «μέ τήν ἐκμηδένιση τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας καί τόν τέλειο ἐκρασισμό τῆς χώρας κινδυνεύει ἡ ἴδια ἡ ὕπαρξη τῆς Ἑλλάδας.» Καί ἡ Π.Δ.Κ. ἔδινε σάν πρώτη καί κύρια ὑπόσχεση στόν ἑλληνικό λαό νά κινητοποιήσει ὅλες τίς δυνάμεις τοῦ λαοῦ «γιά τή γρήγορη ἀπελευθέρωση τῆς χώρας ἀπ' τούς ξένους ἰμπεριαλιστές κι τούς ντόπιους γραικύλους, γιά τήν κατοχύρωση τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητας ἀπό κάθε ξένη ἰμπεριαλιστική ἐπιβουλή καί γιά τή νίκη τῆς Δημοκρατίας». Καί μαζί μ' αὐτό τόν κύριο καί πρωταρχικό σκοπό ἔβαζε σάν καθῆκον τήν πραγματοποίηση καί ἐπέκταση τῆς λαϊκῆς συμφιλίωσης καί τή διακυβέρνηση τῶν ἐλεύθερων περιοχῶν πάνω σέ λαϊκές δημοκρατικές βάσεις καθώς καί μιά σειρά ἄλλα καθήκοντα σχετικά μέ τή λαϊκή ἀναδημιουργία τῆς χώρας.

Πέρασε ἕνας χρόνος πλούσιος σέ γεγονότα. Ἡ Π.Δ.Κ. ἀπόδειξε μέσα στό χρόνο αὐτό μέ τήν πολιτική της πώς εἶναι ἡ πραγματική κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας. Ἀπό τήν πρώτη στιγμή διακήρυξε πώς μιά πού στήν Ἀθήνα δέν ὑπάρχει ἐθνική ἑλληνική κυβέρνηση, ἡ Π.Δ.Κ. θά εἶναι ἡ ἀληθινή, ἡ γνήσια κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας. Καί ὅλες οἱ ἐνέργειες τῆς Π.Δ.Κ. ἔδειξαν πώς εἶναι ὁ ἑρμηνευτής τῶν πόθων καί τῶν ἐπιδιώξεων τῆς τεράστιας πλειοψηφίας τοῦ Λαοῦ τῆς Ἑλλάδας. Τή στιγμή πού ἡ κλίκα τῆς Ἀθήνας βουτιόταν στό χρόνο πού πέρασε ὅλο καί πιό βαθιά στό βοῦρκο τῆς προδοσιᾶς καί τοῦ αἵματος, ξεπούλησε καί τά τελευταῖα κουρέλια τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, ἡ Π.Δ.Κ. κράτησε ψηλά τή σημαία τῆς Ἑλλάδας, στάθηκε ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀγώνα γιά τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία καί ἀξιοπρέπεια, γιά τή λαϊκή συμφιλίωση, ἐπιβλήθηκε στούς ἐχθρούς τῆς Ἑλλάδας καί συγκέντρωσε τίς συμπάθειες ὅλων τῶν δημοκρατικῶν λαῶν.

Ἡ Π.Δ.Κ. ἀπό τήν πρώτη στιγμή διακήρυξε τήν ἐμμονή της στήν πολιτική τῆς συμφιλίωσης. Στήν ἱδρυτική της πράξη ἀναφέρει σάν ἕναν ἀπό τούς κύριους σκοπούς της: «Νά ἐπιδιώξει τήν πραγματοποίηση καί ἐπέκταση τῆς συμφιλίωσης καί ἑνότητας τοῦ λαοῦ πάνω στή βάση τῆς ἐξασφάλισης τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καί τοῦ σεβασμοῦ τῶν δημοκρατικῶν του δικαιωμάτων καί ἐλευθεριῶν.» Καί στό διάγγελμά της ἔλεγε. «Προτείναμε μιά δημοκρατική συννενόηση, μά ὅσο ὁ ἑλληνικός λαός ἐκτιμοῦσε σωστά τίς προσπάθειές μας γιά συνεννόηση καί ἀπαντοῦσε μέ ἐνθουσιασμό στό κήρυγμά μας τῆς λαϊκῆς συμφιλίωσης, τόσο οἱ προδότες τῆς χώρας ἀπόκλειαν κάθε δυνατότητα συνεννόησης καί δυνάμωναν τήν προδοσία, τό ξεπούλημα τοῦ λαοῦ καί τῆς

καί οἱ ἄνθρωποι διαλέγουν καί σωστά καθοδηγοῦνται μποροῦν νά γίνουν σπουδαῖοι παράγοντες σωστῆς κι' ἔγκαιρης ἐκτέλεσης τῶν διαταγῶν πού δίνει κάθε διοίκηση. Αὐτές εἶναι, κατά τή γνώμη μου, οἱ βασικώτερες προϋποθέσεις ἑνός σωστοῦ ἐλέγχου.

***

Πρίν νά κλείσω αὐτό τό ἄρθρο θεωρῶ ἀπαραίτητο νά τονίσω, ὅτι καί ἡ δουλειά τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ πρέπει νά γίνεται μέ προοπτική. Ἀλλοιώτικα θά βρισκόμαστε μπρός σέ προβλήματα πού οὔτε κάν τά φανταζόμαστε, συνεπῶς θά ξαφνιαζόμαστε, θά μαλιοτραβιόμαστε γιά νά τά λύσουμε τήν τελευταία στιγμή κι' ἔτσι ἀντί γιά λύση θά ἔχουμε πολλές φορές μπέρδεμα.

Εἶναι φανερό, ὅτι ἐφ' ὅσο βάζουμε γιά στρατηγικό μας σκοπό τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας, ὅλο καί περισσότερο ὁ στρατός μας θά μεγαλώσει ὅλο καί πιό πολλά ἐφόδια θά μᾶς χρειάζονται. Οἱ ἀποστάσεις πού θά τά μεταφέρουμε, ὅλο καί πιό πολύ θά μακραίνουν. Ὁ ἐχθρός ὑποχωρώντας θά κάνει ὅσο μπορεῖ περισσότερες καί μεγαλύτερες καταστροφές στούς δρόμους καί στά μεταφορικά μέσα πού δέν μπορεῖ νά παίρνει μαζί του. Ὅλα αὐτά μᾶς ὑποχρεώνουν νά ὀργανώνουμε μέ προοπτική καί τίς ὑπηρεσίες τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ μας.

12/12/48

χώρας, τήν τρομοκρατία.» Ἡ Π.Δ.Κ. ἐξακολούθησε νά προτείνει μιά δημοκρατική συνεννόηση. Τόν Ἰούνη, τόν Ἰούλη, στά ὑπομνήματά της στή Γενική Συνέλευση τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καί σέ κάθε εὐκαιρία, διακήρυξε πώς εἶναι πρόθυμη νά δεχτεῖ μιά δημοκρατική καί ἔντιμη συνεννόηση, δείχνοντας ἔτσι πώς ἔχει ἐμπιστοσύνη στή Λαϊκή της δύναμη. Ἀντίθετα ὁ μοναρχοφασισμός ἀκριβῶς γιατί στηρίζεται μόνο στήν τρομοκρατία καί στό αἷμα ἀφρίζει καί στή σκέψη ἀκόμα πώς μπορεῖ νά πάψει ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Ἀλλά ἡ Π.Δ.Κ. δέν ἀρκέστηκε μόνο σέ προτάσεις γιά συμφιλίωση. Μέ θετικές πράξεις ἀπόδειξε πώς πιστεύει σ' αὐτήν καί φροντίζει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ λαϊκή συμφιλίωση ἐνάντια στή θέληση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. Πραγματικά μιά ἀπό τίς πρῶτες νομοθετικές πράξεις τῆς Π.Δ.Κ. ἦταν ἡ παροχή γενικῆς ἀμνηστείας (Νόμος ἀριθ. 3)1948). Γιά πρώτη φορά ὄχι μόνο δινόντανε ἀμνηστεία ἀκόμα καί σέ ἐγκληματίες τρομοκράτες ἀλλά τούς δινόντανε κάθε διευκόλυνση γιά νά γυρίσουν στά σπίτια τους καί νά ξανακάνουν τό νοικοκυριό τους. Ἑκατοντάδες ἐγκληματίες ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι, τούς συγχωρήσαμε δίνοντάς τους ἔτσι τή δυνατότητα νά γίνουν τίμιοι ἄνθρωποι.

Τό πόσο ὁ λαός ἐκτίμησε τή γενναιόφρονα αὐτή χειρονομία τῆς Π.Δ.Κ. φάνηκε ἀπό τό ὅτι σέ ἀρκετά χωριά οἱ μαῦδες πέταξαν τά ὅπλα καί ὑποσχέθηκαν νά μήν ξαναγίνουν δήμιοι τῶν ἀδερφῶν τους. Ἐπίσης ἡ Π.Δ.Κ. μέ ειδικό νόμο (νόμος ἀριθμός 11) ἔδωκε τή δυνατότητα ἀνταλλαγῆς καταδίκων ἐγκληματιῶν μοναρχοφασιστῶν μέ δημοκρατικούς πολίτες πού κρατιένται στά κάτεργα τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. Μιά τέτοια ἀνταλλαγή θἄταν ἕνα βῆμα πρός στή συμφιλίωση ὅμως ὁ μοναρχοφασισμός καί δῶ ἀπέριψε τίς προτάσεις μας καί μιά σειρά ἀξιωματικοί κατάδικοι γιά τά ἐγκλήματά τους ἐκτελέστηκαν ἐνῶ θά μποροῦσαν νά ἀνταλλαγοῦν καί νά σωθοῦν. Ἀκόμα μιά φορά ἡ Π.Δ.Κ. ἀπόδειχνε τήν προσήλωσή της στήν πολιτική τῆς συμφιλίωσης καί ὁ μοναρχοφασισμός τό ματωμένο του πρόσωπο. Τά ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς πού μέ τόση συνέπεια ἀκολούθησε ἡ Π.Δ.Κ. εἶναι σήμερα ὁλοφάνερα. Ὁ Λαός στή σκλάβα Ἑλλάδα και φαντάροι ὡς καί ἀξιωματικοί τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ πεστηκαν πώς πρέπει μόνοι τους νά διεκδικήσουν καί νά πετύχουν τή συμφιλίωση. Ἡ ἀντήχηση αὐτοῦ τοῦ λαϊκοῦ πόθου ἔφτασε ὡς καί σέ μερικούς πολιτικούς, ὅπως ἔδειξαν οἱ δηλώσεις τοῦ Βενιζέλου τόν Αὔγουστο καί τό τηλεγράφημα τῶν 9 πρώην ὑπουργῶν στόν Ἔβατ. Στό ἐξωτερικό ἐπίσης ἐκτιμήθηκε σωστά ἡ πολιτική τῆς Π.Δ.Κ. καί δέν εἶναι ἄσχετη ἡ ἐνέργεια τῶν 91 Ἄγγλων πολιτικῶν πού ζήτησαν νά γίνει μεσολάβηση τοῦ ΟΗΕ στήν Ἑλλάδα. Εἶναι ἀλήθεια πώς οἱ μοναρχοφασίστες κάνανε [illegible]

τήν ἐπέμβαση τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Π.Δ.Κ. στή Γενική Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ. Καί βρῆκαν ἀφορμή γιά νά ξεχύσουν ὅλη τους τή χολή ἐνάντια στό δημοκρατικό μας κίνημα. Ὅμως χάρη στούς ἀντιπροσώπους ἐκεῖ τῶν Λ. Δημοκρατιῶν καί ἰδιαίτερα χάρη στή Σοβιετική ἀντιπροσωπεία μέ ἐπικεφαλῆς τό σ. Βισίνσκυ, τό δίκαιο τῆς Ἑλλάδας καί τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀκούστηκε μέσα στόν ΟΗΕ καί ξεσκεπάστηκε ἀλύπητα τό ξενόδουλο αἱματηρό καθεστώς τῆς Ἀθήνας. Τά ὑπομνήματα τῆς Π.Δ.Κ., ἡ μπλέ βίβλος πού κυκλοφόρησε καί οἱ ἐνέργειές της σ' ὅλο τό διάστημα τῆς Γενικῆς Συνέλευσης βοήθησαν ἀναμφισβήτητα στό ξεσκέπασμα αὐτό. Γεγονός πάντως εἶναι πώς ἡ Π.Δ.Κ. καί στά μάτια ἀκόμα τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδας καί τοῦ Λαοῦ της ἀποτελεῖ σήμερα μιά πραγματικότητα πού δέ μποροῦν ὅσο κι ἄν τό θέλουν, νά τό ἀρνηθοῦν. Ὁ χρόνος πού πέρασε ἔκανε νά ἐπιβληθεῖ ἡ πραγματικότητα αὐτή γιατί οἱ στρατιωτικές, κυρίως, ἐπιτυχίες τοῦ ΔΣΕ καί πρῶτα ἀπ' ὅλα ὁ Γράμμος καί τό Βίτσι, ἔκαναν νά φανεῖ πόσο ρωμαλέο καί ἀκατανίκητο εἶναι τό κίνημα πού ἐπικεφαλῆς του βρίσκεται ἡ ΠΔΚ. Ἀπό τήν πλευρά τῶν δημοκρατικῶν χωρῶν οἱ ἐκδηλώσεις ὑπέρ τῆς Π.Δ.Κ. πού ἔγιναν σ' ὅλες τίς λαϊκές δημοκρατίες ἔδειξαν πώς οἱ λαοί τῶν χωρῶν αὐτῶν καί οἱ ἡγέτες τους θεωροῦν τήν Π.Δ.Κ. σάν τή γνήσια κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδας. Εἶναι ὁλοφάνερη ἡ σημασία τοῦ γεγονότος αὐτοῦ γιά τήν παραπέρα ἐξέλιξη τοῦ δημοκρατικοῦ μας κινήματος.

Ἡ ὑπόσχεση πού ἔδωσε ἡ Π.Δ.Κ. γιά τήν ἀνάπτυξη λαϊκῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν πραγματοποιήθηκε παρόλες τίς δυσκολίες πού ἦταν φυσικό νά φέρει ὁ πόλεμος μιά πού γιά αὐτόν κινητοποιήθηκε ὁλόκληρος ὁ πληθυσμός στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα. Τά λαϊκά Συμβούλια καί ἡ Λαϊκή Δικαιοσύνη πέρασαν ἀπό τό πρῶτο στάδιο καί σήμερα ἀποτελοῦν τό κέντρο τῆς δημόσιας ζωῆς σέ κάθε χωριό. Προσανατολίστηκαν πρός τόν πόλεμο γιατί αὐτός καθορίζει τήν τύχη τῆς Ἑλλάδας σήμερα, ἀλλά δέν παράλειπαν κάθε ἄλλη ἐνέργεια γιά νά ἀνακουφίσουν τόν πληθυσμό. Λαϊκά ἰατρεῖα, ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς, διανομή εἰδῶν πού παραχώρησε ἡ Π.Δ.Κ. ὅπως ἀλατιοῦ κ.λ.π., προστασία τῆς περιουσίας τῶν χωριῶν πού ἀπειλοῦνταν ἀπ' τό μοναρχοφασιστικό στρατό, ἀποστολές προσφύγων, παιδιῶν ὅλα ἔγιναν ἀπό τά Λαϊκά Συμβούλια μέ τήν ἐνίσχυση τῆς Π.Δ.Κ. καί τῶν κυβερνητικῶν ἀντιπροσώπων.

Ἡ Λ. Δικαιοσύνη ἐπίσης [illegible] ἀδιάκοπη προσχώρηση [illegible] ΔΣΕ. ἡ σέ βοηθητικές του [illegible] σταθερή σύνδεσή της [illegible] θεσμός. Εἶναι ἀλήθεια πώς πολλές [illegible] ὑπάρχουν ἀκόμα καί [illegible] καί στή Λ. Δικαιοσύνη. [illegible] προσώπων μας πού [illegible] ἀπ'

τούς κατοίκους άντρες καί γυναίκες, πέρασαν στό ΔΣΕ. Αὐτό ἐπέτρεψε σέ μερικά στοιχεία όχι καλά, σέ μερικές περιπτώσεις ἐχθρικά πρός τόν άγώνα μας, νά τρυπώξουν στά Λ. Συμβούλια καί στή Λ. Δικαιοσύνη γιά νά τά δυσφημίσουν μέ τήν κακή δουλειά τους. Μέ τήν ἐπέμβαση τῆς ΠΔΚ καί τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων οἱ περιπτώσεις αὐτές ξεκαθαρίζονται. Δέν πρέπει όπωσδήποτε ποτέ νά ξεχνᾶμε πώς ὁ ἐχθρός θά προσπαθεῖ πάντα νά χρεωκοπήσει ἀπ' τά μέσα τούς λαογέννητους αὐτούς θεσμούς. Πάντως μέσα σ' όλες αὐτές τίς δυσκολίες οἱ λαϊκοί θεσμοί δικαίωσαν βασικά τίς προσδοκίες τοῦ λαοῦ καί ἀγαπήθηκαν ἀπ' αὐτόν.

Μιά ἀπ' τίς σοβαρές ἐπιτυχίες τῆς Π.Δ.Κ. καί τῶν Λ. Συμβουλίων στό χρόνο πού πέρασε ἦταν ἡ σωτηρία 15.000 παιδιῶν. Μέ τίς ἐνέργειες τῆς ΠΔΚ οἱ φιλανθρωπικές ὀργανώσεις τῶν χωρῶν τῆς Λ. Δημοκρατίας δέχτηκαν νά περιθάλψουν τά δυστυχισμένα παιδάκια πού κινδύνευαν ἀπ' τή μοναρχοφασιστική θηριωδία. 15.000 παιδάκια ζοῦν τώρα ἥσυχα καί εὐτυχισμένα στίς Λ. Δημοκρατίες όπου βρῆκαν μιά στοργή πού ξεπερνάει κάθε φαντασία. Ὁ μοναρχοφασισμός λύσσαξε μέ τήν ἐπιτυχία αὐτή τοῦ λαοῦ καί ξεθύμανε μ' ἕνα πραγματικό παιδομάζωμα ἐκεῖ πού μποροῦσε. Δοκίμασε μέ ἀσύστολες ψευτιές νά ξεσηκώσει διεθνή θόρυβο. Ὅμως ἡ ἀλήθεια ἐπικράτησε στό τέλος. Καί στή Γεν. Συνέλευση τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν οἱ μοναρχοφασιστικές προτάσεις δέν ὑποστηρίχτηκαν οὔτε ἀπ' τούς ἀντιπροσώπους τῶν ἰμπεριαλιστῶν, παρόλη τήν καλή τους θέληση.

Τό νομοθετικό ἔργο τῆς Π.Δ.Κ. περιορίστηκε σωστά σέ μερικά βασικά ζητήματα πού ἦταν ἄμεση ἀνάγκη νά ρυθμιστοῦν νομοθετικά. Τά πιό πολλά ἔχουν σχέση μέ τή διεξαγωγή τοῦ πολέμου γιατί αὐτοῦ συγκεντρώνονται οἱ προσπάθειες τῆς ΠΔΚ. Τέτοια νομοθετήματα εἶναι ὁ τρόπος πού γίνονται προαγωγές (Νόμος 2) στρατολογικές διατάξεις (Νόμος 7 καί 18), ἡ ὀργάνωση τῶν στρατοδικείων (Νόμος 9), ἡ παροχή ἠθικῶν ἀμοιβῶν (Νόμος 13 καί 14), γιά τίς ἔκτακτες ἐπιτάξεις (Νόμος 8), γιά τίς συντάξεις (Νόμος 16) δημιουργία Ἀνωτάτου Πολεμικοῦ Συμβουλίου (Νόμος 17) κλπ. Ὅμως καί μέσα στούς στρατιωτικούς αὐτούς Νόμους μπορεῖ νά δεῖ κανένας τό λαϊκό δημοκρατικό πνεῦμα πού κυριαρχεῖ σ' όλες τίς ἐνέργειες τῆς Π.Δ.Κ. Π.χ. στό Νόμο γιά τήν ὀργάνωση τῶν στρατοδικείων ὑπάρχει εἰδική διάταξη (ἄρθρ. 2) πού ὁρίζει πώς όταν δικάζεται πολίτης ἀπ' τά στρατοδικεῖα τότε ἕνας ἀπ' τούς δικαστές πρέπει νἆναι ἕνα μέλος τοῦ Λ. Δικαστηρίου τῆς κατοικίας τοῦ κατηγορουμένου. Αὐτός ὁ συνδυασμός τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης μέ τή λαϊκή δικαιοσύνη δείχνει τήν προσήλωση τῆς ΠΔΚ στούς λαϊκούς θεσμούς καί ἔφερε πολύ καλά ἀποτελέσματα γιατί τό λαϊκό κριτήριο βοήθησε πολύ στήν καλύτερη ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης. Στό Νόμο γιά τόν τρόπο πού γίνονται οἱ ἔκτακτες ἐπιτάξεις ὄχι μόνο ὁρίζεται πώς οἱ ἔκτακτες ἐπιτάξεις θεωροῦνται σά δημόσιο χρέος ἀλλά καί ὑπάρχει εἰδική διάταξη (ἄρθρ. 2.) πού λέει πώς κάθε πολίτης ἔχει δικαίωμα νά ἀρνηθεῖ νά δώσει ἕνα εἶδος σάν ἔκτακτη ἐπίταξη ἄν δέν τηρηθοῦν οἱ διατυπώσεις τοῦ Νόμου. Εἶναι ἀλήθεια πώς ἡ διάταξη αὐτή δέν τηρήθηκε ἀπό πολλά ὄργανα τοῦ Δ.Σ.Ε., ὅμως ἡ ΠΔΚ θά πάρει όλα τά μέτρα γιά νά γίνονται σεβαστοί οἱ Νόμοι ἀπ' όλους καί νά επικρατήσει ἡ λαϊκή νομιμότητα στό καθεστώς τῆς Ἐλεύθερης Ἑλλάδας. Ὁ Νόμος γιά τίς συντάξεις στά θύματα τοῦ ἀγώνα προβλέπει συντάξεις ἱκανές νά ἐξασφαλίσουν τή ζωή στά θύματα τοῦ ἀγώνα. Βλέπει κανένας πώς όλοι οἱ Νόμοι αὐτοί ἔχουν ἕνα βασικό χαρακτηριστικό. Τό λαϊκό δημοκρατικό πνεῦμα. Πιό καθαρά φαίνεται τό πνεῦμα αὐτό. 1) Στό Νόμο γιά τήν ἀκύρωση ἀγοραπωλησιῶν ἀκινήτων ἐπί κατοχῆς. Ὁ Νόμος αὐτός ἀποκαθιστώντας μιά ἀδικία πού ἔγινε τόν καιρό τῆς κατοχῆς καί τοῦ πληθωρισμοῦ, πρόσεξε ἰδιαίτερα τούς φτωχούς πωλητές καί τούς φτωχούς ἀγοραστές καί οἱ λύσεις πού ἔδωσε εἶναι οἱ μοναδικές δίκαιες καί λαϊκές λύσεις στό πολύπλοκο αὐτό ζήτημα. Εἶναι χαρακτηριστικό πώς λίγες μέρες ὕστερα ἀπό τή δημοσίευση τοῦ Νόμου αὐτοῦ, ἡ κλίκα τῆς „Ἀθήνας" ἀναγκάστηκε νά δηλώσει πώς θά δημοσιέψει καί αὐτή Νόμο ἀλλά ἀπό τότε παρόλη τήν πίεση πού ἀσκοῦν οἱ χιλιάδες πωλητές δέν μπόρεσε νά βρεῖ λύση καί προσπαθεῖ μέ μπαλώματα δημοκοπικά νά καλμάρει τήν ἀγανάκτηση τῶν πωλητῶν. Ἡ Δημοκρατική Κυβέρνηση μέσα σέ λίγες μέρες ἔδωσε μιά ἀναμφισβήτητα δημοκρατική λύση στό ζήτημα. 2) Στό Νόμο ἀριθ. 10 γιά τήν εἰσφορά πάνω στήν παραγωγή. Γιά πρώτη φορά στήν Ἑλλάδα καθιερώνεται μιά ἄμεση, προοδευτική φορολογία καί ἱκανοποιεῖται ἔτσι μιά παληά λαϊκή ἀπαίτηση. 3) Στό Νόμο ἀριθ. 6 γιά τά ἐργατικά ζητήματα μέσα σέ λίγα ἁπλά ἄρθρα ἡ ΠΔΚ δίνει λύσεις πού ἱκανοποιοῦν στά βασικά ζητήματα τίς διεκδικήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης. Γιά πρώτη φορά καθιερώνεται ἡ ἰσότητα γιά τή γυναίκα μέ τήν ἀρχή γιά ἴση δουλειά ἴσο μεροκάματο. Καί ἡ ΠΔΚ στηριζόμενη στό Νόμο αὐτόν καί παίρνοντας ἀφορμή ἀπό μερικές περιπτώσεις, ἰδίως τσομπάνηδων πού παραβιάζονταν ὁ Νόμος, ἔκανε αὐστηρές συστάσεις στούς ἁρμόδιους γιά νά προστατευτοῦν τά δικαιώματα τῶν μισθωτῶν τσομπάνηδων πού μέχρι τώρα κανένας δέν τούς πρόσεχε καί [illegible] ψίχουλα γιά τή σκληρή δουλειά [illegible] πει, λοιπόν, κανένας μέσα στή [illegible] εριόφρονη νομοθεσία τῆς ΠΔΚ [illegible] ση πού ἔδωσε νά δράσει πάνω σέ λαϊκή δημοκρατική βάση, πραγματοποιήθηκε [illegible] τίς δυσκολίες. Ἄν τώρα σ' αὐτά τά νομο[illegible]

μαται προστεθοῦν καί οἱ προηγούμενες πράξεις τοῦ Γ.Α. ποῦ ἀποτελοῦσαν τό προκαταρτικό ἔργο τῆς ΠΔΚ ὅπως εἶναι ἡ ἀγροτική μεταρρύθμιση, ἡ πράξη γιά τά δάση, γιά τήν ἐκπαίδευση μπορεῖ νἆχει στό σύνολό του τό λαϊκό δημοκρατικό ἔργο τῆς ΠΔΚ.

Η ΠΔΚ δέ θά μποροῦσε νά φέρει σέ πέρας τό ἔργο της χωρίς τήν ὁλόψυχη ἐνίσχυση καί συνεργασία τοῦ λαοῦ. Πάνω σ' αὐτήν ὑπολόγιζε ἡ ΠΔΚ καί τό τόνιζε στό διάγγελμα τῆς ὅπου ἔγραφε. «Μά ξαίρουμε πώς πλαϊ μας στέκεται ὁ ἑλληνικός λαός καί ὁ Δημοκρατικός του Στρατός πού ἀποτελοῦν μιά ἀκαταμάχητη δύναμη. Τώρα κοιτάζοντας πίσω στό χρόνο πού πέρασε μποροῦμε νά ποῦμε πώς ἡ ἐνίσχυση αὐτή ξεπέρασε κάθε πρόβλεψη. Ὁ λαός στίς ἐλεύθερες περιοχές ἔδωσε καί δίνει περισσότερα ἀπ' ὅτι μποροῦσε νά δώσει. Ἕνας πυλλαϊκός συναγερμός ξεσήκωσε το λαό. Ἀρκοῦσε κάθε φορά μιά λέξη ἀπό ἕναν ἐκπρόσωπο τῆς ΠΔΚ γιά νά κινητοποιηθοῦν στά ἐλεύθερα χωριά ἄντρες, γυναίκες, παιδιά ποιός νά πρωτοεκπληρώσει τό καθῆκο πού τούς ἔβαλε ἡ κυβέρνησή τους. Καί πρέπει νά ποῦμε πώς στο συναγερμό αὐτό εἶναι πάντα πρῶτος στούς πρώτους ὁ σλαβομακεδόνικος λαός. Οἱ σλαβομακεδόνες καί σλαβομακεδόνισσες στήν πρωτοπορεία τοῦ ἀγώνα μας κατακτησαν μέ τό σπαθί τά δικαιώματά τους. Καί στήν Ἑλλάδα κανένας δέ μπορεῖ νά τό ξεχνάει αὐτό καί σήμερα καί αὔριο.

Ὅμως ἐδῶ πρέπει νά ποῦμε καί γιά μερικές ἀδυναμίες πού παρουσιάστηκαν καί πού δυσκόλεψαν το ἔργο τῆς ΠΔΚ.

Η ΠΔΚ δέν ἄφησε νά περάσει καμμιά εὐκαιρία χωρίς νά ὑπογραμμίσει τήν ἀνάγκη γιά τό ΔΣΕ μιᾶς λαϊκῆς, ἀδελφικῆς συμπεριφορᾶς ἀπέναντι στό λαό. Ὁ σ. Ζαχαριάδης στή σύσκεψη τῶν κομματικῶν πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν στελεχῶν στίς 15|1)1948 ἔβανε τό ζήτημα μέ τόση σαφήνεια πού καμμιά παρεξήγηση δέ χωροῦσε. Εἶναι καλά νά θυμηθοῦμε τά λόγια του. «Εἶναι φανερό ὅτι πράξεις αὐθαιρεσίας καί βιας, ἄσκοποι ἐμπρησμοί, ἀψυχολόγητες καί παράνομες ἐπιτάξεις καί κατασχέσεις, ἀκόμα ἀπόλυτα ἀπαράδεχτες πράξεις μέ τραμπουκισμούς πού ἐκδηλώνονται μέσα στό Δ.Σ.Ε. καί ἀπέναντι στόν πληθυσμό, ἀπό «ταλληκαράδες» πού τσαλαπατοῦν τό νόμο μας καί γιά νόμο τους θέλουν νά ἐπιβάλλουν τόν ἀντιφασιστικο αναρχισμό τους, εἶναι φανερό πώς ὅλα αὐτά ὑπονομεύουν καί βλάπτουν τό ἐπαναστατικό μας ἔργο καί χύνουν νερό στό μύλο τῆς ἀντίδρασης... Εἶναι φανερό ὅτι τέτοιες πράξεις δέν ἔχουν καί δέ μποροῦν νἄχουν καμμιά σχέση μέ τήν πολιτική τή δική μας καί ὅτι πρέπει νά στιγματίζουμε ἀμείλιχτα ὅλους αὐτούς πού κάνουν τέτοιες πράξεις καί νά τούς ἀφαιροῦμε κάθε δυνατότητα νά τίς ἐπαναλαμβάνουν. ἀκόμα πρέπει να ξεσκεπάζονται καί ὅλες ἐκεῖνοι πού ἀνέχονται εἴτε σκεπάζουν τέτοιοι πράξεις, γιατί φοβοῦνται αὐτούς πού τίς κάνουν εἴτε δέ θέλουν νά τά χαλάσουν μαζί τους.» Στήν αἰτιολογική ἔκθεση γιά τό νόμο 3|1948 γιά ἀμνηστεία γράφαμε. «πρέπει μέ τήν εὐκαιρία αὐτή να καταδικάσουμε τή στάση μερικῶν ὑπευθύνων καί ἀνευθύνων πού διαστρεβλώνοντας τό ἴδια τό νόημα τοῦ δημοκρατικοῦ καί ἐθνικοῦ ἀγώνα ἔκαναν πράξεις πού βοηθοῦσαν στό διχασμό τοῦ λαοῦ, δίναν τροφή στή μοναρχοφασιστική προπαγάνδα καί δυσκόλευαν τή συμφιλίωση. Τέτοιες πράξεις ὅπως αδικαιολόγητα αὐστηρά μέτρα ἐναντίον παρασυρμένων ἀγροτῶν, ἀνόητες ἐπιτάξεις καί δημεύσεις ἀπό προσωπική ἐκδίκηση κ.λ.π. πρέπει νά τονίσουμε ἦταν ἀντίθετες μέ τή σωστή γραμμή τοῦ δημοκρατικοῦ μας κινήματος...

Ἀπαίτησή μας ἀπό ὅλους τούς ἄνδρες καί τά στελέχη τοῦ Δ.Σ.Ε. καθώς κι ἀπό ὅλες τίς ἀρχές καί τούς πολίτες τῆς λαϊκοδημοκρατικῆς Ἑλλάδας εἶναι νά σταματήσουν οἱ αὐθαιρεσίες αὐτές καί νά τίς ἀποκλείσουν ἀπόλυτα γιά τό μέλλον. Καί μεταγενέστερα σέ ὅλα τά ντοκουμέντα τοῦ Κ.Κ.Ε τῆς Π.Δ.Κ. καί τοῦ Γ.Α τονίζεται ἡ ὑποχρέωση αὐτή τοῦ Δ.Σ.Ε. καί ὅλων μας νά κρατᾶμε ἀπέναντι στό λαό μιά συμπεριφορά σύμφωνη μέ τό νόημα τοῦ ἀγώνα μας. Καί νόημα τοῦ ἀγώνα μας εἶναι ἡ ἑνότητα τοῦ Λαοῦ, ἡ ἑνότητα ἀνάμεσα στό λαό καί τό ΔΣΕ. Ἡ ἑνότητα αὐτή δέν εἶναι κάτι προσωρινό, κάτι πού τό κάνουμε γιατί μᾶς βοηθάει στόν πόλεμο πού διεξάγουμε, ὅπως τό παίρνουν μερικοί γιατί αὐτό τούς διευκολύνει γιά νά βρίσκουν δικαιολογίες. Ἡ ἑνότητα αὐτή εἶναι τό νόημα τοῦ ἀγώνα μας. αὐτή μᾶς ἐπιτρέπει σήμερα νά χτυπᾶμε τό μοναρχοφασισμό, αὐτή θά μᾶς φέρει τή νίκη καί πάνω σ' αὐτή θά στηριχτεῖ καί ἡ αὐριανή λαϊκοδημοκρατική ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδας. Δέν μπορεῖ νά νοηθεῖ ὁ ἀγώνας μας χωρίς αὐτήν τήν ἑνότητα με τό Λαό. Κι' αὐτό ἔχει γίνει συνείδηση μέσα στό Λαό. Γι' αὐτό βλέπουμε γύρω μας αὐτή τήν πρωτοφανη καί θαυμαστή παλλαϊκή κινητοποίηση γιά τόν πόλεμο. Μπροστά σ'αὐτό τό Λαό πρέπει νά στεκόμαστε μέ σεβασμό. Καί ὡς τόσο ὑπῆρξαν παραδείγματα πού τελευταῖα πῆραν ἄσχημη μορφή, πού μαχητές καί στελέχη, ἀκόμα, το ΔΣΕ φέρθηκαν κατά τρόπο ἀνάξιο γιά λαϊκούς ἀγωνιστές. Στόν τομέα ἰδιαίτερα τῆς 14ης Ταξιαρχίας, ἡ κατάσταση εἶχε πάρει κακοήθη χαρακτῆρα. Στελέχη καί μαχητές [illegible] μῆνες σωστές ἐπιδρομές στά χωριά Μαυρόκαμπος, Ἄνω καί Κάτω [illegible], Αγ. Αντώνης, Χολάρα καί [illegible] πλιάτσικο. Σπάσαν πόρτες, [illegible] παίρναν κρασί καί τό [illegible] καλάθια μέ κοτόπουλα, [illegible] μπροστά τους καί ὅταν [illegible] δια μαρτύρονταν δέν [illegible]

ἤ καί νά χειροδικοῦν. Καί τό χειρότερο εἶναι πώς ὅλα αὐτά τά αἴσχη γινόντουσαν ὄχι μόνο μέ τήν ἀνοχή τῆς Ταξιαρχίας ἀλλά μέ τήν ἔμμεση ἤ ἄμμεση ἐντολή τη . Ἡ δέ Μεραρχία εἴτε ἀνέχονταν αὐτά ἄν δέν τά ἐνθάρυνε εἴτε ἔπαιρνε εἴδηση ὅταν πιά φούντωσε τό κακό.

Ἀναφέρουμε γιαυτή τήν ἀντιλαϊκή συμπεριφορά στόν τομέα τῆς 14ης ταξιαρχίας γιατί ἐκεῖ πῆρε ἔκταση τό πράγμα. Ὅμως καί σέ ἄλλες μονάδες ὑπῆρξαν παρόμοιες ἐκδηλώσεις. Σένα χωριό τοῦ Ἕβρου κάποιοι τραμπούκοι—ὁ ἕνας μάλιστα Π.Ε. μπῆκαν σένα χωριό σπάσαν ὅλα τά λαμπογυάλια ἀπό ἕνα μαγαζάκι ἑνός ἀγωνιστῆ, πῆραν πράματα ἀπό σπίτια ἄλλων ἀγωνιστῶν καί ὅταν τόλμησαν οἱ κάτοικοι νά διαμαρτυρηθοῦν τούς ἀπείλησαν πώς θά κάψουν τό χωριό. Ἄλλος ἐπιμελητής μιᾶς μονάδας στό Πισοδέρι φέρθηκε ἄσχημα στόν Πρόεδρο τοῦ Λαϊκοῦ Συμβουλίου καί ὅταν παραπέμφθηκε νά δικαστεῖ ἀπ' τό στρατοδικεῖο δέ βρῆκε οὔτε μιά λέξη αὐτοκριτικῆς παρά πέρασε σέ ἐπίθεση. Καί ὅταν καταδικάστηκε μέ ἀρκετή ἐπιείκεια βομβάρδισε τούς ἀνωτέρους του μέ αἰτήσεις ὅπου ἐπικαλοῦνταν ἀνωμαλίες στή διαδικασία γιά νά ζητήσει νά ξαναγίνει ἡ δίκη καί διαμαρτύρονταν πώς ἀδικήθηκε ἀπό σκοπιμότητα πολιτική χωρίς νά καταλαβαίνει πώς ἅμα ἕνας μαχητής φέρνεται καλά δέν ἔχει νά φοβᾶται τίποτα ἀπό καμμιά σκοπιμότητα ἀλλά ἅμα ξεχνάει τόν ὅρκο του τότε τό συμφέρο τοῦ ἀγώνα, ἡ μοναδική μας σκοπιμότητα, ἐπιβάλλει τήν αὐστηρή τιμωρία του. Ἡ Π.Δ.Κ. πῆρε αὐστηρά μέτρα ἐνάντια σαυτούς πού διέπραξαν τέτοιες ἀντιλαϊκές πράξεις. Ὅμως ἐδῶ πρέπει νά ποῦμε πώς τέτοιες πράξεις δέ θά μποροῦσαν νά γίνουν ἄν οἱ διοικήσεις πρόσεχαν πιό πολύ καί εἶχαν πιό πολύ συνείδηση τῆς ζημιᾶς πού προκαλοῦν στόν ἀγώνα μας οἱ τέτοιες πράξεις. Με ἄλλα λόγια ἔχουμε ἐδῶ μιά διαστρέβλωση τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβέρνησης ἀπό μερικές διοικήσεις. Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή ἡ Π.Δ.Κ. ὅπως τό ἀνακοίνωσε καί τό Γ.Α. καί πῆρε καί θά πάρει στό μέλλον αὐστηρά μέτρα ὄχι μονάχα ἐνάντια σέ κείνους πού διαπράττουν τέτοιες πράξεις μά καί στις διοικήσεις πού δέν τίς πρόλαβαν. Ἐπίσης ἐδῶ πρέπει νά ποῦμε πώς ὁρισμένες ἐλλείψεις πού παρουσίασαν στή δουλειά τους τά Λ. Συμβούλια δώσαν ἀφορμή σέ τέτοιες πράξεις ἤ ἐπέτρεψαν νά διαπραχτοῦν. Π.χ. ἄν στά χωριά πού ἀναφέραμε (Μαυρόκαμπος, Κρανιῶνες κλπ) οἱ λαϊκές ἐπιτροπές ἰδιαίτερα ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου δέν τά δίπλωναν καί βρισκόντουσαν ἐκεῖ πλάϊ στό λαό δέ θά μποροῦσαν νά γίνουν αὐτά πού ἔγιναν. Αὐτό δέν ἀναιρεῖ τήν εὐθύνη τῶν ἐνόχων ἀλλά δημιουργεῖ γιά τά Λ. Συμβούλια τήν ὑποχρέωση πιό πολύ νά ἀγρυπνοῦν γιά τά συμφέροντα τοῦ χωριοῦ τους.

Ἄλλη ἀδυναμία πού παρουσιάστηκε ἦταν στή Λαϊκή Πολιτοφυλακή. Στό νεογέννητο αὐτό σῶμα ἐνῶ ἡ βάση καί τά μεσαῖα στελέχη ἀνταποκρίθηκαν στά καθήκοντά τους, στάθηκαν πλάι στό λαό καί στόν ἔνοπλο ἀγώνα καί στήν καθημερινή του ζωή καί δράση, μερικά ἀνώτερα στελέχη ἀποδείχτηκαν ἀνάξιοι καθοδηγητές. Τά στελέχη τῆς Διεύθυνσης Λ. Πολιτοφυλακῆς καί τῆς Διοίκησης Λ.Π. Δυτ. Μακεδονίας ἄρχισαν μεταξύ τους ἕναν φραξιονιστικό ἀγώνα ἀπό προσωπικά ἐλατήρια, πού κυριολεκτικά διέλυσε καί τή διεύθυνση καί τή Διοίκηση. Γιά τό νεογέννητο σῶμα τό χτύπημα εἶναι πραγματικά βαρύτατο καί οἱ εὐθύνες ὅλων πού τό προκάλεσαν πολύ μεγάλες.

Ὁπωσδήποτε αὐτές οἱ ἀδυναμίες δέν ἀνατρέπουν τό θετικό ἔργο πού πραγματοποίησε ἡ Π.Δ.Κ στό χρόνο πού πέρασε. Πλάϊ στό Λαό, πλάϊ στό Στρατό ὅπως τό ἔδειξαν οἱ περιοδεῖες τῶν ὑπουργῶν στό Γράμμο ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀγώνα ἡ Π.Δ.Κ. τραβάει μπροστά γιά νά φέρει τόν ἀγώνα σέ νικηφόρο τέρμα. Οἱ ἐπιτυχίες πού εἴχαμε στό χρόνο πού πέρασε δείχνουν περίτρανα πώς θά ἔρθει αὐτό τό νικηφόρο τέρμα. Καί θά ἔρθει τόσο πιό γρήγορα ὅσο πιό καλά ὁ καθένας μας κάνει τό καθῆκον του, ξεπερνώντας ἀναπόφευχτες ἀδυναμίες. Τίς ἐπιτυχίες πού εἴχαμε πρέπει νά τίς χρησιμοποιήσουμε γιά νά τραβήξουμε μπροστά πρός τή νίκη μέ πιό μεγάλη ὁρμή, μέ πιό μεγάλη θέληση.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ ΜΑΣ ΤΟΥ 1949

Η ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΑΣ

Τοῦ σ. **Κ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ** *('Αντιστράτηγου)*

«Δὲν εἶναι τώρα πιὸ φανερὸ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ ὅτι ἂν δεκαπλασιάσουμε τὴν προσπάθειά μας παντοῦ, σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς κι' ὅλα τὰ μέτωπα τότε θὰ κερδίσουμε ἐμεῖς τὴν ἀποφασιστικὴ στροφή, ποὺ μπροστά της μᾶς ὁδήγησε ἡ ἀποτυχία τῆς μοναρχοφασιστικῆς ἐκστρατείας ὕστερα ἀπὸ τὶς μάχες στὸ Γράμμο καὶ στὸ Βίτσι, μὲ τὴ βαθειὰ ὁλόπλευρη κρίση ποὺ ἡ ἀποτυχία αὐτὴ δημιούργησε γιὰ τὴν ἀντίδραση;» (*Ν. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ἄρθρο στὸ «Δημοκρατικὸ Στρατό» τοῦ Νοέμβρη* 1948).

Ὁ ἐχθρὸς θὰ τὸ σκέφτεται τὸ 1948. Κλείνει γι' αὐτὸν ἐλεεινὰ καὶ τρισάθλια. Τὸ πολύπτυχο τῶν ἐκκαθαριστικῶν προσπαθειῶν του ἀπὸ Μουργκάνα μέχρι Κερδύλια, ἀπὸ Ρούμελη μέχρι Μωριᾶ μὲ ἄξονα τὸ Γράμμο—Βίτσι ἀποτελεῖ πιὰ ἕνα κουρέλι. Καὶ μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ κουρελιασμένο πολύπτυχο τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ 1948 ξεπήδησε ἕνας Δημοκρατικὸς Στρατὸς πανταχοῦ παρὼν σὲ κάθε σχεδὸν γωνιὰ τῆς ἑλληνικῆς γῆς, πιὸ μαχητικός, πιὸ ἀποφασιστικός, πιὸ ψημένος στὶς δυσκολίες, πιὸ ἀποτελεσματικὸς στὴν πολεμική του προσπάθεια. Γράφει, ἔπειτα ἀπὸ τὸ Γράμμο, ὁ ἀντιστράτηγος Μερεντίτης («Βῆμα» 17)10) «Εἰς ἕνα μόνο σημεῖον ἠπατήθη ἡ ἐνδόμυχος σκέψις μας. Εἰς τὸ ὅτι οὐδέποτε ἐφανταζόμεθα ὅτι ἡ δράσις τοῦ συμμοριτισμοῦ θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸ τέλος τοῦ θέρους τούτου τὴν σημερινὴν ἔκτασιν καὶ δραστηριότητα. Νέα γραμμὴ μάχης ἐχαράχθη εἰς τὴν βορειοδυτικὴν Μακεδονίαν (Βίτσι). Καὶ ἡ καθημερινὴ εἰδησεογραφία τῶν ἐφημερίδων γέμει ἀπὸ ἐπιδρομὰς κατὰ κατωκημένων τόπων, ἀπὸ βιαίας στρατολογίας, ἀπὸ ἀποπείρας κατὰ συγκοινωνιῶν κ.λ.π.».

Καὶ δὲν εἶχε ἀκόμη τότε λάμψει σὲ ὅλη του τὴν ἔκταση καὶ ἔνταση τὸ Βίτσι. Δὲν εἶχε ἀκόμα ξαναπεράσει στὰ χέρια μας σχεδὸν ὁλόκληρο ὁ Γράμμος, ὁ δ ι κ ό ς μ α ς ὁ Γράμμος. Δὲν εἶχε ἀκόμα φουντώσει ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία καὶ Θράκη ἡ Κ. Μακεδονία. Δὲν εἶχε ἀκόμα ὁλοκληρωθεῖ ἡ νικηφόρα μάχη τοῦ χώρου στὴ Ρούμελη μέχρι Ἑλικώνα. Δὲν εἶχε ἀκόμα ὑπόψη του ὁ κ. Μερεντίτης τὴ συνεχῆ ἐπιθετικὴ φθινοπωρινὴ καὶ χειμωνιάτικη ἐπίδοση τοῦ Δημοκρατικοῦ μας Στρατοῦ στὸ Μωριᾶ καὶ στὴ Θεσσαλία, ποὺ ἀποκορυφώθηκε στὸ Βουλγαρέλι, στὴν Καρδίτσα καὶ στοὺς Σοφάδες.

Καὶ δὲν εἶναι ὁ κ. Μερεντίτης, ἀλλὰ οἱ ἀφέντες του ποὺ μᾶς ἔδωσαν πολὺ πιὸ καθαρὰ αὐτὸν τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ 1948. Τόσο ὁ κ. Μάρσαλ μὲ τὴ θαυμάσια σὲ εὐγλωττία σιωπή του ὅταν ἦρθε στὴν Ἀθήνα, ὅσο καὶ ὁ πρόεδρος Τροῦμαν ποὺ ὁμολογουμένως δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς τὰ φλυαρήσει καλύτερα. Ἀποτυχία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, ἠθικὴ κρίση, χρεωκοπία τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας σὲ ὅλη τὴν κλίμακα, πικρὴ ἀπαγοήτευση τῆς ἐθνικοφροσύνης, οἰκονομικὸ ἀδιέξοδο.

***

Οὔτε στὴν «εἰρηνική» πολιτική, οὔτε καὶ στὴν ἔνοπλη πολιτική—τὸν πόλεμο—ὑπάρχουν ἀδιέξοδες καταστάσεις. Καὶ σὲ μιὰ τρίχα νὰ κρεμαστεῖ ὁ ἀντίπαλος, στὸ τέλος θὰ σωθεῖ ἂν δὲν τοῦ κόψεις τὴν τρίχα αὐτή. Πρέπει νὰ στριμώξεις ἔτσι τὸν ἐχθρὸ μέσα στὸ ἀδιέξοδό του ὥστε νὰ πάθει ἀσφυξία καὶ στὸν πόλεμο αὐτὸ λέγεται ἀποσύνθεση, κατάρρευση, συνθηκολόγηση χωρὶς ὅρους, ἧττα.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν «θεωρητικὰ» ἡ κατάσταση βρίσκεται στὰ χέρια μας. Βρίσκονταν ἀκόμα καὶ πρόπερσυ καὶ πέρυσι. Ἀλλὰ προπάντων βρέθηκε φέτος. Μὴν πετυχαίνοντας τὴ δική του στρατηγικὴ ἐξόρμηση στὰ 1948 ὁ μοναρχοφασισμὸς μᾶς ἄνοιξε χωρὶς νὰ θέλει τὴν πόρτα γιὰ τὴ δική μας ἐξόρμηση. Γιὰ τὴν ἐπιθετικὴ ἐξόρμηση ποὺ θὰ μᾶς ἔφερνε ἀπὸ τὸ 1948 πρὸς τὴν καμπή. Καὶ ἀρκεῖ ἕνα βλέμμα πρὸς τὰ μεγαλειώδη γεγονότα τῆς Κίνας γιὰ νὰ δοῦμε τί θὰ πεῖ καμπὴ σ' ἕνα λαϊκοεπαναστατικὸ πόλεμο. Δὲν πετύχαμε τὴν καμπὴ στὸ 1948 γιὰ τὸ λόγο ὅτι δὲν εἴμασταν ἕτοιμοι νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε τὶς ὑπεοώριμες ἀντικειμενικὲς συνθῆκες. Καὶ δὲν εἴμαστε ἕτοιμοι πρῶτα-πρῶτα π ο σ ο τ ι κ ά. Μᾶς ἔλειπαν οἱ ἐφεδρεῖες. Κρεμάστηκε ἡ ὑπόθεση σὲ λίγες χιλιάδες ἄνδρες γιὰ νὰ σπάσουμε τὴν κατάσταση πρὸς τὴν καμπή, στὴν ἀποφασιστικὴ στιγμὴ ποὺ φάνηκε ὅταν ὁ Γράμμος—ἐλιγμὸς—Βίτσι ναυάγησε ὁριστικὰ τὴ στρατηγικὴ ἐπιδίωξη τοῦ ἐχθροῦ γιὰ τὸ 1948. Ὅμως δὲν τὶς εἴχαμε αὐτὲς τὶς λίγες χιλιάδες.

Ἀλλὰ δὲν εἴμαστε ἕτοιμοι καὶ π ο ι ο τ ι κ ά. Χρειαζόμαστε ἕνα λαϊκὸ ἐπαναστατικὸ στρατὸ ἄξιο τῆς μεγάλης ἱστορικῆς ἀποστολῆς του ποὺ εἶναι νὰ λευτερώσει μιὰ ὥρα γρηγορώτερα ὁλόκληρη τὴ χώρα καὶ νὰ ἐγκαθιδρύσει τὴν Ἑλληνικὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία.

Οἱ καιροὶ «οὐ μενετοί». Χωρὶς ἀναβολὴ δὲν πρέπει νὰ χάσουμε οὔτε μιὰ μέρα οὔτε μιὰ ὥρα. Πρέπει νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε τὸ χειμῶνα, τὸ χιόνι, τὸ κρύο, τὴ λάσπη [illegible]

νας, χιόνι, κρύο καί λάσπη καί γιά τόν έχθρό.

Πρέπει νά λύσουμε μέσα στό χειμώνα τό πρόβλημα τής στρατολογίας.. Πρέπει νά φθείρουμε τόν έχθρό μέσα στό χειμώνα. Πρέπει νά τοῦ δημιουργήσουμε μέσα στό χειμώνα ένα στρίμωγμα στρατιωτικό καί ένα χάος πολιτικό τέτοιο πού νά γίνει αίσθητό όχι μόνο στόν τελευταίο κάτοικο τής Έλλάδας άλλά καί στόν τελευταίο φορολογούμενο τής 'Αμερικής πού βλέπει τά δολλάριά του νά γίνονται άσκοπος καπνός.

'Αλλά μέσα στό χειμώνα παράλληλα μέ αύτά μαζί μ' αύτά καί μέσα σέ όλα αύτά πρέπει νά δεκαπλασιάσουμε τήν προσπάθειά μας μέσα στήν πάλη γιά νά σφυρηλατήσουμε έναν τέτοιο Λαϊκό έπαναστατικό στρατό πού νά τά βγάλει πέρα στό 1949 καί τό καθήκον αύτό πού μπαίνει μπροστά μας είναι τό σημαντικώτερο άπ' όλα. Γιατί λύνοντας αύτό λύνουμε καί όλα τά άλλα καί έξασφαλίζουμε όλες τίς προϋποθέσεις γιά τή σύντομη Νίκη.

* * *

Θά περιοριστῶ στό πρόβλημα τής δημιουργίας ένός συγχρονισμένου Λαϊκοῦ Έπαναστατικοῦ Στρατοῦ στίς συνθήκες τής Νότιας Έλλάδας. Τό πρόβλημα αύτό βγήκε μπροστά μας άνάγλυφο στίς τελευταίες μεγάλες συσκέψεις τών στρατιωτικών καί πολιτικών στελεχών τής Θεσσαλικής καί τής Ρουμελιώτικης μεραρχίας καί τών ταξιαρχιών τους, όπου άναλύθηκε ή άπόφαση τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τής Κεντρικής Έπιτροπής τοῦ ΚΚΕ γιά τή δουλειά τοῦ Κλιμακίου Νότιας Έλλάδας καί τών τριών μεραρχιών του.

Έχουμε ένα Λαϊκό-έπαναστατικό Στρατό στή Νότια Έλλάδα πού νά είναι ένας παρτιζάνικος τακτικός στρατός ίκανός γιά όλες τίς μορφές τοῦ πολέμου; Δέν έχουμε άκόμη έναν τέτοιον στρατό, παρόλο πού μέσα στό 1948 κάναμε σοβαρά βήματα πρός τήν κατεύθυνση τής δημιουργίας του. Καί ή αίτία πού δέν τόν έχουμε άκόμα τέτοιον στρατό δέ βρίσκεται στόν έχθρό καί στήν άντικειμενική κατάσταση. Βρίσκεται μέσα σέ μάς τούς ίδιους, στό στρατό μας όπως τόν έκπροσωποῦν κατά πρώτο λόγο τά στελέχη του καί μέσα σ' αύτά πάλι κατά πρώτο λόγο τά ύπεύθυνα κομμουνιστικά στελέχη.

Τό μεγαλύτερο έμπόδιο νά φτιάξουμε στήν Νότια Έλλάδα τό συγχρονισμένο Λαϊκό-έπαναστατικό στρατό πού θέλουμε, άποτελεί μέσα μας τό «άντάρτικο» πνεῦμα, ό κατσαπλιαδισμός, τό καπετανλίκι, οί παλιές έπιβιώσεις άπό τήν έλασίτικη περίοδο καί άπό τούς πρώτους καί τούς δεύτερους καιρούς τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ. Δέν πρόκειται πιά γιά τή χοντροκομμένη μορφή τοῦ παλιοῦ άντάρτικου πνεύματος. Ό καπετάν Μπελής καί ό Ζαραλής καί ό Καραντάσου άποτελοῦν πιά μακρινό παρελθόν μέ τήν άναπόφευκτη άναγκαιότητα μιάς έποχής

τό ρομαντισμό καί τόν πρωτογονισμό της. 'Αλλά πρόκειται γιά τή σύγχρονη μορφή τοῦ «άντάρτικου» πνεύματος καί τοῦ κατσαπλιαδισμοῦ πού έστω διυλισμένη φτάνει ώς τούς μεράρχους μας άκόμα καί τούς έπιτρόπους τών μεραρχιών καί φυσικά πολύ περισσότερο ώς τούς ταξιάρχους μας καί τά παρακάτω στελέχη.

Αύτές οί κακές έπιβιώσεις μάς έμποδίζουν φοβερά στήν όρθή στρατιωτικοποίηση καί τόν πολεμικό συγχρονισμό τοῦ λαϊκοῦ έπαναστατικοῦ μας στρατοῦ. Μάς έμποδίζουν νά μπάσουμε τό πνεῦμα τής συνεπούς σιδερένιας έπαναστατικής πειθαρχίας στά στελέχη μας. Μάς έμποδίζουν νά πλατύνουμε τόν πολιτικό καί στρατιωτικό όρίζοντα τών στελεχών καί τών μαχητών μας. Μάς έμποδίζουν νά άνεβάσουμε τό στρατό μας στό έπίπεδο τής σύγχρονης σταλινικής πολεμικής έπιστήμης καί τέχνης. Μάς έμποδίζουν νά άξιοποιοῦμε τό μεγαλειώδη ήρωισμό τών μαχητών καί μαχητριών μας καί νά τόν μεταφράζουμε κάθε φορά σέ στρατιωτικό καί πολιτικό άποτέλεσμα άξιο τοῦ πανάκριβου αίματος πού χύνεται. Μάς έμποδίζουν, τέλος, νά έκμεταλλευτοῦμε τίς έπιτυχίες μας γιά νά τίς συμπυκνώσουμε καί συγκεντρώσουμε σέ ένα μεγάλο καί άποφασιστικό πανελλαδικό στρατιωτικό καί πολεμικό άποτέλεσμα. Τήν καμπή, προάγγελο τής Νίκης.

* * *

Τό «άντάρτικο» πνεῦμα καί ό κατσαπλιαδισμός μας μποροῦν νά συγκεντρωθοῦν σέ συγκεκριμένο ύλικό γιά άνάλυση. Καί έγινε αύτό στίς μεραρχιακές συσκέψεις μας καθώς καί στίς συσκέψεις τοῦ πυρήνα τοῦ έπιτελείου τοῦ κλιμακίου, τής σχολής άξιωματικών Νότιας Έλλάδας καί τοῦ ούλαμοῦ στελεχών τοῦ κλιμακίου. 'Αλλά θά έπρεπε ν' άρχίσουμε μέ τό ίδιο τό κλιμάκιο τή Διοίκηση καί τό έπιτελείο του. Ούτε έκεί δέν λείπουν τέτοιες έπιβιώσεις. Μιά άπ' αύτές είναι ότι, μαζί μέ τίς παρακάτω διοικήσεις του, καί τό κλιμάκιο δέν έχει ίδιαίτερη άγάπη σέ άποστολές έξω άπό τό χώρο του, ίδίως έκείνες πού τοῦ «χαλάνε τά σχέδια». Έτσι π.χ. έκτελέστηκε μέ εύσυνειδησία καί προσήλωση στό καθήκον ή άποστολή μας πρός 'Αμάρμπεη, Σάκκα- Πούρινο άλλά χωρίς τόν άλλο ένθουσιασμό τών άλλων διεισδύσεων καί έπιχειρήσεων τοῦ κλιμακίου. Καί όμως ή άποστολή αύτή συντονισμένη καί συγχρονισμένη μέ τίς γενικώτερες έπιχειρήσεις στό Βίτσι καί ξανά στό Γράμμο ήταν σέ στρατιωτικό ειδικό βάρος μιά άπό τίς σοβαρώτερες πού πήρε τό κλιμάκιο. Καί στρατιωτικοποίηση θά πεί έκτέλεση όλων τών άποστολών μέ τήν ίδια εύσυνειδησία καί ένθουσιασμό, πάνω άπό «γούστα» καί προτιμήσεις. Καί πρέπει έδῶ νά σημειωθεί γιά νά μή γίνει παρεξήγηση ότι ύπάρχει ένα θαυμάσιο παράδειγμα έκπλήρωσης άποστολών τοῦ κλιμακίου έξω άπό τό χώρο του. Η καλοκαιριάτικη άποστολή νά

ἀνεβεῖ τό κλιμάκιο μέ σοβαρές δυνάμεις του στό μέτωπο Σμόλικα Γράμμου. Τό κλιμάκιο μάζεψε ραγδαῖα τά τμήματά του στό Βίτσι καί Νότια Ἤπειρο καί μέσα σέ ὀκτώ μέρες ἀπό Ἀμφιλοχία καί Βουργαρέλι βρέθηκε στήν κορυφή τοῦ Σμόλικα. Στήν περίπτωση αὐτή ὁ Νοτιοελλαδίτικος ἐνθουσιασμός μαχητῶν καί στελεχῶν τοῦ κλιμακίου βρίσκονταν στό ἴδιο ὕψος μέ τό Βορειοελλαδίτικο ἐνθουσιασμό τῶν ἡρώων τοῦ Γράμμου. Μιά ἄλλη «ἀντάρτικη ἐπιβίωση» πού θά μπορούσαμε νά βροῦμε στό κλιμάκιο. διοίκηση καί ἐπιτελεῖο του εἶναι μιά συνεχής νοσταλγία γιά «μεγαλύτερη πρωτοβουλία» καί γιά λιγότερες ἀπόλυτα πειθαρχημένες καί στενά μονταρισμένες στό γενικό πανελλαδικό σχέδιο ἀποστολές.

Στή νοσταλγία αὐτή βρίσκεται, ἄν τήν ἀνατάμουμε ὡς τό τελευταῖο της βάθος, ἡ ἀφέλεια τοῦ νεαροῦ ἀντάρτη πού μᾶς λέει συνεχῶς «Στεῖλτε με μέ δυό-τρεῖς ἄλλους ἀ ν ε ξ ά ρ τ η τ ο υ ς στήν ἀνατολική Θεσσαλία καί θά κάνω θαύματα. (Στήν ἀνατολική Θεσσαλία ἔχει ρρούτα, ἀραλίκι καί πολλά ἄλλα πράγματα γιά «ἀνεξάρτητη» δράση).

Ἄλλα μήπως δέν εἶνε ἀντάρτικη προχειρόλογη ἐπιβίωση καί ὅτι ἡ στρατιωτικοποίηση τοῦ ἴδιου τοῦ Κλιμακίου δέν ἔφτασε στό ἐπίπεδο τῆς Βόρειας Ἑλλάδας πράγμα πού ἐκδηλώνεται καί στή διαφορά πού ὑπάρχει ἀνάμεσά τους στίς ἐκθέσεις, στά ἄρθα, στίς καταστάσεις, σέ ὅλο τό τρόπο πού εἶνε ὀργανωμένη ἡ διοικητική καί ἐπιτελική δουλειά;

* * *

Οἱ κυριώτερες ἐπιβιώσεις τοῦ κατσαπλιαδισμοῦ μποροῦν νά συνοψισθοῦν στά παρακάτω β α σ ι κ ά σημεῖα, γιατί ὅλα τ' ἄλλα εἶνε «ἀπότοκα» αὐτῶν. Πιό φανερή ἐκδήλωση τοῦ κατσαπλιαδισμοῦ στό Δημ. Στρατό εἶνε ἡ μή ἱκανοποιητική ἐκτέλεση τῆς ἀποστολῆς. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δέν ἔχουμε ἐξόφθαλμες ἀρνήσεις γιά ἐκτέλεση ἀποστολῆς. Καί τό στρατοδικεῖο εἶνε ἕτοιμο γιά τέτοιες περιπτώσεις, ὅπου δέν θά ἔχε μεσολαβήσει καί ἀμεσότερη κάρωση. Πρόκειται κυρίως γιά τήν μή ἱκανοποιητική ἐκτέλεση τῆς ἀποστολῆς στήν π ρ ά ξ η γιά τήν μή ἐξάντληση ὅλων τῶν δυνατοτήτων πο ἔδινε ἡ κάθε περίπτωση. Γιά τήν μή ἀνάπτυξη πρωτοβουλίας ἴσαμε τά τελευταῖα δυνατά της ὅρια. Γιά τήν μή ἐκμετάλλευση τῆς πολεμικῆς ἐνέργειας ἕως τό τελευταῖο νοητό της σπέρμα.

Συχνά παρακολουθοῦμε τόν ἐχθρό στίς ὑποχωρήσεις καί διασκεδάζουμε μέ τόν τρόπο πού ἐ ξ ε ν τ ε λ ί ζ ε τ α ι μιά διαταγή του ἔτσι ὅπως πάει ἀπό τά πάνω πρός τά κάτω. Ξεκινάει φωτιά καί λαύρα ἀπό τήν Μεραρχία, μαλακώνει στήν ταξιαρχία, νερουλιάζει στό τάγμα καί ἐκμηδενίζεται στό λόχο καί στή διμοιρία. Κι' αὐτό γίνεται ἐπειδή τούς λείπει ἡ ψυχή καί στά κατώτερα στελέχη ἰδίως τούς παγώνει ἡ συναίσθηση ὅτι τούς διατάζουν νά κάνουν κάτι στραβό, ἀντιλαϊκό καί ἀντεθνικό. Διασκεδάζουμε πού παρακολουθοῦμε τά χάλια τοῦ ἐχθροῦ στήν ἐκτέλεση τῆς ἀποστολῆς ἀλλά μερικές φορές δέν πᾶμε πίσω. Ἀλλοιώτικο πνεῦμα ἔχει μιά Ε.Π. τοῦ Κλιμακίου ἤ τῆς μεραρχίας κι ἄλλο πράγμα γίνεται στά χέρια τοῦ ταγματάρχη τοῦ λοχαγοῦ, τοῦ διμοιρίτη μας. Καί μάλιστα μέ ἐλαφρή καρδιά. Ἀφίνουν π.χ. ἕνα ὕψωμα στουδαῖο στή Νευρόπολη καί σοῦ λένε μέ ἀφέλεια «Βρέ ἀδερφέ, χάθηκαν τά ὑψώματα. ἄλλο τίποτα, νά κρατήσουμε στό μέλλον ὅσα θέλεις» Στό μεταξύ μέ τήν ἐγκατάλειψη αὐτοῦ τοῦ ὑψώματος μπήκαν σέ κίνδυνο πολύ μεγάλα επιχειρησιακά συμφέροντα τοῦ Δ.Σ. Φυσικά οὔτε ὁ διμοιρίτης, οὔτε ὁ λοχαγός τα ἤξεραν αὐτά, ἀλλά δέν ἦταν δουλειά τους καί νά τά ξέρουν.

Θά μποροῦσε κανείς νά ἀναφέρει πάρα πολλά τέτοια παραδείγματα κουτσουρεμένης ἀνεπαρκοῦς ἀπεθυοχης τσαπατσούλικης ἐκτέλεσης τῆς ἀποστολῆς. Μέ τή θεωρία δέ χάλασε ὁ κόσμος. Ἄλλη φορά!

Φυσικά ἡ δικαιολογία τοῦ στέλεχους εἶναι ὅτι «δέν κατάλαβε καλά τήν ἀποστολή του» εἴτε, πιό συνηθισμένα ὅτι «κουράστηκαν οἱ μαχητές, ἔπεσαν οἱ μαχητές, ἔπεσαν τά μεταγωγικά, τελείωσαν τά πυρομαχικά κλπ». Εἴτε στίς πορεῖες, ὅτι «ἔχασε ὁ ὁδηγός τόν δρόμο, δέν εἴχαμε ὁδηγό, τό σκοτάδι ἦταν πίσσα, τό χιόνι δέν τσάκιζε, τό ποτάμι δέν περνοῦσε κ.λ.π.» Στά ἐννέα δέκατα τῶν περιπτώσεων οἱ δικαιολογίες αὐτές δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τούς μαχητές καί τίς μαχήτριες πού εἶναι ἕτοιμοι γιά τά πάντα ὅταν τό στέλεχος μπεῖ μπροστά. Ἐκδηλώνουν τήν ἱδουναμία τῶν ἴδιων τῶν στελεχῶν. Καί ἀποτελοῦν την πιό καθαρή ἐκδήλωση τοῦ κατσαπλιάδικου πνεύματος στίς γραμμές μας.

Καί ὅμως κανένας πόλεμος δέν γίνεται χωρίς καμμιά πλήρη ἀποφασιστική πρωτόβουλη ἐκπλήρωση τῆς πολεμικῆς ἀποστολῆς. Καί δεκαφορές περισσότερο δέν γίνεται λαϊκός ἐπαναστατικός πόλεμος.

2) Ἀνάλογη ἐκδήλωση κατσαπλιαδισμοῦ εἶναι ἡ εὔκολη ἱκανοποίηση μέ τά λίγα, μέ μισά πράμματα. Αὐτό στηρίζεται κατά βάση στήν ὑπερτίμηση τοῦ ἐχθροῦ καί στήν ὑποτίμηση τή δική μας καί καταλήγει στό «πάλι καλά». Ἔτσι σέ πάρα πολλές περιπτώσεις γρατσουνίσαμε τόν ἐχθρό, τόν ματώσαμε, τοῦ κόψαμε ἔστω ἕνα χέρι ἤ ἕνα πόδι ἀλλά δέν τοῦ πήραμε τό κεφάλι ὅπως θἄπρεπε καί ὅπως θά μπορούσαμε. Καί τόν ἀνακατέψαμε πάλι[...] τόν ἐχθρό, ἐνῶ π.χ. θά μπορούσαμε πολ[...] νά [...] μέ μιά ριζικώτερη ἐπιτυχία μας τήν ἴδια τήν κυβέρνηση. Αὐτό ἔγινε μέ τήν τελευταία ἐπιχείρηση τῆς Καρδίτσας. Λίγο νά ἦταν μεγαλύτερη ἡ ἐπιτυχία της καί [...] εἶναι θά τρώγαμε τήν κυβέρνηση. Τήν Καλα-

μπάκα τήν κάναμε άνω κάτω άλλά μπορούσαμε νά τήν πάρουμε. Τά ίδια καί τήν Άγυιά.

Στόν Τύρναβο καί στήν ίδια τή Λάρισσα μπορούσαμε νά έχουμε διπλή έπιτυχία. Καί όμως άκούς τά στελέχη μας. «Β ρ έ ά δ ε ρ φ έ τ ό σ ο σ ή κ ω ν ε» είπ: «Έ μ ε ί ς θ ά τ ά κ ά ν ο υ μ ε ό λ α!». Κ α ί ό μ ω ς σ ή κ ω ν ε π ο λ ύ π ε ρ ι σ σ ό τ ε ρ ο. Καί «έμεί,», δηλαδή ό καθένας άπό μάς στό ΔΣ πρέπει νά τά κάνει όλα, δηλαδή τό καθήκον του, τήν άποστολή του στό μάξιμουμ.

Σέ όλη τή Νότια Έλλάδα προσπαθούμε νά κάνουμε συνείδηση στά τμήματά μας ότι έπιτυχία θά πεί: Ν ά π έ φ τ ε ι ό σ τ ό χ ο ς. Ν ά κ ο μ μ α τ ι ά ζ ε τ α ι ό έ χ θ ρ ό ς. Ετσι λύνονται καί τά προβλήματά μας κατά τόν άνώτερο τρόπο. Ή Καρδίτσα μάς έδωσε 1100 θαυμάσιους νέους μαχητές (35ο)ο μαχήτριες). Άλλά ταυτόχρονα μάς έδωσε καί άρκετά όπλα γιά αύτούς καί άρβυλα καί ίματισμό γιά νά τούς ντύσουμε. Δέν έγινε τό ίδιο σέ άλλες έπιχειρήσεις μας προτήτερα μέ μερική έπιτυχία. Λέμε στά στελέχη μας: τί θά σήμαινε Καλαμπάκα σύν όπλισμός, Άγυιά σύν ίματισμός καί καί ύπόδηση, Τύρναβος σύν μαζική στρατολογία; Τότε όχι μόνο είναι διπλό καί τριπλό τό στρατηγικό άλλά δεκαπλασιάζεται καί τό έμμεσο πολιτικό άποτέλεσμα.

3) Ένα τρομερό «άντάρτικο» ύπόλειμμα πού πολεμούμε άγρια αύτή τή στιγμή στήν Νότια Έλλάδα έναντίον του είναι ή έπίμονη άκατάπαυστη καί έξοργιστική, ύ π ο τ ί μ η σ η τ ώ ν δ ι α β ι β ά σ ε ω ν. Δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι τά πράγματα είναι πολύ δύσκολα σέ έμψυχο καί άψυχο ύλικό.

Καί ότι ή διαρκής κίνηση καί οί μεγάλες άποστάσεις καί τώρα περιπλέον ό χειμώνας μάς βάζουν μπροστά μας μεγάλα έμπόδια. Τό ίδιο τό κλιμάκιο βασανίστηκε πολύ ώς πού νά πετύχει ίκανοποιητική μόνιμη έπαφή τόσο μέ τό Γενικό Άρχηγείο όσο καί μέ τήν Πελοπόννησο. Ή ούσία όμως δέν βρίσκεται στίς δυσκολίες αύτές άλλά σ τ ί ς ί δ ι ε ς τ ί ς δ ι ο ι κ ή σ ε ι ς τών μεραρχιών καί ταξιαρχιών πού δέν θέλουν νά καταλάβουν τό σύγχρονο ρόλο τών διαβιβάσεων.

Παρά τή διαταγή πού είχε άπό τό Γενικό τό Κλιμάκιο δέ μπόρεσε νά διευθύνει όπως ήθελε τό καλοκαίρι τή μάχη τής Άμφιλοχίας γιατί άπλούστατα ή διοίκηση τής Ι1ης Μεραρχίας μέ τήν έξακολουθητική τσαπατσουλιά στίς διαβιβάσεις της στέρησε τό Κλιμάκιο άπ' αύτή τή δυνατότητα. Καί μετά τή μάχη, ένώ τό Γενικό κρατούσε τό Κλιμάκιο σέ συνεχή άκρόαση γιά νά πάρει τά άποτελέσματα γιά νά τά έκμεταλλευτεί πολιτικά άπό τό σταθμό μας, ή Ι1η Μεραρχία μιά β δ ο μ ά δ α όλόκληρη χρειάστηκε γιά νά στείλει τά άποτελέσματα αύτά. Γιά τό λόγο ότι οί διαβιβάσεις της δέν δούλευαν ούτε πρός τίς ταξιαρχίες της.

Άργότερα μέ τή σκληρή μάχη τού χώρου της στήν καθαυτό Ρούμελη ή Ι1η Μεραρχία πάλι στέρησε τό Κλιμάκιο άπό τή δυνατότητα νά παίξει τόν καθοδηγητικό του ρόλο έξ αίτίας τής άκαταστασίας στίς διαβιβάσεις της. Όπως είναι φυσικό μέ μιά τέτοια κατάσταση διαβιβάσεων θά ήταν περίεργο άν δέν παθαίναμε καί πολύ σοβαρότερες ζημιές. Έτσι στήν μάχη τής Καλαμπάκας χάσαμε τή δυνατότητα νά μείνουμε μέσα στήν πόλη ένα 24ωρο άκομα, πού μπορεί νά έπεφτε όλότελα καί ό στόχος, γιατί δέν δούλεψαν οί διαβιβάσεις της καί μή ξέροντας τί γίνεται στά άμεσα νώτα μας διατάξαμε άποχώρηση.

Άλλά τό μεγαλύτερο φόρο στόν κατασπαλαθισμό τών διαβιβάσεων μας πληρώσαμε στήν Καρδίτσα.

Είχαμε κυριαρχήσει βασικά στήν πόλη καί είχαμε άντιμετωπίσει καί έν μέρει διαλύσει τίς ένισχύσεις πού ήρθαν άπέξω. Σήκωνε νά μένουμε τρίτο 24ωρο μέσα καί θά βλέπαμε. Θαλασσοποιήθηκαν όμως οί διαβιβάσεις τής Ι1ης Μεραρχίας, δέν πήρε τή διαταγή γιά τή συνέχιση καί έτσι άποχώρησε σύμφωνα μέ τήν προηγούμενη διαταγή. Έτσι έμειναν μέσα οί δυνάμεις τής Ι1ης Μεραρχίας. Πήραμε διάταξη μέσα στόν κάμπο καί τίς βγάλαμε μέρα μεσημέρι μπρός στά μάτια τού έκπληκτου έχθρού πού ίσαμε νά καταλάβει τί τού γίνεται έμείς έπιάσαμε σέ σιγουριά τά ριζά χ ω ρ ί ς κ α μ μ ι ά ζ η μ ι ά άπό τά τάνκς καί τήν άεροπορία. Άσφαλώς αύτό είναι μιά άπό τίς λαμπρότερες σελίδες τού λαϊκοπαναστατικού μας πολέμου. Άλλά καί τό θαλάσσωμα τών διαβιβάσεων πού έγινε είναι τό λαμπρότερο παράδειγμα κατσαπλιαδισμού τού Δημ. Στρατού στίς σημερινές συνθήκες.

Ή ύποτίμηση τών διαβιβάσεων άπό τίς διοικήσεις είναι στή βάση της λειψή στρατιωτικοποίηση καί έξασφάλιση άνεσης στήν τή έκτέλεση τής άποστολής. Π.Χ. ή ταξιαρχία τού ήπειρωτικού «γλύτωσε» καμπόσες σπουδαίες γιά τά συμφέροντα τού Δ.Σ. άποστολές, γιατί «δέν λειτούργησαν» οί διαβιβάσεις της. Έχουμε σχηματίσει στό κλιμάκιο άπόλυτα τήν πεποίθηση ότι μέραρχος καί ταξίαρχος, Έπιτροπές Μεραρχίας καί Ταξιαρχίας πού δέν θά λύσουν σ τ ή ν π ρ ά ξ η τό πρόβλημα τών διαβιβάσεών τους δ έ ν κ ά ν ο υ ν γιά τή θέση τους όποιαδήποτε άλλα προσόντα κι' άν έχουν.

4) Κατά βάση «άντάρτικο» ύπόλειμμα στή στρατιωτική μας διανοητικότητα είναι ό διασκορπισμός τών δυνάμεων πού συνηθίζουμε άκόμα. Είναι έπιβίωση «κλεφτοπολέμου». Καί όμως άρκεί νά σκεφτεί κανένας τί ζημιές είχαμε μέ συγκεντρωμένες δυνάμεις στίς [illegible] σεις μας τό 1948 καί ίδίως τώρα στή Δυτική Θεσσαλία γιά νά καταλάβει πόσο [illegible] ναι νά σκορπάμε τίς δυνάμεις καί τήν [illegible] λεσματικότητα πού μπορεί νά έχουν οί [illegible]

γειές μας. Τό σκόρπισμα τῶν δυνάμεών μας ἀνταποκρίνονταν στήν χειροτεχνική περίοδο τοῦ παρτιζάνικου πολέμου μας. Στή σημερινή ἐξελιγμένη του φάση ἡ συγκέντρωση καί τό «νοικοκύρεμα» τῶν δυνάμεών μας ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά τήν ἐπιστημονική διεξαγωγή τοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ μας πολέμου.

Μιά ματιά στήν ὀργανωτική μας συγκρότηση (τή νοτιοελλαδίτικη πάντα) δείχνει μιά μόνιμη καί ἐπίμονη ὑποτροπή στό φούσκωμα τῆς μή παρατακτῆς δύναμης σέ βάρος τῆς παρατακτῆς. Παρά τίς συνεχεῖς προσπάθειες τοῦ Κλιμακίου καί τῶν μεραρχιῶν, αὐτή ἡ τάση πρός τό λίμνασμα σέ μή μάχιμες ὑπηρεσίες καί ἡ δημιουργία περισσότερων ἀπό ὅσες εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖες «θέσεων» ἐπιμελητεία κ.λ.π. θυμίζει ΕΛΑΣ τῆς κακῆς πλευρᾶς καί προπερσινό ἀντάρτικο. Διοικήσεις καί στελέχη πού δέν καταλαβαίνουν ὅτι χρειάζεται χειρουργικό μαχαίρι καί μνήμη, συνεχῆς ἐπαγρύπνηση στό σημεῖο αὐτό εἶναι ἔξω ἀπό τό πνεῦμα ἑνός σύγχρονου Λαϊκοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατοῦ πού πρέπει νά κινητοποιήσει τά πάντα καί τούς πάντας σέ μιά ὁλοκληρωμένη συγκεντρωτική προσπάθεια. Τό σύνθημα: «Ὅλοι στ' ἅρματα ὅλα γιά τή Νίκη!» δέν ἰσχύει λιγώτερο καί γιά τίς ἴδιες μας τίς γραμμές καί ἡ πρώτη στρατολογία ἐφεδρειῶν πρέπει νά γίνει μέσα στή «μή παρατακτή» μας δύναμη.

6) Ἡ πιό κλασική μορφή κατσαπλιαδισμοῦ εἶναι βέβαια τό πλιάτσικο. Καί ἡ πιό ριζωμένη. Μᾶς συνδέει κληρονομικά καί μέ τούς Κλέφτες τοῦ 21 καί ἀπό τήν ἀνάποδή της πλευρά. Δέν χρειάζεται νά ἀπλωθῶ στό πολύ γνωστό σέ ὅλους μας αὐτό θέμα. Μᾶς χαντακώνει πολιτικά στά μάτια τοῦ κόσμου. Μᾶς ξεχαρβαλώνει στρατιωτικά σάν πειθαρχία, σάν κῦρος, σάν γόητρο. Μᾶς τινάζει στόν ἀέρα, τήν συνεπή ἐκτέλεση τῆς ἀποστολῆς μᾶς στερεῖ ἀπό τήν ὁλοκλήρωση τῆς ἐπιτυχίας. Καί διόλου σπάνια μᾶς βάζει σέ κίνδυνο μέ ἀντεπίθεση τοῦ ἐχθροῦ. Σημειώνω ἐδῶ μόνον τά ἑξῆς:

α) Ὅπου γίνεται πλιάτσικο φταίνε τά στελέχη. Εἴτε γιατί τό ὀργανώνουν τά ἴδια, εἴτε γιατί δέχονται οἱ ἴδιοι κάτι, ἔστω ἀσήμαντο, καί οἱ παρακάτω παίρνουν ἀέρα καί ὀργιάζουν, εἴτε γιατί ἀνέχονται τό πλιάτσικο τῶν μαχητῶν τους «γιά νά μήν τούς κόψουν τόν ἀέρα» εἴτε «γιά νά μήν πέσει ἡ μαχητικότητα».

β) Δέν ἀρκεῖ ἡ καλή πολιτική δουλειά κατά τοῦ πλιάτσικου. Πρέπει νά εἶναι συνεχής. Γιατί τό εὐκολότερο πράγμα εἶναι νά γίνει ὑποτροπή. Καί ἐκεῖ πού ἤσουνα περήφανος ὅτι πέτυχες θαυμαστό ἀποτέλεσμα, βρίσκεσαι ξαφνικά μπρός σέ μεγάλες ἀπογοητεύσεις. Καί

γ) παρατηρήθηκε ὅτι γίνεται εὐκολώτερα πλιάτσικο σέ «ξένη» περιοχή. Π.χ. Θεσσαλό—Ρουμελιώτικο στή φτωχή Ἤπειρο, ρουμελιώτικο στή Θεσσαλία κ.λ.π. Χρειάζεται ειδική πολιτική δουλειά σέ τέτοιες διεισδύσεις σέ «ξένα» μέρη.

7) Ἕνα σοβαρό ἀντάρτικο ὑπόλειμμα εἶναι ἡ ἐπιπολαιότητα μέ τήν ὁποία ἀντικρύζουμε τίς ἀπώλειές μας.

Δέν πρόκειται γιά τίς ἀπαραίτητες θυσίες αἵματος στήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς. «Ὁ πόλεμος εἶναι μιά πάρα πολύ φοβερή καί γεμάτη πάθος ὑπόθεση» ἔλεγε ὁ στρατάρχης Φός καί εἶναι τέτοια κυρίως γιατί εἶναι ἀναπόφευκτες σ' αὐτόν οἱ σκληρές θυσίες. Ἀλλά ἄλλο πράμα οἱ ἀναγκαῖες καί ἄλλο οἱ ἄσκοπες καί ἀνόητες θυσίες. Καί εἶναι γνωστό ὅτι κυρίως χάνουμε θαυμάσια στελέχη ἐξαιρετικά ἀπόλυτα ἀφοσιωμένα στήν ὑπόθεση τοῦ λαοῦ, μελλοντικούς ταξιάρχους καί μεράρχους μας. Καί ἔχουμε τέτοιες ἀπώλειες γιατί ὑποτιμάμε τόν πόλεμο σάν ἐπιστήμη καί τέχνη γιατί δέν ἐκπαιδευόμαστε καί δέν ἐκπαιδεύουμε τούς μαχητές μας. Ἀλλά ἄν ὁ πόλεμος εἶναι τέχνη ὁ ἀτζαμής τῆς τέχνης αὐτῆς τό πληρώνει μέ τή ζωή του καί ὄχι μέ ρεζίλικι ὅπως ὁ ἀτζαμής τῶν ἄλλων τεχνῶν. Μόνο πού ἐδῶ εἶναι στά στελέχη, σέ μᾶς, πού πέφτει ἡ εὐθύνη γιά τίς ἄσκοπες ἀπώλειες. Καί αὐτό εἶναι τό πιό ὀδυνηρό, τό πιό ἐγκληματικό ὑπόλειμμα τοῦ κατσαπλιαδισμοῦ στίς γραμμές μας καί στά κεφάλια μας.

Δυστυχῶς δέν κλείνει ποτέ ὁ κατάλογος τῶν ἀνταρτικῶν ὑπολειμμάτων στίς γραμμές μας, ὅπως μέ πλούσια παραδείγματα ὁ κατάλογος αὐτός ξεπηδάει μέσα ἀπό τή νοτιοελλαδίτικη πείρα μας καί μέσα ἀπό τίς γόνιμες συζητήσεις τῶν τελευταίων μεραρχιακῶν μας συσκέψεων. Μνημονεύουμε μόνο μερικές ἄλλες. Τήν ἐμπειρική διάθεση πού ὑπάρχει καί τήν ὑποτίμηση (στήν πράξη) τῆς μελέτης τῆς θεωρητικῆς κατάρτισης τῆς κατάχτησης τῶν ἀρχῶν τῆς Σταλινικῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης καί τέχνης. Τήν κακή συμπεριφορά τῶν στελεχῶν μας πρός τούς μαχητές καί μαχήτριες, τά νταηλίκια καί τούς τραμπουκισμούς πού ἔχουν πολύ μεγαλύτερη ἐπίδραση στίς λιποταξίες ἀπό ὅσο συνήθως φανταζόμαστε (κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωση τῶν στελεχῶν τραμπουκίζουν μέ τή σειρά τους καί μερικοί παληοί ἀντάρτες ἀπέναντι στούς νέους καί τούς σπρώχνουν ἔτσι ψυχικά ἔξω ἀπό τίς γραμμές μας). Τήν ὑποτίμηση τῆς ἐπιτελικῆς δουλειᾶς σά «γραφειοκρατικῆς» καί «στρατοκρατικῆς» εἴτε «ἀκαμάτικης» καί «κουραμπιέδικης». Τή μάστιγα τῶν ἀσκόπων πυροβολισμῶν πού μᾶς [illegible] τόσες δουλειές, γιατί προδίνει τήν παρουσία μας [illegible] σε τά δυστυχήματα, τήν [illegible] σέ κάθε μας ἐπιχείρηση, [illegible] χειακοῦ» πνεύματος [illegible] Θεσσαλοί καί Ρουμελιῶτες, [illegible] Ἠπειρῶτες καί Μακεδόνες [illegible] στρατιωτική ἀπόδοση.

Ο ΕΛΙΓΜΟΣ ΤΗΣ ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ

Τοῦ σ. Κ. ΚΟΛΙΓΙΑΝΝΗ (Π. 'Αρβανίτη), Υποστράτηγου

Εἶναι ἀπαραίτητο νά εἰπωθοῦν λίγα πράγματα γιά τήν κατάσταση πού ὑπῆρχε τουλάχιστο τήν τελευταία ἡμέρα, στή Μουργκάνα ὅταν ἀποφασίστηκε ὁ ἑλιγμός.

Τίς ἐπιχειρήσεις τοῦ 1948 ὁ ἐχθρός τίς ἄρχισε ἀπό τή Μουργκάνα. Αὐτό δέν εἶναι τυχαῖο. Ἤθελε νά ξεκαθαρίσει τά μετόπισθεν του, γιά νά μπορέσει ἀπερίσπαστα νά στραφεῖ πρός τό Σμόλικα—Γράμμο πού ἦταν συγκεντρωμένες οἱ κύριες δυνάμεις τοῦ Δ.Σ.Ε. καί ἀκόμα να μᾶς ἀφαιρέσει ἕνα ὁρμητήριο γιά ὁλόκληρη τή Δυτική καί Νότια Ἤπειρο. Μαζί ὅμως μ'αὐτά ὁ ἐχθρός ἤξερε πώς γιά τίς δυνάμεις μας τῆς Μουργκάνας ἦταν ἐξαιρετικά δύσκολο νά ἑλιχθοῦν σέ ἄλλους χώρους. Γι'αὐτό καί ἐπεδίωκε καί πίστευε σοβαρά ὅτι ἦταν δυνατό μέ τήν κατάληψη τῆς Μουργκάνας νά ἐξοντώσει τίς ἐκεῖ δυνάμεις μας ἤ νά τίς σπρώξει μέσα στήν Ἀλβανία ἐξασφαλίζοντας ἔτσι μιά πρώτη σημαντική κάπως καί ἐντυπωσιακή ἐπιτυχία ἀπαραίτητη γιά τό ξεκίνημα γιά τό Γράμμο. Εἶναι γνωστό πώς στίς δυό πρῶτες ἐπιχειρήσεις τῆς ἄνοιξης (Φλεβάρης—Μάρτης καί Ἀπρίλης) ὁ ἐχθρός ἀπότυχε ὁλοκληρωτικά καί ἀντί νά πάει στό Γράμμο μέ μιά σημαντική νίκη, ξεκίνησε μέ δυό σημαντικώτερες ἧττες στήν πλάτη του καί μέ τή Μουργκάνα στά μετόπισθέν του. Μετά τό Γράμμο στίς 28 Αὐγούστου 1948 ἄρχισε νέες ἐπιχειρήσεις στή Μουργκάνα.

Αὐτή τή φορά τίς ὀργάνωσε καλύτερα συστηματικώτερα. Συγκέντρωσε δυό μεραρχίες πεζικοῦ—τήν VIII καί X. 4 τάγματα ἐθνοφρουρᾶς μιά ἴλη ἱππικοῦ, 60 περίπου πυροβόλα ὅλων τῶν διαμετρημάτων, τάγκς, ἀντιαρματικά, ἀεροπορία κ.λ.π. Ἔφτιασε τρεῖς δημόσιους δρόμους ὡς τά ριζά σχεδόν τῆς Μουργκάνας ἀπό Φιλιάτη—Πόβλα, Λεπτοκαριά—Τσαρακλιμάνη, Λίστα Κεράσοβο Γρεμένικο Ἀσῆμι. Τή διεύθυνση τήν ἀνέλαβε ὁ ἴδιος ὁ Τσακαλῶτος. Οἱ ὑπερασπιστές τῆς Μουργκάνας ἦσαν ὅλοι—ὅλοι τρία τάγματα στή γραμμή μιά διλοχία Σουλιοῦ καί ἕνας λόχος Δημοκρατικῆς Νεολαίας μειωμένης δυνάμης, σάν ἐφεδρεία καί ἀντιμετώπισαν τόν ἀσύγκριτα ἀνώτερο σέ δύναμη καί μέσα ἐχθρό δέκα ἐννέα ἡμέρες (28)8

Τήν ὑποτίμηση ἀπό τά στελέχη μας τῶν ἠθικῶν ἀμοιβῶν σάν μέσο παρόρμησης γιά μεγαλύτερη ἀπόδοση καί γιά γρηγορώτερη σφυρηλάτηση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπαναστατικοῦ μας Στρατοῦ.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐάν δέν ἐξοντώσουμε αὐτό τό πνεῦμα τοῦ «ἀντάρτικου», τοῦ κασσαπλιαδισμοῦ, τῶν παλιῶν κακῶν ἐπιβιώσεων δέν πρόκειται νά φιάξουμε τό λαϊκοεπαναστατικό στρατό τό 1949 πού θά διεκδικήσει ἀπό τόν ἐχθρό τήν ὁριστική Νίκη. Καί δέν θά ἀποκτήσουμε μεράρχους καί ἐπιτρόπους μεραρχίας, ταξιάρχους καί ἐπιτρόπους ταξιαρχίας πού νά εἶναι ἄξιοι τοῦ ὀνόματος καί νά ξανοίξουν τόν ὁρίζοντα πού ἀπαιτεῖ ἡ θέση τους στρατιωτικά καί πολιτικά. Ὁ σύντροφος Ζαχαριάδης μᾶς εἶπε στό ἄρθρο του στίς 30 τοῦ Ὀχτώβρη: Τό πᾶν ἐξαρτᾶται, σήμερα ἀπό τήν ἱκανότητά μας νά κερδίσουμε ἀποφασιστικά μέ τό μέρος τῆς εἰρήνης καί τῆς ἡσυχίας τό φαντάρο, τόν ἐθνοφρουρίτη, τόν τίμιο ἀξιωματικό καταφέροντας ταυτόχρονα στρατιωτικά χτυπήματα ἐνάντια στό μοναρχοφασιστικό στρατό, χτυπήματα μικρά καί μακροόρτσικα, μεγάλα καί συντριπτικά, καθημερινά καί ἀδιάκοπα, στό μέτωπο καί στά μετόπισθεν, στά χωριά καί στίς πόλεις σέ ὅλα τά νευραλγικά καί ζωτικά κέντρα καί σημεῖα του, χτυπήματα πού θά ἐπιταχύνουν τή γοργή ἀποσύνθεσή του».

Αὐτό εἶναι τό πρόβλημα καί τό καθῆκον γιά τοῦτον τόν χειμώνα, γιά τήν ἄνοιξη γιά τό 1949. Ἀλλά δέν θά τό λύσουμε παρά ἐάν ταυτόχρονα μέσα σ' αὐτόν τόν τιτάνιο σέ δύναμη ἀγῶνα μας δέν δώσουμε καί τή μεγάλη μάχη μέ τόν ἑαυτό μας—ἄν δέν ἀνεβάσουμε τόν ἑαυτό μας στό ὕψος τῶν περιστάσεων, στό μέγεθος τῶν ἀπαιτήσεων τῆς λαϊκοδημοκρατικῆς ἐπανάστασης στή χώρα μας πού μπαίνει στόν ἔνατο καί ἀποφασιστικό της χρόνο, ἄν ἀπό τόν «Ἀντάρτη» πού ὑπάρχει μέσα μας δέν δημιουργήσουμε γρήγορα καί ἀποφασιστικά τό ἀντάξιο στέλεχος καί τόν ἀντάξιο μαχητή τοῦ σύγχρονου Λαϊκοῦ Επαναστατικοῦ στρατοῦ, τοῦ ἀνίκητου Δημοκρατικοῦ μας Στρατοῦ πού δέν ἐρεθίζει μόνο τόν ἐχθρό ἀλλά τόν στριμώχνει μόνο δέν τόν ἀπαγκιάζει φέλνει σέ ἀδιέξοδο ἀλλά τόν ἐξοντώνει καί ἐγκαθιδρύει θριαμβευτικά στήν Ἀθήνα τήν Ἑλληνική Λαϊκή Δημοκρατία.

'Αγραφα 20)12)48

—16)9)

Στίς 16)9 ἡ κατάσταση ἦταν ἡ παρακάτω.

α) Στό δεξιό τῆς διάταξής μας βρίσκονταν τό ΙΥ τάγμα μας πού κατεῖχε τά ὑψώματα Βερτόπ — Στεγρόβα — Τσβέρα, ὑψ. Βασοῦριου. Ἐκεῖ ἐνεργοῦσε ἡ 74 ἐχθρική ταξιαρχία πού κατεῖχε τά ὑψώματα Τζελλ. Μεβο Πόβλας, Πλόκιστα, Μεγάλη Ράχη, Βοσεπια. Ἀπό τήν ἀρχή τῶν ἐπιχειρήσεων ὥς τό τέλος δέν μπόρεσε ὁ ἐχθρός νά προχωρήσει στόν τομέα αὐτόν οὔτε ἕνα βῆμα παρόλες τίς συνεχεῖς ἐπιθέσεις του πρός Ταρέρά—Τσαμαντᾶ.

β) Στό κέντρο βρίσκονταν τό 3 τάγμα μας πού κατεῖχε τά ὑψώματα Κάστρο Πόλης, Προφ. Ηλία, Λειά, Στάλο, Τσεροβέτσι Σκουταριοῦ Ἀνώνυμο Β.Δ. Σκουταριοῦ (ὑψου, Νέστορα). Ἐκεῖ ἡ 76 ἐχθρική Ταξιαρχία ἀπό Τσαρακλιμάνη Λιστα Γλοῦστα, ὕψωμα 858 καί Καρρί ἐνεργοῦσε κυρίως κατά τοῦ Στάλου καί Προφ. Ηλία—Λειά. Καί ἐδῶ τό μέτωπό μας κρατοῦσε γερά.

γ) Στό ἀριστερό τῆς διάταξής μας βρισκόταν τό 2ο Τάγμα μας ἀπό μορφή Μακρυσλίτζη ΝΔ ὑψώματα χωριοῦ Ἀγ. Μαρίνα. Ὁ ἐχθρός εἶχε καταλάβει μέ τίς 75 καί 35 Ταξιαρχίες τό χωριό ἁγ. Μαρίνα, ἁγ. Ἀποστόλους καί Μεσοβοῦνι καί ἐνεργοῦσε πρός ὑψ. 1806 (Κορυφή Μουργκάνας) καί πρός ἀνώνυμο ΒΔ Σκουταριοῦ (ὑψ. Νέστορα). Στόν τομέα αὐτόν πού ὁ ἐχθρός κάνει τήν κύρια προσπάθεια ἔχει διατεθεῖ ὅλη ἡ ἐφεδρεία μας: ἕνας λόχος ἀπό τό 3ο τάγμα, μιά διμοιρία ἀπό τό ΙΥ τάγμα πού πάρθηκαν ἀπό τή γραμμή καί ὁ οὐλαμός λοχιῶν δύναμης δυό διμοιριῶν. Οἱ μάχες στόν τομέα αὐτόν εἶναι σκληρές καί συνεχεῖς νύχτα-μέρα. Ὁ ἐχθρός ἐκμεταλλεύεται τό πρῶτο ρῆγμα πού ἄνοιξε στό ἄκρο ἀριστερό μας καί ρίχνει στή μάχη κατά κύματα ἕξ τάγματα (35 καί 75 ταξιαρχίες) χτυπάει ἀδιάκοπα καί συγκεντρωτικά μέ 20 πυροβόλα καί πολλά ἀντιαρματικά πάνω σέ δυό πολυβόλεῖα μας, παραβιάζει ἐπανειλημμένα τό ἀλβανικό ἔδαφος. ἐπιμένει νά πιάσει μέχρι τό βράδυ τήν κορυφή (1806). Τά τμήματά μας τόν ἀντιμετωπίζουν μέ πραγματικό ἡρωϊσμό, κινοῦνται σέ τελείως γυμνό ἔδαφος ἀκάλυπτα ἐκτεθημένα σέ ὅλα τά πυρά τοῦ ἐχθροῦ καί κάτω ἀπό συνεχῆ βομβαρδισμό καί πολυβολισμό ἀεροπλάνων. Συνέχιση τῆς ἀντίστασης μποροῦσε νά γίνει στήν Κορυφή (1806) Καστρόπολη, Βέρτοπ, Στούγκαρα. Αὐτή ὅμως—χωρίς τελικά νά μποροῦσε νά κρατηθεῖ ἡ Μουργκάνα—θά εἶχε σάν σίγουρο ἀποτέλεσμα. α) Τά τμήματά μας νά μάχονται ἔξω ἀπό ὀργανωμένες θέσεις στά ὁλόγυμνα ὑψώματα τῆς Μουργκάνας ἐκτεθημένα στά πυρά τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ καί τῆς ἀεροπορίας. β) Νά μήν μπορεῖ νά γίνει πετυχημένος ἑλιγμός πρός ὁποια ἤποτε κατεύθυνση χωρίς νά ὑπάρχει πιά καμμιά ἄλλη διέξοδος παρά ἤ νά διαλυθοῦν τά τμήματα σέ μικροομάδες ἤ νά ἐπαναληφθεῖ τό Ζάλογγο, δηλαδή ὁ ἐχθρός θά πετύχαινε τό σκοπό του Γι' αὐτό στίς 16)9 τό πρωΐ ἀποφασίστηκε νά ἑλιχθοῦμε. Ζητήσαμε καί πήραμε τήν ἔγκριση ἀπό τό Γ.Α. πού μᾶς ἔδωσε καί τήν τελική κατεύθυνση. Σ'ἤν περίπτωση ὅμως τοῦ ἑλιγμοῦ τήν εἶχε πάρει ὑπόψη του ὁ ἐχθρός καί αὐτή τή φορά εἶχε πάρει τά μέτρα του μέ τίς ὑπόλοιπες δυνάμεις τῆς Χ μεραρχίας, μέ 4 τάγματα ἐθνοφρουράς, ἱππικό καί χωροφύλακες μάϊδες καί μηχανοκίνητα εἶχε κλιμακωθεῖ σέ βάθος ὥστε νά μή μπορέσουμε νά σπάσουμε πουθενά. Ἡ σχετικά μικρή ἔκταση τοῦ μετώπου τοῦ ἔδινε αὐτή τήν εὐκαιρία. Ἐκτός ἀπό τή διάταξη πού ἀναφέρουμε πιό πάνω κατεῖχε ἀκόμα στό δεξιό μας τούς Ἅγ. Πάντες Ἅγ. Νικόλαο. καί τά ὑψώματα Κουρκίζα καί Τούρλα. Στό κέντρο, τό ὕψωμα Βελοῦνα Τσαρακλιμανιοῦ, Κάτω Λάβδας καί ὅλες τίς διαβάσεις τοῦ Καλαμᾶ ἀπό Βωσσίνα ὥς τό Ράϊκο. Στό ἀριστερό τήν Καστάνιανη Βαλτίστα, Κτίσματα, Κεράσοβο Στρατίνιστα Γκρεμίτικο Ἀσῆμι Βαλεντία καί ὅλες τίς διαβάσεις τοῦ Κασιδιάρη Σ'αὐτά πρέπει νά προστεθοῦν καί τά φυσικά ἐμπόδια πού περιβάλλουν τήν περιοχή τῆς Μουργκάνας. Ὁ ἀπέραστος Καλαμᾶς καί οἱ δημόσιοι δρόμοι, Γιάννενα-Φιλιάτες, Ζίτσα καί Γιάννενα- Καλπάκι- Κακαβιά. Ἀπό ἀ πρός ὁποιαδήποτε κατεύθυνση ἦταν ἀδύνατο νά βρεθοῦμε ἔξω ἀπό τή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ καί σέ μιά νύχτα μέ ἕνα ἅλμα ἑλιγμός μας πρός Β. Πωγώνι ἀποκλείστηκε λόγω τῆς πολύ πυκνῆς καί σέ βάθος διάταξης τοῦ ἐχθροῦ, πρός Σούλι Ἀποκλείστηκε ἐπίσης γιατί τό πέρασμα τοῦ Καλαμᾶ θά μποροῦσε νά γίνει μόνο τό δεύτερο βράδυ ὁπότε ὁ ἐχθρός εἶχε στή διάθεσή του ὅλη τήν ἡμέρα νά συγκεντρώσει πολλές δυνάμεις στό δημόσιο δρόμο Γιάννινα Φιλιάτες καί στά ὑποχρεωτικά περάσματα τοῦ Καλαμᾶ. Ἀποφασίστηκε χωρίς κανένα δισταγμό νά γίνει πρός Ζαγόρια μέ δρομολόγιο: Λειά-Γαρδίκι-Ριζό Γρανιτσοποῦλα σάν πρῶτο ἅλμα. Δεύτερο ἅλμα Γρανιτσοποῦλα — Δεσποτικό—Ἱερόμνήμη Μουζάκι ὕψωμα Χρυσοράχη. Καί μέ μιά ὑπερέντταση ὅλων τῶν δυνάμεων μας χωρίς σταθμό νά περάσουμε τίς πρωϊνές ὧρες τό δημόσιο δρόμο στούς Νεγράδες καί νά καβαλήσουμε στό Μιτσικέλι πρίν καλά-καλά συνέλθει ὁ ἐχθρός ἀπό τό αἰφνιδιασμό καί συγκεντρώσει ἐκεῖ δυνάμεις.

Ἀπό ὥρα 20 τῆς 16)9 ἀρχίζει ἡ ἀπαγκίστρωση τῶν τμημάτων μας. Στίς 23 ἡ ὥρα εἶχαν συγκεντρωθεῖ στό χῶρο τοῦ χωριοῦ Λιά-κάτω ἀπό τή μύτη τοῦ ἐχθροῦ ὅλα τά τμήματα μέ πάνω ἀπό 300 μεταγωγικά. Πίσω ἔχουν μείνει ἐλαφρά τμήματα πού κρατοῦν τήν ἐπαφή μέ τόν ἐχθρό ὥς τίς πρωϊνές ὧρες. Οἱ μάχες στό-

τές ομάδες, σύμφωνα μέ διαταγή, ἐλίχτηκαν μόνες τους καί ἑνώθηκαν ἀργότερα μέ τμήματά μας πού δροῦν στό Βόρειο Πωγώνι.

Στό Λεπτό κατατοπίστηκαν όλα τά στελέχη πάνω στό σχέδιο, τό δρομολόγιο καί τήν τελική κατεύθυνση. Πῆρε τό κάθε τάγμα τήν ἀποστολή του καί στίς 24 ἡ ὥρα τά τμήματά μας κινήθηκαν στό μικρό διάκενο τοῦ ἐχθροῦ καί στό δρομολόγιο Κώστανη—Χαράδρα—Γαρδικιοῦ—Β. Βελούνας—Τσιμπουκίτες—Νότια Τσαρακλιμανιοῦ. —Ἀπό τά ὑψώματα Βουρτόπαι ὁ ἐχθρός ἀντιλαμβάνεται τή φάλαγγα καί ἀρχίζει νά βάζει μέ πυκνά πυρά ὅλμων.

Ἡ φάλαγγα ὅμως προχωρεῖ μέ συντομία ἐνῶ μικρό τμῆμα ἀπασχολεῖ τόν ἐχθρό πού παραπλανιέται γιά τήν κατεύθυνσή μας. Στό μεγάλο ἀντέρεισμα πού κατεβαίνει ἀπό Τσαρακλιμανί πρός Λευτοκαρυά τά τμήματά μας πέφτουν πάνω στόν ἐχθρό ὅταν πιά ἔχει ξημερώσει. Μέ ἀποφασιστική καί ἐνθουσιώδη ἐπίθεση τόν ἀνατρέπουν καίνε δυό τάγκς ρίχνουν δυό ἀεροπλάνα, ἀνοίγουν δρόμο καί ἐνῶ ἡ μισή φάλαγγα κινεῖται πρός Γρανιτσοπούλα ἡ ἄλλη μισή κινεῖται πρός Ριζό. Κάνει σκόπιμες παραπλανητικές κινήσεις πρός τά περάσματα τοῦ Καλαμᾶ (Βρωσίνα—Μπουτζάρα) καί μόλις νύχτωσε κινεῖται καί αὐτή πρός Γρανιτσοπούλα ὅπου στίς 21 ἡ ὥρα τῆς 17/9 εἶχε πραγματοποιηθεῖ ἡ συγκέντρωση ὅλων τῶν τμημάτων.

Τήν ἴδια μέρα πού τά τμήματα τῆς Μουργκάνας δίνουν τήν ὁλοήμερη μάχη στό χῶρο Τσαρακλιμάνι—Γρανιτσοπούλα—Ριζό, τμήματα τῆς 8 μεραρχίας μας πού δροῦν στό Σοῦλι κινοῦνται ἐπιδεικτικά σύμφωνα μέ διαταγή πρός Βρωσίνα—Μπουτζάρα. Ὁ ἐχθρός πέφτει στή παγίδα, (εἶναι βέβαιος πώς πρόκειται νά περάσουμε πρός τό Σοῦλι καί ὅτι τά τμήματά μας τοῦ Σουλιοῦ ἔρχονται γιά νά μᾶς φτιάσουν προγεφύρωμα.

Κινεῖ ἐσπευσμένα πρός τά ἐκεῖ σοβαρές δυνάμεις πυροβολικά καί μηχανοκίνητα γιά νά μᾶς φράξει τό δρόμο.

Στό μεταξύ στίς 23 ἡ ὥρα ἐμεῖς κινᾶμε ἀπό τή Γρανιτσοπούλα γιά τόν προορισμό μας πού εἶναι φανερό ὅτι δέν τόν ὑποπτεύθηκε ὁ ἐχθρός. Στά Β. ὑψώματα τοῦ Δεσποτικοῦ (Συκοτιστά) βρίσκεται μιά ἐχθρική διλοχία ἡ ὁποία μᾶς ἀντιλαμβάνεται ἀπό τό πολυβολητό καί μᾶς βάζει μέ πολυβόλα. Στόν πόρο τοῦ Ράϊκου καί στό Σουλόπουλο πέφτουν ὁμάδα φωτοβολίδας φωτεινές. Ὁ ἐχθρός ἀκόμα νομίζει πώς πᾶμε νά περάσουμε πρός Σοῦλι. Ἡ φάλαγγα ὅμως συντεταγμένη, πειθαρχημένη καί μέ συνοχή βαδίζει πρός Ἱερομνήμη. Ριζοβό. Ξημερώνοντας περνᾶμε τόν Καλαμᾶ στό Μιτζαράκι καί στίς 03.30' ἡ ὥρα στίς 18/9 βρίσκεται καβάλα στά ὑψώματα τῆς Χρυσόρραχης. Ὁ ἐχθρός εἶναι ἀπασχολημένος σοβαρά στό Μπουτζάρα—Βρωσίνα ἀπό τούς Σουλιῶτες συντρόφους μας οἱ ὁποῖοι μάχονται ἐκεῖ ὅλη τή νύχτα γιά νά μᾶς φτιάσουν προγεφύρωμα δῆθεν. Ὥσπου νά πάρει χαμπάρι ὁ ἐχθρός τί γίνεται ἡ ἐμπροσθοφυλακή μας —τό 3ο Τάγμα— ἔχει πιάσει τά ἀπέναντι ἀπό τό δημόσιο δρόμο ὑψώματα τῶν Κάτω Σουδενῶν. (Σάν πετυχημένο ἀξίζει ἐδῶ νά σημειωθεῖ, ὅτι ὁ λόχος πού ἀποσπάστηκε ἀπό τή φάλαγγα καί τροχάδην ἐπί 3 ὧρες ἔπιασε πρῶτος τά ὑψώματα αὐτά εἶναι ὁ ἴδιος πού ἔδωσε σκληρές νικηφόρες μάχες στό Κάστρι, στό Στάλο, τήν τελευταία μέρα πετάχτηκε στήν κορυφή τῆς Μουργκάνας καί μαζί μέ ἄλλα τμήματα καθήλωσαν τόν ἐχθρό δίνοντας τή σκληρότερη μάχη. Τώρα ὀνομάστηκε ἐπίλεκτος). Τά πρῶτα τάνκς καί δυνάμεις πού καταφθάνουν ἀπό Γιάννενα καί ἀπό Καλπάκι καθηλώνονται ὡς τό μεσημέρι ὁπότε κατορθώνουν νά κλείσουν τό διάδρομο. Ἡ κύρια φάλαγγά μας ὅμως εἶχε περάσει ἀπέναντι. Τό ΙΙ Τάγμα μας καί ἡ διλοχία Σουλιοῦ προχωροῦν γρήγορα κι' ἐκκαθαρίζουν τίς μικροαντιστάσεις τοῦ Δ. Ζαγοριοῦ. Ἐξασφαλίζουν τή διάβαση τῆς Βίτσας στή χαράδρα τοῦ Βίκου καί ἡ φάλαγγα στίς 24 ἡ ὥρα συνέχισε τήν πορεία της ἀπό Ἄνω Σουδενά Βίτσα καί ξημέρωσε στίς 19/9 στό Κουκούλι.

Πίσω ὅμως ἔχει μείνει ἀγκιστρωμένη στά ὑψώματα Νεγράδες ἡ ὀπισθοφυλακή μας (Τό ΙV Τάγμα καί ἕνας λόχος τῆς Δ.Ν.Ε.) πού μάχονται μέ δυνάμεις πού κίνησε ὁ ἐχθρός ἀπό Καλπάκι—Σέλα καί ἀπό Γιάννενα. Τό ΙΙΙ Τάγμα μας πού ἐξακολουθοῦσε νά μάχεται στό δρόμο γιά νά διευκολύνει τό πέρασμα καί τῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἀργά τίς βραδυνές ὧρες ἀνατρέπει ξανά τόν ἐχθρό, ἀπωθώντας τά 23 τάνκς πού εἶχε συγκεντρώσει ὁ ἐχθρός καί ξαναελευθερώνει τό δρόμο. Στό μεταξύ ὅμως ἡ ὀπισθοφυλακή μας ἔχει πάρει τήν ἀπόφαση καί ἐλίχτηκε μόλις νύχτωσε μέσα ἀπό τόν κάμπο τῶν Γιαννίνων ἀπό Γαβρισιούς—Ἄσπρακα—Δίκορφο ὅπου ἔφτασε τίς πρωϊνές ὧρες, ἀνέτρεψε καί κυνήγησε τίς ἐκεῖ ἀντιστάσεις καί τό ἴδιο βράδυ τῆς 19/9 καί οἱ δυό φάλαγγες ἑνώθηκαν στούς Νεγράδες τοῦ Κεντρικοῦ Ζαγοριοῦ μαζί μέ τούς 60 τραυματίες μας, τό βαρύ ὁπλισμό, τά ἐχθρικά πυρομαχικά καί τά μεταγωγικά.

* * *

Αὐτός εἶναι σέ πολύ χοντρές γραμμές ὁ τριήμερος ἑλιγμός τῆς Μουργκάνας.

Ἀσφαλῶς ἡ περιγραφή αὐτή μέ τίς πολλές τοποθεσίες καί τά ἄγνωστα ὀνόματα εἶναι κουραστική γιά ἕνα «ξένο». Γιά μᾶς ὅμως, κι τήν 8η Μεραρχία ἔχουν βγεῖ πολύτιμα συμπεράσματα. Σημειώνω ἐδῶ λίγα.

Πρῶτο. Ἡ κατεύθυνση πού ἀκολουθήσαμε ἀπό πρώτη ματιά φαίνεται σάν ἡ δυσκολώτερη καί πιό ἐπικίνδυνη καί ὅπως λέγανε ὁρισμένοι ἀξιωματικοί μας «ἀντιστρατιωτική καί ἔξω ἀπό τή λογική τῆς στρατ. ἐπιστήμης». Ὅμως ἡ λογική τοῦ λα κοσπανασπιτικοῦ πολέμου διακ-

ζει πώς ήταν ό δρόμος πού έπρεπε ν' άκολουθήσουμε γιατί παρουσίαζε τά περισσότερα πλεονεχτήματα. α) Μάς έφερνε άμέσως στό χώρο πού ήθελε τό Γ. μας Α. β) Στό χώρο πού βρεθήκαμε μέ τό πρώτο άλμα (Ρ.ζό—Γρανιτσοπούλα) ό έχθρός είχε τήν άραιότερη διάταξη καί μπορέσαμε νά δώσουμε όλοκληρωμένη πετυχημένη μάχη. γ) Μπορούσε πολύ εύκολα νά παραπλανηθεί ό έχθρός γιά τήν κατεύθυνσή μας. Όπως καί παραπλανήθηκε. Ή πρώτη σκέψη του θά ήταν ότι πάμε γιά τό Σούλι, ή δεύτερη ότι πάμε νά καβαλήσουμε τόν Κασιδιάρη καί σέ συνέχεια γιά τό Β. Πωγώνι. Τήν πραγματική μας κατεύθυνση θά σκέφτονταν τελευταία, άν θά την σκέφτονταν άκριβώς γιατί μέ τή δική τους λογική ήταν άνεπιχείρητη καί άπραγματοποίητη λόγω τής μεγάλης άπόστασης καί άπό τά φυσικά έμπόδια. Όμως ό ΔΣΕ πολλές φορές ώς τώρα τούς έχει άνατρέψει τά «παραδεδεγμένα» γιατί ή ίερή ύπόθεση γιά την όποία πολεμά τού δίνει φτερά καί δύναμη τού άνοίγει δρόμους σέ όλα. Καί δή άπό την Γρανιτσοπούλα μπορούσαμε νά άκολουθήσουμε, και όποια άλλη κατεύθυνση πού θά μάς έπέβαλε μιά άπρόβλεπτη κατάσταση ή μιά άπότομη άλλαγή. Άπό κεί μπορούσαμε νά πάμε πρός Σούλι άπό Μαλούνι άπό Μπουτζάρα, άπό Ράικο, πρός Β. Πωγώνι άπό Κασιδιάρη.

Φυσικά στήν πορεία δέν παρουσιάστηκε κανένας λόγος νά άλλάξουμε κατεύθυνση ούτε δρομολόγιο. Ή μόνη άλλαγή πού έγινε στό δρομολόγιο τής τελευταίας μέρας ήταν τής όπισθοφυλακής μας άπό Νεγράδες—Δίστρατο. Και στή συγκεκριμένη περίπτωση ήταν πολύ σωστή καί έπιβεβλημένη ή πρωτοβουλία νά διαλέξει άλλα μονοπάτια γιά νά φτάσει στό σημείο πού τού καθόριζε ή διαταγή τής Μεραρχίας, μιά καί οί ώρες τής νύχτας ήταν πολύτιμες καί δέν μπορούσε νά ξέρει πότε θά ξαναπελευθερώνονταν ό δρόμος. Δεύτερο. Έδραιώθηκε σέ όλους στελέχη καί μαχητές ή πεποίθηση ότι γιά τό ΔΣ δέν ύπάρχει άδιέξοδο όσες δυνάμεις καί άν έχει ό έχθρός, όσο δύσκολο καί άν παρουσιάζεται τό έδαφος. Άρκεί νά μή λείψει ή ψυχραιμία καί ή άποφασιστικότητα. Τρίτο. Χωρίς συγκεκριμένες πληροφορίες γιά τή δύναμη καί διάταξη τού έχθρού, γιά τό ήθικό του, χωρίς μέσα συνεννόησης—σύνδεσης δέν θά μπορούσε νά γίνει μέ έπιτυχία αύτός ό τριήμερος μέ συνεχή μάχη έλιγμός. Ή διοίκηση τής μεραρχίας τά είχε καί τά δυό. Καί θά παθαίναμε ζημιά άν δέν διορθωνόταν ή άνωμαλία πού παρουσιάστηκε γιά τρείς μέρες μετά τόν έλιγμό στίς διαβιβάσεις μας μέ τό Γ.Α.

Τέταρτο, σέ περιπτώσεις τέτοιες πρέπει ώς τίς διοικήσεις τάγματος νά είναι γνωστό τό σχέδιο καί τό δρομολόγιο άπό τήν άρχή ώς τό τέλος. Καί τό κάθε τάγμα νά έχει τούς δικούς του συνδέσμους γιατί είναι ένδεχόμενο στήν πορεία να κοπεί ένα τάγμα όπως έγινε μέ τήν όπισθοφυλακή μας στούς Νεγράδες καί μέ τό 3 τάγμα στούς Τσαμπουκάτες. Ήξεραν όμως τήν άποστολή τους, ήξεραν καί τόν άξονα κίνησης τής μεραρχίας, βάδισαν κατευθείαν στήν άποστολή τους καί συνδέθηκαν γρήγορα.

Πέμπτο, κάθε ένέργεια—έπιθετική ή άμυντική—πού κινεί ένα τμήμα πρέπει νά είναι τέτοια πού νά τό όδηγεί κατευθείαν καί γρήγορα στήν τελική του άποστολή. Όταν συναντήσαμε έχθρό Νότια Τσαρακλιμανιού έγινε έπίθεση μ' όλόκληρο τάγμα τής έμπροσθοφυλακής και άγκιστρώθηκε έκεί ώς τίς άπογευματινές ώρες, ένώ ή άποστολή του ήταν νά πιάσει άμέσως γρήγορα τά ύψώματα τής Γρανιτσοπούλας, πρίν τά πιάσει ό έχθρός. Αύτό άνάγκασε τή διοίκηση τής μεραρχίας καί τό έπιτελείο νά μεταβληθεί σέ έμπροσθοφυλακή καί μέ τίς δυό όμάδες άσφάλειας πού διέθετε νά καταλάβει αύτή τά ύψώματα τής Γρανιτσοπούλας. Για ίδια άλλα τμήματα ήταν άναγκαστικά τό ίδιο σοβαρής άποστολής. Καί αύτό έγινε τή στιγμή πού μπορούσε νά άπασχολήσει μέ δύναμη λόχου τό πολύ τόν έχθρό καί τό ύπόλοιπο τάγμα νά βαδίσει στήν άποστολή του.

Έκτο. Μιά άπό τίς πιό χτυπητές άδυναμίες πού παρουσίασε άκόμα ή πορεία ήταν τό κόψιμο τής φάλαγγας. Αύτό γινόταν κυρίως άπ' τίς βοηθητικές ύπηρεσίες καί τό έπιτελείο τό όποίο συνήθως στήν πορεία γινόταν μπούλουκι γιατί δέν ήταν όργανωμένο τμήμα μέ διμοιρίες καί όμαδάρχες. Τό καλύτερο σ' αύτές τίς περιπτώσεις είναι τό έπιτελείο νά μήν βαδίζει ένωμένο, άλλά τά μέλη του νά σταλούν στά τάγματα γιά βοηθοί τών διοικήσεων. Φυσικά οί άπαραίτητοι, (1, 2, 4 γραφεία) θά είναι κοντά στή διοίκηση.

Τίς τρείς ήμέρες τού έλιγμού τά τμήματά μας δέν κοιμήθηκαν. Έμειναν 24ωρο όλόκληρο χωρίς νερό είχαν ή πορεία ή μάχη ή καί τά δυό μαζί. Κι' αν τό έπειτα άπό 19 ήμερών συνεχείς μάχες καί ύπερένταση στη Μουργκάνα θά νόμιζε κανείς πώς ήταν άπαραίτητη πολυήμερη άνάπαυση γιά νά είναι άξιόμαχα. Καί όμως συνέβη άκριβώς τό άντίθετο. Όλα τά στελέχη σχεδόν χωρίς έξαίρεση στάθηκαν στό ύψος πού άπαιτούσαν οί στιγμές αύτές. Συναγωνίζονταν ποιανού τό τμήμα θά έκπληρώσει καλύτερα καί μέ μεγαλύτερη άπόδοση τήν άποστολή του καί αύτό έφερε τά άποτελέσματά του: Οί καθημερινές κατά τή διάρκεια τού έλιγμού έπιτυχίες (τό κάψιμο δυό τάγκς καί τό γκρέμισμα δυό άεροπλάνων στό Τσαρακλιμάνι, Ή καθήλωση 23 τάγκς στούς Νεγράδες καί ή άνατροπή τού έχθρού όπου τόν βρήκαμε) κρατούσαν ύψωμένο τό ήθικό τών μαχητών μας καί τούς έδιναν νέες δυνάμεις. Μόλις είχαν τελειώσει τά άπαραίτητα έχθρό συνελεύσεις σέ τρείς τέσσερες μέρες άνασυγκρότησαν μέ έπιτυχία νέα έκστρατεία τού έχθρού

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ

(ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΑΠ' ΑΦΟΡΜΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΣ)ΓΟΥ σ. Δ. ΒΛΑΝΤΑ)

Τοῦ σ. ΖΗΣΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ, Συν αρχηγού ... Π.Γ.

Εἶναι ἔξω ἀπό κάθε συζήτηση ὅτι μέσα στό 1948 πραγματοποιήθηκε βασικά τό πρωταρχικό καθῆκον, ποῦ ἔμπαινε μπροστά στό Δ.Σ.Ε. Ἡ μετατροπή του σέ τακτικό στρατό. Τό γεγονός αὐτό εἶναι σήμερα ἐπαληθευμένο μέσα στήν ἴδια τή ζωή.

Ἡ ὀργανωτική του συγκρότηση καί ὁ τρόπος καθοδήγησής του, σάν τακτικοῦ στρατοῦ, συμπληρώθηκε μέ τό σχηματισμό τῶν Μεραρχιῶν καί ὁλοκληρώνεται μέ τή δημιουργία τοῦ ἀνώτατου πολεμικοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἀξία του σάν τακτικοῦ στρατοῦ ἐπίσης δοκιμάστηκε σέ μιά σειρά συνδυασμένες μάχες καί ἐπιχειρήσεις καί πάνω ἀπ' ὅλα, στίς μάχες καί ἐπιχειρήσεις στό Γράμμο—Βίτσι.

Εἶναι ὅμως ἐπίσης ἔξω ἀπό κάθε συζήτηση ὅτι μένουν ἀκόμα πολλά νά γίνουν ἀπό ἄποψη καθοδήγησης καί ὀργανωτικῆς συγκρότησης σέ ὅλα τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. καί ἰδιαίτερα σ' αὐτά ποῦ δροῦνε κάτω ἀπό ἰδιόμορφες συνθῆκες σέ συνδυασμό μέ τίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις τοῦ Δ.Σ. μέ τήν τακτική, ποῦ θά ἐφαρμόσει μέσα στό χειμώνα καί τήν ἐρχόμενη ἄνοιξη, σέ σχέση μέ τό χῶρο, ποῦ θά δράσει, τίς δυνάμεις καί τόν ὁπλισμό ποῦ θά χρησιμοποιήσει σέ κάθε δοσμένο χῶρο, τίς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ τή διάταξη καί τίς προθέσεις του, τίς δικές μας ἐπιδιώξεις στό συγκεκριμένο αὐτό χῶρο.

* * *

Τό Γ.Α. ἀπό ὅτι ἀκούγεται, φαίνεται καί ἐμφανίζεται σέ πλῆθος πρακτικές ἐκδηλώσεις μελετάει βαθαίνει καί δίνει λύσεις στά βασικά προβλήματα ὀργάνωσης καί καθοδήγησης. Αὐτονόητο ὅτι αὐτό ἀποτελεῖ ἀποφασιστική συμβολή στήν ἀνάλογη προσπάθεια ποῦ κάνουν ἤ πάνε νά κάνουν καί κατώτερες μονάδες. Ἡ προσπάθεια αὐτή θά ξαποδώσει πλουσιώτερους καρπούς στό βαθμό ποῦ οἱ μονάδες θά μελετοῦν δημιουργικά καί θά ἐφαρμόζουν, προσαρμοσμένα στίς δικές τους ἰδιόμορφες συνθῆκες τίς διαταγές καί ἀποφάσεις τοῦ Γ.Α. καί θά δίνουν συστηματικά τά συμπεράσματα καί τίς διαπιστώσεις ἀπό τή δουλειά τους στό Γ.Α. εἴτε μέ ἐκθέσεις εἴτε, κυρίως, μέ ἄρθρα στό περιοδικό «Δημοκρατικός Στρατός».

Τό μερτικό στήν προσπάθεια αὐτή γιά τό ΚΓΑΝΕ καί τίς μονάδες του εἶναι ἀρκετά μεγάλο γιά τόν ἁπλούστατο λόγο ὅτι τό «εἰδικό» καί τό «ἰδιόμορφο» ποῦ παρουσιάζει ἡ δουλειά τους, εἶναι τίς περισσότερες φορές, ἀξιόλογο.

* * *

Τό πρόβλημα τοῦ καθοδηγητικοῦ ὀργάνου τῆς διοίκησης τοῦ στρατοῦ μας μέ τό διοικητή καί τόν Π.Ε., λύθηκε ἀναμφισβήτητα σωστά ὅπως διαμορφώθηκε — καί διαμορφώνεται — ἡ διοικητική δικαιοδοσία τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητή καί παράλληλα, ὁ θεσμός τοῦ Π.Ε (μέ τή δημιουργική ἀφομοίωση καί ἀξιοποίηση τῆς σχετικῆς πείρας ποῦ ὑπῆρχε ἔξω ἀπό τή χώρα μας καί μέσα στή χώρα μας ἀπό τόν ΕΛΑΣ—περισσότερο στό σημεῖο αὐτό ἀρνητικῆς παρά θετικῆς καί ἀπό τόν ἴδιο τόν ΔΣΕ— πρίν καθιερωθεῖ ὁ θεσμός τοῦ Π.Ε.) ἔχουμε σήμερα στό Δ.Σ. ἱκανό καθοδηγητικό ὄργανο ποῦ μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει τή βαθύτερη καί μελετημένη ἐπεξεργασία γιά τά διάφορα στρατιωτικοπολεμικά καί πολιτικά προβλήματα καί τήν ἑνότητα στή διοίκηση καί τήν ταχύτητα στήν ἐκτέλεση, ὅπως ἀπαιτοῦν οἱ συνθῆκες τοῦ πολέμου, ὅπου κάθε χρονοτριβή καί καθυστέρηση μπορεῖ νά κοστίσει ἀνεπανόρθωτες ζημιές.

Τό ὅτι ὅμως βασικά εἶναι λυμένο τό ζήτημα τῆς καθοδήγησης τοῦ στρατοῦ μας δέν θέλει νά πεῖ, φυσικά, ὅτι δέν ὑπάρχουν καί ἀδυναμίες καί ἐλλείψεις καί ὅτι, πρό παντός, δέν πρέπει νά γίνει ἀκόμα πολύ δουλειά ἰδιαίτερα πρός τήν κατεύθυνση νά βαθύνει ἀκόμα πιό πολύ ἡ συντροφική καί συναγωνιστική συνεργασία ἀνάμεσα στό διοικητή καί τόν Π.Ε. νά πάρει οὐσιαστικώτερη καί θετικώτερη σέ περιεχόμενο συλλογική προσπάθεια στό νά ἀντιμετωπίζονται ἔγκαιρα καί ... τά πολύπλοκα στρατιωτικοπολεμικά ὀργανωτικά καί πολιτικά προβλήματα, ποῦ τόσο ἄφθονα συναντοῦν μπροστά σέ κάθε τους βῆμα. Πολύ περισσότερα ὅμως πρέπει νά γίνουν πρός τήν κατεύθυνση

στά Ζαγόρια καί σέ συνέχεια πιό ἐπιτυχημένα καί μέ μεγαλύτερη αὐτοπεποίθηση ἔδωσαν ὅλη τή δράση τους ἐκεῖ ποῦ ἤθελε τό Γενικό μας Αρχηγεῖο στό Ζαγόρι, τό Βόιο, τά Γρεβενά, στό Γράμμο.

20-12-48

τοῦ Ἐπιτελείου. Μὲ τὴ σημερινὴ κατάσταση πραγμάτων ἡ ἐντύπωση ποὺ σοῦ μένει ἄμα καλοεξετάσεις τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι ὑπάρχει ἀκόμα ἕνα παράνομο συνεταιρισμα τῆς διοίκησης ὅπως διακλαδώνεται μέσα στοὺς κόλπους τοῦ Δ.Σ. καὶ τοῦ ἐπιτελείου, ὅπως ἀτόφιο κληροδοτήθηκε ἀπὸ τὸν ἀστικὸ στρατὸ καὶ τὸν ΕΛΑΣ. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι καὶ προηγούμενα, ἀλλὰ καὶ στὰ τελευταῖα ἀχτιφ, οἱ πιὸ «ἀνεδαφικές» ὁμιλίες προέρχονταν ἀπὸ μέλη τοῦ ἐπιτελείου καὶ αὐτοκριτικοὶ καὶ κριτικοὶ χαρακτηρισμοὶ γιὰ τὴ δουλειὰ τοῦ ἐπιτελείου συγκλίνανε στὴ βασικὴ διαπίστωση: τὰ ἐπιτελεῖα ἔγιναν «συνεργεῖα ἀντιγραφῶν» δὲ ζοῦνε τὰ προβλήματα τῆς μονάδας τους κλπ. Τὸ λιγότερο ποὺ πρέπει νὰ γίνει ἐδῶ εἶναι: Νὰ προσέξουμε πιὸ πολὺ στὴν ἐπιλογὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ χρησιμοποιοῦμε. Στὸ περιεχόμενο δουλειᾶς ποὺ θὰ τοὺς δώσουμε. Στὸ συστηματικό, καθημερινὸ ἔλεγχο, ποὺ θὰ τοὺς κάνουμε γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουμε νὰ μπαίνουν στὰ προβλήματα τῆς μονάδας τους, γιὰ νὰ συνεισφέρουν αὐτοὶ γόνιμα τὴ συνδρομή τους στὴν προώθηση τῆς ὅλης δουλειᾶς. Λιτά, ὀλιγομελῆ, ζωντανὰ ἐπιτελεῖα εἶναι τὸ πρῶτο-πρῶτο ποὺ πρέπει νὰ ἐπιδιώξουμε.

Ἀλλὰ ἐδῶ χρειάζεται κάτι περισσότερο, μιὰ ἐπανεξέταση καὶ τοποθέτηση πάνω σὲ ἄλλη βάση τῆς ἐπιτελικῆς δουλειᾶς. Στὸ Γ.Α., τὸ ἴδιο καὶ τὶς μονάδες ποὺ ἄμεσα καθοδηγεῖ αὐτὸ φαίνεται ὅτι γίνεται, χρειάζεται ὅμως τὸ πνεῦμα καὶ τὸ στὺλ αὐτὸ τῆς δουλειᾶς νὰ διοχετευθεῖ ὄχι φυσικὰ μηχανικὰ καὶ στὰ κατώτερα διοικητικὰ κλιμάκια καὶ μονάδες. Σοβαρὴ προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ γίνεται στὸ Κ.Γ.Α.Ν.Ξ. Προπαντὸς χρειάζεται δίπλα στὴ διοίκηση νὰ βρίσκονται ἄνθρωποι μὲ περισσότερη ὡριμότητα καὶ εὐθύνη καὶ πρωτοβουλία, πραγματικὸς βοηθὸς στὴ μελέτη, ἐπεξεργασία καὶ λύση τῶν προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζονται στοὺς διαφόρους τομεῖς.

Ἀλλὰ μεγαλύτερη προσπάθεια χρειάζεται νὰ γίνει γιὰ νὰ ξεπεραστοῦν μιὰ σειρὰ γενικώτερης σημασίας ἀδυναμίες στὴν καθοδηγητικὴ δουλειά. Ἡ προοπτικὴ δὲν ἔλειψε βέβαια ἀπὸ διοικήσεις τῶν μονάδων. Ἀπὸ τὴ δουλειά τους ὅμως ἔλειψε κάτι τὸ βασικὸ ποὺ εἶναι συνυφασμένο μὲ τὴν ἔννοια τῆς σωστῆς προοπτικῆς.

Δηλαδὴ ὄχι μόνο νὰ ξέρεις πρὸς τὰ ποῦ πᾶς, ἀλλὰ καὶ νὰ ὀργανώσεις τὴ δουλειά σου ἔτσι ὥστε νὰ μελετᾶς συγκεκριμένα τὶς δυσκολίες, ποὺ ἔχεις νὰ ἀντιμετωπίσεις καὶ νὰ παίρνεις τὰ ἀπαραίτητα μέτρα γιὰ νὰ τὶς ξεπεράσεις καὶ νὰ τὶς ἐξουδετερώσεις.

Δὲν ἔγινε ἀκόμη «σύστημα» καὶ «συνήθεια» οἱ διοικήσεις καὶ τὰ ἐπιτελεῖα τῶν μονάδων μας μελετώντας τὸ βασικό, ποὺ κάθε φορὰ ἔχουν νὰ ἐπιδιώξουν, νὰ ἀναλύουν, μὲ βάση τὶς πληροφορίες τους τὰ σχέδια καὶ τὶς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, τὶς ἐνδεχόμενες ἐνέργειες εἴτε ἀντενέργειές του, νὰ μετροῦν σωστὰ τὶς δικές τους δυνάμεις καὶ τὰ μέσα καὶ μὲ βάση ὅλα αὐτὰ νὰ παίρνουν ἔγκαιρα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα γιὰ νὰ κάνουν πράξη τὰ καθήκοντα ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴ μελέτη αὐτή. Ὅσο οἱ ἐπισιτιστικὲς καὶ ἄλλες δυσκολίες ἀποτελοῦν φρένο στὴν ὅλη δουλειὰ τῶν τμημάτων μας ἰδιαίτερα γιὰ τὴν περίοδο τοῦ χειμώνα, ἦταν φυσικά, μέσα στὴν «προοπτική».

Κι' ὅμως δίπλα στὴν ἔντονη προσπάθεια νὰ χτυπηθεῖ ὁ ἐχθρὸς καὶ νὰ στρατολογηθοῦν χιλιάδες νέοι μαχητές δὲν ὑπῆρχε καὶ ἡ ἀπαραίτητη προπαρασκευὴ γιὰ τὴ λύση τέτοιου εἴδους προβλημάτων σὰν τὸν ἐπισιτισμὸ πολλῶν χιλιάδων μαχητῶν, μὲ ὅλες τὶς βαρειὲς συνέπειες, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ τέτοια παράλειψη τὸ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν οἱ «τρέχουσες» δυσκολίες βαραίνει πολὺ στὴν προετοιμασία γιὰ μεγαλύτερες δυσκολίες, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὸ ἀπορροῦσε νὰ ἔχει, ὅπως πραγματικὰ ἔχει ἐπακόλουθο νὰ ἀναιρεθοῦν ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα αὐτὲς οἱ ἴδιες ἐπιτυχίες. Ἐπίσης ἦταν γνωστὲς οἱ δυσκολίες ποὺ θὰ τὶς ἀντιμετώπιζαν τὰ τμήματα τὴν περίοδο τοῦ χειμώνα στὴν προσπάθειά τους νὰ πραγματοποιήσουν κινήσεις μεγάλες καὶ τόνους πορεῖες γιὰ νὰ δώσουν συγκεντρωτικὰ χτυπήματα σὲ στόχους, ποὺ θὰ διάλεγαν. Ἦταν κοντὰ στὸ νοῦ, ἐπομένως, ἡ σημασία ποὺ ἔχει ἡ ὀργανωτικὴ τεχνικὴ προπαρασκευή—νὰ ἐξασφαλίζονται τὰ ρουχίσματα ἀπὸ τὰ τσαρούχια καὶ τὰ ὀρειβατικὰ [illegible], κι' ὅμως τὰ εἰδικὰ μηχανήματα—[illegible] κ.λ.π. ποὺ θὰ ἔλυναν πραγματικὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν ἔγιναν. Ἡ ὀχύρωση ἦταν τὸ πρῶτο ἐξαγόμενο ἀπὸ τὴ μάχη τοῦ Γράμμου καὶ τοῦ Βίτσι, οὔτε λόγος ὅτι ἐδῶ δὲν μποροῦσαν νὰ μεταφερθοῦν καὶ νὰ ἐφαρμοστοῦν αὐτούσια τὰ συμπεράσματα καὶ διδάγματα γιὰ τὴν ὀχύρωση. Ἦταν ἀπαραίτητη ἡ λεπτομερειακὴ μελέτη τοῦ χώρου, ἡ ἐξεύρεση τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὀργάνωση τῶν συνεργείων καὶ ἡ δημιουργία τῶν τεχνικῶν προϋποθέσεων γιὰ νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα αὐτό, δουλειὰ ποὺ μποροῦσε καὶ ἔπρεπε πολὺ νωρίτερα νὰ πιαστεῖ.

Ἀπὸ τὴ δουλειὰ ἐπίσης τῶν διοικήσεων λείπει ἡ καθολική, ἡ ὁλόπλευρη μελέτη τῶν προβλημάτων. Αὐτὸ ἰσχύει γιὰ τὴ μελέτη τῶν προβλημάτων στὸ σύνολό τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ μελέτη πάνω στὸ καθένα χωριστά. Ἡ ἐκπαίδευση π.χ. εἶναι ἐπειγτικὸ πρόβλημα γιὰ τὸν καινούργιο κόσμο, γιὰ τὰ «παληὰ» τμήματα ποὺ δίνουν τὶς μάχες, γιὰ τὰ στελέχη ποὺ πρέπει νὰ περνᾶν ἀπὸ [illegible] καὶ σχολές. Πόσο ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη εἶναι ἡ ὁλόπλευρη λύση στὸ [illegible] ἀπὸ τὸ ἀναμφισβήτητο γεγονός, ποὺ διαπιστώθηκε καὶ μέσα στὰ τελευταῖα ἀχτιφ, ὅτι [illegible] λες ἀπώλειές μας καὶ πάρα πολλὲς

ἐπιχειρήσεις ἔχουν τήν αἰτία τους, ὄχι στήν καπατσοσύνη τοῦ ἐχθροῦ ἀλλά σέ ἄλλα στά ἄλλα βασικά καί στή λειψή εἴτε ἐλαττωματική ἐκπαίδευση.

Κι' ὅμως τό πρόβλημα αὐτό οὔτε γενικά σχεδιασμένα πιάστηκε (δέν δόθηκε κάν ἡ βοήθεια ἤ συγκεκριμένη γιά τήν ἀφομοίωση ἀπό τά τμήματα τῆς ἰδιας τους τῆς πείρας) οὔτε εἰδικά προσέχτηκαν μερικά ξεχωριστῆς σημασίας ζητήματα ὅπως εἶναι οἱ ἀσκήσεις σέ κατοικημένους τόπους. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι νά μή γίνεται κατανοητή ἡ σημασία πού ἔχουν οἱ ἀσκήσεις σέ κατοικημένους τόπους, γιά τόν πρόσθετο λόγο ὅτι πολλές φορές ὀργανώνονται τόσο ἀμελέτητα καί πρόχειρα, ὥστε νά βάζουν γιά λύση ζητήματα μέ τέτοιο τρόπο, πού ποτέ δέν θά τά ἔβαζε ἡ ζωή στή μάχη. Ἀντανάκλαση αὐτῆς τῆς προχειρότητας, ἀκόμα καί σπασμωδικότητας στή λύση σοβαρῶν ζητημάτων, βρίσκεται στό γεγονός ὅτι συχνά βγαίνουν ἡ μία κατόπιν στήν ἄλλη οἱ διαταγές γιά τό ἴδιο ζήτημα. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι τό ζήτημα δέ μελετιέται στό σύνολό του δέν ἐξετάζονται ὅλα τά ἐνδεχόμενα πού μπορεῖ νά παρουσιαστοῦν στήν ἐφαρμογή μιᾶς διαταγῆς. Κατά συνέπεια οἱ διαταγές γίνονται «περιπτωσιολογικές» μέ ἄμεσο ἐπακόλουθο νά βγαίνουν πλῆθος διαταγές για νά πιάσει κάθε μιά τους «ἀπρόβλεπτες» τάχα (οὐσιαστικά ὅμως τίς περισσότερες φορές, παρά πολύ ἐνδεχόμενες) περιπτώσεις, σπάνια πάντως εἶναι ἡ περίπτωση, ἐκεῖ οἱ πού φκιάχνουν μιά διαταγή νά μελετοῦνε ἐξαντλητικά τήν ἐντολή πού θά δώσουν γιά νά ἐκτελεστεῖ ὥστε νά «περιορίσουν» στό ἐλάχιστο τόν ἄσκοπο ἄδικο ὑπολόγιστο κόπο, ἱδρώτα καί αἷμα πού πρέπει νά χυθεῖ γιά νά ἐφαρμοσθεῖ ἡ διαταγή...

***

Ριζική ἀναπροσαρμογή ἐπίσης θέλει ἡ δουλειά στούς οὐλαμούς καί στίς σχολές. Τό κοκκαλιασμένο (στήν οὐσία, ἀκόμα καί στή γλῶσσα) μεταφερμένο ἀπό τά ἐγχειρίδια τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ καί τοῦ ΕΛΑΣ ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νά εἶναι ἀσύδοτο, λιγότερο στίς σχολές περισσότερο στούς οὐλαμούς, πολύ ὅμως γενικά.

Ὁ βασικός προσανατολισμός, πού δίνεται τελευταία εἶναι σωστός, ν' ἀφομοιωθεῖ ἡ πεῖρα ἀπό τή δράση τοῦ ΔΣΕ καί ἰδιαίτερα ἡ πεῖρα ἀπό τό Γράμμο καί τό Βίτσι. Ἐπίσης σωστή εἶναι καί ἡ προσπάθεια, ἐπίκεντρο τῆς ὅλης δουλειᾶς στή σχολή ν' ἀποτελεῖ ἡ ζωντανή ἄσκηση καί ὁ προβληματισμός, εἴτε πρόκειται γιά στρατιωτικά πολεμικά εἴτε γιά στρατιωτικοπολιτικά μαθήματα. Ἡ συστηματοποίηση ὅμως τῆς ὕλης, πού θά διδαχθεῖ καί ὁ τρόπος πού θά γίνει ἡ δουλειά αὐτή, εἶναι ἕνα πρόβλημα, πού πρέπει σωστά νά λυθεῖ γιά νἄρθουν πλούσιοι οἱ καρποί, παράλληλα μέ τήν προσπάθεια οἱ μαθητές νά μήν περιμένουν καί νά μήν ἐπιδιώκουν νά πάρουν «γνώσεις» ἀλλά λαϊκοδημοκρατικό ἐπαναστατικό τρόπο νά σκέφτουνται νά κρίνουν καί νά λύνουν προβλήματα πού κατά τά ἄλλα ποτέ δέν θά τούς παρουσιαστοῦν στή ζωή ἀκριβῶς ὅπως στό μάθημα εἴτε στήν ἄσκηση. Αὐτό εἶναι ἀπαραίτητη ἀνάγκη νά γίνει μέ μέθοδο καί σύστημα. Πολύ περισσότερο ὁ χρόνος φοίτησης. Εἶναι πολύ μικρός καί τό ὑλικό πού θά δοθεῖ, πρέπει νά εἶναι ἀνάλογα συμπυκνωμένο.

Παρόμοια προσπάθεια πρέπει κατά τή γνώμη μου νά γίνει καί γιά τούς Π.Ε. Ἐκτός ἀπ' αὐτούς πού βγαίνουν ἀπό τή σχολή ἀξιωματικῶν εἴτε ὀνομάζονται ἀπ' εὐθείας, πρέπει μέ σχολή εἴτε φροντιστηριακή προπαρασκευή νά βγαίνουν ὅσες καί οἱ ἀνάγκες γιά κάθε τμῆμα. Οὔτε λόγος ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος γιά νά γίνει ἕνας Π.Ε. εἶναι ἡ ζωή μέσα στό τμῆμα ἀλλά τώρα μέ τίς καινούργιες ἑκατοντάδες καί χιλιάδες νέους μαχητές δέν πρόκειται γιά περιορισμένο ἀριθμό, πού μπορεῖς νά τούς δώσεις πίστωση χρόνου γιά νά διαμορφωθεῖ. Εἶναι ἀνάγκη νά δημιουργήσεις πολλούς ἀπό τούς παληούς ἀντάρτες πρᾶγμα πού μόνο μέ σχολή εἴτε φροντιστήριο μπορεῖ νά γίνει. Ἀλλά καί γιά ἡ δουλειά αὐτή χρειάζεται πάλι μιά βάση ἕνα «διάγραμμα» βγαλμένο ἀπό τήν καθημερινή πεῖρα, ἀπό τά ἄμεσα καθήκοντα ὅπως αὐτά (καθήκοντα καί πεῖρα) ἔχουν ἀποκρυσταλλωθεῖ στίς βασικές θέσεις γιά τήν πολιτική δουλειά καί γιά τόν Π.Ε. μέσα στά ἄρθρα τοῦ σ. Ζαχαριάδη, στό βιβλίο του «Ὅλοι στά ἅρματα, ὅλα γιά τή Νίκη» καί στά διάφορα σχετικά ἄρθρα τοῦ περιοδικοῦ «Δημοκρατικός Στρατός» καί στήν πρόσφατη ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. γιά τό Κ.Γ.Α.Ν.Ε.

Ἡ πολιτική δουλειά καί ὁ θεσμός τοῦ Π.Ε. βέβαια πλουτίζονται μέ καινούργια στοιχεῖα καί διαμορφώνονται καθημερινά ὅλο καί πιό πολύ. Ἑπομένως εἶναι αὐτονόητο ὅτι δέ μπορεῖ νά δοθεῖ κάτι τελειωμένο. Ἡ οὐσία τοῦ ζητήματος ὅμως εἶναι βασικά τοποθετημένη. Ἐπάνω σ' αὐτή μπορεῖ νά συνταχθοῦν πολύτιμες καί χρήσιμες ὁδηγίες πρακτικές στή δουλειά τῶν καινούργιων ἀνθρώπων. Ἡ πεῖρα μας ἀπό παρόμοια δουλειά εἶναι θετική καί θά μποροῦσε νά δοθεῖ σ' ἕνα ξεχωριστό ἄρθρο στό περιοδικό «Δημοκρατικός Στρατός» μαζί μέ τά κεντρικά σημεῖα πού ἔπιανε ἡ δουλειά.

***

Σήμερα ἕνα ἀντιγραφειοκρατικό ρεῦμα βάζει ὅλο καί πιό πολύ τή σφραγίδα του στή δουλειά τοῦ ΔΣ καί ἰδιαίτερα στή δουλειά καί καθοδήγηση τοῦ Γ.Α. ὅμως εἶναι ἀναμφισβήτητα γεγονός ὅτι κάπως ... ὁ πράγματα. Ὁ γραφειοκρατικός τρόπος πού γίνεται ἡ ἀντιγραφειοκρατική προσπάθεια (πού ἀποτέλεσμα ἔχει νά μήν ... σία) καί ἡ προχειρότητα πού βάζουν στή δουλειά

τῶν τμημάτων μιά σειρά καλήτερες διαταγές— κι' ὅμως «ἐνισχυει» ἀκόμα—τοῦ 3 είτε τῶν ἄλλων γραφείων καί διευθύνσεων συντηγμένες στά χνάρια τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ κλπ. Στή Ρούμελη π.χ. καθυστεροῦνταν οἱ προτάσεις γιά ὀνομασία ἑκατοντάδων στελεχῶν στό ὄνομα τῆς τήρησης ὅλων τῶν διατυπώσεων καί τύπων τῶν σχετικῶν διαταγῶν.

Καί στή Θεσσαλία κοινοποιήθηκαν «καταλλήλως» ἀπό τμήμα σέ τμήμα ἀτέλειωτοι κατάλογοι, καταδικαστικές ἀποφάσεις γιά λιποταξία ἀποφάσεις. Τά παραδείγματα δέν εἶναι τά μοναδικά, οὔτε ἴσως ἀπό τά πιό ἐκπληκτικά. Ἄν χρειάζεται νά γίνουν πάρα πολλά γιά νά ἑδραιωθεῖ πιό πολύ στή συνείδηση τῶν μαχητῶν καί στελεχῶν ἡ ἱερότητα τῆς διαταγῆς, ὅταν αὐτή ἰδίως κλείνει μέσα τη «ἀποστολή» ἀπό τήν ἄλλη μεριά χρειάζονται πάρα πολλά γιά ν' ἀπαλλαγοῦν οἱ ἴδιες οἱ διαταγές ἀπό τή γραφειοκρατική οὐσία καί τύπο καί ἀκόμα πιό πολλά γιά νά ἐφαρμόζονται καί διοχετεύονται ζωντανά καί δημιουργικά. Ὅπως ἐπίσης γιά νά ξεπεραστεῖ τό εἶδος ἐπανάπαυσης πού σοῦ δημιουργεῖ ἡ εὐχέρεια στήν ἔκδοση τῆς διαταγῆς. Νά θεωρεῖς δηλ. ἐκπληρωμένο τό καθῆκο σου ἀπ' τό γεγονός ὅτι «ἔχει βγεῖ ἡ σχετική διαταγή». Εἶναι σωστή ἡ σκέψη ὅτι ὁ αὐτοσχεδιασμός στήν ἐξεύρεση ὀργανωτικῶν μορφῶν, πού χαρακτήριζε τό Δ.Σ.Ε. στό ξεκίνημά του μεταγράπηκε τώρα σέ «αὐτοσχεδιασμό», σέ πρόχειρη καί ἀβασάνιστη ὀργάνωση σχηματισμῶν κατά τά ἄλλα μελετημένων καί «σχεδιασμένων γενικά» καλά ἀπό τό Γ.Α. Π.χ. πολλές ὁμάδες ἐλεύθερων σκοπευτῶν, τμήματα σαμποταριστῶν, κυνηγῶν ἁρμάτων μάχης κλπ. γίνονται μέ τέτοιο πρόχειρο τρόπο, χωρίς νά γίνει ἐκλογή τῶν ἀνθρώπων, χωρίς νά παρακολουθιέται καί νά ἐλέγχεται συστηματικά ἡ δουλειά τους, χωρίς νά δημιουργηθεῖ πραγματικά «ἐπίλεκτο σῶμα» ἱκανό ν' ανταποκριθεῖ στίς σοβαρές προσδοκίες πού δικαιολογημένα στηρίζει πάνω σ' αὐτό ὁ Δ.Σ.

Τό ἴδιο ἔγινε μέ ὁμάδες Κ.Π· ὅπου σέ μερικές περιπτώσεις μπῆκαν ἀποτυχημένοι, στήν ἐπιμελητεία εἴτε σέ ἄλλες ὑπηρεσίες. Τό ἴδιο πῆγε νά γίνει στήν ἀρχή καί γιά τούς Π.Ε. στίς διμοιρίες καί τούς λόχους. Ἀκόμα εἶναι χαρακτηριστική ἡ μηχανικότητα στήν λύση μερικῶν ζητημάτων ὅπως εἶναι ἡ μείωση τῆς διαφορᾶς παρατακτῆς ἀπό τήν ὀργανική δύναμη. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, πού αὐτή ἡ δουλειά θεωρήθηκε ὅτι ἔγινε μέ τήν ἁπλή ἐγγραφή π.χ. στίς νέες καταστάσεις στήν παρατακτή «ἀμάχων» πού στίς προηγούμενες καταστάσεις ἦταν στή μή παρατακτή δύναμη. Ἀντί νά γίνει ἐπίμονη δουλειά νά βρεθοῦν οἱ μαχητές καί οἱ σχηματισμοί πού ἀδικαιολόγητα δέν ἀνήκουν σέ παρατακτή δύναμη οἱ διοικήσεις καί τά ἐπιτελεία ὅταν πῆραν (ἀκόμα καί τώρα, ὅταν παίρνουν) διαταγές τοῦ Γ.Α. γιά σύνθεση τῶν μονάδων δέν κάθονται νά μελετήσουν τήν κατάσταση στήν περιοχή τους νά δοῦν ἄν καί πῶς θά ἐφαρμόσουν στό σύνολο εἴτε τμηματικά τίς διαταγές πού πῆραν, ἀλλά δημιουργοῦν σχηματισμούς καί ὅτι λένε οἱ διαταγές μέ ἄμεσες ἐπιζήμιες φυσικά πρακτικές συνέπειες. Ἄν καί εἶναι γνωστό καί ἀπό ὅλους παραδεγμένο ὅτι ἦταν πολλές φορές ἄσχημα τα αποτελέσματα ἀπό τό γεγονός ὅτι οἱ ὁμάδες, οἱ διμοιρίες, οἱ λόχοι εἴτε τά τάγματα εἶναι «ὀνομαστικά» τέτοια καί ὄχι πραγματικά ὅμως καί σήμερα ἐξακολουθεῖ ἀστή ἡ ἀξονάρια νά δέρνει τά τμήματα.

Ἡ ὀργάνωση ὁρισμένων ὑπηρεσιῶν, ὅπως εἶναι οἱ πληροφορίες, ὄχι μόνο δέ στάθηκαν, ὅπως ἔπρεπε, στό κέντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος καί τῆς προσοχῆς τῆς διοίκησης, ὄχι μόνο δέν ξαναστοιχήκαν ἀπό κατασκευαστική καί ἄν ικανοποιητική ἄποψη ἀλλά, ἀντίθετα, σημείωσαν θά μποροῦσε κανείς νά πεῖ, παλινδρόμηση.

Δικαιολογημένα τό Π.Γ. στήν ἀπόφασή του γιά τό ΚΓΑΝΕ ἀναφέρει στροφή στόν τομέα αὐτόν. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι μεγάλη μονάδα ἀποχωρίστηκε ἀπό τό γραφεῖο πληροφοριῶν, ὅταν πήγαινε γιά επιχειρήσεις, ὅπως ἐπίσης εἶναι χαρακτηριστική ἡ ἐπιμονή σέ μορφές ξεπερασμένες σάν τό Κ.Π. ὄχι στά «μετόπισθεν» τοῦ ἐχθροῦ ἀλλά στά «μετόπισθεν τῶν τμημάτων» καί μέσα σέ περιοχές πού ὁ πληθυσμός ἔχει ξεκληριστεῖ.

***

Ἡ ἑνιαία μορφή ὀργάνωσης παρά τίς πολλές ἰδιομορφίες μπορεῖ σήμερα νά γίνει σ' ὅλο τό ΔΣΕ. Καί στά ξεκομμένα βουνά μπορεῖ νά δημιουργηθοῦν καί δημιουργήθηκαν μάλιστα, ὄχι «ὀνομαστικά» ἀλλά οὐσιαστικά μονάδες τακτικοῦ στρατοῦ γιά νά λείψουν τά «βιλαέτια» πού ἦταν καί εἶναι καί τώρα ἀκόμη αἰτία γιά πολλές ἁμαρτίες καί ἀδυναμίες.

Ἐδῶ ὅμως ὑπάρχει ἕνα πρόβλημα. Σήμερα δέν εἶναι μόνο οἱ ταξιαρχίες πού ἔπαψαν νά εἶναι «ταξιαρχίες χώρου» ἀλλά αὐτό γίνεται τώρα καί μέ τίς μεραρχίες.

Παράλληλα ὅμως μέ τήν ἐπιτακτική ἀνάγκη στίς σημερινές συνθῆκες νά χρησιμοποιοῦνται μεγάλα τμήματα γιά νά δίνονται συγκεντρωτικά χτυπήματα, εἶναι ἐπίσης ἀνάγκη νά ὀργανώνεται κάθε περιοχή «πληροφορίες, ἐλεύθεροι σκοπευτές, σαμποταριστές, συνεργεία κ.λ.π.» ὥστε νά μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ, δίπλα σ' ἄλλα καί σά χῶρος ἐλιγμοῦ. Μέ τό νά σχηματιστοῦν ὅμως σέ τέτοιες περιοχές—ἀκόμα καί στά ξεκομμένα βουνά—μονάδες τακτικοῦ στρατοῦ δέν πρέπει νά νομισθεῖ ὅτι λύνονται αὐτόματα καί μιά σειρά προβλήματα ὀργάνωσης καί καθοδήγησης τῶν ἀνεξάρτητων σχηματισμῶν πού μένουν στά βουνά αὐτά. Ἡ διοίκηση τοῦ μικροῦ τμήματος (τό πολύ λόχου) πού μένει σέ παρόμοιες περιπτώσεις δέν μπορεῖ

ΤΟ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ ΜΑΣ ΣΤΟ 1948

Τοῦ σ. Σ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ, Συνταγματάρχη Πυροβολικοῦ

Οἱ πρῶτες Μονάδες πυροβολικοῦ τοῦ Δ.Σ.Ε., συγκροτήθηκαν μέσα σέ πολύ δύσκολες ὑλικο-τεχνικές συνθῆκες. Οἱ πρῶτοι μαχητές μας καί ἀξιωματικοί τοῦ πυροβολικοῦ, χρειάστηκε στήν ἀρχή, νά καταβάλουν τίς πιό ἐπίμονες προσπάθειες γιά νά ξεπεράσουν τίς σοβαρές τεχνικές ἐλλείψεις. Σήμερα μέ δικαιολογημένη περηφάνεια θά θυμοῦνται πώς ἐχτέλεσαν μέ ἐπιτυχία τά εἰδικά καθήκοντα ποῦ τούς ἀνέθεσε τό Γενικό μας Ἀρχηγεῖο. Χάρη στήν ἀκούραστη δουλειά τους, μέ τήν ἐφευρετικότητά τους, καί μέ τούς πιό τολμηρούς συνδυασμούς, μπόρεσαν νά ὀργανώσουν τούς πρώτους οὐλαμούς. Τό ἀποτέλεσμα τῆς πραγματικά ἡρωικῆς αὐτῆς προσπάθειας, ἦταν νά βροντήξει τό κανόνι τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ, τό Νοέμβρη τοῦ 1947. Ὁ ἐχθρός, στή διάρκεια τῆς νικηφόρας ἀντεπίθεσης τῶν τμημάτων μας στό Νιτροῦξι, ποῦ τσάκισε τή φθινοπωριάτικη ἐκστρατεία του στή Δυτική Μακεδονία, δοκίμασε καί τά πλήγματα τοῦ νεογέννητου τότε πυροβολικοῦ τοῦ Δ.Σ. Οἱ πρῶτες εὔστοχες βολές τῶν πυροβολητῶν μας, εἶταν ἕνα καλό ξεκίνημα γιά τό καινούργιο ὅπλο τοῦ Στρατοῦ μας καί ἄνοιγαν μιά αἰσιόδοξη προοπτική.

Λίγο ἀργότερα στά 25)12)47 ξαναβρόντηξαν πάλι, αὐτή τή φορά πιό δυνατά, τά πυροβόλα μας στήν Κόνιτσα. Στίς ἑφταήμερες σκληρές μάχες τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἡ συμβολή τοῦ πυροβολικοῦ μας ἦταν σημαντική. Ἔτσι μέ τήν ἀρχή τοῦ 1948, ἔμπαινε στό στίβο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ πολέμου, τό ὅπλο τοῦ πυροβολικοῦ, κάνοντας τήν ἐμφάνισή του ἀκριβῶς τήν ἐποχή, ποῦ ὁ λαϊκοεπαναστατικός στρατός μας, περνοῦσε σέ ἀνώτερες μορφές ὀργάνωσης καί δράσης. Κοντά στό δοξασμένο πεζικό μας, ποῦ ἔδινε στήν περίοδο αὐτή, ἰδιαίτερα στή Δυτική Μακεδονία, τίς πρῶτες σοβαρές ταχτικές του μάχες, ὕψωνε τή σημαία του καί τό νεαρό μας πυροβολικό. Αὐτός ὁ συνδυασμός, ἄνοιγε προοπτικές καινούργιες στή γενικώτερη πολεμική μας δράση. Ὅμως τό πυροβολικό γιά νά παίξει τόν ἀποφασιστικό του ρόλο, ἔπρεπε νά ἀναπτυχθεῖ ποσοτικά—ποιοτικά. Στήν προσπάθεια αὐτή, ἀποκαλύφθηκαν ἀπό τίς πρῶτες κιόλας μέρες, οἱ σοβαρές ἐλλείψεις σέ εἰδικευμένο προσωπικό. Παρουσιάστηκε ἡ ἀνάγκη σέ σύντομο διάστημα, ὄχι μόνο νά συγκεντρωθοῦν καί μετεκπαιδευτοῦν οἱ μαχητές καί τά στελέχη πυροβολικοῦ ποῦ ἦταν σκόρπια στίς διάφορες Μονάδες πεζικοῦ, μά νά ἑτοιμαστοῦν καί ἄλλοι, γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἀνάπτυξη περισσότερων Μονάδων. Γιά τόν σκοπό αὐτό τό Γενικό μας Ἀρχηγεῖο, ἵδρυσε τή Σχολή ἀνθυπολοχαγῶν πυροβολικοῦ καί ἔβαλε τίς βάσεις γιά τήν ὀργάνωση πυροβολαρχιῶν στήν 670 Μονάδα, τό Ἀρχηγεῖο Δυτικῆς Μακεδονίας καί στά Ἀρχηγεῖα Κεντρικῆς καί Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Ἔτσι στήν περιόδο τοῦ χειμώνα καί τῆς ἄνοιξης τοῦ 1948, ἔγινε πραγματικά μιά πολύ καλή δουλειά, στόν τομέα τῆς ὀργάνωσης καί ἐκπαίδευσης, ποῦ προώθησε σημαντικά τό πυροβολικό μας. Στόν πολεμικό τομέα αὐτόν

νά καθοδηγήσει ἀπό ἐπιτελική καί νά ἐλέγξει ὅλους αὐτούς τούς ἀνεξάρτητους σχηματισμούς του. Ἡ πείρα ἔδειξε ὅτι μέ καλή καθοδήγηση μποροῦν ν' ἀποδώσουν πάρα πολλά. Πραχτικά τό ζήτημα αὐτό μπῆκε γιά τά ξεκομμένα θεσσαλικά βουνά νά ἀνατεθεῖ ἡ καθοδήγηση στούς ΠΕ πόλεων. Δέν ἦταν σωστό, παρά τό γεγονός ὅτι ἡ θέση τῆς δουλειᾶς τους πιό πολύ τούς ὑποχρεώνει νά ἐνδιαφέρονται γιά τή γύρω περιοχή τους, γιατί ὁ ΠΕ πρέπει νά ἔχει συγκεντρωμένη τήν προσοχή του στήν πόλη ποῦ καθοδηγεῖ.

Ἀναγκαστικά καί ἡ καθοδήγηση τῆς περιοχῆς αὐτῆς ὅπως καί ἡ ἀνάπτυξη τῆς δουλειᾶς ἔπρεπε ν' ἀνατεθεῖ σέ ἰδιαίτερο πρόσωπο—ἱκανότερο ἀπό τή διοίκηση τῆς μονάδας, ποῦ μένει στήν περιοχή—ἕνα εἶδος ΠΕ ὑπαίθρου. Τ' ἀποτελέσματα ἦταν καλά.

Στή διαταγή τοῦ ΓΑ γιά τά ταχυδρομεῖα—ποῦ ἡ ἐφαρμογή της στίς δικές μας συνθῆκες θέλει μελέτη καί προσαρμογή—γίνεται λόγος «γιά ΠΕ ὑπαίθρου». Ἡ καθιέρωση τέτοιου θεσμοῦ δέν ἔφτασε ὥς ἐμᾶς μέ διαταγή. Ὁπωσδήποτε ὅμως εἶναι ἐξυπηρετική σέ περιπτώσεις σάν τίς παραπάνω.

Γιά τό Κ.Γ.Α.Ν.Ε. ἡ σωστή καί ζωντανή λύση στά βασικά προβλήματα ὀργάνωσης καί καθοδήγησης θά βοηθήσει πάρα σέ ἄλλα στήν πραγματοποίηση τῶν ἐπιδιώξεών του. Ἡ τέτοια ἀντιμετώπιση αὐτῶν τῶν προβλημάτων θά μᾶς βοηθήσει νά πετύχουμε πιό λαμπρές ἐπιτυχίες καί νίκες ὥς τήν ἴδια τήν τελική Νίκη τοῦ Δ.Σ.Ε.

20)12)48

τήν έποχή, τό πυροβολικό μας: είδικά στίς περιοχές Δυτικής Μακεδονίας, δέν παρουσιάζει σοβαρή δραστηριότητα. Αύτό βασικά όφειλόταν στήν μεγάλη έλλειψη σέ πυρομαχικά, μά καί στίς γενικότερες πολεμικές συνθήκες πού επικρατούσαν τότε στήν περιοχή αύτή. Μόνον στή διείσδυση πρός Πιέρρια πήραν μέρος δυό ούλαμοί όρειβατικού πυροβολικού, πού όμως, μέσα στίς έξαιρετικά σκληρές συνθήκες καί τίς δυσκολίες άνεφοδιασμού σέ τρόφιμα καί νομή, δέν μπόρεσαν νά άναπτύξουν, πάρα πολύ περιορισμένη δράση καί έπαθαν άρκετές ζημιές. Τό μόνο άξιοσημείωτο γιά τήν περίοδο τής 'Ανοιξης, είναι ή συμμετοχή του πυροβολικού μας, στίς τριήμερες έπιθετικές έπιχειρήσεις περιοχής Γρεβενών, όπου έγιναν ό Μάη τοῦ 1948. Σ' αύτές τίς μάχες, οί πυροβολητές μας άνέπτυξαν πραγματικά μιά λαμπρή δράση καί μέ άποφασιστική προώθηση χτύπησαν στόχους μέσα στήν πόλη τών Γρεβενών.

'Αντίθετα στήν περιοχή 'Ανατ. Μακεδονίας —Θράκης είχαμε τήν ίδια έποχή μιά πιό έντονη δράση πυροβολικού. 'Εκεί οί πυροβολητές μας, πραγματοποίησαν μέ έπιτυχία μιά σειρά σφοδρούς μαζικούς βομβαρδισμούς σέ μικρά καί μεγάλα άστικά κέντρα τοῦ έχθροῦ. Οί τέτιοι βομβαρδισμοί είχαν σοβαρή έπίδραση στό ήθικό τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ αύτής τής περιοχής, όχι όμως καί σοβαρότερα ύλικά άποτελέσματα, γιατί δέν συνδυάζονταν ώς έπί τό πλεῖστον μέ άνάλογες σοβαρές ένέργειες τοῦ πεζικοῦ μας.

Έτσι μπαίνουμε στό καλοκαίρι τοῦ 1948. Μέ τήν έναρξη τής «Κορωνίδας» τοῦ μοναρχοφασισμού, τό πυροβολικό μας τής Β. Πίνδου, ήτανε μπορούμε νά πούμε, άρκετά προετοιμασμένο άπό τήν άποψη τοῦ έμψυχου ύλικοῦ. 'Ο μικρός όμως άριθμός τών πυροβόλων, οί τεχνικές δυσκολίες καί κυρίως ή άνεπάρκεια τών πυρομαχικών, δέν έπέτρεψαν στό πυροβολικό μας νά παίξει τόν άποφασιστικό του ρόλο, στίς ίστορικές μάχες τοῦ Γράμμου. Παρόλα αύτά ή συμβολή του ήτανε σημαντική καί μέ τήν άποτελεσματική βοήθεια τοῦ πυροβολικοῦ μας, μπόρεσε τό πεζικό μας νά κερδίσει τέτοιες λαμπρές νίκες, όπως στήν 'Αμμούδα, Νικολέρι, Γούπατα Κοτύλιτζα, Κάμενικ, Πολιάνα, Κλέφτης καί άλλες. Σ' αύτές τίς μάχες, μέ έπιτυχία έκπλήρωσαν τήν άποστολή τους οί μαχητές καί τά στελέχη τοῦ πυροβολικοῦ καί έδραίωσαν τήν έμπιστοσύνη τών πεζών γιά τήν άποτελεσματικότητα τής μαχητικής δράσης τοῦ πυροβολικοῦ μας. Ταυτόχρονα οί ίδιοι οί πυροβολητές μας, απόχτησαν μέσα στή ζωή, καί τήν πρακτική δράση τους, άκόμα μεγαλύτερη πεποίθηση στήν άξία καί τή δύναμη τοῦ όπλου μας. Έτσι άφομοιώνοντας δημιουργικά, αύτή τήν τόσο πλούσια πείρα τοῦ Γράμμου, μπόρεσαν λίγο άργότερα, νά άνεβάσουν πιό ψηλά τήν πολεμική άπόδοση τοῦ πυροβολικοῦ μας. Οί έπιτυχίες τους στήν 'Αμμούδα καί τό Νικολέρι έφεραν στό Βίτσι τίς άκόμα μεγαλύτερες έπιτυχίες τοῦ πυροβολικοῦ στό Μάλι Μάδι καί στήν Κούλα—Πλατύ. Κι' αύτές οί τελευταίες, όδήγησαν πάλι τούς πυροβολητές μας στή λαμπρή δράση τοῦ Μπίκοβικ, πού στεφανώνει γενικά τήν χρονιάτικη ίστορία τοῦ πυροβολικοῦ μας.

Τώρα βρισκόμαστε άκριβώς στό κατώφλι τοῦ 1949 καί άξίζει άσφαλῶς νά συνοψίσουμε τά συμπεράσματα μας, πού βγαίνουν άπό τή ζωή καί δράση τοῦ όπλου μας μιανής όλόκληρη χρονιάς. 'Από τά ίδια τά συμπεράσματα αύτά, διαγράφονται γενικά καί τά βασικά καθήκοντα πού μπαίνουν μπροστά μας γιά τον καινούργιο χρόνο που έρχεται. 'Η ίστορία τοῦ πυροβολικοῦ μας σ' αύτόν τό χρόνο, μπορεί καί πρέπει νά είναι πιό πλούσια σέ δράση πιό άποφασιστική γιά τή νίκη τοῦ Δημ. Στρατοῦ.

Α) 'Ηθικοπολιτική κατάσταση τών τμημάτων πυροβολικοῦ. 'Από τήν άποψη αύτή τό πυροβολικό μας ξεκίνησε μέ τίς πιό καλές προϋποθέσεις. Οί πρῶτοι πυροβολητές μας προέρχονταν άπό τίς μονάδες πεζικοῦ. Μέσα στή φωτιά τών άδιάκοπων μαχών τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ, είχαν ποτιστεῖ μέ τό ρωμαλέο έπιθετικό πνεῦμα τοῦ καί τοῦ άγωνιστή, πού παλεύει γιά τά ύψηλά ίδανικά τής λευτεριάς, τής άνεξαρτησίας καί τής Λαϊκής Δημοκρατίας. Δοκιμάστηκαν στίς μπόρες καί τίς σκληρές συνθήκες τοῦ άπελευθερωτικοῦ πολέμου καί μεταφέρανε στίς πρῶτες μονάδες πυροβολικοῦ όλες τίς έξοχες πολεμικές άρετές καί τίς ήρωϊκές παραδόσεις τοῦ γενναίου πεζικοῦ μας. Μέ τόν τρόπο αύτόν, άπό τήν πρώτη στιγμή τής συγκρότησής του, είχε κι' όλας δημιουργηθεί μέσα στίς μονάδες μας, ή άτμόσφαιρα έκείνη, πού έδινε τή δυνατότητα στούς διοικητές μας καί τούς Π. 'Επιτρόπους, νά καλλιεργήσουν καί νά άναπτύξουν γρήγορα τή μαχητικότητα τοῦ πυροβολικοῦ. Είναι άλήθεια ότι έγινε άρκετή γόνιμη προσπάθεια στήν κατεύθυνση αύτή καί ότι φυσᾶ σήμερα ένας καλός άέρας στά τμήματα τοῦ πυροβολικοῦ μας. Έχουμε μερικές ένέργειες τμημάτων μας, πού δείχνουν ότι τό πυροβολικό μας, έξελίσσεται σταθερά σέ όπλο κίνησης καί έπίθεσης, σέ όπλο άντάξιο τοῦ λαϊκοεπαναστατικοῦ Στρατοῦ μας.

Έχουμε λ.χ. μερικά χτυπήματα στόχων μέ άμεση βολή άπό κοντινή άπόσταση όπως στήν Κορυσσό, 'Αχλαδοχώρι καί στήν Οίσιτα Σερβών. Έχουμε έπίσης μερικές τολμηρές προωθήσεις κοντά στίς έχθρικές γραμμές καί χτυπήματα πόλεων, όπως στή Θεσσαλονίκη, στά Γρεβενά, στό 'Αλή Μπουτούς, στή Κόνιτσα, στήν Καστοριά, στή Φλώρινα, στό Μπίκοβικ. Έχουμε άκόμα καί ορισμένες περιπτώσεις συμμετοχής τοῦ πυροβολικοῦ σέ βαθιές διεισδύσεις, όπως στά Πιέρρια, στό Κιλκίς, στό Μπέλες, Καϊμακτσαλάν, στή Χαλκιδική καί 'Ανατολική Μακεδονία. Όλα όμως οί περιπτώ-

σεις τῆς ἐπιθετικῆς ἐξόρμησης τοῦ πυροβολικοῦ μας, εἶναι πολύ λίγες μέσα σέ μιά χρονιάτικη δράση του. Μόνον αὐτές, δέν δίνουν ἀσφαλῶς τό δικαίωμα στούς πυροβολητές μας, νά πιστεύουν, ὅτι ἔφθασαν τήν μαχητικότητα τοῦ πυροβολικοῦ μας, στό ὕψος πού ἀπαιτεῖ ἡ ἴδια ἡ λαϊκοεπαναστατική ὑπόστασή του. Παρά τίς γνωστές δυσκολίες καί ἰδιαίτερα στά ζῶα τοῦ πυροβολικοῦ, θά πρέπει μαχητές καί στελέχη νά εἶναι κάθε στιγμή ἠθικά, ψυχολογικά ἕτοιμοι νά ἀναλάβουν τίς πιό δύσκολες, τίς πιό τολμηρές, τίς πιό ἐπικίνδυνες ἀποστολές. Ὅσοι ἀπό τούς μαχητές καί κυρίως τούς ἀξιωματικούς μας, διατηροῦμε, ἔστω καί ἴχνη ἀκόμα, ἀπό τίς κακές παραδόσεις τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ παληοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ, θά πρέπει μέ ἐπαναστατική ἀποφασιστικότητα νά ἀπαλλαγοῦμε γρήγορα ἀπ' αὐτές τίς προλήψεις καί νά προσαρμοστοῦμε γρήγορα στίς δικές μας ἀλλοιώτικες συνθῆκες. Οἱ παληοί κανονισμοί πού δίνουν ἐξαιρετική σημασία στή κάλυψη τῆς σκευῆς καί στήν ἀσφάλεια τοῦ προσωπικοῦ, στίς ἀνέσεις γενικά τοῦ πυροβολητῆ δέν μποροῦν φυσικά νά ἔχουν σημασία καί θέση στό πυροβολικό τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ.

Το 1949 πρέπει νά εἶναι ὁ χρόνος τῆς πιό τολμηρῆς τῆς πιό ἐπιθετικῆς δράσης τοῦ πυροβολικοῦ μας, ὁ χρόνος τῆς ἀνάδειξής του σέ ὅπλο ἐπίθεσης, στήν πραγματική σιδερένια γροθιά τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ. Μ' αὐτό τό πνεῦμα θά πρέπει οἱ Διοικητές μας καί περισσότερο οἱ Πολιτικοί Ἐπίτροποι τῶν μονάδων πυροβολικοῦ νά διαπαιδαγωγοῦν τούς μαχητές μας. Ἡ ἡλικία πολλῶν μαχητῶν μας, ἡ σωματική κατάσταση μερικῶν, οἱ δυσκολίες στά ζῶα καί λοιπά, δέν μποροῦν νά εἶναι ἐμπόδιο, ὅταν πρῶτοι ἐμεῖς, τά στελέχη, δώσουμε τό καλό παράδειγμα.

β) Τεχνική κατάρτιση μαχητῶν καί ἀξιωματικῶν.

Μέχρι σήμερα οἱ περισσότερες μάχες πού διεξάγαμε ἦταν περιορισμένης σχετικά διαρκείας, ἔκτασης καί σύνθεσης. Οἱ τέτοιες μάχες φυσικά, δέν ἀπαιτοῦν ἀπό τούς πυροβολητές πολλές τεχνικές γνώσεις. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά οἱ πραγματικά σοβαρές ἐλλείψεις τεχνικῆς τοῦ πυροβολικοῦ, (πυροβόλα, πυρομαχικά, ὄργανα, πίνακες χάρτες, μετεωρολογικά στοιχεῖα κλπ.), δέν μᾶς ἐπέτρεπαν νά χρησιμοποιήσουμε τέτοιες μέθοδες πού νά μᾶς δίνουν μεγαλύτερη ἀκρίβεια καί ταχύτητα στή βολή. Ἔτσι σέ βάρος πάντα τῆς ταχύτητας καί τῆς ἀκρίβειας, μεταχειριζόμαστε ὡς τώρα τούς πιό ἁπλούς, τούς πιό εὔκολους τρόπους, προπαρασκευῆς, ἐκτέλεσης καί παρατήρησης τῆς βολῆς μας. Αὐτό ὡς ἕνα βαθμό, φρενάριζε τήν προσπάθειά μας γενικά, γιά προώθηση τῆς τεχνικῆς μας κατάρτισης. Ἔτσι ὅπως εἴμαστε τώρα δέν εἴμαστε καθόλου προετοιμασμένοι γιά μιά πιό ἐπιστημονική δουλειά, πού θά εἶναι ἀναγκαία σέ καλύτερες τεχνικές συνθῆκες καί πιό σύνθετες μορφές ταχτικῆς δράσης τοῦ Στρατοῦ μας. Αὐτό ὅμως ὑπάρχει κίνδυνος νά μᾶς κρατήσει πίσω ἀπό τήν γενικώτερη ἄνοδο τοῦ πυροβολικοῦ μας, πού πρέπει νά περιμένουμε καί νά τήν ἐπιδιώκουμε τόσο στόν τομέα τῆς ὑλικῆς καί τεχνικῆς ἀνάπτυξης ὅσο καί στόν τομέα τῆς ταχτικῆς του δράσης.

Οἱ πιό βασικές μας ἐλλείψεις εἶναι οἱ παρακάτω:

1) Δέν κατέχουμε στό βαθμό πού θά ἀπαιτήσουν οἱ αὐριανές συνθῆκες, τή βολή καί τοπογραφία πυροβολικοῦ.

2) Καθυστεροῦμε σοβαρά στήν παρατήρηση (πανόραμα καί—μελέτη ἐδάφους—σύνταξη δελτίων παρατήρησης, συλλογή ἐκμετάλλευση πληροφοριῶν γιά τούς στόχους κ.λ.π.)

3) Δέν ἔχουμε προωθήσει τήν ἐκπαίδευση τῶν κατώτερων στελεχῶν καί τῶν πυροβολητῶν μας, ἔτσι πού νά μποροῦν μέ ταχύτητα καί ἀκρίβεια νά ἐκτελοῦν τά παραγγέλματα βολῆς, νά φορτώνουν γρήγορα, νά παίρνουν μέ ταχύτητα τίς διαταξεις μάχης, νά συντηροῦν καλά τό ὑλικό, νά ἐλέγχουν καθημερινά καί νά διορθώνουν τά σκοπευτικά ὄργανα τῶν πυροβόλων.

4) Δέν ἔχουμε καλά εἰδικευμένους καί ὅσο χρειάζεται σφέλτους τηλεφωνητές. Μᾶς λείπουν ἐπίσης μιά σειρά εἰδικότητες ὅπως πεταλωτές, κτηνονοσοκόμοι, σαγματοποιοί, μηχανουργοί πυρ)λων.

5) Δεν ἔχουμε ἐξαλείψει τελειωτικά τή διάκριση πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στούς πυρ)τες καί ἡμιονηγούς, ἔτσι πού νά τονώσουμε στούς τελευταίους τό ἐνδιαφέρον γιά τό μουλάρι καί νά ἀνεβάσουμε τήν ἐκτίμηση τῆς δουλειᾶς τους στή συνείδηση τῶν ἄλλων μαχητῶν.

Ἐδῶ μέσα στό 1949 πρέπει νά πραγματοποιήσουμε στροφή στήν καλύτερη ἐκπαίδευση τῶν πυροβολητῶν μας μά κυρίως νά πετύχουμε γρήγορα τήν προώθηση τῆς δικῆς μας τεχνικῆς κατάρτισης. Ἐξασφαλίζοντας οἱ διοικητές μας, μέ μιά πιό συστηματική προσπάθεια, τήν ἐκπαίδευση τῶν μαχητῶν, ἰδιαίτερα νά προσέξουν τήν αὐτομόρφωσή τους, νά περάσουν ὅσο τό δυνατόν περισσότεροι ἀπ' τή Σχολή ἐφαρμογῆς τοῦ πυροβολικοῦ. Στή Σχολή αὐτή πού ἤδη λειτουργεῖ μέ καλά ἀποτελέσματα, νά μελετηθεῖ καί νά ἐφαρμοστεῖ ἕνα πρόγραμμα κατάλληλο γιά προετοιμασία ἀνώτερων Διοικητῶν.

Μέσα στό 1949 πρέπει νἄμαστε σέ θέση νά ἀξιοποιήσουμε καλύτερα τά πυροβόλα πού θά μᾶς ἐμπιστευθεῖ ὁ Δημ. Στρατός, ἀπό τήν τεχνική πλευρά.

Γ) Τομέας ταχτικῆς τοῦ πυροβολικοῦ

Οἱ αὐριανές ἐπιχειρήσεις τοῦ στρατοῦ μας δέν μπορεῖ παρά νά εἶνε πιό μεγάλες καί πιό σύνθετες, θά ἀναπτύσσονται ἀσφαλῶς σέ με-

γαλύτερη έκταση και βάθος και η διάρκειά
τους θά είνε μεγαλύτερη. Μέσα σ' αυτές τίς
συνθήκες, τό πυροβολικό μας, δέν θάχει φυ-
σικά νά κάνει μερικές προπαρασκευές σέ ένα
δυό υψώματα καί λίγες άνασχέσεις όπως μέ-
χρι σήμερα. Στήν πορεία τέτοιων σύνθετων
έπιχειρήσεων, θά χρειάζεται συνήθως, νά δί-
νει τό πυροβολικό άποτελεσματική βοήθεια
στό κινούμενο πεζικό μας, μέ πορά σέ όλη
τήν έκτασή του έπιχειρησιακού χώρου, δραστι-
κά, καλά σκοπευμένα καί έγκαιρα κάθε στιγ-
μή. Σέ τέτοιες περιπτώσεις οί προπαρασκευές
θά είνε πολλές, θά πρέπει συχνά νά έναλλάσ-
σονται μέ άνασχέσεις καί άντιπροπαρασκευές.
Οί μεταφορές τής βολής στούς διάφορους στό-
χους θά χρειάζεται νά γίνονται μέ ταχύτητα
καί άκρίβεια καί πολύ συχνά θά είνε
άναγκαίες οί άλλαγές θέσης τών πυροβόλων
ή έγκατάσταση νέων τηλεφωνικών γραμμών,
ή προώθηση τών παρατηρητηρίων. Όλα αύ-
τά θά πρέπει νά γίνονται χωρίς καθόλου νά
διακόπτεται ή συνεργασία μέ τό πεζικό, χωρίς
νά διαταράσσεται έστω καί προσωρινά ό συν-
δυασμός τής βολής τού πυροβολικού μέ τήν
κίνηση τού πεζικού. Άπό δώ φαίνεται πόσο
πιό δύσκολο, πόσο πιό σύνθετο γίνεται τότε,
τό ζήτημα του συντονισμού καί πόσο
καλά πρέπει νά λειτουργούν τά μέσα διαβιβά-
σεων.

Αυτή γενικά άπό τήν πλευρά τής ταχτικής
θά πρέπει νάναι ή προοπτική μας γιά τόν έρ-
χόμενο χρόνο. Έτσι οί άξιωματικοί μας καί
πιό πολύ τά άνώτερα στελέχη τού πυρο-
βολικού, πρέπει καλά νά μελετήσουν τήν πείρα
μας άπό τίς τελευταίες μάχες προεχτείνον-
τας τήν πείρα αυτή νά έπεξεργάζονται κάθε
μέρα, τά προβλήματα αυτά τής καλύτερης τα-
χτικής χρησιμοποίησης τού πυροβολικού μας.
Σέ κοινή μελέτη μέ τούς Διοικητές μας τού πε-
ζικού, νά προετοιμάζονται γιά τέτοιες σύνθετες
έπιχειρήσεις νά προωθούν άποφασιστικά τό πυ-
ροβολικό.

Μέσα στό 1949 μαχητές καί άξιωματικοί,
πρέπει άκόμα περισσότερο νά άνεβάσουμε τήν
μαχητική δράση τού πυροβολικού μας, άκόμα
πιό πολύ νά προωθήσουμε τήν τεχνική μας
κατάρτιση νά περάσουμε τά άνώτερες μορφές
ταχτικής δράσης τού πυροβολικού μας. Έτσι
θά κάνουμε τό όπλο μας ικανό νά έκπληρώσει
μέ έπιτυχία τήν υψηλή άποστολή του. Τότε θά
είναι πραγματικά τό πυροβολικό μας όπως τό
θέλει ό σ. Νίκος Ζαχαριάδης.

«Νά κάνουμε τό πυροβολικό μας εύκίνητο
συμπαραστάτη τού πεζικού καί στήν έπίθεση.
Αυτό σημαίνει ότι τό πυροβολικό, άπό τό ρό-
λο τής προετοιμασίας πυρός γιά τό πεζικό πρέ-
πει στήν έπίθεση νά πολεμά ταυτόχρονα μέ τό
πεζικό, νά έπιτίθεται μαζί μέ τό πεζικό». (Άπό
τό βιβλίο «ΟΛΟΙ ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ
ΝΙΚΗ» σελίδα 85).

Τό μεγάλο καθήκον πού μπαίνει μπροστά στό ΔΣΕ γιά τό 1949 είναι νά
προετοιμαστούμε καί νά δώσουμε τίς μεγάλες μάχες πού πρέπει νά φέρουν τήν ά-
ποφασιστική καμπή, τή νίκη τού λαού καί τήν άπελευθέρωση τής Ελλάδας. Νά
κατακτήσουμε πιό πολύ τή σταλινική πολεμική έπιστήμη καί τή λαϊκοδημοκρατι-
κή στρατιωτική τέχνη γιά νά έξοντώσουμε μεγάλους στόχους τού έχθρού, στίς πό-
λεις καί τά χωριά καί σοβαρές έχθρικές δυνάμεις. Νά δυναμώσουμε πιό πολύ τήν
άτσαλένια πειθαρχία, τήν ήθικοπολιτική δουλειά καί ένότητα τού ΔΣΕ. Νά ξαπλώ-
σουμε τή δράση μας δίπλα καί σέ καινούργιες περιοχές καί τά άντρα τού μοναρχο-
φασισμού. (Άπ' τήν Ημερήσια Διαταγή τού Γ.Δ. τού Δ.Σ. τής 1ης Γενάρης 1949)

ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΕ ΟΧΥΡΩΜΕΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΠΙΚΟΒΙΚ

10 ΕΩΣ 14-11-48

1. Προετοιμασία: Μετά τίς έπιχειρή-
σεις τοῦ Βιτσι ἡ ταξιαρχία ἄρχισε τίς προ-
τοιμασίες γιά νά πραγματοποιήσει τήν ἐπιχεί-
ρηση «Μπίκοβικ». Οἱ προετοιμασίες στηρίχτη-
καν σέ 10 μέρη είδική ἐκπαίδευση τῶν διμοιριῶν
καταστροφῆς συρματοπλεγμάτων καί ναρκοπα-
γίδων σέ κάθε λόχο, τήν ἐκπαίδευση τῶν ὑπα-
ξιωματικῶν στήν ἐπίθεση, καί στήν ἐκπαίδευση
τῶν στελεχῶν μέ ὑποδειγματικές ἀσκήσεις
στήν τακτική τῆς χρησιμοποίησης τῶν μέσων γιά
δημιουργία ρήγματος σέ ὀχυρωμένη τοποθεσία.
Στήν ἠθικοπολεμική προετοιμασία πού ἐντριο-
νίστηκε μέ τήν στρατιωτική ἐκπαίδευση καί ἐπι-
διώξεις μέ διάφορα ἀκτίφ καί συνελεύσεις. Λε-
πτομερειακές ἀναγνωρίσεις ἀπ' ὅλα τά στελέ-
χη καί ἀπό διάφορες κατευθύνσεις μέ σωστό
ὑπολογισμό τῶν δυνάμεων καί μέσων
ἀποκρυστάλλωσαν τό σχέδιο ἐνέργειας πού
φαίνεται στήν ΕΠΕ 18)9)11)48 Δ γή τῆς ταξιαρ
χίας. Ἡ ὀργανωτική τεχνική προετοιμασία σέ
λεπτομέρειες ἔγινε ὡς ἑξῆς:

Α. Πάνω στά μέσα καταστροφῆς ἔγιναν
ἀρχικά πειραματικές δοκιμές καταστροφῆς ναρ
κοπεδίου καί συρμ)τος μέ πάντζερ. Τό πάντζερ μέ
τήν ἰσχυρή ὠθητική δύναμη πού ἔχει σέ στενή
κατεύθυνση καί τήν ἐλάχιστη πλευρική ἐκσφενδο-
ση τῶν ἀερίων του, δέν εἶναι ἀποτελεσματι-
κό στήν καταστροφή τοῦ συρ)τος. 'Αφ' ἑνός
πρέπει νά πετύχει ἀκριβῶς στή βάση τοῦ συ-
ρ)τος, δηλαδή νά χτυπήσει στή γῆ, πράγμα
πού δέν τό πετύχαν μέρα καί μέ καλή σκόπευ-
ση ἐπίλεχτοι παντζεριστές. Ὕστερα μέ τήν πρό-
σκρουση στό συρματόπλεγμα δέν ἐκπυρσοκροτεῖ.
Καταστρέφει τά ναρκοπέδια ἀλλά χρειάζεται
μεγάλη κατανάλωση πού δέν συμφέρει. Εἶναι
κατάλληλα μόνο γιά πολυβολεῖα.

Οἱ δοκιμές ὁ τούς σταυρούς εἴχαν πλήρη
ἐπιτυχία. Ὁ σταυρός ἔγινε μέ δυό λουριά σα-
νίδια ἀπό σκουρέτα, τό ἕνα μέ διαστάσεις
0,015Χ 0,040 καί τό ἄλλο μέ 0,010Χ0,050.
Στό πρῶτο δέθηκε ἕνα τουφεκοποιημένο ἐνισχυμέ-
νο μέ δυό καλουπάκια. Ἔνασμα β δοκού στό
τυφεκοποιημένο, ἀπό Γερμανική χειροβομβίδα ἤ
περιέχουσι βάμβακα ἐνεύσματα. Ἐπ βραδύνθηκε μέ
κατάλληλο τρόπο τό ἔνασμα ἀπό 10" σέ 15"
15". Ὁ μαχητής μπορεῖ νά κουβαλήσει δυό
σταυρούς καί νά ἐνεργήσει στό συρματόπλε-
γμα ἤ ναρκοπέδιο σάν νά πετάει χειροβομβίδα.

Στό πετασσόμενο ἀτσαλένιο σύρ)μα πού χρη-
σιμοποιεῖ ὁ ἐχθρό, μέ δυό σταυρούς ἀνοίγε-
ται μεγάλο ρῆγμα 15-25 μ. γιατί εἶναι τεζα-
ρισμένο, κόβεται εὔκολα καί συσπειρώνεται.

Στό ἀγκαθωτό κανονικό λασκαρισμένο συρ
ματόπλεγμα, μέ 6 σταυρούς γίνεται ρῆγμα
10 μ. Σ' αὐτό χρειάζεται νάχουμε καί ψαλί-
δια γιατί μέ τήν ἔκρηξη μένουν μεμονωμέ-
να σύρματα πού πρέπει νά κοποῦν. Οἱ σταυ-
ροί καταστρέφουν τελείως τίς ναρκοπαγίδες
πού βρίσκονται πρός καί πάνω στά συρματο-
πλέγματα. Γιά ναρκοπέδια ἀπό νάρκες σουράιν
χρειάζεται μεγαλύτερη κατανάλωση σταυρῶν.
Γιά τίς προωθημένες, μεμονωμένες ἐχθρικές
παγιδεύσεις, ἡ ἐξουδετέρωση γίνεται ἀπό τούς
ἀνιχνευτές ναρκῶν, μέ ἀπασφάλιση τῆς παγί-
δας ἤ κόψιμο τοῦ σχοινιοῦ της.

Τά ἀντιαρματικά 0,030 ἔκαναν δοκιμαστι-
κές βολές τήν ἡμέρα καί νύχτα σέ πολυβολεῖα
ἀπό ἀπόσταση 600—400 καί 100 μέτρα μέ
διατρητικά καί ἐκρηκτικά βλήματα. Ὁ τεχνι-
κός καί τακτικός τρόπος χρήσης τους σά πρῶτο
κλιμάκιο ἐπίθεσης ἀποδείχτηκε πολύ ἱκανο-
ποιητικό γιά ἐξουδετέρωση τοῦ ἐχθρικοῦ σχε-
δίου πυρός. Χωρίς ρόδες μετακινεῖται εὔκολα
ἀπό θέση σέ θέση μέ 8 ἄνδρες. Τήν ἡμέρα
ρίχνει σέ στόχο καί στά 600 μ.

Τά ἀντιαρματικά τῶν 0,037 δέν μποροῦν
τεχνικά καί τακτικά νά ἀνταποκριθοῦν στήν
ἐπίθεση σέ ὀρεινό στόχο. Εἶναι ἀποτελεσματι-
κά γιά στόχους σέ πεδινό ἔδαφος μέ διαδοχι-
κή ρυμούλκησή του κοντά πρός τό στόχο μέ
τήν κίνηση τοῦ πεζικοῦ.

Β) Ἡ προετοιμασία τοῦ λόχου πεζικοῦ γιά
ἐπίθεση σέ γερά ὀχυρωμένο στόχο ἀκολούθη-
σε τήν παρακάτω ὀργανωτική στρατηγική. Ἡ
τακτική χρησιμοποίηση τῶν διμοιριῶν τοῦ λό-
χου στήν ἐπίθεση, βγῆκε ἀπό τήν ἀνάγκη νά
γίνει ρῆγμα στήν ὀχύρωση τοῦ ἐχθροῦ, μέ
συνεχή προσαρμογή τῶν δυνάμεων καί μέσων σέ
μιά κατεύθυνση, νά ἀποφεύγεται καί ἡ παρα-
πάνω μικρή ἀποκέντρωση γιατί θά πέσουν τά
τμήματα σέ καινούρια ναρκοπέδια -συρματο-
πλέγματα-σχέδιο πυρός, θά ἐξαντλήσουν τίς
δυνάμεις καί μέσα τους καί θά καθηλωθοῦν
στήν α΄. γραμμή ἀντίστασης τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ
πείρα μας σχετικά μέ τήν τακτική τῆς ἄμυνας
τοῦ ἐχθροῦ, μᾶς γνωρίζει ὅτι ἡ κυκλική ἄμυνα

τάγματος (Κέντρο ἀντίστασης), ἀποτελεῖται ἀ. πό τήν περιχαράκωση 24 σημείων στηρίγματος (ἄμυνα λόχου κυκλική) μέ ἀμοιβαῖες τις πλαγιοφυλάξεις καί μέ κατά βάθος διάταξη τῶν σημείων (λόχων). Ἑπομένως τά τμήματα μας ἐπίθεσης πρέπει νά ἔχουν ἐπάρκεια σέ μέσα καταστροφῆς γιά νά εἶνε σέ θέση νά ἀντιμετωπίσουν μιά καί δυό σειρές ναρκοπέδια-πολ)λεία-συρ)τα, τά ὁποῖα πολλές φορές δέν καθορίζονται μέ ἁπλῆ ἀναγνώριση, κι' ἄν δέν ὑπολογιστοῦν παρουσιάζουν ἀπρόοπτα ἐμπόδια στή μάχη.

Οἱ δυσκολίες πού παρουσιάζονται στό πεδίο τῆς μάχης στόν συντονισμό τῶν δυνάμεων καί μέσων τοῦ λόχου καί ἰδιαίτερα στή φάση τῆς ἐπίθεσης σέ ὀχυρωμένο στόχο, ἀποτέλεσαν τό βασικό πρόβλημα τῆς διοίκησης τῆς ταξιαρχίας καί ἡ ἐκπαίδευση μαχητῶν καί στελεχῶν μπῆκε ἐπιταχτικά γιά νά μάθουν νά πραγματοποιοῦν τό ρῆγμα. Ἔγινε ὑποδειγματική ἄσκηση τῶν στελεχῶν τῆς Ταξιαρχίας μέχρι διοίκηση διμοιρίας μέ θέμα: «Ὁ λόχος στήν ἐπίθεση σέ ὀχυρωμένη τοποθεσία στή δημιουργία ρήγματος μέ τά μέσα του καί μέ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ». Ἡ ἄσκηση ἀπεικονίστηκε σέ ὀχυρωμένη τοποθεσία μέ ναρκοπέδια καί συρματοπλέγματα πού κατασκευάστηκαν καί ἐκτελέστηκε μέ πραγματικά πυρά. Ἡ ἀπεικόνιση τοῦ πυροβολικοῦ ἔγινε μέ πυρά ὁλμίσκων Τήν ἄσκηση ἐπακολούθησε κριτική καί βγῆκαν ὀργανωτεχνικά καί ταχτικά συμπεράσματα πάνω στά ὁποῖα προσαρμόστηκε ἡ ὅλη συγκρότηση καί ἐκπαίδευση τῶν τμημάτων μας. Ἡ συγκρότηση τοῦ λόχου ἦταν: α) Διμοιρία καταστροφῆς μέ τήν ὁμάδα ἀνιχνευτῶν καί καταστροφῆς ναρκοπεδίων (6 ἄνδρες 12 σταυροί), ὁμάδα καταστροφῆς συρματοπλέγματος (6 ἄνδρες 12 σταυροί 2 ψαλλίδες), ὁμάδα παντζεριστῶν (6 ἄνδρες, 6 πάντζερ). β) Τή διμοιρία παντζεριστῶν μέ 2 ὁμάδες παντζεριστῶν (10-12 ἄνδρες 10—12 πάντζερ) καί μιά ὁμάδα πυρός (10 ἄνδρες 2 ὁπλ)λα. Τή διμοιρία πυρός (20 ἄνδρες μέ 4 ὁπλ)λα). Ἡ διμοιρία καταστροφῆς εἶναι ἐφοδιασμένη βασικά μέ ἀτομικά αὐτόματα καί χειροβομβίδες.

Ἡ διάταξη τοῦ λόχου στήν κατεύθυνση τοῦ ρήγματος πρέπει νά εἶναι: Διμοιρίες διαδοχικές μέ ἀπόσταση 20—40 μέτρα.

Στήν ἀναλυτική μελέτη τοῦ ἐδάφους τῆς ἐχθρικῆς τοποθεσίας ἐξετάστηκαν καί ἀναγνωρίστηκαν:

α) Ἡ διάταξη τῶν στρατηγικῶν σημείων στό σύνολο τῆς τοποθεσίας πού κατεῖχε ὁ ἐχθρός: Μπίκοβικ 1505—1394—Δόντι—1341-Ἀηλιάς Σιδηροχωρίου Αὐχένας—Καζάνι 1206 Ἀντέρισμα Παπάσκοβας.

β) Τά πεδία βολῆς τῶν σημείων αὐτῶν, οἱ ἀμοιβαῖες πλαγιοφυλάξεις των καί τά ἀπυρόβλητα σημεία.

γ) Ἡ φύση καί ἡ διάταξη τῆς ὀχύρωσης κάθε σημείου. ἀριθμός πολυβολείων, μῆκος χαρακωμάτων, ἰσχύς σκεπάστρων καί διάταξη τῶν ἀμυντικῶν κατασκευῶν (συρ)τα, ναρκοπέδια).

δ) Τά δρομολόγια ἐπικοινωνίας καί ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ ἐχθροῦ ἀνάμεσα τῶν σημείων καί ἀπό τά μετόπισθέν τους.

ε) Τά δρομολόγια (ὧρες) κίνησης τῶν δικῶν μας τμημάτων πρός τίς ἐχθρικές θέσεις.

στ) Τά ἐδαφικά σημεῖα πού μποροῦμε νά χρησιμοποιήσουμε σάν βάσεις ἐξόρμησης καί βάσεις πυρός (ἀπόσταση, [illegible] μέχρι τούς στόχους, κάλυψη καί ὀργάνωση τῶν βάσεων).

ζ) Θέσεις σταθμῶν διοίκησης, παρατηρητηρίων, σταθμῶν ἐπίθεσης καί δρομολογίων γιά διακομιδή τῶν τραυματιῶν, ἄξονες καλυμμένοι γιά ἐξασφάλιση τοῦ τηλ)κοῦ δίχτυου [illegible]

Στήν ὀργάνωση τῆς ἀναγνώρισης τῶν στόχων ἐξακριβώθηκαν:

α) Ἡ δύναμη καί τά μέσα τοῦ ἐχθροῦ σέ κάθε σημεῖο κατά προσέγγιση μέ συγκέντρωση πληροφοριῶν ἀπό κοινή παρατήρηση κάθε μέρα. Ἡ δουλειά αὐτή πραγματοποιήθηκε ἀπό τίς ὁμάδες πληροφοριῶν πού συγκροτήθηκαν σε κάθε τάγμα (δύναμη 5 ἀνδρῶν) καί τή διμοιρία πληροφοριῶν. Τό σχέδιο πυρός καί ἡ φύση τῶν ὅπλων μέ εἰδικές κρούσεις πού ἔγιναν.

β) Ἡ διάταξη τοῦ βαρέος ὁπλισμοῦ, θέσεις ὅλμων καί πυροβολαρχιῶν, καθώς καί τά ἐδαφικά σημεία πού προσαρμόστηκαν οἱ βολές ἀνάσχεσής τους.

γ) Ἰδιαίτερα τά ἀδύνατα σημεῖα τοῦ ὀχυρωμένου σχεδίου πυρός. Προσέχτηκαν οἱ ἐξοχές τῆς ὀχύρωσης πού παρουσιάζουν καί τα τα [illegible] ὄργανα πυρός

δ) Διαλέχτηκε τό ἀντέρεισμα Ἀνατ. τοῦ 1505 σάν ἄξονα ἡ προεξοχή τῆς ὀχύρωσης τοῦ Μπίκοβικ, ὕστερα ἀπό πολύπλευρη ἀναγνώριση καί παρατήρηση τῶν διοικήσεων καί διαπιστώθηκε μέ εἰδική ἐπί τόπου ἀναγνώριση σέ πρωινές ὧρες ἀπό τούς διοικητές τῶν λόχων ὅτι τό ἀντέρεισμα αὐτό βάλλεται μόνο μετωπικά ἀπό 8 ὄργανα πυρός σέ δυό σειρές διαταγμένα.

ε) Ἔγιναν κατά τόν ἴδιο τρόπο ἀναγνωρίσεις στό Δόντι καί 1341.

στ) Οἱ ἀξιωματικοί τῶν βάσεων πυρός πεζικοῦ ἀναγνώρισαν ἐπιτόπου τίς θέσεις βολῆς τῶν ὅλμων καί ἀντιαρματικῶν καί σε πρωινές ὧρες ἐπισήμαναν τίς θέσεις καί τίς κατευθύνσεις βολῆς μέ στοχαστό ἀκοντίων, ἐκτίμησαν τίς ἀποστάσεις γιά νά πραγματοποιηθεῖ βολή τή νύχτα·

ζ) Ἀναγνωρίστηκαν οἱ θέσεις ἐξόρμησης τῶν τμημάτων καί εἰδικές ἀνιχνευτές, παρακολουθοῦσαν τίς [illegible] συνήθειες τοῦ ἐχθροῦ [illegible] προωθημένες. — Οἱ ἀνιχνευτές ναρκοπεδίων ἀναγνώρισαν [illegible] ναρκοπεδίων στή κατεύθυνση τοῦ ρήγματος καί τήν ἀπόσταση ἀπ' τό συρματόπλεγμα. Ὅλοι οἱ παρα-

πάνω τρόπος τῶν ἀναγνωρίσεων ἔγινε μέ συνεργασίες κατά τομέα δουλειάς τῆς διοίκησης καί ἐπιτελείου τῆς ταξιαρχίας τῶν διοικήσεων τῶν ταγμάτων καί λόχων καί τῶν ἀξιωματικῶν πυροβολικοῦ.

Δ. Τό πρόβλημα τῆς προσαρμογῆς τῆς διάταξης ἐπίθεσης τάγματος στήν κατεύθυνση τοῦ ρήγματος (Α ἀντέρισμα 1505) ἦταν βασικό. Δέν προτιμήθηκε ἡ φάλαγγα ἐπίθεσης τάγματος μέ τούς λόχους διαδοχικούς (κυματοειδής ἐνέργεια λόχων), γιατί παρουσιάζει τά μειονεκτήματα α) Μέτωπο ρήγματος πολύ στενό μέ κίνδυνο ν' ἀνατραπεῖ β) Ἰσχυρή ἀνάσχεση τοῦ ἐχθροῦ μπορεῖ νά ἀπομονώσει τό Β' Κλιμάκιο ἀπό τό Α' καί νά ἀτονίσει ἡ ἐπίθεση τοῦ Α' Κλιμακίου ἄν ἔγκαιρα δέν τροφοδοτηθεῖ. γ) Ἡ διοίκηση τοῦ τάγματος δέν μπορεῖ εὔκολα νά συντονίσει τέτοιον ἐπιμήκη σχηματισμό.

Προτιμήθηκε ὁ σχηματισμός τάγματος σέ τρίγωνο μέ τούς δυό λόχους μπροστά. Ἡ Δ)ση τοῦ τάγματος στή βάση τοῦ τριγώνου μέ τά ἀντιαρματικά τῶν 0,02 (βάση πυρός ρήγματος). Τό τάγμα στό ρῆγμα δέν μπορεῖ νά διευθύνει βάση πυρός ὄλμων πολ)λων. Ὅλες οἱ δυνάμεις καί τά μέσα ρήγματος πρέπει νά διευθύνονται ἄμεσα γιατί ἡ ἰδιομορφία τῆς μάχης αὐτῆς δυσκολεύει πολλούς συντονισμούς δυνάμεων καί μέσων, μέ κίνδυνο νά δημιουργηθεῖ σύγχιση, συσσώρευση καί προσβολή τῶν τμημάτων μας μεταξύ τους. Εἶναι ἀρκετά γιά τό τάγμα τά ἀντιαρματικά τῶν 20 μέ ἄμεση δ)ση τους στό Α' Κλιμάκιο καί ἡ προπαρασκευή τοῦ πυροβολικοῦ μέ προκαθορισμένο βομβαρδισμό τῶν στόχων, τήν διάρκεια τοῦ ὁποίου πρέπει νά ρυθμίζει ὁ δ)τής τοῦ τάγματος τοῦ ρήγματος μέ τή βοήθεια ἀξ)κοῦ συνδέσμου τοῦ πυρ)κοῦ.

Ε' Βασικό πρόβλημα παρουσίασε ἡ ἐν γένει προσαρμογή τῆς διάταξης ἐπίθεσης ὅλων τῶν τμημάτων τῆς Ταξιαρχίας, γιά τήν ἀνατροπή τῆς ἐχθρικῆς τοποθεσίας, μέ τό κέντρο βάρους της στήν κύρια κατεύθυνση τοῦ ρήγματος. Ἡ διοίκηση μελέτησε:

α) Τήν ἐξασφάλιση ἄμεσης ἐφεδρείας στήν κύρια κατεύθυνση τοῦ ρήγματος (ἐφεδρεία ρήγματος) γιά ἀποφασιστική συνέχιση τῆς προσπάθειας καί ἐκμετάλλευση ἄμεση κάθε ἐπιτυχίας. Ἡ ἐφεδρεία αὐτή νά καταλάβει τή βάση ἐξόρμησης τοῦ τάγματος αἱ κλιμακίου μόλις αὐτό ἐπιτεθεῖ, γιά νά βρίσκεται ὅσο τό δυνατό πιό κοντά.

β) Ἐξασφάλιση ἄλλης ἐφεδρείας σέ μεγαλύτερη κλιμάκωση (ἐφεδρεία ὅλης τῆς ἐπιχείρησης) προσανατολισμένης γιά πλατύτερη ἐκμετάλλευση τῆς ἐπιτυχίας καί γιά ἀντιμετώπιση τυχόν ἀντιπερισπαστικῆς ἐχθρικῆς ἐνέργειας.

γ) Ἐνέργειες πλαγιοφύλαξης καί ἀντιπερισπασμοῦ στα ἐχθρικά μετόπισθεν, χωρίς νά ἀπορροφῶνται δυνάμεις καί μέσα πάνω ἀπό τό 1)4 τοῦ συνόλου τῆς Ταξιαρχίας.

δ) Τήν ἐξασφάλιση διάταξης βάσης πυρός πεζικοῦ (ὄλμων, πολυβόλων, α)α σέ ἑνιαῖο μαζικό σχηματισμό γιά τόν καλύτερο συντονισμό καί ἀποφασιστικότερη συμβολή της στήν κατεύθυνση πού ἐπιδιώκει μέ πυκνότητα πυρῶν καί εὐκολώτερο τόν ἀνεφοδιασμό.

ε) Τή βάση πυρός πυροβολικοῦ γιά ἑνιαία συγκεντρωτική βολή ὅλων τῶν πυροβόλων σέ ἕνα στόχο καί τή μαζική μεταφορά του στόν ἑπόμενο. Γιά νά πετύχει τόν καλύτερο σύνδεσμο πεζικοῦ-πυροβολικοῦ τοποθετήθηκαν ἀξιωματικοί σύνδεσμοι τοῦ πυροβολικοῦ στό α' Κλιμάκιο τοῦ πεζικοῦ μέ χωριστά μέσα διαβίβασης.

στ) Τήν προσαρμογή τῶν μέσων διαβίβασης καί συνδέσμου στή διάταξη ἐπίθεσης τῆς Ταξιαρχίας. Γιά τόν συντονισμό τῶν τμημάτων χρησιμοποιήθηκαν μέ καλό συνδιασμό ὅλα τά μέσα τηλέφωνα ἀσύρματοι μικροί-φωτοβολίδες-σύνδεσμοι. Ὁ τρόπος κατασκευῆς τῶν φορητῶν μπομπίνας ἐξασφάλιζε τήν τηλ)κή ἐπικοινωνία μέ τά τάγματα ἀκόμη καί κατά τή διάρκεια τῆς κίνησής τους.

ζ) Τήν προσαρμογή τῶν ὑπηρεσιῶν ἀνεφοδιασμοῦ-ὑγειονομικοῦ γιά ἐξυπηρέτηση τῶν τμημάτων μέχρι τό α' κλιμάκιο τῆς μάχης.

η) Τήν ἐξασφάλιση ἐργαλείων καί ἐκρηκτικῶν ὑλῶν (νάρκες) γιά ἄμεση βελτίωση ὀχύρωσης τοῦ ἐδάφους πού θά κατακτοῦσαν τά τμήματα τοῦ πεζικοῦ.

ΣΤ' Ἡ προσαρμογή τῆς διάταξης ἐπίθεσης τῆς Ταξιαρχίας ἀπό τή βάση τῆς ἐξόρμησης πάνω στή δοσμένη ἐχθρική τοποθεσία, ἦταν πραγματοποιήσιμη μόνο τή νύχτα.

Ἡ ἠθικοϊδεολογική προετοιμασία, βασικά ἔβαλε τή σφραγίδα της σέ ὅλες τίς προετοιμασίες τῆς ἐπιχείρησης, γιατί ἐναρμονίστηκε στή βάση τῆς συνολικῆς ἐκπαίδευσης τῶν τμημάτων καί στήν καλή προετοιμασία τῶν μέσων καί τοῦ τρόπου ἐνέργειας.

Μαχητές καί στελέχη ξεκίνησαν μέ ὁλοκληρωμένη τήν πεποίθηση ὅτι «τό Μπίκοβικ θά πέσει αὐτή τή φορά».

II. Ἐκτέλεση: Στίς 9)11)48 τά τμήματα τῆς ἐπιχείρησης κατέλαβαν τούς χώρους κάλυψής τους (συνημμένο σχεδιάγραμμα). Ὥρα 18 τῆς 10)11)48 ἄρχισε ἡ προώθησή των πρός τίς βάσεις ἐξόρμησης. Ὥρα 23,30 ἄρχισε ἡ ἐκδήλωση τῆς ἐπίθεσης στούς ἀντικειμενικούς σκοπούς μέ τήν προπαρασκευή τοῦ πυροβολικοῦ. Ὥρα 01,30 τό 601 τάγμα πραγματοποιεῖ ρῆγμα στήν κύρια κατεύθυνση καί καταλαμβάνει τό Πέταλο, μέ τούς δυό λόχους σέ πρῶτο κλιμάκιο καί τόν ἕνα σάν ἐφεδρεία [illegible] ζει τήν ἐπίθεσή του πρός 15[illegible] καί διαθέτει τήν ἐφεδρεία του γιά ὑπερκέραση ἀπό τό ἀριστερό. Οἱ ἐνέργειες αὐτές [illegible] ξεκαθαρίζονται προσωρινά κα[illegible] σύνδεση ἀπ' τήν Ταξιαρχία. Κ[illegible] διμοιρίες τῆς ἐφεδρείας ρήγματο[illegible] 03,20

καταλαμβάνεται τό Μπίκοβικ. Συνεχίζεται ή προσπάθεια τοῦ 589 τάγματος πρός Δόντι ἀπό Μπίκοβικ καί πρός Δοντάκι ἀπό Βραχάκι. Ἡ προσπάθεια ἀγκιστρώνεται ἀπό ἰσχυρή ἀντίσχεση τοῦ ἐχθροῦ. Στό Δοντάκι δημιουργεῖται ρῆγμα καί τήν ἐκμετάλλευσή του πραγματοποιεῖ ὥρα 7 ἡ διλοχία ἐφεδρείας τῆς 103 ταξιαρχίας μέ γρήγορη ἀνατροπή των.

Τό 580 τάγμα ὥρα 01.30 πρωϊνή πραγματοποιεῖ ρῆγμα στήν ἀνατολική διάταξη 1341 καί καταλαμβάνει ὅλες τίς πρῶτες θέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ βάση πυρός του (δλμοι ἀντιαρματικό τῶν 0,037) ἀπό κακό συντονισμό προσβάλλει τά τμήματα ἐπίθεσης καί τά ἀνατρέπει. Ὥρα 7 ἐπαναλαμβάνει νέα προσπάθεια καί τά τμήματα καταλαμβάνουν τό 1341 στό μεγαλύτερο του μέρος. Ἀπό κακό συντονισμό τμήματός του πού ἐνεργοῦσε ἀπό ἀνατολική κατεύθυνση, προσβάλλονται μεταξύ τους τά τμήματα καί δίνουν τή δυνατότητα στόν ἐχθρό νά ἀνακαταλάβει τήν κατάσταση καί νά συγκρατηθεῖ. Τα τμήματα συμπτύχθηκαν ὕστερα ἀπ' αὐτό στά Α καί Ν. Α. ἀντερείσματα 1341.

Κατάσταση τμημάτων ὥρα 9 τῆς 11)11)43 καί διάταξη.

—601 Τάγμα χωρίς μεγάλες ἀπώλειες ἔχει διάταξη: Ἕνας λόχος Πέταλο, ἕνας λόχος ἀριστερότερα πρός αὐχένα Καζανιοῦ καί ὁ ἄλλος λόχος ἀνακατεμένος μέ τμῆμα τοῦ 589 Τάγματος πάνω στό 1505.

—539 Τάγμα. Μέ σημαντικές ἀπώλειες καί ἀρκετή διαρροή βρίσκεται μέ διάταξη 2 λόχοι στό Μπίκοβικ προσανατολισμένοι πρός 1394 καί ἕνα λόχο στόν αὐχένα Μπίκοβικ Δοντάκι.

—Διλοχία 103 Ταξ)χίας. Μέ ἐλάχιστες ἀπώλειες καί πλήρη συνοχή κατέχει μέ ἕνα λόχο τό Δόντι καί τόν ἄλλο λόχο ἐφεδρεία κοντά στό Δοντάκι (δύναμη λόχων 35-40 ἄνδρες).

—580 Τάγμα. Μέ σοβαρές ἀπώλειες ἀγγυστρωμένο στά Α. ἀντερείσματα 1341.

Βάση πυρός 4 ὄλμων στήν ἴδια θέση μέ ἀπώλειες καί μέ ἐξαντλημένα πυρομαχικά. Ἀπό ὥρα 9—12 τά τμήματα κατέβαλαν προσπάθεια ἀνασυγκρότησης τῶν τμημάτων καί διευθέτησης τῶν θέσεών των κάτω ἀπό πυρά ὄλμων καί πυροβολικοῦ.

Συνέχιση τῆς προσπάθειας πρός 1394 καί Ἀηλιά Σιδεροχωριοῦ δέ μπόρεσε νά πραγματοποιηθεῖ.

Ἀπό ὥρα 12 ὁ ἐχθρός ἀρχίζει ἀντενέργεια μέ συγκέντρωση πυρῶν πυροβολικοῦ καί ὄλμων στό Μπίκοβικ καί κινητοποιήσεις τμημάτων του.

Ὁ ἐχθρός ἀποκρούστηκε σέ 3 ἐπίμονες προσπάθειές του. Ὥρα 13.30 ὁ ἐχθρός καταλαμβάνει τό Μπίκοβ κ. Γίνεται ἀμέσως ἀντεπίθεση ὕστερα ἀπό ἐντολή τῆς Ταξιαρχίας ἀπ' τόν ἐφεδρικό λόχο καί ἀπ' τήν κατεύθυνση Δόντι καί τό ὕψωμα ἀνακαταλαμβάνεται μέ πάλη σῶμα πρός σῶμα.

Κατάσταση τμημάτων ὥρα 20 τῆς 11)11)43 καί διάταξη

Τά 601, 539 καί 539 τάγματα πῆραν διαταγή νά περισυλλέξουν τούς διαρρεύσαντες καί ἐλαφρά τραυματίες καί νά ἀνασυγκροτηθοῦν στούς χώρους Μπάλο, Ρόντο, Γιουσα.

Ἡ Διλοχία τῆς 103 μέ δύναμη 3 διμοιριῶν συνολικά μέ πλήρη συνοχή κρατάει μέ διμοιρία τό Μπίκοβικ καί δυό διμοιρίες Δόντι, Δοντάκι. Μέχρι τίς πρωϊνές ὧρες ἡ διοίκηση τῆς ἐπιχείρησης ἐνισχύει τό Μπίκοβικ μέ μιά διλοχία τῆς 103 Ταξιαρχίας (4 διμοιρίες) πού τῆς διάταξη στό ἀριστερό πλευρό τοῦ Μπίκοβικ (Πέταλο—Βραχάκια) καί ἄλλη μιά Διλοχία τῆς IX Μεραρχίας πού μέ ἕνα της λόχο κρατάει Δόντι—Δοντάκι καί ὁ ἄλλος λόχος στά Ν. ἀντερείσματα Μαυρόκαμπου σάν ἐφεδρεία. Τά τμήματα πού κατεῖχαν τό Δόντι ἐγκαταστάθηκαν στό Μπίκοβικ.

Ἀπ' τίς πρωϊνές ὧρες τῆς 12)11)43 ὁ ἐχθρός ἐνεργεῖ ἰσχυρές ἐπιθέσεις ἀπό κατεύθυνση Καζάνι—Ἀηλιά Σιδεροχωριοῦ μέ δυνάμεις 2 διλοχιῶν. Οἱ 4 προσπάθειες πού ἔκανε στή διάρκεια ὅλης τῆς ἡμέρας ἔσπασαν πάνω στήν ἡρωϊκή ἀντίσταση τῶν τμημάτων μας.

Ὥρα 24 ὁ λόχος τῆς ἐφεδρείας ἐνεργεῖ συνδυασμένα μέ τμήματα Μπίκοβικ καί μέ προπαρασκευή πυροβολικοῦ γιά ἀνατροπή τοῦ 1394. Ἀπό ἔλλειψη εἰδικῆς προετοιμασίας τά τμήματα δέν μπόρεσαν νά ξεπεράσουν τά ναρκοπέδια καί συρματοπλέγματα τοῦ ἐχθροῦ καί ἀναγκάστηκαν νά ἀποτραβηχτοῦν τίς πρωϊνές ὧρες στις θέσεις ἐξόρμησής τους.

Στίς 13)11)43 ἀπ' τίς πρωϊνές ὧρες ὁ ἐχθρός μέ ἰσχυρή καί πολύωρη προπαρασκευή πυροβολικοῦ καί ὄλμων ἀπ' ὅ,τι ὥρας ἐπαναλαμβάνει τίς ἐπιθέσεις του ἀπό κατευθύνσεις αὐχένα Καζάνι καί 1394. Ἀγκιστρώνεται κατ' ἐπανάληψη σέ ἀπόσταση 100 μ. ἀπ' τίς θέσεις μας καί ἀνατρέπεται ἐπανειλημμένα κάτω καί ἀπό τά εὔστοχα πυρά τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ μας, μέ σοβαρές ἀπώλειες. Σημαντικές ἦταν ἐπίσης οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ ἀπό τά ναρκοπέδιά μας. Πρέπει νά τονισθεῖ ὁ ἀπαράμιλλος ἡρωϊσμός τῶν μαχητῶν καί στελεχῶν τοῦ Τάγματος Βελισσάρη πού σήκωσε τό βάρος τῶν ἐχθρικῶν ἀντεπιθέσεων στό διήμερο αὐτό.

Κατάσταση τμημάτων ὥρα 24 13)11)43

Τάγμα Βελισσάρη μέ ἀπώλειες καί πλήρη συνοχή ἀνασυγκροτεῖται καί κρατάει ΝΑ ἀντερείσματα Μαυρόκαμπου σάν ἄμεση ἐφεδρεία τῆς Ταξιαρχίας.

Διλοχία 103 Ταξιαρχίας μέ ἀπώλειες ἀνασυγκροτεῖται καί κρατάει ΝΔ ἀντερείσματα Ἁγιαντώνης.

580 Τάγμα ὕστερα ἀπό ἀνασυγκρότηση μιά διλοχία κινεῖται καί καταλαμβάνει διάταξη στό Μπίκοβικ (1505) μέ τρεῖς διμοιρίες καί 2 διμοιρίες στό Δόντι—Δοντάκι.

Λόχος Γιούρα (IX Μεραρχίας) παίρνει διά-

ταξη σ ό Πέταλο Βρα ια μέ δύναμη δυό διμοιριών.

539 Τάγμα ανασυγκροτεί 2 λόχους καί βρίσκεται σέ διάταξη Μπρο Γιόβατ.

60 Τάγμα ασυγκροτεί 2 λόχους καί βρίσκεται σέ διάταξη στά Γκλ βατα.

α ά σ η έχθρ ύ: Κατέλαβε Καμέ Μ ιτό ς. Ἀντι ατέστησε δυν μεις ού 1341, ά ιατέστησε καί ισχυροποίησε διάταξή του μέχ ι Ἀηλιά Σιδη οχωριού μέχρι 1394 μέχρι 1 03.

Σ 14)11)48 τις πρωϊνές ώρες ό έχθρός έξαπολύει νέα επίθεση προς Πέταλο άπό 1341 μέ δύν μη λόχου, άπό Αη ιά Σιδη οχωρίου μέ λόχο, καί μέ δύναμη τάγ ατος άπό αυχένα 1394 πρό Μπ κοβικ. Κατόρθωσε νά καταλ βει τό Πεταλοχτυπώντας το άπ' τά πλευρά άν καί οί μαχητές μας πάλαιψαν σώμα πρός σώμα. Η μάχη συνεχίστηκε μέχρι τίς 11 ή ώρα κα άν καί ό έχθρός ιχε άπώ ειες κατόρθωσε ν καταλάβει τό Δ ντι Πι ζοντα: άπ'τά π ευρά καί κατά μέ ωπο τή διάταξη τού Μπίκοβικ ύσ ερα κι' άπ τι άπώλειες πού είχαν τά τμή ατά μας κατόρθωσε νά επιβ ηθεί στό Μπ κοβικ. Τό 580 τάγ α μέ μιά διμοιρία πού τού άπέμε ε ηγγισ ρώθηκε στό Δ ντά ι μέχρι τίς βρα υ ώρες καί κάλυψε τήν άπαγγί στρωση ών λοιπών σχηματισμών πού συμμετείχ θηκαν στίς βάσεις του, ύστερα άπό διατ γή.

III. Ἀπώλειες τού έχθρού 160 νεκροί καί τραυματίες, 27 αιχμάλωτοι. Λάφυρα άσύρματο 5, ενζινοπ αν 2, πιστ ρίες 10, πολυβόλα βι ρ 3, όπ α 80, ότ λα 26, ημιαυτόματα 13, αντίσκηνα καί όλο τό υλικό στρατοπέδιας καί άτομικών ειδών. Πάθηκαν επί πλέον 5 ηλέρων και10χι μ καλώδιο. Ἔπαθαν βλάβες 4 άεροπλάνα Η συμμετοχή τών ειδικών σχηματισμών τής ταξιαρχίας διμοιρίας άντιαεροπορικής ά ναγ, διμοιρίας πυροφοριών, υγειονομικ ύ, μηχανικ ύ, ερ οδιασ ιο , διαβιβάσεων, άνπαρματικο ήταν ικανοποιητική.

ΙΥΥ Κριτική τής επιχείρησης:

Ὁ σκοπός τή επιχείρησης όπως κα όριζε ή ΕΠΕ 13 τής Ταξιαρχ α: δηλ «κατάληψη τού 1341—1505 καί διατήρηση τής τοποθεσία μέ άνατροπή τής δι ταξ ς Δόν ι—Δοντάκι—1394 Ἀηλιά ιδη οχωριού» δέν πραγματοποιήθηκε.

Ἡ ιδέα ενέργειας ήτα ή πιό ενδεδειγμένη στό δοσμένο έδαφος καί στόχο. Ἡ κατανομή τών δυνάμεων καί μέσων ή επάρκεια αυ ών καί οί άποστολές πού πήραν ιδιαίτερα στήν κατε θυνση τού κ ρίου ρήγματος ήταν ενδεδειγμένες.

Τά τμήματα τής Ταξιαρχίας δέν ό λοκλήρωσαν τήν άποστολή τους γιατί σάν πρώτη φάση «κατάληψη» 1341—1505 πραγματοποιήθηκε τό πρώτο Μέ τήν κα άληψη τού 1505 άνκαί δέν είχαν σοβαρές άπώλειες είχαν άδικαιολόγητη διαρροή μέ άποτέλεσμα νά διασπασθούν οί όργανικοί δεσμοί τών λόχων καί διμοιριών καί νά γ νουν άνίκανα γιά εκμετάλλευση επιτυχίας μέ συνέχιση τής προσπάθειες στό Δόντι-1364-Ἀηλιά καί νά πραγ ατοποιήσουν έτσι τή δεύτερη φάση τής διατήρησης.

Τό 601 τάγμα μέ τέχνη δημιουργεί τό ρήγμα σέ μικ ό χρονικό διάστημα καί καταλαμβάνει τό Πέταλο Συνεχίζει τήν προσπάθειά του κανονικ γιά τήν κατάληψη τού 1505. Ἄν καί είχε τίς δυνατότητες ζητάει ενίσχυση άπ' τήν εφεδ εία τού ρήγματος. Ἡ Διοίκηση τής Ταξιαρχίας πολύ βιαστικά παραχωρεί τήν ενίσχυση αυτή μέ σκοπό να επιταχύνει τήν επιτυχία. Ἔτσι παρουσιάζεται μετά τή δημιουργία τού ρήγματος πυκνότητα καί μέ τήν κατάληψη τού 1505 είχαμε άδικαιολόγητες άπώλειες. Ἰδιαίτερα οί άπώλειες τών Δ)σεων ήταν βασική αιτία τής άνάμιξης καί διαρροής τών τμημάτων.

Ἡ χρησιμοποίηση τής διλοχίας εφεδρείας ήταν σωστή ύστερα άπό τήν παραπάνω κατάσταση γιά κατάληψη τού Δοντιού.

Μέχρι τό εσημέρι υπήρχε δυνατότητα νά γίνει στό 1394 μέ τίς δυνάμεις Μπίκοβικ καί Δόντι. Ἡ Ταξιαρχία υπερεκτίμησε τήν κατάσταση πού άνέφεραν οί Δ)κές τών ταγμάτων σχετικά μέ τίς άπώλειές τους. Μπορούσε μέ τή σύγ ιση πού είχε ό έχθρός καί τήν ομίχλη νά δώσει άποστολή άποφασιστικής ενέργειας στήν παραπάνω κατεύθυνση στή Διλοχία Βελισσάρη.

Γιά ήν πραγματοποίηση τής δεύτερης φάσης (κατάληψη Ἀηλιά 1394) ή Ταξιαρχία επηρεάστηκε άπό τή μή κατάληψη τού 1341 τό όποίο άφηνε εκτεθειμένα τά πλευρά καί νώτα τού Μπ κοβικ.

Ἡ Διοίκηση τού 580 Τάγματος έδειξε κλασσική άνικανότητα στό συντονισμό τών δυνάμεων καί μέσων της παρά τόν ηρωϊσμό πού επέδειξαν οί μαχητές καί τά στελέχη πού ουσιαστικά πραγματοποίησαν τήν άποστολή τους. Στήν περίπτωση αυτή θά έπρεπε ή Ταξιαρχία νά παρακο ουθεί μέ ένα μέλος τής Δ)σης άπό κοντά τήν ενέργεια πού αυτή είχε άποφασιστική σημασία.

Ἡ άνατροπή τών τμημάτων μας στό Μπικοβικ ήταν άναπόφευκτη ύστερα άπό τήν έλλειψη διοικήσεων τίς άπώλειες καί διαρροή τών τ ημ των καί τήν έλλειψη τής οχύρωσης πρός τήν κατεύθυνση τού έχθρού. Ἰδιαίτερα ή υπάρχο σα χύρωση καταστράφηκε τελείως άπ' τούς συνεχείς βομβαρδισμούς. Ἡ διατήρηση τού καταληφθέντος εδάφους καί γιά τίς επόμενες μέρες ήταν προβληματική γιατί κάθε προσπάθεια οχύρωσης πού κατέβαλαν τά τμήματα στοίχιζε πολύ σέ αίμα μέ τήν συνεχή μαζική βολή παρενόχλησης πού έκανε ό έχθρός στή διάρκεια τής νύκτας σέ καλά επισημασμένο στενό χώρο. Ἀκόμη ό έχθρός κρατώντας κοντινές βάσεις εξόρμησης κατόρθωσε επανειλημμένα νά κινητοποιήσει τίς εφεδρείες του καί νά ενεργήσει μέσα σέ λίγες ώρες τή ... τα τών πυρών τού πυροβολικού του ...

πυρκοΐας γιά σοβαρή ἀνάσχεση.

Οἱ ἐφεδρικές δυνάμεις πού διατέθηκαν στήν Ταξιαρχία ἦταν τελείως ἀπαραίτητες γιά στοιχειώδικη διατήρηση τῆς διάταξης τοῦ Μπίκοβικ, χωρίς νά περισσεύουν γιά παραπέρα διευρυνση τοῦ χώρου. Γενικά ἡ τέτοια διάθεση τῶν δυνάμεων γιά τήν ἐπιχείρηση Μπίκοβικ δέν ἦταν ἡ ἐνδεδειγμένη σέ χρόνο καί σκοπό. Θά ἔπρεπε ἐγκαιρότερα οἱ δυνάμεις αὐτές νά βοηθήσουν τό σκοπό τῆς ἐπιχείρησης κατάληψης τοῦ 1341-1394-Ἀηλιά Σιδηροχωριοῦ μέ τή διάθεσή τους ἀπό τήν ἀρχή σάν ἐφεδρεία τῆς ὅλης ἐπιχείρησης. Σέ τέτοιες σοβαρές ἐπιχειρήσεις παρουσιάζονται περιπλοκές καί λάθη πού μόνο ἡ σωματική ἐφεδρεία σταθερά ἀποφασίζει στήν πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιχείρησης.

Στίς ἐκθέσεις τῶν Ταγμάτων δέν γίνεται ἀντικειμενική κριτική στά λάθη πού παρουσιάσαν στή διάρκεια τῆς ἐπιχείρησης.

Βασικές διοικητικές ἀδυναμίες στόν ἀνεφοδιασμό μεταφορά τραυματιῶν συγκέντρωση καί ταφή νεκρῶν, περισυλλογή λαφύρων καί ἀπώλεση ἀντίληψη τῆς δύναμης καί κατάστασης τοῦ τμήματος. Ἀντικαταστάτες διοικήσεων παρά τό ὅτι τονίστηκε ἐπανειλημμένα δέν εἶχαν ὁριστεῖ.

VI. Συμπεράσματα.

1) Γιά τή δημιουργία ρήγματος σέ συρματοπλέγματα, ναρκοπέδια καί πολυβολεία ὀχυρωμένης ἐχθρικῆς τοποθεσίας εἶναι ἀρκετά τά μέσα τοῦ πεζικοῦ (σταυροί ἀπό τοποποιημένα γεμίσματα, πάντζερ, ψαλίδες) μέ εἰδική ὀργανωτική συγκρότηση τῶν λόχων πεζικοῦ, συστηματική ταχτική ἐκπαίδευση τῆς διμοιρίας καταστροφῆς τοῦ λόχου καί τήν ταχτική κατάρτιση τῶν στελεχῶν γιά τόν συντονισμό τῶν διμοιριῶν στήν κατεύθυνση τοῦ ρήγματος.

2) Ἀποφασιστικός ὁ ρόλος τῶν ἀντιαρματικῶν 0.(2) μέ τή χρησιμοποίησή τους στό πρῶτο κλιμάκιο, γιά τήν ἐξουδετέρωση τοῦ σχεδίου πυρός τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπίσης, γιά τήν ἴδια δουλειά ἡ συμβολή πυροβολικοῦ.

3) Η κατεύθυνση τοῦ ρήγματος πρέπει νά ἐπιδιώκεται στό πιό στρατηγικό σημεῖο γιά τήν ἀνατροπή τῆς ἐχθρικῆς διάταξης, ἀποφεύγοντας τό βάθος τῆς ὀχύρωσης.

4) Στήν ἐπίθεση σέ ὀχυρωμένη τοποθεσία οἱ δυνάμεις πρέπει νά διατίθενται σέ μιά κατεύθυνση μέ διαδοχικό σχηματισμό, (διμοιριῶν λόχων) γιά νά τροφοδοτεῖται ἡ προσπάθεια στό ρῆγμα καί ἡ συνέχιση τῆς ἐπίθεσης στό ἐσωτερικό τῆς τοποθεσίας χωρίς νά σκορποῦν οἱ δυνάμεις μέ κίνδυνο νά πέσουν σέ καινούργια ναρκοπέδια καί συρματοπλέγματα.

5) Κατάλληλος χρόνος γιά τέτοιου εἴδους ἐνέργειες προσφέρεται ἡ νύχτα γιατί δίνεται ἡ δυνατότητα τῆς μυστικῆς συγκέντρωσης τῶν δυνάμεων στήν κατεύθυνση τοῦ ρήγματος καί ἀποφεύγονται τά πυρά τῆς ἀεροπορίας ἀνασχέσεις πυρ)κοῦ ὅλμων καί ἐπισημάνσεις τῶν αὐτομάτων.

6) Ὁ σύνδεσμος πεζικοῦ, πυρ)κοῦ καί τμημάτων πεζικοῦ σέ τέτοιου εἴδους ἐπιχειρήσεις εἶναι πραγματοποιήσιμος μόνο μέ ἀσυρματοτηλέφωνα γιατί ἡ λοιπή συνδεσμολογία (σύνδεσμος, τηλέφωνα, φωτοβολίδες) δέν ἀποτελοῦν σταθερό μέσο σύνδεσης πάνω στή μάχη. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή στίς ὑποκλοπές μέ σύνταξη εὔχρηστων κωδίκων. Ἀκόμη φάνηκε ἀπαραίτητη ἡ προσωπική ραδιοσυνδιάλεξη τῶν διοικητῶν πράγμα πού ἐπιβάλλει τήν ἐκμάθηση τῶν στελεχῶν στή ραδιοτηλεφωνία.

7) Πρέπει νά ἐπιδιώκεται ἀποκέντρωση τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων καί μέσων μέ παραπλανητικές ἀποφασιστικές ἐνέργειες γιά νά δίνεται ἡ δυνατότητα στά τμήματα τῆς κύριας προσπάθειας, νά σταθεροποιοῦν τίς θέσεις τους καί ἐκμεταλλεύονται τήν ἐπιτυχία. Ἰδιαίτερα στήν κατάληψη στρατηγικῶν σημείων τοῦ ὁ ἐχθρός συγκεντρώνει μάζα πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας ἡ γρήγορη καί γερή ὀχύρωση τοῦ ἐδάφους πού θά κρίνει τή διατήρηση τοῦ σημείου δέ μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ μέ τά μέσα καί τμήματα τῆς κύριας ἐνέργειας. Αὐτό μπορεῖ νά πετύχει ἀπό τμήματα μαχητικά τοῦ μηχανικοῦ πού θά διαθέτουν ἀνάλογη εἰδίκευση καί μέσα. π.χ. στό Μπίκοβικ 11 βασικά πολυβολεία ἦταν ἀρκετά γιά νά κρατηθεῖ τό ὕψωμα. Αὐτά μποροῦσαν νά κατασκευαστοῦν ἀπό εἰδικά προετοιμασμένο λόχο μέσα σέ μιά νύχτα.

8) Σέ ἐπιχειρήσεις διαρκείας ὁ ἀνεφοδιασμός τῶν ὀργάνων πυρός πρέπει νά ὑπολογίζεται σχολαστικά γιά τήν ἐπάρκεια σέ πυρομαχικά (ὅλμοι-πυρ)κό Α)Α ἀντιαρματικά κ.λ.π.) γιά νά εἶνε συνεχής ἡ συμβολή τους στή μάχη καί νά μήν ἀτονεῖ ἡ βοήθειά τους στό πεζικό πράγμα πού ἔχει ψυχολογική ἐπίδραση στούς μαχητές τοῦ πεζικοῦ.

Γενικό συμπέρασμα Ἡ ἐπιχείρηση Μπίκοβικ ἀπέδειξε ὅτι τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. ἔχουν τή δυνατότητα νά πραγματοποιήσουν ἐπιχείρηση σέ σοβαρούς ἐχθρικούς στόχους μέ καλό συντονισμό τῶν μέσων τους. Τά συμπεράσματα εἶνε πολλά. Πρέπει νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο ἰδιαίτερης μελέτης γιά νά δώσουν τή δυνατότητα σέ στελέχη καί μαχητές τοῦ Δ.Σ.Ε. νά καταχτήσουν τήν τέχνη τῆς ἐπίθεσης σέ τέτοιους στόχους.

(Ἀπό τήν ἔκθεση τῆς ... Ταξιαρχίας)

ΜΑΟ-ΤΣΕ-ΤΟΥΓΚ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

(*Κεφ. 5ο παράγρ. 6: ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ*)

Δίνουμε ένα απόσπασμα από μιά σειρά μαθημάτων πού έχουν γίνει από τό Μάο-Τσέ-Τούγκ γιά τήν Κόκκινη Στρατιωτική Ακαδημία της Κίνας. Όλα τά μαθήματα θά βγούν σέ βιβλίο.

Αυτό τό πρόβλημα φαίνεται νά είναι εύκολο αλλά στήν πράξη είναι πολύ δύσκολο. Ό καθένας ξέρει πώς είναι ή καλλίτερη μέθοδος νά κερδίσει μέ πολλούς ενάντια σέ λίγους. Άλλα πολλοί δέν μπορούν νά τό κάνουν αυτό. Ενώ αντίθετα συχνά σκορπάν τίς δυνάμεις τους. Αυτό όφείλεται στήν έλλειψη στρατηγικού πνεύματος. Καί στη σύγχιση πού δημιουργούν μπλεγμένες καταστάσεις πού έχουν σάν αποτέλεσμα νά σκλαβώνεται κανείς άπό τίς περιστάσεις, νά χάνει τήν εμπιστοσύνη στόν εαυτό του καί νά ακολουθεί μιά στάση κυκεώνα·

Ώς τόσο όσο καί άν μιά κατάσταση είναι μπλεγμένη, κρίσιμη καί γεμάτη δοκιμασίες τό πολύ ένας στρατιωτικός διοικητή πρέπει πρίν άπ' όλα νά είναι ανεξάρτητο καί σίγουρο γιά νά οργανώσει καί νά διαθέσει τίς δικές του δυνάμεις. Συχνά συμβαίνει ένας νά είναι υποχρεωμένος άπό τόν εχθρό νά ακολουθεί μιά παθητική θέση. Τό κυριώτερο πράγμα πού έχει κανείς νά κάνει είναι γρήγορα νά ξαναπάρει τήν πρωτοβουλία γιατί άν αποτύχει σ' αυτό σημαίνει αναπόφευχτη ήττα.

Πρωτοβουλία δέν υπάρχει στή καθαρή φαντασία. Είναι συγκεκριμμένη καί υλική. Τό σπουδαιότερο πράγμα είναι νά κρατήσεις καί νά μαζέψεις τήν πιό μεγάλη ενεργητική δύναμη.

Είναι εύκολο γιά έναν αμυντικό πόλεμο νά είναι κανένας αναγκασμένος σέ παθητικότητα αφού είναι στήν έννοια τού επιθετικού πολέμου νά αναπτύσσει τήν πρωτοβουλία. Ώς τόσο ή παθητική μορφή ενός αμυντικού πολέμου μπορεί νά αναπληρωθεί μέ τήν πρωτοβουλία. Μπορεί ν' αλλάξει άπό μιά φάση παθητικότητας στήν μορφή σέ μιά φάση πρωτοβουλίας καί στήν μορφή καί στό περιεχόμενο. Μιά ολοκληρωτικά σχεδιασμένη στρατηγική υποχώρηση αλλαναβαίνεται στήν μορφή κάτω άπό πίεση αλλά στήν ουσία είναι ή διατήρηση τής δύναμης γιά μιά ευκαιρία νά συντρίψει τόν εχθρό είναι αποσπάς τόν εχθρό σέ μιά βαθειά διείσδυση καί νά ετοιμάζεσαι γιά τήν αντεπίθεση. Ενώ άρνηση νά υποχωρήσεις καί επιταχυνμένη συνάντηση μέ τόν εχθρό όπως ήταν ή επιχείρηση τού Χσ-ά Χσί είναι μονάχα μιά πάλη γιά τήν πρωτοβουλία στήν επιφάνεια μά στήν πραγματικότητα είναι μιά παθητική στάση. Μιά στρατηγική αντεπίθεση είναι όχι μονάχα δράση στήν ουσία αλλά αφίνει καί τήν παθητική μορφή μιάς υποχώρησης. Γιά τόν εχθρό ή αντεπίθεσή μας σημαίνει μιά προσπάθεια νά τόν αναγκάσεις νά εγκαταλείψει τήν πρωτοβουλία καί νά τού επιβάλεις παθητικότητα.

Πλέρια πραγματοποίηση τών παραπάνω απαιτεί συγκέντρωση στρατευμάτων, πόλεμο ελιγμών, πόλεμο γρήγορης απόφασης καί πόλεμο εκμηδένισης ενώ ή συγκέντρωση στρατευμάτων είναι τό κυριώτερο καί τό πιό ουσιώδικο άπ' όλα.

Συγκέντρωση στρατευμάτων είναι ουσιώδικη γιά νά φέρεις μιά ανατροπή στήν κατάσταση ανάμεσά μας καί στόν εχθρό. Πρώτα, είναι νά ανατρέψεις τήν κατάσταση επίθεσης καί υποχώρησης. Όταν ή κατάσταση είναι τέτοια ώστε ό εχθρός νά προχωρεί καί μείς νά υποχωρούμε ή απαίτηση θά είναι εμείς νά προχωρούμε καί ό εχθρός νά υποχωρεί. Αυτό θά πραγματοποιηθεί μέ τή νίκη μιάς μάχης διά μέσου τής συγκέντρωσης στρατευμάτων καί τέτοια νίκη θά επηρεάσει σοβαρά επίσης καί ολόκληρο τόν πόλεμο.

Δεύτερο ή συγκέντρωση δυνάμεων απαιτείται σέ μιά ανατροπή τής κατάστασης επίθεσης άμυνας· Νά υποχωρείς μέχρις όπου φθάσει τό τέρμα είναι βασικά μιά παθητική φάση αμυντικού πολέμου είναι ή φάση τής άμυνας. Ή αντεπίθεση είναι ή ενεργητική φάση ή φάση τής επίθεσης. Άν καί αυτή ή φάση δέν είναι έξω άπό τόν αμυντικό χαρακτήρα στη στρατηγική αμυντικού πολέμου σάν σύνολο, όμως άν συγκριθεί μέ τήν υποχώρηση αλλάζει καί στήν μορφή καί στή φύση. Η αντεπίθεση είναι μια μεταβατική φάση ανάμεσα στήν στρα-

τηγική ἄμυνα καί στή στρατηγική ἐπίθεση καί χαρακτηρίζεται σάν παραμονή στρατηγικῆς ἐπίθεσης. Αὐτό ἀπαιτεῖ συγκέντρωση στρατευμάτων.

Τρίτο εἶναι νά ἀνατρέψεις τήν κατάσταση ἐσωτερικῶν καί ἐξωτερικῶν γραμμῶν. Μιά δύναμη πού δρᾶ σέ στρατηγικά ἐσωτερικές γραμμές, εἰδικά ὁ κινέζικος κόκκινος στρατός ὅταν ἀντιμετωπίζει μιά κύκλωση ἐκμηδένισης, βρίσκει ὁλοφάνερα πολλά ἐμπόδια. Ἀλλά μποροῦμε καί πρέπει ἀπόλυτα νά ἀνατρέψουμε τήν κατάσταση στό πεδίο μιᾶς ἐκστρατείας ἤ μιᾶς μάχης μεταβάλλοντας τή γενική κύκλωση ἐκμηδένισης πού κάνει ὁ ἐχθρός σέ ἕναν ἀριθμό ἀπό μικρές ξεχωριστές κυκλώσεις ἐκμηδένισης ἐναντίον του μεταβάλλοντας τή στρατηγική προέλαση τοῦ ἐχθροῦ σέ συγκλινόμενες φάλαγγες ἐναντίον μας σέ δική μας ἐκστρατεία ἤ σέ τακτικά συγκλίνουσες καί προελαύνουσες φάλαγγες ἐνάντια σ' αὐτόν. Μεταβάλοντας τή στρατηγική ὑπεροχή τοῦ ἐχθροῦ σέ δική μας ἐκστρατεία ἤ σέ δική μας ταχτική ὑπεροχή. Καί μεταμορφώνοντας τήν ἰσχυρή στρατηγική θέση τοῦ ἐχθροῦ σέ μιά ἀδύνατη ἐκστρατεία ἤ σέ μιά ἀδύνατη ταχτική θέση καί σύγχρονα μεταβάλοντας τή δική μας ἀδύνατη στρατηγική θέση σέ μιά δυνατή ἐκστρατεία ἤ σέ μιά δυνατή ταχτική θέση.

Αὐτό εἶνε πού λέμε ἐξωτερικῆς γραμμῆς ἐπιχειρήσεις σέ ἐξωτερικές γραμμές, κύκλωσης ἐκμηδένισης μέσα σέ κύκλωση ἐκμηδένισης, ἀποκλεισμό μέσα σε ἀποκλεισμό, ἐπίθεση σέ ἄμυνα ὑπεροχή σέ ὑστέρηση, δύναμη σέ ἀδυναμία, πλεονεχτήματα σέ μειονεχτήματα καί πρωτοβουλία σέ παθητικότητα. Νά κερδίσεις νίκη σέ μιά στρατηγική ἄμυνα ἐξαρτᾶται βασικά ἀπό ἕνα πράγμα—ἀπό τή συγκέντρωση στρατευμάτων. Αὐτό συχνά ἔγινε ἕνα σοβαρό πρόβλημα διαφωνιῶν στήν ἱστορία τοῦ Σοβιετικοῦ πολέμου. Στήν ἐπιχείρηση τοῦ Κιάν στίς 4 τοῦ Ὀχτώβρη 1930 ἀρχίσαμε τήν προέλαση καί τήν ἐπίθεση πρίν νά συμπληρώσουμε τή συγκέντρωση τῶν δυνάμεών μας. Εὐτυχῶς οἱ ἐχθρικές δυνάμεις τῆς Μεραρχίας τοῦ Τιενγίν ἔφυγαν γιά δικό τους λογαριασμό. Ἡ ἐπίθεσή μας ἄν τήν πάρεις σάν τέτοια ἦταν χωρίς συνέπεια.

Ὕστερα ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 32 εἶχε διαδοθεῖ τό σύνθημα «Χτυπᾶτε σ' ὁλόκληρο τό μέτωπο» πού ζητοῦσε νά χτυποῦμε ἀπό τή Σοβιετική περιφέρεια σ' ὅλες τίς κατευθύνσεις-Βορρά-Νότο-Ἀνατολή καί Δύση. Αὐτό δέν εἶνε σωστό ὄχι μονάχα στήν στρατηγική ἄμυνα ἀλλα εἶνε ἐξ ἴσου λάθος καί στήν στρατηγική ἐπίθεση. Καί ἀπό τίς δυό ἀπόψεις στρατηγικά καί ταχτικά ἡ ἄμυνα καί ἡ ἐπίθεση καί ἡ δράση συγκράτησης καί ἐπίθεσης πάνε χέρι μέ χέρι σύντροφοι. Στήν πράξη σπάνια συμβαίνει νά χτυπᾶς παντοῦ σ' ὅλο τό μέτωπο. Ἕνα τέτοιο σύνθημα εἶνε στρατιωτικός ἰσοπεδοτισμός, εἶναι σωστό σύνθημα πολιτικά ἀλλά εἶνε ὁλότελα λάθος σάν ἕνα στρατιωτικό σύνθημα.

Στά 1933 ὁ στρατιωτικός ἰσοπεδοτισμός ἀνάπτυξε τή θεωρία τοῦ «Χτυπᾶτε μέ τίς δυό γροθιές» διαιρώντας τίς κύριες δυνάμεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ σέ δυό σώματα, προσπαθώντας νά κερδίσει νίκη ταυτόχρονα σέ δυό μέτωπα. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ μιά γροθιά ἦταν ἀδύνατη ἐνώ ἡ ἄλλη ἦταν πάρα πολύ κουρασμένη χωρίς νά φέρει τήν πιό μεγάλη δυνατή νίκη.

Κατά τή γνώμη μου εἴτε ὑπάρχει μιά δύναμη ἀπό 10000 εἴτε ἀπό ἕνα ἑκατομμύριο εἴτε ἀπό δέκα ἑκατομμύρια θά πρέπει νά ὑπάρχει μονάχα μιά κύρια κατεύθυνση ἐπιχείρησης σ' ἕνα δοσμένο χρόνο ἀντίς γιά δυό. Δέν εἶμαι ἀντίθετος σέ δυό ἤ περισσότερες κατευθύνσεις ἐπιχειρήσεων, ἀλλά θά πρέπει νά ὑπάρχει μονάχα μιά κύρια κατεύθυνση σ' ἕνα δοσμένο χρόνο.

Στόν Εὐρωπαϊκό πόλεμο ὁ δυνατός Γερμανικός στρατός πάντα δροῦσε πρός μιά κύρια κατεύθυνση σέ μιά δοσμένη στιγμή. Οἱ στρατιωτικοί σχολιαστές θεωροῦν λάθος ὅταν μιά μικρή δύναμη μετακινοῦνταν ἀπό τό Δυτικό Μέτωπο γιά νά ἐνισχύσει τό κρίσιμο μέτωπο στήν Ἀνατολική Πρωσσία τόν Αὔγουστο καί Σεπτέμβρη τοῦ 14. Ἐάν αὐτή ἡ μετακίνηση ἦταν ἡ κύρια αἰτία ἤ μιά ἀπό τίς αἰτίες γιά τή Γερμανική ἀποτυχία στό Δυτικό μέτωπο αὐτό τό σχόλιο θἆταν σωστό.

Τό ὅτι ὁ Κινέζικος Κόκκινος Στρατός πού ἐμφανίστηκε στό πεδίο τοῦ Κινέζικου ἐμφύλιου πολέμου σάν μιά μικρή καί ἀδύνατη δύναμη μπόρεσε διαδοχικά νά νικήσει ἕναν ἰσχυρό ἐχθρό καί νά κερδίσει νίκες πού ἐξέπληξαν τόν κόσμο ὀφειλότανε πάρα πολύ στή χρησιμοποίηση συγκεντρωμένης δύναμης. Αὐτό μπορεῖ νά ἀποδειχθεῖ μέ κάθε μιά ἀπό τίς νικηφόρες μάχες του.

«Ἕνας ἐνάντια σέ δέκα, καί δέκα ἐνάντια σέ ἑκατό», εἶναι μιά στρατηγική διαπίστωση πού ἀναφέρεται στή γενική ἀναλογία ἀνάμεσα σέ μᾶς καί στόν ἐχθρό σ' ὁλόκληρο τόν πόλεμο. Αὐτή ἦταν ἀκριβῶς ἡ κατάσταση μέ μᾶς. Ἀλλά ἡ διαπίστωση δέν ἔχει καμμιά ἐφαρμογή σέ ἐκστρατεία ἤ τακτική πού νἆταν ὁριστικά ἀδύνατη γιά μᾶς. Σέ κάθε μιά ἀπό τίς ἀντεπιθέσεις ἐνάντια σέ μιά ἐπίθεση μαζέψαμε πάντα μιά μεγάλη δύναμη γιά νά χτυπήσουμε ἕνα τμῆμα τοῦ ἐχθροῦ.

Στίς μάχες μας τοῦ Τσύνγ-Κτσάου Νίνκ Τοῦ ἐνάντια στόν Τόν-Γκου-Γιουάν τό Γενάρη τοῦ 1931 τοῦ Κάο Σου-Χαϊ, Χουν-Κουά ἐνάντια στήν 19η στρατιά τόν Αὔγουστο τοῦ 1931 τοῦ Σοῦ-Κόου-Σοῦ, Νίν-Σούν ἐνίκησε στό Τσέν-Τσίν-Τάνκ τόν Σιβήλη τοῦ 1932 καί τοῦ Τουάν-Τσούν, Νίν-Χονκ καί στό Τσέγκ-Τσέν Τόν Μάρτιο τοῦ 1934 βρήκαμε ἐμπόδια ἀπό τήν ἀνεπαρκή συγκέντρωση τῶν δυνάμεών μας. Μάχες ὅπως αὐτές τοῦ Ταϊ-Χου-Σοῦ

και τοῦ Ἀν—Τσοῦ θεωροῦντανε γενικά σάν ἐπιτυχίες καί μάλιστα μεγάλες ἐπιτυχίες πιά πού καταστροφώσαμε στήν 1η 20 συντάγματα τοῦ Τσέν—Τσίν—Τάγκ καί στήν 2η 12 συντάγματα τοῦ Τσέν—Τσάγκ. Ἀλλά ποτές δέν ὑποδεχτήκαμε καλά τέτοιες νίκες ἐνῶ μέ μιά ἔννοια μποροῦν νά θεωρηθοῦν σάν ἀποτυχίες. Γιατί ὅταν δέν ὑπάρχουν λάφυρα πολεμικά ἤ ὅταν τά λάφυρα εἶναι λιγώτερα ἀπό τή δική μας κατανάλωση τέτοιες μάχες ἔχουν μικρή σημασία.

Ἡ στρατηγική μας εἶναι ἕνας ἐνάντια σέ δέκα, ἐνῶ ἡ ταχτική μας εἶναι δέκα ἐνάντια σέ ἕνα. Τέτοια ἑνότητα ἀντιθέσεων εἶναι ἕνας ἀπό τούς νόμους μέ τούς ὁποίους ξεπερνᾶμε τόν ἐχθρό.

Ὁ στρατιωτικός ἰσοπεδοτισμός ἔφθασε τό ζενίθ του στήν πέμπτη ἐκστρατεία κύκλωσης ἐκμηδένισης στά 1934. Σκεφτότανε τότες πώς ἄν διαιροῦσαμε τίς δυνάμεις σέ ἕξη δρόμους καί ἀντιστεκόμασταν στόν ἐχθρό σ' ὅλο τό μέτωπο θά τόν νικούσαμε. Ἀλλά ἐμεῖς νικηθήκαμε. Ἡ αἰτία εἶναι ὁ φόβος τοῦ νά μή χάσεις ἔδαφος. Τό νά συγκεντρώσουμε τήν κύρια μας δύναμη σέ μιά κατεύθυνση καί νά ἀφήσουμε μονάχα δυνάμεις συγκράτησης σέ ἄλλες κατευθύνσεις μοιάζει νά ἔχει γιά ἀποτέλεσμα ἐδαφικές ἀπώλειες. Ἀλλά αὐτές θά ἦταν πρόσκαιρες, μονάχα, καί μερικές ἀπώλειες πού θά πληρωνότανε καλά μέ τή μορφή τῆς νίκης μας στήν κατεύθυνση τῶν ἐπιθέσεών μας. Τέτοια μιά νίκη θά ἀναπλήρωνε ἐπίσης αὐτά πού χάθηκαν στήν κατεύθυνση τῶν ἐπιχειρήσεών μας συγκράτησης. Ἔδαφος χάθηκε στήν πρώτη, δεύτερη, τρίτη καί τέταρτη ἐκστρατεία εἰδικά στήν τρίτη ἐκστρατεία πού ὁλόκληρη ἡ Σοβιετική περιφέρεια σχεδόν χάθηκε, ἀλλά τό ἀποτέλεσμα ἦταν πώς ὄχι μόνο τό ξανατήραμε ἀλλά καί ἐπεκτείναμε τό ἔδαφός μας.

Εἶναι ἀδικαιολόγητοι οἱ φόβοι γύρω ἀπό τίς κινήσεις τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ πολύ μακρυά ἀπό τή Σοβιετική περιφέρεια καί εἶναι ἀποτέλεσμα ἀνικανότητας νά ἐχτιμηθεῖ ἡ δύναμη τοῦ λαοῦ στή Σοβιετική περιφέρεια. Τέτοιος φόβος παρουσιάστηκε ὅταν ὁ Κόκκινος Στρατός ἐπιτέθηκε στό Σάν-Κσό Σοῦ, στό Φοῦ—Κιέν στά 1932 καί ὅταν στράφηκε μέσα στήν ἐπαρχία τοῦ Φοῦ Κιέν ὕστερα ἀπό τή νίκη στήν τέταρτη ἐκστρατεία τοῦ 1933. Στήν πρώτη περίπτωση παρουσιάστηκε φόβος μήπως ὁλόκληρη ἡ Σοβιετική περιφέρεια καταληφθεῖ καί στή δεύτερη μήπως καταληφθεῖ ἕνα μέρος ἀπό τή Σοβιετική περιφέρεια. Γι' αὐτό εἶχε γίνει πρόταση νά ἀφήσουμε ἕνα μέρος ἀπό τίς δυνάμεις μας γιά ἄμυνα. Ἀλλά καί στίς δυό περιπτώσεις τά ἀποτελέσματα δεῖξαν πώς αὐτό ἦταν λάθος. Τό γεγονός ἦταν πώς ἀπό τή μεριά τοῦ ἐχθροῦ αὐτός δίσταζε νά διεισδύσει στή Σοβιετική περιφέρεια ἀπό τό ἕνα μέρος καί ἀπό τ' ἄλλο θεώρησε τήν εἰσβολή τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ στή λευκή περιφέρεια σάν τόν κύριο κίνδυνο. Γενικά αὐτός συγκέντρωσε τήν προσοχή του στό νά ἀκινητήσει τήν κύρια δύναμη τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί σπάνια τόν ἄφησε νά συγκεντρωθεῖ στή Σοβιετική περιφέρεια. Ὁ Κόκκινος Στρατός ἦταν ἐπίσης τό κύριο ἀντικείμενο προσοχῆς ὅταν ἦταν στήν ἄμυνα. Ἐνῶ ἡ ἐλάττωση τῆς Σοβιετικῆς περιφέρειας ἦταν ἕνα μέρος ἀπό τό συνολικό σχέδιο τοῦ ἐχθροῦ. Ἄν ὁ Κόκκινος Στρατός μάζευε τίς κύριες δυνάμεις του γιά νά ἐκμηδενίσει μιά ἀπό τίς φάλαγγες τοῦ ἐχθροῦ αὐτός θἄταν ὑποχρεωμένος νά δώσει τή μεγαλύτερη προσοχή καί τίς μεγαλύτερες δυνάμεις ἐνάντια στόν ἀντίπαλό του καί ἔτσι εἶναι δυνατό νά ματαιώσουμε τό σχέδιό του γιά περιορισμό τοῦ Σοβιετικοῦ ἐδάφους.

Ἦταν ἀδύνατο νά κάνουμε ἐπιχειρήσεις μέ συγκεντρωμένες δυνάμεις κάτω ἀπό τήν πολιτική ὀχυρωμένων θέσεων τοῦ ἐχθροῦ στήν πέμπτη ἐκστρατεία καί ὁ μόνος δρόμος πού ἦταν ἀνοικτός γιά μᾶς ἦταν νά διαιρέσουμε τίς δυνάμεις γιά ἄμυνα καί γιά γρήγορες κρούσεις. Κι' αὐτή ἡ θεωρία εἶναι λάθος. Ἡ τακτική τοῦ ἐχθροῦ ἀπό μικρές προελάσεις τριῶν ἤ πέντε λί καί κρούσεις ἀπό 8 ἤ 10 λί ἡ τακτική του νά κάνει ὀχυρωμένες θέσεις σέ ὅλο τό μῆκος τῶν γραμμῶν προέλασης καί κρούσης σ' ἕνα μεγάλο βαθμό πέτυχε γιατί ὁ Κόκκινος Στρατός ὑποχωροῦσε σέ διαδοχικές γραμμές ἄμυνας. Ἡ κατάσταση θἆταν σίγουρα διαφορετική ἄν ἀφινότανε τά διαδοχικά μέτωπα ἄμυνας στίς ἐσωτερικές γραμμές, καί ἄν χρειαζότανε νά γινόντουσαν προελάσεις μέσα στήν ἐσωτερική γραμμή τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ συγκέντρωση δυνάμεων εἶναι ἀκριβῶς τό μέσον γιά νά τά βγάλεις πέρα μέ τήν πολιτική τῶν ὀχυρωμένων θέσεων πού ἔχει ὁ ἐχθρός.

Ἡ συνηγορία τοῦ Λιλισανισμοῦ τοῦ νά καταργήσουμε τούς ἐξοπλισμούς τοῦ λαοῦ καί τόν παρτιζάνικο πόλεμο σέ μικρή κλίμακα. «Κάθε ὅπλο πρέπει νά πάει στόν Κόκκινο Στρατό» ἀποδείχθηκε ἀπό πολύ καιρό πώς εἶναι λάθος. Στόν Σοβιετικό πόλεμο ἕνας ὁπλισμένος λαός καί παρτιζάνικος πόλεμος σέ μικρή κλίμακα ἀπό τό ἕνα μέρος καί ὁ Κόκκινος Στρατός σάν ἡ κύρια δύναμη ἀπό τό ἄλλο ἀποτελοῦσαν τά δυό ὅπλα τοῦ ἴδιου ἀνθρώπου. Ἕνας Κόκκινος Στρατός σάν κύρια δύναμη χωρίς ἕναν ὁπλισμένο λαό καί χωρίς ἕναν παρτιζάνικο πόλεμο σέ μικρή κλίμακα θἆταν ἕνας πολεμιστής πού ἔχει μόνο ἕνα ὅπλο. Γιά νά μιλήσουμε συγκεκριμένα καί εἰδικά σχετικά μέ τίς στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις οἱ συνθῆκες τοῦ λαοῦ στή Σοβιετική περιφέρεια εἶναι ἕνας λαός ἔνοπλος. Αὐτός εἶναι ὁ κύριος λόγος τοῦ φόβου πού προκαλοῦμε στόν ἐχθρό. Ἡ πρότασή μας γιά συγκέντρωση δυνάμεων δέν σημαίνει ἐγκατάλειψη τοῦ παρτιζάνικου πολέμου σέ μικρή κλίμακα καί τοῦ ἔνοπλου λαοῦ.

Εἶναι οὐσιώδικο πώς θά πρέπει νά ἐκ[illegible]

χουν ἀποσπάσματα Κόκκινου Στρατοῦ σέ κατευθύνσεις ἐπιχειρήσεων δευτερεύουσας σημασίας. Αὐτό σημαίνει πώς δέν θά συγκεντρωθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις. Ἡ συγκέντρωση δυνάμεων πού ὑποστηρίζεται ἀπό μᾶς στηρίζεται πάνω στήν ἀρχή τοῦ νά ἐξασφαλίσεις μιά ἀπόλυτη ἤ σχετική ὑπεροχή γιά ἐπιχειρήσεις στό πεδίο τῆς μάχης. Ἀπέναντι σέ ἕνα ἰσχυρό ἐχθρό ἤ γιά ἐπιχειρήσεις σέ ἕνα κρίσιμο μέτωπο πρέπει νά ὑπάρχει μιά ἀπόλυτη ὑπεροχή σέ ἔμψυχο ὑλικό ὅπως μιά δύναμη ἀπό 40.000 συγκεντρώθηκε στίς 30 τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1930 γιά νά χτυπήσει τίς 9 χιλιάδες τοῦ Τσάν-Χουΐ Τσάγκ. Ἀπέναντι σ' ἕνα ἀδύνατο ἐχθρό ἤ γιά ἐπιχειρήσεις ὄχι σ' ἕνα σημαντικό μέτωπο ἀρκεῖ μιά σχετικά ἀνώτερη δύναμη ὅπω. στή μάχη τῆς δεύτερης ἐκστρατείας τότε πού μόνο 10.000 ἄντρες τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ χρησιμοποιήθηκαν γιά νά χτυπήσουν τίς 7000 τοῦ Λιοῦ Χό—Τίγκ στό Κιενίγκ τοῦ Φουκιέν στίς 29 τοῦ Μάη τοῦ 1931.

Δέν σημαίνει ὑπεροχή σέ κάθε εὐκαιρία. Μιά σχετικά ἤ ἀπόλυτα μικρότερη δύναμη στό πεδίο τῆς μάχης μπορεῖ νά παρουσιαστεῖ κάτω ἀπό ὁρισμένες περιστάσεις. Μιά εἰκόνα αὐτῆς τῆς περίπτωσης εἶναι ὅταν μιά ἀνώτερη ἐχθρική δύναμη ἐπιτίθεται σέ μιά περιφέρεια ὅπου ὑπάρχει μονάχα μιά μικρή δύναμη τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί εἶναι ἀδύνατο νά ἔρθουν ἐνισχύσεις, ἀλλά οἱ συνθῆκες ὅπως ὁ λαός, τό ἔδαφος καί ὁ καιρός μᾶς βοηθοῦν πάρα πολύ. Σ' αὐτή τήν περίπτωση εἶναι ἀπαραίτητο (καί ἡ νίκη εἶναι δυνατή) μέ τό νά συγκρατήσεις τό ἐχθρικό κέντρο καί μιά ἀπό τίς πλευρές του μέ ἀντάρτες ἤ μέ μικρά ἀποσπάσματα, νά συγκεντρώσεις ὁλόκληρη τή δύναμη τοῦ κόκκινου στρατοῦ γιά μιά αἰφνηδιαστική ἐπίθεση ἐνάντια σ' ἕνα τμῆμα ἀπό τ' ἄλλο τό πλευρό. Ὡς τόσο μιά τέτοια αἰφνηδιαστική ἐπίθεση ἐνάντια σ' ἕνα τμῆμα ἀπό τή μιά πλευρά στηρίζεται κι' αὐτή στήν ἀρχή τῆς ὑπεροχῆς πάνω στήν ἀδυναμία καί στήν ἀρχή τῶν πολλῶν ἐνάντια στούς λίγους.

Μιά εἰκόνα αὐτῆς τῆς περίπτωσης ὅταν ἡ ἀδυναμία εἶναι ἀπό αὐτή μπορεῖ νά βρεθεῖ σ μιά δύναμη ἀντάρτικη πού προσβάλλει μιά ἰσχυρή φάλαγγα λευκοῦ στρατοῦ αἰφνηδιαστικά. Καθώς ἡ ἐπίθεση κατευθύνεται μονάχα ἐνάντια σ' ἕνα μικρό τμῆμα τοῦ ἐχθροῦ εἶναι κι' αὐτό μιά ἐφαρμογή τῆς ἴδιας ἀρχῆς.

Ἡ θεωρία πώς ἡ συγκέντρωση μεγάλου στρατοῦ γιά νά κάνει ἐπιχείρηση στό ἴδιο πεδίο μάχης ἀπό ἄποψη ἐδάφους, δρόμων, ἐφοδίων καί εὐκολιῶν καταυλισμοῦ πρέπει νά παρθεῖ μέ ἐπιφύλαξη. Ἀνάμεσα στόν Κόκκινο Στρατό καί στό λευκό στρατό ὑπάρχει ἕνας ὁρισμένος βαθμός διαφορᾶς σ' αὐτούς τούς περιορισμούς γιατί ὁ πρῶτος μπορεῖ νά ὑποστεῖ μεγαλύτερα ἐμπόδια παρά ὁ δεύτερος.

Νικᾶμε πολλούς μέ λίγους αὐτό εἶναι κεῖνο πού λέμε στούς κυβερνῆτες τῆς Κίνας σάν σύνολο. Ὅμως νικᾶμε λίγους μέ πολλούς. Αὐτό εἶναι κεῖνο πού λέμε στόν ἐχθρό πού πολεμάει στό πεδίο τῆς μάχης. Αὐτό δέν εἶναι πιά μυστικό γιατί ὁ ἐχθρός γενικά ἔχει μάθει πιά καλά τή συμπεριφορά μας. Ἀλλά ὁ ἐχθρός δέν μπορεῖ οὔτε νά μᾶς στερήσει ἀπό τίς νίκες μας οὔτε νά ἀποφύγει τίς ἀπώλειές του γιατί δέν ξέρει πότε θά τόν χτυπήσουμε μ' αὐτόν τόν τρόπο. Αὐτό εἶναι τό μυστικό μας. Ὁ Κόκκινος Στρατός κάνει ἐπιχειρήσεις γενικά μέ αἰφνηδιαστικές ἐπιθέσεις.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΠΟ 1—31 ΔΕΚΕΜΒΡΗ 1948

Οἱ κυριώτερες μάχες πού ἔδωσαν τά τμήματα τοῦ ΔΣΕ στό μήνα Δεκέμβρη εἶναι:

1. 12—*Κοντά στόν Πολύκαστρο τμήματα τοῦ Δ.Σ χτύπησαν ἐχθρική περίπολο. Σκοτώθηκαν 4 στρατιῶτες. Οἱ ὑπόλοιποι τράπηκαν πρός τή Φαλτσόπα.*

2. 12—*Τμήματα τῆς VIIIης Μεραρχίας τοῦ Δ.Σ. κατέλαβαν στό Γράμμο τήν Πέτρα Μούκα.*

—*Στό Βίτσι καταλήφθηκε ἀπό τμήματα τοῦ Δ.Σ. τό Ἀνώνυμο μεταξύ Κορέσια-Τούμπα. Ἐχθρικές ἀπώλειες 15 νεκροί, 5 τραυματίες. Πιάστηκαν 6 αἰχμάλωτοι.*

Καταλήφθηκε ἡ ἐχθρική βάση Δραβίσκος περιοχῆς Ρυδαλείβους.

—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. κατέλαβαν τή Λευκώνα Σερρῶν. Ἀνατράπηκαν ὅλες οἱ ἐπιθέσεις ἐχθρικῶν ἐνισχύσεων. Νεκροί καί τραυματίες τοῦ ἐχθροῦ πάνω ἀπό 80. Καταστράφηκαν 2 τάνκς. 2 ἀεροπλάνα καταρίφθηκαν κι' ἄλλα 2 ἔπαθαν βλάβες.*

3. 12.—*Καταλήφθηκαν τά ὑψώματα Πατσούλη καί σύγκαιρα Πατσούλη-Τσάουο ἀπ' τά τμήματά μας στό Γράμμο. Ἐπιθέσεις τοῦ Δ.Σ. στίς περιοχές Λυκόραχης-Θεοτόκου Κάντσικου. Ἐχθρικές ἀπώλειες 43 νεκροί καί 95 τραυματίες. Πιάστηκε 1 αἰχμάλωτος.*

—*Χτυπήθηκαν οἱ ἐχθρικές δυνάμεις Τόχοβας καί Χρύσης Κατερίνης. 85 νέοι καί νέες κατατάχτηκαν στό Δ.Σ.*

—*Χτυπήθηκαν οἱ μάνδρες Ὀξύνθειας. Καταρίφθηκε 1 ἀεροπλάνο τοῦ ἐχθροῦ.*

4.12.— *Τμήματα τῆς VIIης Μεραρχίας μας ἀπέκρουσαν ὅλες τίς προσπάθειες τοῦ ἐχθροῦ πού ἀπ' τίς 2 ὡς τίς 4)12 ἐπιχείρησε νά καταλάβει τά ὑψώματα 1605 καί Ἀλῆ Μπαμπά. Ἄλλα τμήματά μας διείσδυσαν στά ἐχθρικά μετόπισθεν καί χτύπησαν τόν ἐχθρό στήν Ἀετοφωλιά. Συνολικές ἐχθρικές ἀπώλειες 140 νεκροί καί τραυματίες.*

5. 12.—*Τμήματα τῆς 20ης Ταξιαρχίας μας κατέλαβαν τή Μεσολακκιά. Ἐχθρικές ἀπώλειες 29 νεκροί καί 17 τραυματίες. 22 νέοι καί νέες κατατάχτηκαν στό Δ.Σ.*

—*Τμήματα τῆς ΙΙΙης Μεραρχίας μας Πελοποννήσου διέλυσαν διλοχία Μακρονησιωτῶν κοντά στήν Τρίπολη. Σκοτώθηκαν 10 καί τραυματίστηκαν πολλοί ἀπ' τήν ἐχθρική διλοχία. Πιάστηκαν 17 αἰχμάλωτοι (μεταξύ τους 2 ἀξιωματικοί) Πάρθηκαν πολλά λάφυρα.*

7. 12.— *Ἰσχυρή ἐπιθετική κρούση τῶν τμημάτων τοῦ Δ.Σ στό 1696 περιοχῆς Βίτσι. Ἐχθρικές ἀπώλειες 40 νεκροί καί τραυματίες.*

—*Ὁμάδα τοῦ Δ.Σ σκότωσε στή Θεσσαλονίκη 3 χίτες καί χωροφύλακες καί τραυμάτησε πολλούς.*

8. 12.— *Ἐπιθέσεις τοῦ Δ.Σ στήν περιοχή Γράμμου-Βοΐου. Χτυπήθηκε ἐχθρικό τάγμα στά ὑψώματα Ἅγιος Γεώργιος Λυκοράχης. Συνολικές ἐχθρικές ἀπώλειες 71 νεκροί καί τραυματίες, 2 αἰχμάλωτοι. Προσχώρησαν στίς γραμμές μας 2 φαντάροι. 45 νέοι καί νέες ἀπ' τήν περιοχή Βοΐου κατατάχτηκαν στό Δ.Σ.Ε.*

—*Ἐλεύθεροι σκοπευτές τῆς ΙΙΙης Μεραρχίας μπῆκαν ἀπ' τήν πρώτη ὡς τῆς 8)12, 4 φορές στήν Καλαμάτα καί χτύπησαν ἐχθρική περίπολο. Ἐξοντώθηκαν 8 χωροφύλακες καί χίτες (ἀνάμεσά τους εἶναι καί ὁ ἀρχηγός τῆς Χ Ἀντωνακάκος) καί τραυματίστηκαν 2. Αἰχμαλωτίστηκε ἕνας τρομοκράτης.*

10. 12.—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ μπῆκαν στό Ἀγιονέρι Θεσσαλονίκης. Πιάστηκαν 4 αἰχμάλωτοι. 85 νέοι καί νέες κατατάχτηκαν στό Δ.Σ.*

11 12 —*Τμήματα τοῦ Κ.Γ.Α.Ν.Ε. τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ κατέλαβαν τήν Καρδίτσα. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες νεκρούς 248. Τραυματίες 369 Πιάστηκαν αἰχμάλωτοι 91, (καί 55 δοσίλογοι ἐχθροί τοῦ λαοῦ.) Ἀνάμεσα στίς ἐχθρικές ἀπώλειες εἶναι πολλοί ἀξιωματικοί.*

Καταρίφθηκε ἕνα ἀεροπλάνο. Καταστράφηκαν 2 ἀτμομηχανές, 26 βαγόνια 6 τάνκς 2 θωρακισμένα αὐτοκίνητα, πολλές γέφυρες κ.λ.π. Πάρθηκαν ἄφθονα λάφυρα. 1100 νέοι καί νέες κατατάχτηκαν στό Δ.Σ.

13.12—*Ἐλεύθεροι Σκοπευτές τοῦ Π.Ε. Τριπόλεως αἰχμαλώτισαν κοντά στήν Τρίπολη διμοιρία Μακρονησιωτῶν. Ἀνάμεσα στούς 27 αἰχμαλώτους οἱ 12 εἶναι ἀξιωματικοί. Πάρθηκαν λάφυρα ὅλος ὁ ὁπλισμός τῆς διμοιρίας. Ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι προσχώρησαν στό Δ.Σ.*

14.12.—*Ἔντονες ἐπιθετικές ἐνέργειες τῶν τμημάτων μας τῆς VIII Μεραρχίας στίς περιοχές τοῦ Γράμμου Λυκοράχη—Κάντσικο, Κοιλάδα Σαρανταπόρου Ζέρμα. Ἐχθρικές ἀπώλειες πάνω ἀπό 300 νεκροί καί τραυματίες.*

—*Τμήματα τῆς ΙΙΙης Μεραρχίας [illegible] Μεραρχίας ἐξόντωσαν ἐχθρική δύναμη [illegible] Μεσσηνίας. Ἐχθρικές ἀπώλειες 22 νεκροί. Πιάστηκαν 3 αἰχμάλωτοι. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα. Καταστράφηκε τό ἀντλιοστάσιο [illegible] τήν Καλαμάτα.*

16.12 —*Κοντά στήν Κα[illegible] [illegible]*

στρατιωτικό αὐτοκίνητο τοῦ ἐχθροῦ. Σκοτώθηκαν 7 καί τραυματίστηκαν 3 ἀεροπόροι.

17.12—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀπ' τίς* 12—17)12 *ἀνατίναξαν στήν Περιοχή Πωγωνίου* 8 *στρατιωτικά αὐτοκίνητα τοῦ ἐχθροῦ. Χτύπησαν ἐχθρικές δυνάμεις σέ πολλά σημεῖα τῆς περιοχῆς. Καί τίς προξένησαν ἀπώλειες* 14 *νεκρούς καί* 31 *τραυματίες. Πιάστηκε* 1 *αἰχμάλωτος.*

19.12.—*Τμήματα τοῦ Κ.Γ.Α.Ν.Ε. χτύπησαν τήν ἐχθρική φρουρά στούς Σοφάδες καί μπῆκαν στή συνοικία τῆς πόλης Μασκλοῦρι. Ἄλλα τμήματα ἔκαναν ἰσχυρή κρούση στήν Καρδίτσα.*

—*Τμήματα τῆς* 20*ης Ταξιαρχίας χτύπησαν τόν ἐχθρό στήν Ὁρμύλια Χαλκιδικῆς. Ἐχθρικές ἐνισχύσεις πού κινήθηκαν ἀπό Μουδανιά καί Πολύγυρο χτυπήθηκαν ἀπό ἄλλα τμήματά μας καί ἔπεσαν σέ ναρκοπέδια. Ἀνατινάχτηκαν* 4 *αὐτοκίνητα γεμάτα στρατό καί* 1 *τάνκς. Ἐχθρικές ἀπώλειες ἀπ' τό τάνκς καί τό ἕνα αὐτοκίνητο* 23 *νεκροί καί τραυματίες.*

21.12.—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν τήν ἐχθρική δύναμη καί κυριάρχησαν στήν κωμόπολη Εὔζωνοι—Κιλκίς. Ὅλες οἱ ἐχθρικές ἐνισχύσεις χτυπήθηκαν καί διαλύθηκαν. Ἀνατινάχτηκαν* 2 *τάνκς καί* 2 *αὐτοκίνητα. Ἐχθρικές ἀπώλειες* 14 *νεκροί καί* 23 *τραυματίες. Πιάστηκαν* 18 *αἰχμάλωτοι. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα.* 26 *νέοι καί νέες προσχώρησαν στό Δ.Σ.*

22.12.—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀντιμετώπισαν ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ στήν περιοχή Δραγάνας, καί τοῦ προξένησαν μέ ἀντεπιθέσεις ἀπώλειες πάνω ἀπό* 100 *νεκρούς καί τραυματίες.*

—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. τή νύχτα στίς* 21 *πρός* 22)12 *χτύπησαν ταυτόχρονα τίς πόλεις Ἔδεσσα καί Νάουσα. Καταλήφθηκαν ὀχυρά ὑψώματα κοντά στίς πόλεις καί τά τμήματά μας ἀφοῦ ἀνέτρεψαν τίς ἐχθρικές ἀντιστάσεις μπῆκαν στίς πόλεις ὅπου παρέμειναν ὥς τή νύχτα τῆς* 22)12. *Συνολικές ἐχθρικές ἀπώλειες* 253 *νεκροί,* 632 *τραυματίες* 235 *αἰχμάλωτοι. Προσχώρησαν στό Δ.Σ.Ε.* 250 *νέοι καί νέες.*

⊢ 24)12.—*Τμήματα τῆς* 20*ης Ταξιαρχίας τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν τήν ἐχθρική φρουρά καί μπῆκαν στόν Πολύκαστρο Κιλκίς. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες* 9 *νεκρούς καί* 16 *τραυματίες. Καταστράφηκαν* 2 *στρατιωτικά αὐτοκίνητα τοῦ ἐχθροῦ καί ἀνατινάχτηκαν* 2 *γέφυρες.*

25)12.—*Τμήματα τῆς* 20*ης Ταξιαρχίας τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν μέ πυροβολικό στόχους στή Θεσσαλονίκη. Τμήματά μας πεζικοῦ καί ἱππικοῦ χτύπησαν τούς συνοικισμούς Θεσσαλονίκης Καπουτζίδα, Καλαμαριά καί Τούμπα, τίς ἀποθῆκες Ντουντουλάρ, τό σιδηροδρομικό σταθμό καί ἄλλους στόχους. Ἄλλες δυνάμεις μας χτύπησαν μέ ὅλμους τό ἀεροδρόμιο Σέδες, τήν πόλη Λαγκαδᾶ καί τίς ἐχθρικές δυνάμεις Λαγκαδᾶ—Χρυσαυγῆς. Ἐχθρικό τμῆμα μέ τάνκς ἀνατράπηκε. Ἀνατινάχτηκαν* 2 *τάνκς καί* 2 *γέφυρες.*

8'—*Τμήματά μας μπῆκαν στή Νιγρίτα καί χτύπησαν τό ἠλεκτρικό ἐργοστάσιο τῆς πόλης.*

27)12.—*Τμήματα τοῦ Δ.Σ. στό μέτωπο τοῦ Βίτσι ἔκαναν ἰσχυρές ἐπιθετικές κρούσεις στό ὀχυρωμένο συγκρότημα τῶν ὑψωμάτων τοῦ Μπίκοβικ. Καταλήφθηκαν τά ὑψώματα Λουτόκι καί Πέταλο. Ἄλλα τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἔκαναν ἰσχυρές κρούσεις στή Φαλτσάτα. Συνολικές ἐχθρικές ἀπώλειες στίς πιό πάνω ἐπιχειρήσεις* 95 *νεκροί καί* 265 *τραυματίες.*

28/12.—*Τμῆμα τοῦ Δ.Σ. μπῆκε στή Φλώρινα. Χτυπήθηκαν στόχοι καί ἐξοντώθηκε περίπολος τοῦ ἐχθροῦ.*

Γ'Δ ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Ε.

Η ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ. ΜΕΣΑ ΣΤΟ 1948

Τά τμήματα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ στό χρονικό διάστημα ἀπό 1 Γενάρη 1948 ὥς τίς 31 Δεκέμβρη 1948 ἀνέπτυξαν τήν πιό κάτω δράση:

Ἔδωσαν μάχες	1509
Ἐνήργησαν Κρούσεις	2260

Προξένησαν στόν ἐχθρό ἀπώλειες σέ ἔμψυχο ὑλικό:

Νεκρούς	31.493
Τραυματίες	57.157
Αἰχμαλώτους	5.087
Αὐτόμολους	487
Λιποτάχτες	2.350
Σύνολο	97.474

Στούς 12 μῆνες τοῦ 1948 τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. προξένησαν τίς παρακάτω ἀπώλειες:
ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Καταστράφηκαν

Ἁμαξοστοιχίες	85	
Ἀτμομηχανές	82	
Βαγόνια	225	
Αὐτοκίνητα	1659	
Τάνκς	109	
Γέφυρες ὁδικές καί σιδ)κές	408	
Σιδηροδρομική γραμμή	46.305	μέτρα
Σιδηροδρομικοί σταθμοί	28	
Τοῖχοι ἀντιστήριξης	2960	

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΠΟ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΗ—31 ΔΕΚΕΜΒΡΗ

Ὁ τελευταῖος μῆνας τοῦ 1948 φανέρωσε ἀκόμα περισσότερο τήν ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στά 1948 καί τήν ὁλόπλευρη χρεωκοπία τῆς Ἀμερικανο-μοναρχοφασιστικῆς πολιτικῆς στήν Ἑλλάδα.

Ὁ ἴδιος ὁ Τροῦμαν μέ τήν ἔκθεσή του στό Ἀμερικάνικο Κογκρέσο ὁμολόγησε τήν ἀποτυχία τους γιά νά συντρίψουν τό ΔΣΕ. Ὁ Βάν Φλίτ τό ἴδιο. Ὅλος ὁ ξένος τύπος γράφει γιά τήν ἀποτυχία τους στό 1948. Οἱ «Τάϊμς» μάλιστα τοῦ Λονδίνου τό εἶπαν καθαρά. «Ἡ πλάστιγγα τῶν στρατιωτικῶν ἐπιτυχιῶν κλίνει ὑπέρ τῶν ἀνταρτῶν». Τίποτα πιά δέν μπορεῖ νά κρύψει τήν ἀποτυχία τους.

Ἀντίθετα ὁ Δ.Σ. πιό δυναμωμένος ἀπό κάθε ἄλλη φορά ἔδωσε μέσα στό Δεκέμβρη μιά σειρά μαζικά ἐπιθετικά χτυπήματα πού τάραξαν τούς μοναρχοφασίστες. Ἡ μεγάλη μάχη τῆς Καρδίτσας ἀπό τά τμήματα τοῦ ΚΓΑΝΕ εἶναι ἡ σοβαρώτερη ἐπιχείρηση μέσα στό Δεκέμβρη. Μετά τήν Καρδίτσα ἦρθαν τά χτυπήματα στούς Σοφάδες, Ἔδεσσα, Νάουσα, Θεσσαλονίκη, Ἀρδέα.

Μέσα στήν ἀπελπισία τους κίνησαν οἱ μοναρχοφασίστες γιά ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις στό Μωριᾶ. Ὁ γκαουλάϊτερ Γρκέϊντυ ἀπό τήν Οὐάσιγκτων διέταξε νά γίνουν αὐτές οἱ ἐπιχειρήσεις. «Πῶς νά δικαιολογήσω», ἔλεγε πρίν φύγει γιά τήν Οὐάσιγκτων» στόν Τροῦμαν τήν κατάσταση στό Μωριᾶ; Ἐκεῖ δέν μποροῦμε νά ἰσχυρισθοῦμε γιά τήν ἔξωθεν «ἐνίσχυση» Καί ἔτσι ἔστειλαν στό Μωριᾶ τό δολοφονικό τρίο Τσακαλώτου-Πετζόπουλου-Μανιδάκη πού μόλις πῆγαν ἄρχισαν τόν ἄγριο διωγμό ὅλου τοῦ ἄμαχου λαοῦ βαφτίζοντάς τους αὐτοαμυντές καί πληροφοριοδότες. Οἱ ἀντάρτες τοῦ Μωριᾶ ὡς τώρα καλά τούς περιποιοῦνται καί δέν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία πώς γεράδεμένοι μέ τό Μωραΐτικο λαό θά δώσουν ἄλλο ἕνα καινούργιο μάθημα στούς ἀποτυχημένους στρατηγούς τῆς ἀμερικανοκρατίας.

Οἱ ἐκδηλώσεις τῶν φαντάρων γιά συναδέλφωση καί συμφιλίωση, γιά τό σταμάτημα τῆς αἱματοχυσίας πλήθαιναν τό μῆνα αὐτή. Ἀπό

Μοτοσυκλέττες	9
Ἐργοστάσια	17
Τοῦννελ	6
Ναρκοσυλλέχτες	20
Τραχτέρ	15
Πυροβόλα	7
Ἱστιοφόρα	1
Ἱστιοφόρα Πετρελαιοκίνητα	1
Βάρκες	2
Ὁδοστρωτῆρες	3
Τηλεφωνικοί στύλοι	4.818
Τηλεγραφικές γραμμές	564.347

Καταστράφηκαν 106 ἀεροπλάνα τοῦ ἐχθροῦ καί ἔπαθαν βλάβες ἄλλα 14.

Τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. κυρίεψαν ἀπ' τόν ἐχθρό.

ΛΑΦΥΡΑ

Πολυβόλα	176
Ὁπλοπολυβόλα	1.207
Ὅπλα	8.976
Ἡμιαυτόματα	1.723
Σφαῖρες	11.780.000
Ὁμαδικοί ὅλμους	272
Ὁλμίσκους	295
Βλήματα Ὅλμων	23.105
Χειροβομβίδες	23.485
Ἀσυρμάτους	157
Τηλέφωνα	143
Μπαταρίες	76
Μηχανάκια	15
Ἀσυρματοτηλέφωνα	11
Χλαίνες	4.737
Κουβέρτες	8.210
Ἄρβυλλα	9.865
Ἀντίσκηνα	1.759
Μεταγωγικά	4.223
Ἄλογα	365
Καλώδιο	900.000 μέτρα
Ραδιόφωνα	11
Αὐτοκίνητα	11
Θωρακισμένα	1
Μοτοσυκλέττες	1

Καί ἕνα ἀντιαρματικό πυροβόλο μέ 180 βλήματα.

Πάνω ἀπό 20.000 νέοι μαχητές καί μαχήτριες μπῆκαν στίς γραμμές τοῦ ΔΣΕ μέσα στό 1948.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Ένας χρόνος πέρασε πλούσιος σέ γεγονότα, σέ συγκινήσεις, σέ άγώνες. Οί δυό κόσμοι, άναμετρήθηκαν: ό κόσμος τής δουλειάς τής άνοικοδόμησης τής είρήνης καί τής δημοκρατίας τού σοσιαλισμού καί ό κόσμος τής καταπίεσης, τής καταστροφής, τής τρομοκρατίας, τού αίματος. Άναμετρήθηκαν άλλού μέ όπλα (Κίνα, Ελλάδα, Ισπανία, άποικιακές χώρες) άλλού άπό στίβο τών καθημερινών άγώνων τών λαών. Καί μπορούμε σήμερα στό χάραγμα τού 1949 νά κάνουμε τόν άπολογισμό.

Είναι φυσικό νά κάνουμε πρώτα άπολογισμό τών ένοπλων άγώνων, μιά πού τό τουφέκι μας λαλεί στήν Ελλάδα.

όλα τά μέτωπα φαίνεται αύτό. Τέτοια είναι ή έπίδραση πού είχε στούς φαντάρους τό σύνθημα τής συναδέλφωσης έτσι πού ό ύποστράτηγος Παπαδόπουλος διοικητής τής 2ης Μεραρχίας μέ διαταγή του έλεγε στούς φαντάρους. «Μή δίνετε πίστη στά σατανικά σχέδια τών συμμοριτών γιά συναδέλφωση. Μή συζητάτε μαζί τους, μήν τούς άκούτε. Άπαντάτε τους μέ όλα σας τά όπλα.»

Καί στή σκλαβωμένη Ελλάδα άρχισε πιό έντονα νά παλεύει ό λαός γιά τό ψωμί του μά καί μέ τό όπλο στό χέρι νά ξεκαθαρίζει τούς προδότες καί τούς χαφιέδες. Στή Θεσσαλονίκη, περισσότερο άπό κάθε άλλη πόλη, στήν Αθήνα, στή Φλώρινα. Οί αύταπάτες τού λαού γιά τήν άμερικάνικη «βοήθεια» διαλύονται, οί άμφιταλαντεύσεις ξεπερνούνται καί όλο καί πιό πολύ βλέπουν πώς ό Δ.Σ. είναι άνίκητος.

Κάτω άπ' αύτές τίς συνθήκες ή άγωνία, ή σύγχιση καί ό πανικός τών μοναρχοφασιστών μεγαλώνει. Καί γίνεται άκόμα πιό μεγάλος μέ τά νέα πού καταφθάνουν γιά τήν κατάρρευση τού Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ στήν Κίνα.

* * *

Στίς 23 τού Δεκέμβρη συμπληρώθηκε ένας χρόνος άπό τή μέρα πού σχηματίστηκε ή Π.Δ.Κ. Ένας χρόνος πλούσιας δράσης γιά τήν νίκη τού Δ.Σ., γιά τή λαϊκή συμφιλίωση καί ένότητα, γιά τή λαϊκοδημοκρατική άναδημιουργία στή χώρα μας. Λαός καί στρατός γιόρτασαν μέ ένθουσιασμό τήν πρώτη έπέτειο τής Π.Δ.Κ.

Μέ έπικεφαλής τήν Προσωρινή Δημοκρατική Κυβέρνηση ό έλληνικός λαός καί ό Δ.Σ. βαδίζει αισιόδοξα πρός τό 1949.

Στή μακρυνή μά άπέραντη Κίνα τό 1948 έφερε τήν κατάρρευση στό καθεστώς τού Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ. Οί προοπτικές τού Μάου—Τσέ Τούγκ γιά τό 1948 ξεπεράστηκαν χάρη στήν άκάθεκτη όρμή τού λαϊκού Στρατού. Οί άμερικάνοι πού ξόδεψαν δισεκατομμύρια δολλάρια γιά νά στηρίξουν τόν Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ άναγκάζονται σήμερα νά παραδεχτούν τήν άναπόφευχτη ήττα τους. Ζήτημα χρόνου είναι ή όριστική ήττα τους όμολογούν οί κονδυλοφόροι το ίμπεριαλισμού. Άκόμα καί ό δημοσιογράφος σχολιαστής τού ραδιοφωνικού σταθμού τής Αθήνας άναγκάζεται νά τό διαλαλήσει πώς στήν Ασία είσπράξανε άποτυχίες οί φίλοι του.

Καί ξεθαρρεμένοι άπ' τίς νίκες τών άδελφών τους κινέζων οί σκλάβοι στόν ίμπεριαλισμό λαοί τής Ασίας ξεσηκώνονται ό ένας ύστερα άπ' τόν άλλο. Στή Βιρμανία ό έπαναστατικός στρατός κατέχει ένα σοβαρό κομμάτι τής χώρας. Στή Μαλαισία, στήν καρδιά τής στρατιωτικής δύναμης τού άγγλικού ίμπεριαλισμού στήν Ασία τό έπαναστατικό κίνημα πού άρχισε μέσα στό χρόνο έξακολουθεί παρ' όλο πού οί άγγλοι ρίξαν έκεί σημαντικές δυνάμεις. Στό Βιέτ Νάμ οί Γάλλοι ίμπεριαλιστές μάταια προσπαθούν μέ άνελέητη τρομοκρατία νά καταβάλουν τό ρωμαλέο δημοκρατικό κίνημα. Οί κινέζικες νίκες προδικάζουν έδώ πέρα τή λαϊκή νίκη. Στήν Ινδονησία παρ' όλη τή μισοδέξικη πολιτική τού Σουκάρνο ό λαός μέ τήν καθοδήγηση τών κομμουνιστών άκολουθάει τό δικό του δρόμο πάλι.

Ό ένοπλος αύτός άγώνας τών λαών πού σημείωσε τόσες σημαντικές έπιτυχίες στά 1948, δέν μπορεί νά χωριστεί άπό τήν καθημερινή πάλη άλλων λαών. Καί μπορούμε άδίστακτα νά πούμε πώς τό άντιιμπεριαλιστικό στρατόπεδο μέ έπικεφαλής τή Μεγάλη Σοβιετική Ένωση σημείωσε στά 1948 μιά σειρά έπιτυχίες έξ ίσου σημαντικές. Πρώτα πρώτα σάν νίκη τού άντιιμπεριαλιστικού στρατοπέδου πρέπει νά σημειώσουμε τήν άλματώδικη πρόοδο στήν οίκονομία τής Σοβιετικής Ένωσης. Ή πραγματοποίηση τού πρώτου μεταπολεμικού πεντάχρονου πλάνου προχωρεί γοργά καί βασική πρόβλεψη λέγει πώς θά τελειώσει σέ 4 χρόνια δηλαδή στά 1949. Ό σ. Μολότωφ έδωσε στό λόγο του τίς 6 τού Νοέμβρη 1948 μιά θαυμάσια εικόνα γιά τήν καταπληκτική πρόοδο πού σημείωσε ή ά

νοικοδόμηση στή σοσιαλιστική χώρα. Ἡ χώρα μας", εἶπε, βρίσκεται στό δρόμο μιᾶς καινούργιας ἀνόδου. Ἡ ἄνοδος αὐτή ἐκδηλώνεται στίς οἰκονομικές ἐπιτυχίες, στήν ἔκταση καί τό περιεχόμενο τῆς μορφωτικῆς δουλειᾶς, τήν ἠθικοπολιτική ἑνότητα τοῦ Σοβιετικοῦ λαοῦ, πού ἀνέβηκε σέ βαθμό ἀκόμα πιό μεγάλο. Οἱ δυνάμεις τοῦ Σοβιετικοῦ λαοῦ αὐξάνουν ἀπό χρόνο σέ χρόνο. Τό διεθνές κῦρος τῆς Ε.Σ.Δ.Δ. καί ἡ ἐπιρροή της στίς διεθνεῖς ὑποθέσεις ὅλο καί μεγαλώνουν, ἐπιβεβαιώνοντας τήν ὀρθότητα τῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματός μας. Γι' αὐτό ἡ Σταλινική ἐξωτερική πολιτική χαρακτηρίζεται ἀπό ἁπλότητα, συνέπεια, ἤρεμη σιγουριά γιά τό μέλλον. Ὑπολόγιζαν οἱ ἰμπεριαλιστές πώς ἡ Σοβιετική Ἕνωση θά ἐξασθένουσε ἀπ' τόν πόλεμο καί τίς καταστροφές. Ὅμως τό 1948 ἔδειξε πιό πολύ ἀπό κάθε ἄλλη φορά πώς ἡ Σοβιετική Ἕνωση ὄχι μονάχα δέν ἐξασθένησε ἀλλά ἀντίθετα βγῆκε πιό δυνατή. Αὐτό δείχνει ἡ πορεία στήν πραγματοποίηση τοῦ πρώτου μεταπολεμικοῦ πεντάχρονου. Καί ἡ τεράστια αὐτή δύναμη τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης εἶναι ἡ πιό καλή ἐγγύηση γιά τήν ἐπιτυχία τῶν λαῶν στήν πάλη τους γιά τήν εἰρήνη καί τή δημοκρατία. Ἡ λαϊκή νίκη τό Φλεβάρη στήν Τσεχοσλοβακία ἦταν μιά σοβαρή ἐπιτυχία ὅλου τοῦ ἀντιϊμπεριαλιστικοῦ μετώπου. Οἱ ἰμπεριαλιστές ὑπολόγιζαν πολύ στήν Τσεχοσλοβακία. Εἶχαν καταστρώσει τά σχέδιά τους μέ λεπτομέρεια γιά νά ρίξουν τό λαϊκό καθεστώς. Ἕνα πράγμα ξέχασαν: τό Λαό. Καί σέ μιά μέρα ὁ Λαός κατεβαίνοντας στούς δρόμους ἀνέτρεψε τά ἐγκληματικά σχέδια καί ἀπ' τό Φλεβάρη 1948 ἡ Τσεχοσλοβακία ἔχοντας ἀπαλλαγεῖ ἀπό τούς πράκτορες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ βαδίζει σίγουρα καί σταθερά πρός τό σοσιαλισμό. Πόσο σοβαρή ἦταν ἡ ἧττα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ τό ἔδειξε ἡ λύσσα τους ἀπέναντι στό νικητή Τσεχοσλοβάκικο λαό.

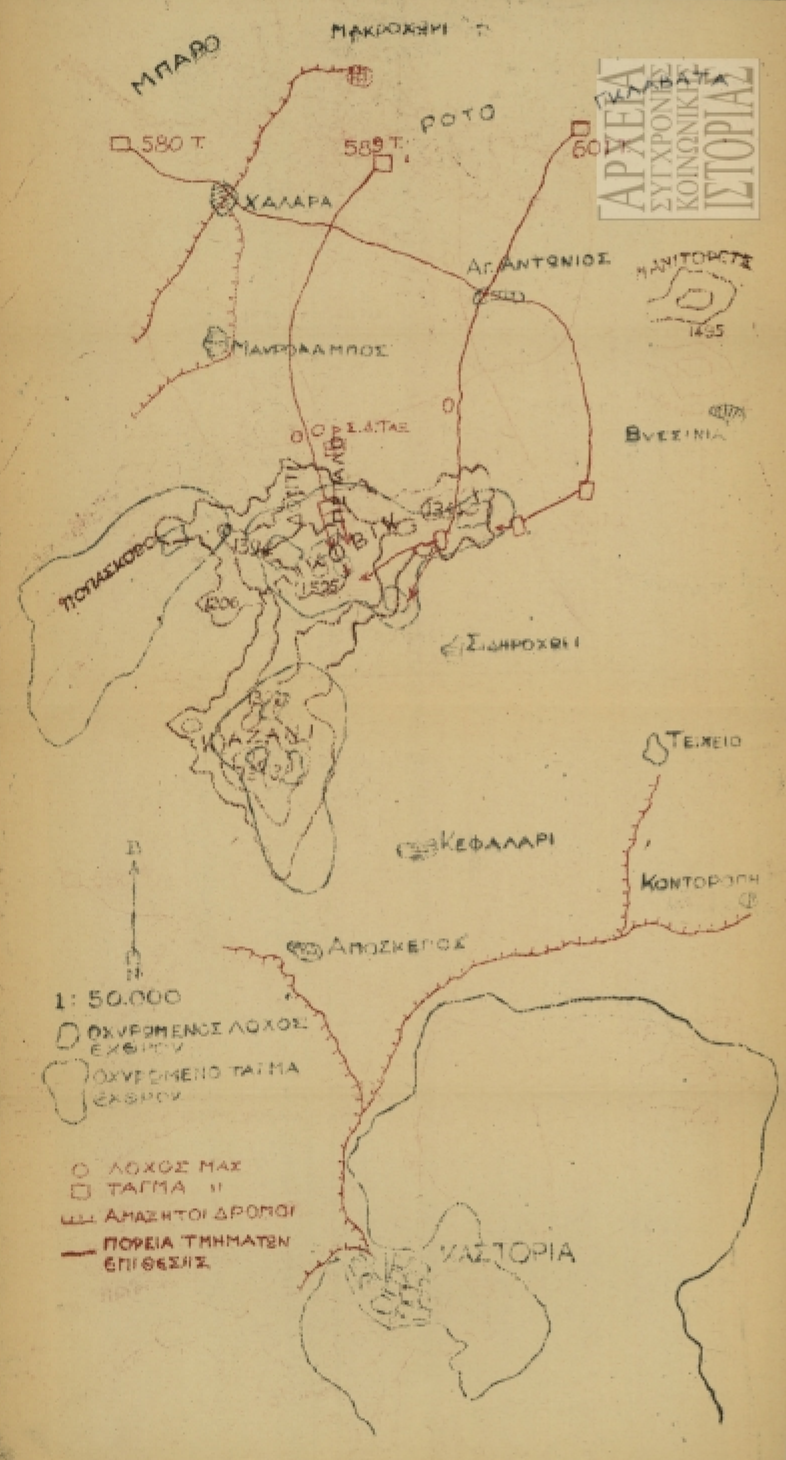
Στίς χῶρες τῆς Λ. Δημοκρατίας ἡ ἀνοικοδόμηση καί ἡ πορεία πρός τό σοσιαλισμό ἔκανε σημαντικά βήματα. Ἡ ἑνοποίηση τῶν Κομ. καί Σοσιαλιστικῶν κομμάτων σέ ὅλες τίς χῶρες τῆς Λ. Δημοκρατίας ἦταν ἐπίσης μιά νίκη τῶν λαῶν.

Στίς δυτικές χῶρες τό λαϊκό δημοκρατικό κίνημα ἔχει σταθερή πρόοδο στό χρόνο πού πέρασε. Οἱ ἐργατικοί ταξικοί ἀγῶνες καί ἡ σταθερή πρόοδος τοῦ Κ.Κ. στή Γαλλία ἔχουν γίνει σοβαρό ἐμπόδιο γιά τούς ἰμπεριαλιστές. Ὁ γαλλικός λαός μέ ἐπικεφαλῆς τό μεγάλο Κομμουνιστικό του Κόμμα δείχνει πώς ὄχι μόνο θέλει μά καί μπορεῖ νά ματαιώσει τά σχέδια τῶν ἰμπεριαλιστῶν. Ἡ τεράστια μαζική κινητοποίηση πού ἔγινε τελευταία στή Γαλλία γιά τήν εἰρήνη μέ πρωτοβουλία τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας ἔδειξε τή σταθερή αὐτή θέληση τοῦ Γαλλικοῦ Λαοῦ. Στήν Ἰταλία, ἐπίσης, παρά τήν ἐκλογική ἐπιτυχία τοῦ Ντεγκάσπερι, πού ὀφειλότανε στήν ἐπέμβαση τῶν ἰμπεριαλιστῶν, τό ἀντιϊμπεριαλιστικό μέτωπο μέ ἐπικεφαλῆς τό Κ.Κ. Ἰταλίας δυνάμωσε καί ἐκφράζεται μέ μιά σειρά μαζικούς ἀγῶνες σέ ὁλόκληρο τό 1948. Γενικά σέ ὁλόκληρη τή Δ. Εὐρώπη μέ τόν ἕνα ἤ μέ τόν ἄλλο τρόπο οἱ λαοί βρίσκουν τόν τρόπο νά ἐκδηλώσουν τήν ἀντίθεσή τους πρός τά ἰμπεριαλιστικά σχέδια πολέμου καί ὑποδούλωσης. Στήν ἴδια τήν Ἀγγλία ἡ ἄγρια ἀντικομμουνιστική ἐκστρατεία τῶν δεξιῶν σοσιαλιστῶν καί συνδικαλιστῶν δέν πέτυχε νά ἐμποδίσει οὔτε τήν ἐκλογή μιᾶς σειρᾶς κομμουνιστῶν σέ ἡγετικές θέσεις στά συνδικάτα οὔτε μιά σχετική ἄνοδο τοῦ Κ.Κ. Ἀγγλίας οὔτε δηλώσεις, ἐκδηλώσεις τίμιων ἐργατικῶν ἐνάντια στήν πολιτική τοῦ Μπέβιν. Στήν Ἀμερική ἡ ἐκλογή τοῦ Τροῦμαν ἔδειξε πώς εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ λαοῦ ἐνάντια στά ἀνοιχτά φιλοπόλεμα σχέδια τῶν ρεμπουμπλικάνων.

Εἶναι ἀλήθεια πώς οἱ ἰμπεριαλιστές δυνάμωσαν καί πολλαπλασίασαν τίς προκλήσεις τους μέσα στό χρόνο πού πέρασε. Στό ἑλληνικό ζήτημα, στήν Κορέα καί ἰδιαίτερα στό γερμανικό οἱ ἰμπεριαλιστές τσαλαπατώντας κάθε συμφωνία καί κάθε ἠθική προσπαθοῦν νά ἀποχτήσουν στρατηγικές θέσεις γιά τά πολεμικά τους σχέδια. Ὅμως ἡ ψύχραιμη ὅσο καί σταθερή πολιτική τῆς Σοβ. Ἕνωσης καί τῶν δημοκρατικῶν λαῶν ἀνάτρεψαν τά ἰμπεριαλιστικά σχέδια. Στή Γερμανία ἡ δημιουργία οὐσιαστικά χωριστοῦ Δυτικοῦ Γερμανικοῦ Κράτους ὄχι μόνο ξεσκέπασε τούς ἰμπεριαλιστές ἀλλά καί ἔφερε στήν ἐπιφάνεια τίς ἀντιθέσεις πού ὑπάρχουν ἀνάμεσά τους (ἰδιαίτερα ζήτημα τοῦ Ρούρ). Στό Βερολίνο ἐπίσης τά σχέδιά τους ἀνατράπηκαν καί μάταια προσπαθοῦν νά κρύψουν τό ἀδιέξοδό τους μέ θορυβώδικη ρεκλάμα γύρω ἀπ' τή λεγόμενη ἐναέρια γέφυρα.

Ἡ πάλη ἀνάμεσα στό στρατόπεδο τῆς εἰρήνης καί τῆς Δημοκρατίας καί στό στρατόπεδο τοῦ πολέμου καί τῆς καταπίεσης ἐκφράστηκε καί μέσα στήν Γεν. Συνέλευση τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν. Ἡ ἠθική ὑπεροχή τῆς Σοβ. Ἕνωσης καί τῶν Δημ. Λαῶν ἦταν ἀναμφισβήτητη. Οἱ φιλειρηνικές προτάσεις μερικοῦ ἀφοπλισμοῦ, ἀπαγόρεψης τῶν ἀτομικῶν ὅπλων, λύση τοῦ Ἑλληνικοῦ, τοῦ Γερμανικοῦ, τά προβλήματα τοῦ Βερολίνου καί τόσες ἄλλες πού ὑπόβαλε ἡ Σοβ. Ἕνωση ἀπορρίφτηκαν ἀπό τήν ὀργανωμένη πλειοψηφία. Ὅμως οἱ Λαοί εἶδαν ποιοί ἀγωνίζονται γιά τήν εἰρήνη καί ποιοί προετοιμάζουν τόν πόλεμο. Καί δέν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία πώς οἱ Λαοί θά χρησιμοποιήσουν τό πολύτιμο αὐτό δίδαγμα.

Μέ μιά λέξη: Τό 1948 ἦταν ἕνας χρόνος πού τό ἀντιϊμπεριαλιστικό στρατόπεδο σημείωσε σοβαρές ἐπιτυχίες στρατιωτικές, πολιτικές, οἰκονομικές, ἠθικές ἐνῶ οἱ ἰμπεριαλιστές εἶχαν μιά σειρά ἀποτυχίες. Ὅλα δείχνουν πώς ὁ καινούριος χρόνος θά φέρει καινούριες καί ἀποφασιστικές ἐπιτυχίες καί νίκες.

ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ
ΜΠΑΡΟ
ΡΟΤΟ
ΓΚΛΑΒΑΤΑ
580 Τ.
589 Τ.
601 Τ.
ΧΑΛΑΡΑ
Αγ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΜΑΝΙΤΟΡΕΤΣ
1495
ΜΑΥΡΟΛΑΜΠΟΣ
ΒΥΣΣΙΝΙΑ
ΟΡΣ.ΑΤΑΣ
ΠΕΤΑΛΟ
ΠΟΠΑΣΚΟΒΟ
1525
1206
ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙ
ΤΕΙΧΕΙΟ
ΚΑΖΑΝΙ
ΚΕΦΑΛΑΡΙ
ΚΟΝΤΟΡΟΠΗ
ΑΠΟΣΚΕΠΟΣ
Β
Ν
1: 50.000
ΟΧΥΡΩΜΕΝΟΣ ΛΟΧΟΣ ΕΧΘΡΟΥ
ΟΧΥΡΩΜΕΝΟ ΤΑΓΜΑ ΕΧΘΡΟΥ
ΛΟΧΟΣ ΜΑΣ
ΤΑΓΜΑ "
ΑΜΑΞΗΤΟΙ ΔΡΟΜΟΙ
ΠΟΡΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΘΕΣΗΣ
ΚΑΣΤΟΡΙΑ